

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22830	ImageGroup:	I3CN23402
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྟོད་འབྲུག་འགྲོལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་། spyod 'jug 'grel pa rgyal sras yon tan bum bzang /
Author:	ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། thub bstan chos kyi grags pa/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020

༡༡། ཁྱོད་འདྲག་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྐུ་

ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་།།

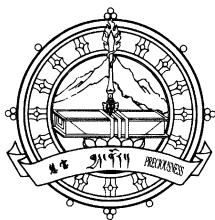
མཁའ་པ་པོ། བྱུང་བརྒྱན་ཆོས་ཀྱི་བྲག་མ་པ།

མེད་གཞུག་ནང་བརྒྱན་དཔེ་ཆོད་འཛོལ་བའུ་ཕྱོགས་ཁྲི་ག་ཁང་ནས་བཞིགས།

༡༡། རྩོད་འདུག་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྐུ་

ཡོན་ཏན་བུམ་བཟང་།།

ལྷོ་ཆ།

མཁའ་པ་པོ། ལུང་བཟུན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་པ།

མེ་མཆོག་ནང་བཟུན་དཔེ་རྒྱུ་འཛུལ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་པ་ལྷོ་ཆ།

དཀར་ཆག

སྒྲིང་འབྲུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི་

དེ།ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་པའི་སྒྲིང་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །.....1

མཚན་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།.....1

ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་དོན།.....2

(གཅིག) སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།.....2

(གཉིས) སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་

རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....5

༡ གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....5

(༡) བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད།.....5

(༢) བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར།.....7

(༣) བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ཚུན་པ་སྤོང་བ།.....8

(༡) མདོ་ལྡེ་བ་སོགས་དངོས་སྤྱོད་བསྐྱེད་དགག་པ།.....8

(༢) སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།.....19

(༣) ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ཅུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།.....30

༢ ཐར་བ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་

དགོས་པར་སྒྲུབ་པ།.....39

༣ སྒྲིང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....55

(༡) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....55

(༢) ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....67

(གསུམ) ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་	
གདམས་པའི་སློན་ནས་དོན་བསྟུ་བ།.....	109
༡ ཆོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་	
རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ།.....	109
༢ སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སློན་ནས་སྟིང་ཇེ་	
ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ།.....	111
༣ ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་སློན་ནས་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོའི་	
རྣམ་པ་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པ།.....	116
མཁུག་གི་དོན།.....	117
སྦྱང་འབྲུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྦྱི་རྩན་རིམ་པར་བྱེ་བ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་	
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།.....	119
མཚོད་པར་བཟོད་པ།.....	119
གཞུང་དངོས་བཤད་པ།.....	120
སྦྱི་དོན་དང་པོ། ལྷང་རིམ་སྦྱིར་བཤད་པ།.....	120
སྦྱི་དོན་གཉིས་པ། སྐབས་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།.....	127
དང་པོ། མདོར་བསྟན་པ།.....	129
གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	138
(གཅིག) བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	138
༡ བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།.....	138
༢ བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་.....	151
༡ གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རིམ་པ་མདོ་ཙམ་སྦྱིར་བསྟན་པ།.....	151
༢ དབུ་མ་པའི་ངོས་འཛིན་མདོ་ཙམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།.....	155
༣ བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ།.....	159

༡ མདོ་མེ་བ་ལོགས་དངོས་སྒྱུར་དགག་པ།.....	159
༢ མེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ།.....	189
༣ ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ཏུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ།.....	218
གཉིས། ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་ སྒོགས་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ།.....	225
གསུམ། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	261
ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། དོན་བསྟུ་བ།.....	357
གཅིག་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན།.....	359
གཉིས། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོན་ཅུང་གི་སྒྲོད་ངོས་གཟུང་བ།.....	361
མཇུག་གི་དོན།.....	367
པར་བྱང་།.....	374

༡༡། སྤྱིང་འབྲུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
 རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྤྱོན་མེ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། སྤྱི་སྤྱི་ལྟེ་བུ་ལྟེ། གང་གིས་རྟེན་འབྲུང་ཚོས་ནམས་ཀྱན། སྤྱོས་
 བལ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་མཁའ་དང་སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 དེར་ཕྱག་འཚོལ། ༡ མཁའ་པའི་གཏིར་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཟབ་ལམ་སྤྱོད་
 འབྱེད་སྤྱོད་ཞབས། སྤྱོས་བལ་དོན་གཟིགས་འཕགས་པ་ལྟ། སྤྱོད་པའི་བྱ་མཚོག་
 གསུམ་ལ་འདུད། ༢ བྱུ་བའི་སར་གཤེགས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེདས། ལམ་བཟང་
 རྒྱས་མཛད་ལྟ་བུའི་ཞབས། མཛད་པ་མཛད་བྱང་ཞི་བའི་ལྟ། མཛའ་བལ་སྤྱོད་འཛིན་
 གསུམ་ལ་འདུད། ༣ གཞན་ཡང་ཐལ་འབྱུར་ལྷགས་བཟང་མཚོག་གསལ་མཛད་
 འཕགས་ལྷལ་བྱོན་ནམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོ་མོགས། བསལ་
 ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནམས་རྒྱལ། ༤ བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཚོག་ལ་འཇུག་པའི། མན་
 དག་བཤད་དང་སྤྱོད་པའི་དཔལ། སྤྱོགས་མཐར་རྒྱས་མཛད་བཀའ་དྲིན་ཅན། །དག་
 བའི་བཤེས་ལའང་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ༥ སྤྱིད་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལྟ། ཞི་བར་
 བཤོད་པའི་འཇུག་དོགས་མཚོག་དེ་(མན)ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི། དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ཁོ་ན་ལས། ༦ སྤྱིད་རྩ་འབྱོན་བྱེད་གཞན་མེད་ལ། ཞི་སྤྱོད་གཉིས་པའང་ཡོད་
 མིན་ཕྱིར། ཐབས་རྩལ་རིགས་པ་བརྒྱས་འབད་དེ། ལམ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས། ༧ །དེ་བས་འདིར་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ། ཟབ་པ་ཞི་བ་སྤྱོད་བལ་
 གང་། །ལྷུང་རིགས་དུ་མས་ལེགས་འདོམས་པའི། ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འདི་
 དགོལ། ༨ །འདི་ན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལས། མ་བྱུང་དོན་གང་བཟོད་མེད་
 ལ། སྤྱོད་འཇེབས་ཉམས་འབྱུར་གྱིས་སྤྱོད་པའི། སྤྱོད་ལེགས་ཚོག་གི་སྤྱོད་བའང་

མིན། ༩ །འོན་ཏེ་བདག་སྒོ་ཟབ་དོན་ལ། །གོམས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་མྱེར་
དང་། །སྐལ་མཉམ་སྒོ་དམན་འགའ་ལ་ཡང་། །བརྒྱལ་པན་པར་འཕྱར་སྤྲོད་ལ།
༡༠ །དམ་པས་བསྐྱལ་བའང་དོན་ལྡན་དུ། །བསྐྱབ་སྤང་འདི་ཉིད་སྒྲ་བ་ལ། །དང་
སྒྲིའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིབས་པ་སྒྲིལ། །ཞེ་མའོ་འདི་གོ་སྐལ་པ་བཟང་། ༡༡ །

དེ་ལ་འདིར་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་
ཞི་བའི་ལྷས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་(འབ)དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་
ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་
སྒོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐོན་དུ་བཏང་ནས། སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་
དང་། འཇུག་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོན་པ་བཟུང་ཉེ་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྒྲིལ་སྒོབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱང་པར་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར་ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་འདི་འཆད་
པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱི་སྒོ་
ནས་མདོར་བསྟན་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་
ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་སོགས་རྒྱང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་ཡན་ལག་
འདི་དག་ཅེས་པ་ལེའུ་སྒྲ་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཙམ་ལ་སྒྱུར་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་པའི་
ཞི་གནས་ཙམ་ལ་བཤད་ནའང་རུང་མོད། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲར་བཤད་པའི་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱ་ཆོགས་འདི་དག་ཐུགས་
ཅད་ནི། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པུས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་ལྷན་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་ཙམ་འཐོབ་པ་
 ལའང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ལྷན་རང་
 དང་གཞན་གྱི་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐ་དག་གཏན་དུ་རབ་དུ་ཞི་བར་འདྲེ་པས་
 ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་
 རྟོགས་པའི་(མཁ)ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་སྤྱབ་ཀྱང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲིབ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་ཚུལ་
 ལ་རུང་ཟད་དཔུང་ན། སྒྲིབ་སྤྱད་པ་ལས། ཇི་སྤྱིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ནི་མ་རྟོགས་
 པ། དེ་སྤྱིད་སྒྲིབ་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་བཤད་
 པའི་སྒྲིབ་སྟགས་རྒྱལ་སྤྱེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་འདྲ་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་པར་མ་ངེས་པའི་
 ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྒྲིབ་སྟགས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་སྒྲིབ་ཉིད་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དབྱེ་མ་རྒྱུ་དུ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་
 ཉིད་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོད་བ་ཙམ་སྒྲེ་བ་ལའང་། སྒྲིབ་སྟགས་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་ལེན་
 སྒྲིབ་དུ་ངེས་པར་འགོ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན། མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཕྱོད་སྒྲེ་བ་ལའང་དེ་དག་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་
 པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱང་གི་ལྷག་མཐོང་སྒྲེ་བ་
 ལའང་སྒྲིབ་སྟགས་ཐག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ།
 འདིར་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་
 ཡོད་དགོས་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟགས་

ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལྡན་གྱིས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱས་ནས་པན་འདྲགས་པར་བྱེད་
 པས་ན། རྒྱན་སྟགས་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ་སྟུང་ན། (པལ་)དེ་ལྟར་
 བ་ཤེས་རབ་ཀྱང་རྒྱན་སྟགས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སོང་བས་ཤེས་རབ་ཉིད་རྒྱན་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤོག་ཏེ་སྟུང་ན་འང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་
 སྟགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དང་སྟོང་
 ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་གཞིལ་བར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་བས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་
 སྒྲིབ་གཉེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཅམ་གྱི་ས་
 བོན་ཟད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་མཐའ་
 ཡས་པས་ཟིན་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚྭ་གས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པས། འདིར་
 བློ་རྒྱན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་རུས་ཀྱི་གཉེན་
 བོ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཐར་པ་ཅམ་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེར་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཅམ་སྤང་བའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་ལ། གཞན་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེར་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱད་པར་བྱུང་བ་ནི་རྒྱན་སྟགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚྭ་གས་རྒྱ་ཆེན་སྟེ་སྟེ་མ་ཟིན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡང་ལྟ་
 བས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །(ནམ་ཅི་སྟེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་རྟེན་གསལ་དགོས་པ་བདེན་མོད། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་
ཙམ་ཞི་བར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་གསལ་ཅི་དགོས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་རུ་རྟེན་གསལ་ཤིང་དེ་གོམས་པར་
བྱས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱང་འདས་འཕྲོལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། བདེན་ཏེ། དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤྱེ་ལམ་ཆེར་ཀྱན་གྱང་དེ་
ལྟར་བཞེད་པ་མཐུན་ཡང་། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་བཀྲལ་བ་ལྟར་བཤད་ན། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས།
རི་སྤྱང་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་
ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་རུང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
འཇིག་ལྟ་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཙེམ་གྱིས་གྱང་འཇིག་ལྟ་
སྤངས་པར་ནི་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་
པས། ཉན་རང་འཕགས་པས་གྱང་ཐུང་པོ་བདེན་མེད་རུ་རྟེན་གསལ་དགོས་པར་བཞེད་
ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་འདིས་གྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐར་པ་ཙམ་འཕྲོལ་པ་ལའང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པ་མོ་རྟེན་གསལ་དགོས་པར་བཞེད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་
པ། ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་གྱང་སྟོང་ཉིད་རྟེན་གསལ་དགོས་པར་སྤྱབ་པ། སྟོང་ཉིད་
སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཆོན་ཉིད། བདེན་གཉིས་
གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ལ་(༧)
ཚད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་རྐང་
པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་
བརྒྱན་པའི་ཆོས་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲུག་ནི། ལྷང་ཚུལ་

དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་
 ལྷ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་འདྲི་རྣམས་ལ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
 ལྷ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདྲོད་དོ། ཞེས་པའོ། །དང་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སྟོབས་
 མཚུངས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གཞིའི་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་
 བ་དང་། ལམ་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་འབྲས་
 ཚོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་རྟོ། རྒྱུ་པ་སྐྱི་མ་
 གཉིས་གྱིས་རིམ་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྟན་ཏེ། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ལུལ་མིན་ཞིང་། རང་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་ལུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དོན་དམ་ཞེས་པས་མཚན་བྱ་དང་། སྟོ་ཡི་སྟོད་
 ལུལ་མིན་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་བརྟན་རྟོ། །རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྟོན་དོ་ཞེས་པའོ། །སྟོ་ནི་
 ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟོན་ཅེས་པས་མཚན་བྱ་བརྟན་
 ཏེ། །དེ་ལྟར་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བཤད་དགོས་གྱིས། དེ་ལྟ་མིན་པར།
 དོན་(ལན)དམ་བདེན་པ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ལུལ་མིན་ཏེ། སྟོའི་ལུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 དགོས་པར་བརྟོན་པའི་སྦྱར། ཞེས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དམ་བཅའ་དང་སྐྱི་མ་རྟགས་སུ་
 བྱས་ནས་བཤད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆོག་སྟེ་སྟེལ་ཏེ་བཤད་པར་འདྲོད་
 བ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ལུལ་མིན་ཏེ།
 གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ལུལ་དུ་ལྷུང་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་པར་བརྟོན་དོ་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དགག་སྟུགས་ནས་ཤུགས་

བསྟན་དང་། ཀྲུ་རྫོག་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱབ་ཚུགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་རུང་ངམ་སྟུམ་མོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱད་པར་ནི། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེགས་རྒྱུ་པ་དུག་གིས་བསྟན། དེའང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་བསྟན་ལ། རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་བཞིས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱད་པར་བཤད་དོ། །བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གདགས་གཞིའི་རྟེན་དུ་བབྱང་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དབྱུ་མ་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པར་སྟུང་བའི་སལ་པ་དངོས་སྟུང་བོ། །དེ་གཉིས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་རྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཟུང་ལ། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་(ལ)པའི་ཁོངས་སུ་བཟུང་གསུང་། དེས་ན་གཙོ་སལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའང་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་དངོས་སྟུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཏེ་གང་ཟག་དབྱུ་མ་པའི་རིགས་པས་གཞོད་དེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དབྱུ་མ་བས་གཅིག་དུ་བྲལ་སྐྱེགས་གྱི་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་སལ་པ་དངོས་སྟུང་བའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་བ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཁས་ལེན་འགོག་ཅུས་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། བྱེ་སྐྱེས་འདུས་མ་བྱས་རྩས་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་སྐྱེགས་མདོ་ཕྱེ་

པས་འགོག་ཅིང་། མྱེ་རྡོ་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་
 པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་རྩལ་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་
 གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་དག་གིས་རྟག་བཏགས་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 རྣམས་གོང་མའི་རིགས་པས་འགོག་པར་བསྟན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་ཚུལ་
 ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་ལ། དེར་མ་ཟད་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེ་བ་
 གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་སྟེགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་དམ་སྟུམ་ན། རྣལ་འབྱོར་
 པ་དབུ་མ་པ་ཡང་སྟོ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 རྟོར་ལམ་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་བ་སོགས་ལམ་དང་ས་གོང་མ་གོང་མ་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ས་དང་པོ་བ་(༦ན)སོགས་ལམ་དང་ས་འོག་མ་བ་རྣམས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལམ་གོང་འོག་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་
 བྱ་སྤངས་མ་སྤངས་དང་རྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོ་ནས་
 བྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་
 དང་པོ་རྩལ་ཏུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་ས་བརྟན་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱད་པར་བ་བྱེད་རུས་པའི་
 སྟོ་སྟོབས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད། རྟུང་
 གཅིག་གི་ཡང་འོག་མ་འོག་མས་སྤང་བུའི་ས་པོན་ལ་གནོད་མ་རུས་པ་གོང་མ་གོང་
 མས་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ། མདོ་སྟེ་པ་
 སོགས་དངོས་སྟེ་བ་སྦྱིར་དགག་པ། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།
 ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་རུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྤྱང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ནའང་མི་འཐད་པར་

འདྲོད་པ་དགག་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དགག་པ།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྷང་གིས་གནོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀ་
 སོགས་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་གིས་བསྟན། དེའང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིགས་སྒྲ་མའི་འདྲོད་
 པ་རྩ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་བེན་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པ་མང་ཞིག་ཡོད་པས་
 འདིར་སྒྲིགས་སྒྲ་མའི་རྩོད་པ་འདི་ལྟར་འགོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྒྲ་བ་དག་ན་
 རེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་དབྱ་མ་པས་རིགས་པས་གནོད་པར་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དབྱ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་ཡང་། (༦བ)རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ།
 དབྱ་མ་པས་དངོས་སྒྲ་བའི་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ།
 སྒྲ་ཆོལ་དབྱ་མ་པ་དང་ཕྱི་ཆོལ་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ནི་བརྟུན་པར་གྲགས་
 ཤིང་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཏེ་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་བཤོད་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཆོལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 རྟོགས་སུ་གཞུག་སྒྲ་ལ། དངོས་སྒྲ་བས་དབྱ་མ་པའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་
 དེ། དཔེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་
 རྒྱ་མེད་པས་དེ་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་
 པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །རུས་པར་ཆེས་སྒྲ་རི་ལྟར་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
 གཞན་དག་ལ། ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པར་བདེ་བླག་རྒྱ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྒྲིགས་
 ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་
 རྒྱ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རུས་པ་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པར་འཛིན་རྒྱ་གཞུག་པར་རུས་པ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་
 པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་རྒྱ་མ་ངེས་པར་ཆོས་

ཅན་གྱི་ཉིང་རུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངས་པར་བྱར་མི་རྣམས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་
 བྱི་སྐྱོལ་དབུ་མ་པས་ཕྱི་ཚོལ་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་
 ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཚུལ་བརྟན་ཏོ། །ཡང་དངོས་སྐྱབ་པ་ན་རེ། བྱིང་འདོད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་རུ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་(ཨ་)ཏེ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚོད། འདི་འདྲ་བའི་ཚོད་པ་ནི། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་རུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་བཞོད་པ་སྟེ། རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་པའི་དོན་རུ་བཟུང་བའི་སྟོགས་ལཱའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོད་པ་ཡིན་ལ།
 དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དེས་མེད་གོ་མི་ཚོད་པས་མེད་མི་དགོས། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་རུ་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅམ་ཡོད། དེས་ཡོད་གོ་ཚོད་པས་ཡོད་
 དགོས་པར་བཞེད་པའི་གནད་གྱིས། ཚོད་པ་དེའི་ལན་ཡང་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་བུའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་དོན་རུ་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་ན། ཐོབ་
 བྱའི་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིན་སོགས་དེ་དག་གི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཡིན་ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན་མི་
 རྟོད་ཅིང་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟུན་
 པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བེན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པའི་སྟེན། དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་བྱ་
 དང་ལྡན་ན་སྤྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་གཞན་རྣམས་པར་སྤྱིན་གྱི་མིང་འཕོབ་ཅིང་སངས་
 རྒྱས་འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་བྱ་
 དང་བྲལ་ན་པར་སྤྱིན་གཞན་རྣམས་པར་སྤྱིན་གྱི་མིང་མི་འཕོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ། རྟུན་པ་ལས། དཔུས་ཡོང་དམིགས་བྱ་མེད་
 པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་

འཇུག། །ཤེས་(ལ)རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྒྱུ་ལྟ་འདྲ། །དམིགས་པ་མེད་
 པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རུས་མ་ཡིན། །གང་ཆོ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཡུར་
 པ། །དེ་ཆོ་མིག་རྟེན་འཇུར་ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཛོལ་བོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་
 ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་དུ། །མིག་ལྟ་སྒྲེས་པ་གཅིག་
 གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འབྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་
 ཏན་སྒྲངས་ཏི་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གིས་ཤར་བྱིན་ལས་གཞན་
 པའི་བྱིན་སོགས་ནམས་འབྲས་སུ་འཇུག་པ་བཞུད་པ་ཤར་བྱིན་ལ་རག་ལས་པར་བཏུན་
 ཏོ། །ཡང་དངོས་སྒྲུབ་ན་ཅེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ནམས་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་རུས་
 དང་འབྲས་སུ་སྒྲིབ་རུས་སུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་རྟེ།
 དཔེར་ན་མེ་ལྟ་སྲས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་མིན་པར་
 རང་ངོས་ནས་བཙོ་སྲིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་
 མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་ཟད་ལ། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་བྱིད་གྱིས་མིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་མ་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲའི་
 དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་འཇུག་པས་འུ་སུ་ཅག་མིང་ཅམ་
 ལ་ཚོད་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཚོད་པ་འདི་འདྲ། མེ་སོགས་དོན་བྱེད་རུས་པའི་
 དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འཇུར་ཞིང་ཡོད་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ཞེས་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་འཇོན་པའི་ཚོད་
 པའོ། །འདིའི་ལན་ལ། དཔུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མེ་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པ་བསྟོན་མི་རུས་པར་ཆད་མས་
 མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་འདྲ་ལ། དངོས་སྒྲུབ་བས་དེར་མ་ཟད། ཡང་དགྲ་པར་
 གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཉིད་(ཤ)དུ་འདྲ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 སུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མིན་ལ། དཔུ་མ་པས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ཀྱི་མེ་
 དང་དེས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་

གཏོགས་ཚས་གང་ཡང་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་གྱིས་སྟོང་པ་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་
 ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དབྱེ་མ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 པ་དངོས་པོར་སྟུ་བ་དག་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་པའི་དབང་
 གིས་ཚུད་དོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་སྟུ་མ་དངོས་སྟུ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་སྟེ། དངོས་པོར་
 སྟུ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་ཆད་མས་མཐོང་ཞིང་དེའང་
 ཡང་དག་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་སོགས་སྟུར་ལྟར་སྟུར་
 རོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་དེ་ལྟར་ཚུད་ལན་ལ་སྟུར་ཏེ་གསུངས་ཀྱང་གཙོ་བོར་དངོས་
 སྟུ་བ་དང་དབྱེ་མ་པ་གཉིས་ཚད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
 བློ། གཞུགས་སོགས་རྒྱུ་བ་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དངོས་སྟུ་བ་ན་
 རེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་མེད་ན། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་
 པ་ལྟར་སྟུང་ཞིང་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོའི་མདོན་སྟུ་མ་སོགས་དབང་མདོན་ལྟ་ཆད་
 མར་སོང་བས་མདོན་སྟུ་མ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞུགས་
 སོགས་ལྷལ་ལྟ་མིག་སོགས་དབང་པོའི་མདོན་སྟུ་མ་གྱི་ཆད་མས་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི།
 འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པས་གྱུ་བ་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱན་རྒྱལ་པའི་སྟོང་ལུགས་
 ཅུ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཆད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་ཤིང་གྱུ་བ་
 པའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། རྟེན་མཐོང་སོ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལས་
 གཞུགས་སོགས་(པ)ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྟུ་མ་དུ་མཐོང་ཞིང་། ཆད་
 མས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 མིག་དང་རྣ་བ་སྟུ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །ཞུ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མིན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྟུ་ལ་ཅི་
 ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་
 བློ། འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་

ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྒྲིབ་པོ་ཆད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 དེ་དག་གནས་ལུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་མེད་ཏུ་ཐལ་
 བ་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་བརྗོད་མཛད་ནས་བཀག་པས་སོ། །གཟུགས་སོགས་རང་མཆོན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྷར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་ན་རི་ལྷར་ན་རང་
 མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་བརྟུན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་དུ་ནི་དཔེར་ན་བྱུང་མེད་གྱི་
 ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ལྷན་ལ་གཙང་བར་གྲགས་པ་དང་། སོགས་
 སྐྱེ་དག་གིས་བརྟུན་པ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྐལ་བ་
 ལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་སོགས་སྟུ་གྲགས་ཀྱང་། གྲགས་པ་དེ་
 དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཏུ། གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་སྤང་ཆོད་དང་གནས་ཆོད་མི་མཐུན་ཞིང་། དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་བརྟུན་
 པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་སོགས་སྟོན་པའི་ལུང་བྱང་
 དོན་ཡིན་པར་བརྟུན་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་སོགས་
 ཀྱང་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟུན། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན།
 མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། གཟུགས་སོགས་(འཇིག་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 དངོས་སྐྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་འགལ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་
 དོན་ནམ་དགོས་ཆེད་ཏུ་ནི། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་མགོན་པོས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་སྟུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟུན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
 སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དེར་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དང་ཏུ་མ་གང་བྱང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་ནི། གཅིག་ཏུ་བལ་
 གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་
 སོགས་སྟུ་སྟོན་པའི་ལུང་བྱང་དོན་ཏུ་བརྟུན་ནས་ངས་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་

དོ། གཤིས་པ་ལ་ལྟ། གུན་ཚྭ་བ་རྩ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ། ཚྭ་གས་གསོག་པ་མི་
 འཐད་པ་སྤང་བ། ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། དག་ཤིག་གི་རྣམ་
 དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རེས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 བློ། གུན་ཚྭ་ཐོགས་རྒྱུ་པ་ལྷས་བརྟན། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་སྤང་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་མི་ན་ན། གུན་ཚྭ་བ་རྩ་ཡང་
 གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྤང་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱི་རྩལ་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རྩལ་རྩལ་
 ན་འད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་དག་རྟག་པར་གྲགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་
 ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་སྤང་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་
 པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གུན་ཚྭ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་
 ཅད་(ལ)འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་སྒོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་མི་དགོས་ཤིང་གཟུགས་
 སོགས་མི་རྟག་སོགས་བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཚོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་འཇིག་རྟེན་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གུན་
 ཚྭ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། ཁྱེད་སོ། །འོ་ན་སྤང་ཅིག་མ་དང་མི་
 རྟག་པ་སོགས་གུན་ཚྭ་བ་རྩ་ཡིན་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་
 དགའ་བས་གཟུགས་སོགས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་སོག་ཏུ་ཞེན་པ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མཐོང་བའང་། ཐ་སྙད་ཅམ་རྩ་སྤྱིན་ཅི་མ་སོག་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་རྟག་
 སོགས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་དེ་
 དག་རྟག་མི་རྟག་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་འད་མ་གྲུབ་པར་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་
 གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ལ། དེ་ལ་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ན།

འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྣལ་འབྱོར་པས་
 གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་དཔོན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་སྤྱུག་
 པ་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལྷས་མི་གཙང་བར་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲི་
 དེ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལྷས་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཅན་གྱི་སྒྲི་གཞན་
 གྱིས་གནོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་འབྱུང་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲི་དེ་གཉིས་
 ལ་ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་འདྲོད་
 ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་(༡༠ན)པས་སྤང་བའི་སྤྱགས་ཀྱིས་
 གཉེན་པོའི་སྤྱགས་ལ་གནོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་འབྲེལ་སོགས་
 ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
 མཆོད་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་
 བསོད་ནམས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོད། འདིའང་ཡོད་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དཔོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཡོད་མི་ཤེས་སོ་སྒྲིམ་པའི་ཆོད་
 པ་སྟེ་ཅ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱགས་སྤེའི་འདྲོད་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་མེད་པ་སྤྱི་འབྲེལ་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་
 པས། བདེན་པར་མེད་པ་སྤྱི་འབྲེལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ནི། དཔེ་རྒྱུ་རྟེན་
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་འདྲོད་པ་དེ་རྒྱུ་བ་བཞིན་འབྱུང་བས། དོན་ལ་བདེན་ཅུང་
 མི་བདེན་ཅུང་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་དབྱ་མ་
 པ་ལ་དེས་ཆོག་གོ་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སོགས་རང་ངོས་ནས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོད་གོ་ཆོད་པའི་གནད་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྟེན་པ་དུག་གིས་
 བསྟན། དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱགས་སྤེའི་ཆོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲི་ལ་སྤང་ཅམ་གྱི་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་

དང་འདྲ་ན། ཟུ་མའི་རྟ་སྒང་ཞིག་པ་སྒྲར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ནས་
 ཡང་རྩི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀླང་པ་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 དེའི་ལན་བཏུན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྩི་དུ་ཡང་
 སྤྱིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སོགས་(༡༠བ)ཉོན་མོངས་དང་འདྲ་བྱེད་སོགས་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་
 རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྒྱར་
 ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མ་ཟད། ཟུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་མཁའ་རི་སྤྱིད་དུ་སྤྲུགས་
 རྒྱས་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་སྤྱིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་ཀའང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྐྱེ་མ་དཔེར་
 བྱས་པའང་། ཟུ་མ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འདྲ་བར་བཏུན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཟུ་མ་དང་སེམས་ཅན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བར་ཁས་མ་སྒྲངས་
 ལ། དེ་ཅམ་ལའང་རྒྱོད་དེ་འཇུག་ན། བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་སོགས་བརྒྱན་
 པར་ཁས་སྒྲངས་པས། རྟ་སྒང་གི་སྤྲུལ་གཞིའི་རྩུ་ཤིང་དེ་རྟ་སྒང་དུ་སྤྲང་ཅུང་ན་
 བྱི་དང་པོང་བྱར་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲང་མི་ཅུང་ཉེ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ནའང་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐོག་མེད་ནས་
 ཡོད་པས་རྒྱན་རིང་ལ། ཟུ་མ་རེས་འགའ་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱན་སྤྱང་བས་ན།
 སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་བདེན་མི་བདེན་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མ་དཔེར་མི་ཅུང་ངོ་ཞེ་ན། ཀླང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བཏུན་ཏེ། རྒྱན་རིང་
 བ་ཅམ་གྱིས་རྩི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་ངོ་། །གལ་ཏེ་
 རྒྱན་རིང་སྤྱང་གིས་བདེན་པར་སྤྲུབ་མ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་ན། ཟུ་མ་ལའང་རྒྱན་རིང་
 སྤྱང་དུ་མ་དང་། མི་ལམ་དུའང་བསྐལ་པ་དྲན་པ་དང་། སྤྲང་ཅིག་དྲན་པ་ལྟ་བུ་
 ཡུན་རིང་སྤྱང་གི་ཁྱད་ཡོད་པས། དེ་དག་ལའང་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 དགོས་ན་དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ཟུ་མ་དང་མི་ལམ་རྒྱན་རིང་སྤྱང་གང་ཡིན་ཡང་མི་
 བདེན་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་(༡༡ན)པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟུ་མའི་

སྒྲིམ་བྱ་སྟགས་ཀྱང་པ་བརྩམ་བཤུན། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 ལྷ་མ་དང་འདྲ་ན། ལྷ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་ལ་སྟགས་པ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་བསད་པ་ལ་འདྲ་སྟགས་པ་མི་འབྲུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་མའི་མི་དང་རྟ་སྐྱང་
 སྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་དང་བརྩམས་པ་སྟགས་བྱས་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་
 དག་ལ་མི་དང་རྟ་སྐྱང་སྟགས་སེམས་ཅན་རང་མཚན་པར་འདྲ་ཤེས་ཏེ་གསོད་འདོད་
 གྱིས་མཚོན་བཤུན་པ་སྟགས་བྱས་ན་སྒྲོར་བའི་སྟགས་པ་ནི་འབྲུང་ལ། སྟགས་གཙོད་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་གསད་བྱ་དེའི་སྟགས་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་དགོས་ན།
 གསད་བྱ་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ལ་སྟགས་དང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་གཞིའི་སྟགས་
 པ་ནི་མེད་དེ་ཞེས་པ་འཇུག། ཡང་ན་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱས་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་སྟགས་
 ལ་ནི་གསོད་པ་པོ་ལ་འདྲ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་
 ཚོགས་ལོ། དེས་ན་མི་ལ་སྟགས་པ་སྒྲིམ་མའི་སེམས་དྲུང་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་ཟུང་གོས་
 སྒྲིན་པ་སྟགས་ལགས་པར་སྦྱང་པས་པན་བཏགས་ན་བསོད་ནམས་དྲུང་གསོད་པ་
 དང་བརྩམ་བ་སྟགས་ཉེས་པར་སྦྱང་པས་གནོད་པ་བྱས་ན་ནི་སྟགས་པ་འཇུག་པར་འབྲུང་
 ལྟ་སེམས་དང་ལྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་དང་སྒྲིམ་གཉིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མཚུངས་ན་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་
 མའི་སྒྲིམ་བྱ་སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་དང་། སྟགས་སྒྲིམ་བཤུན་པ་སྤྱལ་གཞིའི་རྟེན་དང་
 ཤིང་བྱ་དང་སྒྲིམ་མ་མཁན་ནམས་ལ་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་སེམས་ལྟན་ཏུ་སྦྱེད་པའི་རུས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་སེམས་ལྟན་ནི་འབྲུང་བ་ནམ་ཡང་མེད་ལ། མ་
 རིག་པ་དང་འདྲ་(༡༡)བྱེད་སྟགས་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་སེམས་ཡོད་པས་སེམས་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རུས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་
 དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བར་མ་ཟད་རྩལ་སྟགས་
 ལྷ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྒྲིམ་པ་བཤུན་པ་དེ་ཡང་། ཁང་བྱིས་དང་། རྟ་

མྱེད་དང་། རྒྱལ་པ་བྱེད་མེད་སོགས་ལྷ་ཚོགས་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུ་
 ལྷ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ལྷ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ནི་
 འབྲས་བུ་ཀུན་སྐྱེད་ལྷས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་གྲང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་སྐྱེད་
 ཅམ་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་ནམས། གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། གཞན་ནི་
 གཉིས་སོ་དག་ལས་སྐྱེས། ཞེས་རྒྱུ་སོ་སོས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ལ།
 དོན་དམ་པར་ནི་རྒྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རང་ངོས་
 བས་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཙུ་ཤེའི་རྒྱུན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། ལྟ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་དབྱེ་མ་པས་དོན་
 དམ་པར་ཚོས་ནམས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་ཆ་སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་སམ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་
 མུང་འདས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་སྐྱེ་ཆ་སོགས་འཁོར་
 བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཚོས་ནམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་མུང་འདས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། འཁོར་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་(༡༢ན)བཞིན་གྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་ན།
 འཁོར་འདས་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་
 ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
 འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་རྒྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་བ་
 རྒྱུ་འཆད་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ་བྱིད་
 ཅག་གི་ཚོད་པ་དེ་ནི། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་མུང་འདས་དང་མོ་བྱུང་ནམ་དག་
 གི་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་མ་བྱེ་བས་ཚོད་པར་འདུག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མུང་

འདས་ནི། ལམ་བསྐྱམས་པ་དང་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལ་མ་སྟོན་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡིན་ན་མུང་འདས་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཡིན་མི་དགོས་ལ། སྒྲིབ་ཀྱི་མུང་འདས་ནི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྟོན་
 གྱི་ལམ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་དང་སྟོན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་
 འཆིའི་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་
 འདུ་བྱེད་སོགས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་གཉེན་པོ་ལམ་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་
 གྱི་མ་ཆད་ཀྱ། རང་བཞིན་གྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་འབྲུང་ལས་
 ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་མ་ཟད། སྐུགས་རྣམས་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་ཆོགས་པ་ན། སྐྱུ་མ་འུང་ལྟོག་པར་མི་འཇུར་
 གྱི། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལམ་བསྐྱམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་གྱི་ཆད་དེ་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ན། འཁོར་བ་དོན་དམ་པར་མི་(༡༥)འབྲུང་བར་
 མ་ཟད་ཐ་སྟོན་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡུང་མི་འབྲུང་དོ་ཞེས་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱོད་ནས་
 ལན་གདབ་པར་བྱའི། སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་སེམས་ཅན་འཁོར་ཞེས་སངས་རྒྱས་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་སྤྱོད་ནས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་
 སེམས་ཅན་འཁོར་བར་བྱི་ཆོལ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སོ་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
 བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།
 དེ་ལ་སེམས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 ཏུ་ཡིན་པ་གང་གི་ཆེ། དུལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་དུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་འུང་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟ་ན་དུལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་འཇུར་བས་
 དུལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་པར་འཇུར་ཏེ་མི་འཇུར་བས་དུལ་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཆོད་དོ། །ཟིན་གྱིས་དང་འབྲེལ་པ་འགའི་ཆོག་

དང་བསྐྱེད་ན་འདིའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལ་གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་འདྲ་ཞེས་ཡོད་པར་མངོན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ། དེའི་ལན་དགག་
པ། སེམས་ལས་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་རྩ་བརྒྱུད་ལྟེན་པ་དགག་པ། བཏགས་
ཡོད་ཀྱམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་རྩ་བརྒྱུད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གང་ཆེ་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་
དོན་མི་འདོད་ཅིང་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་རྩ་བརྒྱུད་མཛད། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་
ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་པ་དོན་རྩ་བརྒྱུད་པ་འདི་རྣམས་རྒྱུ་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་
འདོད་ན་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་(༡༣༣)རྒྱུ་པ་དོན་རྩ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་བ་ལྟར་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རྒྱུ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་གཞུགས་སོགས་གཏན་མེད་རྩ་བརྒྱུད་དགོས་
ལ། གཞུགས་སོགས་གཞུང་བྱ་དོན་རྩ་བརྒྱུད་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མེད་ན་འདྲ་དེ་ཆེ་ཡུལ་
ཅན་ཀྱི་ཤེས་པས་གཞུང་བྱ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཏེ་དམིགས་བྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་
སོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མའི་ལན་དགག་པ། དུས་པའི་ལན་ཀྱི་རང་རིག་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྐྱེད། དེ་ལ་སེམས་ཅན་པ་ན་རེ།
གལ་ཏེ་གཞུགས་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་པ་ལྟར་བ་ལྟར་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་པ་དོན་དེ་ཉིད་རྩ་
མེད་ཀྱང་། ཡོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་རྩ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ་སྤྱི་རྒྱུ་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དེ་ནི། ནང་གི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལོན་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ན་དེ་
ཡི་ཆེ་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བྱེད་མ་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདམ། ཡང་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་
བྱེད་མཐོང་བྱེད་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་གིས་

དགག་པ། རིགས་པས་དགག་པ། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ། དེ་ཆོ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་
 ཞེས་དྲིས་པ་ན། རང་རིག་འདོད་མཁན་སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ན་རེ། ཤེས་པ་འདི་
 ལ་ཁ་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་(༡༣བ)དང་། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པ་
 འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་མ་
 རང་རིག་ཡིན་པས་དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ། དེའང་སྔ་འཇིན་ལྟ་བུའི་
 ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡུལ་སྔ་སོགས་འང་ལ་བ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྔ་འཇིན་རང་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོང་མཁན་གྱི་རང་རིག་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། དེ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་གཙུག་
 ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་སོགས་ལས་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རང་ཉིད་ནི་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་ཇི་ལྟར་ན་རལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་རང་གཅད་བྱ་གཙོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་
 པས་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མི་གཙོད་པ་དྲེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་རང་ཉིད་
 སྤྱོད་པ་སྤྱིར་དག་གིས་འདོད་ཚུལ་ལྟར་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
 དེ་ལས། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་སེམས་ཀྱང་གཞན་ན་སེམས་དེ་གཉིས་
 སུ་འབྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་
 སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འབྱུར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 རལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཅད་པར་མི་རུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་
 དུ་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སྤྱིར་
 མོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྤྱིར་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་སྒྲིབ་བཞིན་དེ་ལྟར་མཐོང་
 པ་མིན་གྱི། རང་རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་རིག་བྱ་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གཅིག་

རྒྱ་(༡༥ན)ལས་སྒྲངས་པས་དེ་ལྟ་ན་རལ་གྱི་འོས་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་ཐལ་བ་
དང་། གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་མེད་རྩ་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་
དགག་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ། རྟོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མར་མེའི་དཔེ་དགག་པ། ཤེལ་གྱི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་
ཀར་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་ཚྭ་གས་མུ་མ་དག་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་དེ། དཔེ་རྒྱ་
ལྟར་ན་མར་མེ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་
པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་རིག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། མར་མེ་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་བྱ་བ་མི་ན། མར་མེ་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ན་འང་
གསལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མར་མེ་གསལ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
ན་མར་མེ་སྐར་བསལ་བྱ་བ་ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་མ་ཕྱོང་བས་མར་མེ་ལ་
ཐུན་ཁྱད་གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་བསལ་རྒྱུའི་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚོད་བསྒྲིག་ལས།
སྐར་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། ཐུན་ཁྱད་ནང་གི་བྱམ་པ་ལྟར། །དེ་ལ་མ་དམིགས་མ་
མཐོང་བས། ཁེ་ནི་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་མིན། ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་མར་མེས་
རང་གསལ་དགོས་ན། ཐུན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྐྱབས་དགོས་ལ། དེ་མི་རིགས་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུན་པ་ཐུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུན་པ་
ལ་ཐུན་པས་བསྐྱབས་ན་བྱམ་པ་གོས་གྱིས་བསྐྱབས་ན་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་
རྒྱ་ ཐུན་པའང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས། མར་མེ་རང་
དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ཏེ་སྐར་བར་བྱེད་འཕྱར་ན། ཐུན་པའང་(༡༥བ)རང་
དང་གཞན་གྱི་དངོས། །བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མར་མེ་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་མི་རུས་ཏེ། གཞན་གྱི་
ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་མར་མེ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞན་གྱིས་གསལ་དགོས་ན་གསལ་བྱེད་

གང་གིས་ཀྱང་གསལ་མི་ཐུས་ཤིང་ཐུས་ནའང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤེལ་བཞིན་སོགས་རྒྱུ་པ་དུག་གིས་བསྟན། ཡང་སྟོགས་སྣ་མ་དག་གིས་རང་རིག་
 རྒྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་ནི། ཤེལ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་དེ། ཤེལ་གྱི་གོང་བྱ་དཀར་པོ་ཉིད་
 སྟོན་པོ་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ནི་གཞི་རས་སྟོན་པོའི་སྤྱིང་ཏུ་བཞག་པའམ་ཚེན་སྟོན་པོ་དང་
 འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་གིས་སྟོན་ཏེ་དུ་སྤང་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་
 པོ་ཉིད་གིས་སྟོན་པོར་གྲུབ་པ་མིན་ལ། བེའུ་བྱེད་སྟོན་པོ་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་
 གིས་སྟོན་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། གཟུགས་སོགས་འགྲུའ་ཞིག་ནི་རང་རིག་བྱེད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ནི་
 ལྟོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ནི་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་
 པ་མེད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། བེའུ་བྱེད་སྟོན་པོ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་མི་
 འཕྲད་དེ། དེའང་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་པོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྟོ་
 ཉིད་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་ལ་སྟོན་པོར་དེ་བདག་རང་གིས་བདག་ཉིད་
 བྱས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པའམ། སྟོན་པོ་དེ་བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྟོན་པོའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་བྱས་པ་མེད་དེ། འདྲས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་བྱབ་པས་
 སོ། །འདིར་རྩ་ཆོག་ལ། སྟོན་པོར་དེ། ཞེས་དང་། སྟོན་པོ་དེ། ཞེས་དང་། སྟོན་
 པོ་དེར་ཞེས་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་(༡༥ན)དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་
 ཅེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་མངོན། གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ནི། མར་མེ་སོགས་རྒྱུ་
 པ་བརྒྱུད་གིས་བསྟན། དེ་ལ་མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱང་
 གསལ་བུར་བྱེད་དུ་ཞེས་མར་མེ་ལས་རྣམས་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པའམ།
 མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་མི་གསལ་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 རྣམས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། སྟོ་ནི་རང་གིས་
 རང་གསལ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ་
 མི་རིགས་སོ། །སྟོ་རྣམས་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པར་

ཚོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་འདོད་ལ། རང་གིས་རང་ཤེས་སོ་སྟུང་ན་དེ་འདྲའི་རང་རིག་
 བཀག་པས་མི་འཐད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གཞན་འགས་ཀྱང་ཤེས་པའམ་མཐོང་བ་
 མིན་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱད་གཞིའི་ཤེས་པ་ཁྱད་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
 འཇུག་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཁྱད་ཚོས་གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ་ཞེས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་
 པར་ལ་དཔྱད་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་མི་སྲིད་ན། ཁྱད་ཚོས་མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་མོའི་འགྱུར་བལ་སྟེ་ནམ་འགྱུར་བཅོད་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མ་དུ་འདྲའི་
 ཁྱད་པར་ནི་བཅོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་མ་གྲུབ་པར་དབྱ་
 མ་པས་བསྐྱབས་པའི་ཚེ་རང་གཞན་འགས་ཀྱང་མི་མཐོང་ན་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཚད་
 མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་སྤྱི་ཚོལ་ལ་འཇུག་ན། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་མ་གྲུབ་
 པར་དབྱ་མ་པས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་
 སྤྱི་བས་བསྐྱབས་པ་ནའང་སྟོན་(༡༥བ)དེ་ལྟ་གནས་དབྱ་མ་པ་ལ་འཇུག་གོ་སྟུང་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་ཚོལ་དངོས་སྤྱི་བས་གསལ་བ་ལ་རང་གིས་གསལ་བ་དང་གཞན་
 གྱིས་གསལ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པས་སྟོན་དེ་འཇུག་ལ། དབྱ་མ་
 པས་མར་མི་ལྟ་བུ་མ་བཟགས་པར་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་
 བཟགས་ནས་རང་གིས་གསལ་བ་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་གང་རུང་ཁ་ཚཱ་མ་
 བཅད་པས་སྟོན་དེ་མི་འཇུག་གོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དབྱ་པ་
 རྟེན་པའི་དཔེ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དགག་པ། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་
 མི་འཐད་པར་སྐྱབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྟན།
 དེ་ལ་སྤྱི་ཚོལ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་ན། ཕྱིས་ཀྱི་དབྱ་ཤེས་གྱིས་སྤྱི་
 གྱི་ནམ་ཤེས་དབྱ་པར་རྟེན་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དབྱ་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་
 རིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྐབ་ཚུལ་ཡང་། རང་རིག་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་དབྱ་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་རིག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། ཚུང་བ་ཡོད་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུང་བ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་ལ། ཚུང་བ་ལ་གཞན་ཚུང་རིགས་པས་ཁེགས་པས། རང་ཚུང་ཡོད་
 པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ། །དེའང་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིས་སུ་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀྱི་དྲན་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཚུང་བས་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཚུང་མཁན་ནི་སྔ་
 འཛིན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚུང་བས་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཅན་ཚུང་
 མཁན་ནི་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། (༡༩)དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། ཚུགས་སྔ་མ་
 ན་རེ། སྔ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྱོད་དྲན་པ་
 མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། འཕེན་ཚུལ་ཡང་། སྔ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྱོད་
 དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྔ་མའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསྐྱོག་དོན་ཡིན་
 ཏེ། སྔ་མའི་རྟགས་བསྐྱོག་ནས་འདིར་དམ་བཅའ་དང་། སྔ་མའི་དམ་བཅའ་བསྐྱོག་
 བས་འདིར་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་དང་དེའི་བསྐྱོག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ལ་འདིར་ནི་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་
 མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་
 མེད་པས། སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུས་རང་གིས་རང་མ་ཚུང་ཡང་ཕྱི་ནས་དྲན་པ་
 སྐྱེ་བའང་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སྔ་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཚུང་བ་
 ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཁོ་ན་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་
 ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་དྲན་
 པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲན་པ་
 མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་དྲན་པས་གཞན་དྲན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་སྐྱེ་ན། འབྲེལ་བ་

ལས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་རྒྱུན་སྤང་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པ་སྐྱེས་པའང་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་སྔ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་བར། (༡༩བ)ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་
 རྒྱུན་སྤྲུགས་པའི་དོན་ནམ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས། རང་གིས་རང་མ་མུང་
 ཡང་དྲན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་དགུག་གི་རྣམ་སྤྱི་བས་འཆོས་པ་ན། སོ་བཟུང་པའི་
 རེག་བྱ་མུང་ཡང་དུག་ཞུགས་པ་མ་མུང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱོད་སྤྲུག་པ་ན་སྤྲུག་གི་བྱི་
 བའི་དུག་གི་རྣམ་པ་ལངས་ཏེ་སྤྲུག་བསལ་བའི་ཆོ། སྤྲུག་བསལ་འཆོས་པའི་ཆོ་དུག་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་ཏུ་དྲན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྤྲུར་
 བ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་མུང་བ་ནི་བྱི་བས་སྤྲུགས་པའི་ཆོ་དེའི་རེག་བྱ་མུང་
 བ་དང་འདྲ། སྔོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་མུང་བ་ནི་སྤྲུགས་པའི་ཆོ་དུག་མ་མུང་བ་
 དང་འདྲ། ཡུལ་སྔོན་པོ་མུང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ནི་སྤྲུག་བྱི་བས་སྤྲུགས་པ་ཕྱིས་དྲན་པ་
 དང་འདྲ། ཡུལ་སྔོན་པོ་དྲན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྔོ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་མུང་
 ཡང་དྲན་པ་ནི་སྤྲུག་བྱི་བས་སྤྲུགས་པ་དྲན་པ་ན་སྤྲུག་མ་མུང་ཡང་དེའི་ཆོ་དུག་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་ཏུ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་སོ་སོར་
 ཞིབ་ཏུ་སྤྲུར་བ་ན། འདི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་རིགས་པ་
 བྱང་འཕགས་ཡིན་པའང་གཞོད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་འཕྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་གཞན་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིས་བསྟན། ཞི་གནས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོན་མས་འཇུག་སྐོབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་
 ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་སེམས་འདི་འདྲ་བ། གཞན་ཡང་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་སེམས་
 འདི་འདྲ་བ་ཞེས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་
 བས་སྤྱངས་པ་སོགས་རྒྱུན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་
 པའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རང་

ཉིད་ཀྱི་སེམས་རང་གིས་གསལ་(༡༦ན)བ་སྟེ་མཐོང་དགོས་ཏེ། རིང་བའི་གཟུགས་པ་
 མོ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་གཟུགས་རགས་པ་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 རྟེ། རིག་སྤྲུགས་བྱ་བ་པའི་མིག་སྒྲིན་ཀྱི་རྣམ་མིག་ལ་བྱག་པའི་སྒྲིན་བ་ལས་ས་འོག་
 གི་གཏིར་ཆེན་པོའི་བྱམ་པ་སོགས་མཐོང་ཡང་ཉེ་བ་མིག་རང་ལ་བྱག་པའི་མིག་སྒྲིན་
 ཀྱི་རྣམས་ཉིད་མཐོང་བར་འཇུར་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིང་བའི་དངོས་པོ་
 མཐོང་ན་ཉེ་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེ་འདྲ་ནི་རང་རིག་གི་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་མ་ཟད་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཏུ་འང་འཇུར་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་བསྟན། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རང་
 རིག་མེད་ན་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་དུན་པ་མེད་པས་
 ངས་མཐོང་ངས་ཐོས་ཞེས་པའི་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་
 ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་
 ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐ་སྟངས་ཏུ་སྤང་ཅམ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་འདྲིར་ཀྱང་
 རྫོབ་ཅམ་ཏུ་ནི་དགྲག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འདྲིར་ནི་མཐོང་ཐོས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་མཐས་དབྱེད་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ངོར་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཉིད་འཁོར་བའི་
 རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆ་བའམ་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་
 ཡང་དག་གིས་བསྟོག་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྟངས་ཏུ་སྤང་ཅམ་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དགག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་རྟུག་བསྐལ་མི་བསྐྱེད་
 ཅིང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་ཐ་སྟངས་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པར་
 ཡང་མི་རུས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པས་འགོག་དགོས་ན་སྤང་(༡༦བ)ཅམ་གྱི་ལུང་
 རིགས་རང་ཡང་དགག་བྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀག་ནའང་བདག་གཞན་
 བྱ་བྱེད་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཇིག་ས་མེད་པར་ཆད་ལྟ་ཅན་ཏུ་འཇུར་
 བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་

བདེན་འཛིན་ལོའ་བའི་ཚུ་བར་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཀྱང་བདེན་
 མེད་རྟགས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་སེམས་ལས་སྐྱུ་མ་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་ལས་སོགས་རྒྱུ་པ་
 རྒྱག་གིས་བསྟན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། གཞུགས་སོགས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པ་
 ལྟར་སྤང་ནའང་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་
 ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སོགས་རྣམས་གཞན་མིན་ཞིང་། སྤང་། གང་ཆོ་སེམས་
 ཉིད་སྐྱུ་མ་ན། རྒྱུ་མེད་གང་ཞིག་གང་གི་མཛོང་། ཞེས་ནང་གི་སེམས་དང་སྤྱིའི་
 གཞུགས་སོགས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་
 འཕྱར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་མཛོང་
 བྱ་མཛོང་བྱེད་མི་རུང་བར་འཕྱར་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྤང་བར་འདོད་
 བས་དེ་གཉིས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་ཏེ་བདེན་པའི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བརྟག་གོ་
 ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་བདེན་དགོས་
 ལ་དེ་ལྟ་ན་གཞུགས་སོགས་སྤྱི་རྩལ་དོན་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པས་
 རྒྱུ་མེད་ན་དེ་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་པར་འཕྱར་ཏེ་གཞུགས་
 སོགས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ནང་གི་སེམས་གཉིས་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་(༡༥)མེད་པར་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་དོན་
 ཏུ་སྤང་བའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ནམ་པ་དེ་དག་བརྟུན་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དེ་དང་
 རྣམས་གཞན་མིན་པར་འདོད་པས་སོ། ཞེས་བཤད་དགོས་ལ། ཡང་ན་སེམས་ལས་
 རྣམས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ།
 སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་
 པའང་ཡོད། རྒྱུ་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིའི་གཞུགས་སོགས་ལྷལ་རྒྱག་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྟོང་ཙམ་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པའམ་བཟུ་བྱ་

ཡིན་པར་འདྲ་པ་དྲེ་བཞིན་རྒྱ་དམིགས་བྱེད་དམ་ལྷ་བྱེད་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་
 ཡིད་བྱུག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་འདྲོད་དེ་འདྲོད་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་དོན་ཤེས་གཉིས་
 ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ནས། དབུ་མ་པ་
 རང་གི་ལུགས་ལ་བལྟ་བུ་གཟུགས་སོགས་དང་ལྷ་བྱེད་མིག་ཤེས་སོགས་ཏེ་དོན་ཤེས་
 གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པར་འདྲོད།
 བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བལྟ་བུ་ལྷ་བྱེད་རྒྱ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདེན་པར་
 མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཤིང་། ཐ་སྙད་ཅམ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤར། ཀང་ཆོ་འབྲུལ་པ་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱུ་མ་གང་གིས་དམིགས་
 པར་འབྱུར། །ཞེས་ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད། ཁྱོད་
 སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་མི་སྤྱེ་བར་
 ལུགས་འདི་ལ་བསྟེན་ན་མཛོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་བཏགས་ཡོད་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་རྒྱ་འདྲོད་པ་
 དགག་པ་ནི། (༡༥)གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུས་བསྟན། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ།
 གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་རྒྱ་སྤང་བའི་འཁོར་བ་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པས་
 སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་བྱེད་གཞན་
 དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན། སྒོ་ཡོར་ལ་
 མི་དང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱུལ་རྒྱ་འབྲུལ་པ་ལའང་མི་དང་སྤྱུལ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྒོ་ཡོར་
 དང་ཐག་ཁྲ་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་སྤང་གི་འཁོར་
 བ་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དྲེ་ལས་ནི་གཞན་རྒྱ་སྤྱེ་མི་བརྟེན་ན་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་
 འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱུ་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཡང་དམིགས་པར་

མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ལན་ནི། འཁོར་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བརྟན་པ་
 ཞིག་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟན་པས་ན་འཆིང་གྲོལ་མོགས་ཀྱི་བྱེད་
 པ་དང་ལྟན་པར་རྩི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟན་པའི་རྟེན་བདེན་པས་
 བྱེད་མི་སྲིད་ཅིང་རྟེན་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 འབྲུལ་བ་མོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར། རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་སྟེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གྱང་ཆད་ཏུ་གཟུགས་མོགས་སྤི་རོལ་དོན་ཏུ་སྤང་
 བ་འདི་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་སྤི་དོན་མེད་པར་ཁྱོད་འདོད་ལ། གླུ་མ་ལྟ་བུའི་
 གཟུགས་མོགས་ཀྱི་སྤང་བ་རང་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའང་སྤང་བཀག་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལྷངས་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་ཐ་
 དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་མོགས་(༡༩)ན་
 ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀྱང་
 ཀྱིས་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཆེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཏུ་འབད་མེད་ཏུ་སྒྲོལ་ཟིན་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཕོབ་པའི་
 ཆེད་ཏུ་སྤི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་དང་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤང་ནས་འབད་མེད་ཏུ་སྒྲོལ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དབྱེ་མ་ལ་དགོས་ཅུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མྱོད་
 པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གླུ་མ་མོགས་རྒྱང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་སེམས་

ཅམ་པ་སོགས་ན་རེ། དབུ་མ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བདེན་སྤོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་པམ་པ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་དགོས་
 པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགོས་པ་མེད་ན་ནི་ངལ་བ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ལ། ཉེན་མོངས་སྤོང་བ་
 སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རྩི་ལྟར་
 ན་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུར་འགྱུར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། གང་
 གི་ཚེ་སྒྲུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མའི་བྱ་མེད་སྒྲུལ་པ་དེའི་ཚོ། གང་ཏུ་སྒྲུ་མའི་
 བྱ་མེད་སྤང་བའི་གཞི་དེར་བྱ་མེད་ཀྱིས་སྤོང་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་གྲང་། སྒྲུ་
 མའི་བྱ་མེད་འདི་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་ཏུ་སོང་ན་སྐྱམ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུ་མ་
 མཁན་ཉིད་གྲང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་(༡༧)ནི་དང་པོ་
 ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པས་སོ་ཞེས་
 ཚུང་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པས་
 ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་བདེན་འཛིན་སྤངས་
 པ་འཐད་པར་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱེད་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞིས་བསྟན། སྒྲུ་མའི་བྱ་
 མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་འདྲའི་སྒྲུ་མ་མཁན་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་མའི་བྱ་མེད་ལ་ཉོན་
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་ཤིང་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ན། སྒྲུ་མའི་བྱ་མེད་བྱ་མེད་ཀྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་གྲང་སྒྲུ་
 མའི་བྱ་མེད་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་
 དེ། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལ་གཞོད་
 པའི་རུས་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་ན་དེས་སྒྲུ་མའི་བྱ་མེད་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་
 སྤོང་མི་རུས་པས་སོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་
 རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱིད་རུས་ཀྱིས་བོན་ལ་བཞག་པ་དང་། གཉིས་སྤང་གི་འབྲུལ་
 པ་ཅམ་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་ལ་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བདེན་འཛིན་ཉིད་ལ་

བྱམ། །འདིར་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་བྱང་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཉེ་ཆོ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་རུས་ལ། དབྱ་མ་པའི་
 ལུགས་ལ་བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པས་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོང་རུས་པའི་བྱང་
 པར་བྱང་བ་མིན་ནམ་ལན་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་རིགས་སོ་སྟམ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྐྱུ་
 མའི་བྱང་མེད་བྱང་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ནི་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་བཀག་པ་
 ལ་སྟོས་(༡༠ན)པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉེ་ཆོ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་དགོས་
 ཤིང་། གལ་ཏེ་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་དམ་ཆོས་གང་རུང་གཅིག་གི་སྟེང་རུ་བདེན་མེད་
 ཆད་མས་ངེས་ན་དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལའང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་
 ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་རུས་ཀྱི། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་
 འོག་རུ་ལྷག་མ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་མི་རུས་པ་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར།
 གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་ཤེས་
 རབ་རིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་ཤད་འཛག་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ཤད་མེད་པར་གོ་
 བ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟོག་མི་རུས་ཀྱི། དེ་ལྟོག་པ་ལ་མིག་གི་རབ་རིབ་མེལ་
 ཐབས་བྱིད་དགོས་སོ། །རྟོག་པ་འབྲུལ་བ་ལའང་འཕལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་སྟོ་བྱར་བ་ལས་
 བྱང་བ་ཐག་ཁལ་སྐྱུལ་འཛིན་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་ཐག་པ་ཡིན་པར་གོ་བ་ཙམ་དང་སྐྱུལ་
 མེད་པར་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟོག་གི། དེ་ལྟོག་པ་ལ་གོ་བ་དེ་
 རིང་རུ་གོམས་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་
 འབྲུལ་བ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཆེར་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པས་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ས་པོན་ལྟ་ཞོག་མངོན་གྱུར་ཡང་མཐའ་དག་ལྟོག་མི་རུས་
 པས་རྟོགས་པ་དེ་རིང་རུ་གོམས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་མངོན་
 རུམ་རུ་གསར་རུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ས་པོན་དང་

བཅས་པ་སྤྱོད་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པས་དེའི་གཞིན་པོ་ཡི་ཤེས་རྒྱུ་རིམ་
 རས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བྱ་ཆེ་རིམ་(༡༠བ)ནས་སྤྱོད་བའི་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་སོགས་
 གྱི་རྣམས་གཞག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་བདེན་འཛིན་
 མཐའ་དག་ཟད་པར་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཟད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་སྲུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ལ་དགོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱེ་ཀ་དེ་འདྲ་འཇུག་དོན་མེད་དོ་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་སོགས་ཀྱང་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའང་གཞི་
 ལུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་བཀག་པའི་སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་
 དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་ཉིད་
 ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་
 གོམས་པས་ནི་བདེན་མེད་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་དྲེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་
 འཛིན་སྲུངས་པའི་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དང་པོ་ནས་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་དགག་བྱ་རགས་པ་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན་ན། ད་ཏུང་
 དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་མ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲ་ཕྱི་ནས་དགག་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
 ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་ཅེས་མིན་པའི་ཡོད་པ་དགག་བྱར་
 བྱས་ནས་བཀག་པ་ན། དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའང་ལྷག་
 མ་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམས་དེ་ཉིད་ནས་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་ཏེ་འདིར་དེ་མ་ཐག་འཆད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་
 དེ་ལྟའི་ལམ་བསྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་སྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་ཚུལ་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་དེ། (༡༧)གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་བདེན་པར་ཐུབ་པ་མ་རྟེན་པས་མེད་

དྲོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་ཅིག་ཡོད་ན་དམིགས་
 གུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པར་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། བདེན་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་གྱུ་ཡང་ནི་རྟོག་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱུ་དང་
 བཤུ་བུ་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་གྱི་སྟོ་དེ་ཡི་མདུན་ནམ་ངོས་ན་རྩི་ལྟར་གནས་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དང་བཤུ་བུ་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྱུ་
 པ་ཡོད་ན་རྟོག་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུ་དགོས་ན། རྟོག་ཆོས་ཅན་བདེན་
 གྱུ་ལྟ་ནས་རིགས་པས་ཞེགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་མ་
 གྱུ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་བའི་རྟོག་མེད་ཅེས་སྟོན་རྟོ། །དེས་ན་གང་
 གི་ཆོ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱུ་དང་། དངོས་མེད་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་
 བདེན་གྱུ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེ་ཡི་
 ཆོ། དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་དང་དངོས་མེད་བདེན་གྱུ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
 བདེན་གྱུ་ཀྱི་ནམ་པ་ཕྱད་གསུམ་པ་གཞན་གང་ཡང་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་ན།
 ཆོས་གང་ལ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་གྱུ་བ་དང་། དམིགས་པ་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གཏད་སོ་མེར་བ་རྩལ་སྤར་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ན་དམིགས་གཏད་ཀྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་རབ་རྩ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོ་ངོར་སྟོས་པ་ཞི་ཚུལ་ཡང་། སྱིར་ལམ་ཏུ་མ་ཞུགས་
 བོང་དང་ཆོགས་སྟོར་གྱི་རྩས་སྤངས་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 སབ་ནས་མཐའ་བཤུ་བུ་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རིགས་
 (༡༧)ངེས་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་ལ་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ད་རུང་སྟོན་བྱུང་
 ཏུ་མ་སོང་བ་ཤས་ཆེ་ལ། སྟོར་ལམ་རྟོད་ནས་བཅམས་མཐའ་བཤུ་བུ་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ལ་ཞི་ལྟག་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བྱུང་གི་སྟོས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
 སྟོན་ལུས་ཀྱང་ད་རུང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་གཉིས་བྱང་ཆད་ཏུ་སྤང་
 བའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྤང་སྤུ་མོ་མ་རུབ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་

རུ་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བརྟོག་དོ། །དེ་ནས་སྦྱར་ལམ་བཞིའི་རིམ་པས་གཉིས་སྒྲུང་རྩེ་
 བླ་རྩེ་མར་མོང་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་རུ་འབྲེས་པ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་མ་
 མོ་ཅམ་ཡང་རུབ་པ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རྩེས་དཔག་
 གིས་རྟོགས་པའང་ཡོད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་མི་དགོས་
 མོ། །དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་སྦྱར་རུ་དབང་རྟོན་གྱིས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཅུས་ལ་དེའང་
 མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་རྣམས་ནི་རྩེས་དཔག་གི་རྟོག་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ཡིན་པས་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུང་རོ་དང་རེས་རོ་གཉིས་སུ་སྟེ་སྟེ། དེ་འབྲེའི་སྟོང་ཉིད་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ན། སྒྲུང་རོར་ཤར་བ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུང་རོར་གཉིས་སྒྲུང་མ་ཞེགས་ཀྱང་། རེས་
 རོར་ཤར་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་
 རེས་རོར་ནི་བདེན་པའི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞིབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 སྤྱི་རྟོགས་པའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་མོ། །དེ་ལྟར་(༢༩ན)
 རྟོན་རུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྒྲུང་རོར་ཤར་བ་དེ་བརྒྱད་ནས་རེས་རོར་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་ན་དོན་སྤྱིས་གཏན་ནས་མ་བསྐྱབས་པར་སྒྲུང་རོ་དང་རེས་
 རོ་གཉིས་ཀར་མཐའ་བུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འབའ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་འབྲེའི་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རོར་ནི་གཉིས་
 སྒྲུང་གི་སྒྲིམ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་བདེན་སྒྲུང་གི་སྒྲིམ་
 པ་རྣམ་པ་ཀྱན་རུ་མེད་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་གཏན་རུ་འགགས་པའི་སྦྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་
 པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐྱོང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ།
 དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་སྟགས་རྒྱང་པ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན། དེ་ལྟར་ལམ་བསྐོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སུ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཟད་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱ་སྟམ་པ་དང་། ཚེས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྟོག་པའང་
 མེད་པས། ཚེས་སྟོན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་
 མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་མི་དང་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། འདི་དག་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རང་རང་གིས་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟེ་བུ་ཡོངས་སུ་
 སྐྱོད་བྱ་དུ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་(ལྷན་ལྷན་ལ་
 མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་ནས་ཚེས་ཉན་པ་སྟགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 མཐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་གདུལ་བྱར། སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་
 སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་མཛད་ཅིང་
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་
 ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་
 གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐར་ལྷ་
 བ་དང་ཚེས་སྟོན་པ་སྟགས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་གུར་པ། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆེ་བྱ་བ་ཕན་གུར་པ། །དེ་
 དང་དེ་ལ་དེར་སྤང་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་
 ཆེན་ལྟན་པས་འདིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས། དག་ཅ་སྒྲིན་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་
 གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་རྒྱལ་ཡང་། མདོ་ལས། རྗེ་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ནི། །ཡོངས་སྒྲིན་

པ་སྒྲུ་ཁ་འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱོན་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་
 སྒྲིན་ཁོ་ན་སྒྲིབ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ་པོ་
 བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ཡོན་པས་འབྲས་བྱ་ད་ལྟ་འབྱུང་བ་མི་
 འཐད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་འབྲས་སངས་རྒྱས་ལ་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་དོ་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་བམ་ཟེ་ལུས་བྱའམ་ཤང་ཀྱས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
 བྱ་མཁའ་ལྷིང་གི་ནི་མཆོད་པོ་དང་རིག་པའི་སྒྲིན་མེ་བྱས་ནས་བྱ་བམ་ཟེ་འདས་པར་
 བྱུར་པ་དང་། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ཡོན་ཡང་། མཆོད་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ད་
 ལྟ་ཡང་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནམས་
 ཀྱིས་ལམ་དུས་སུ་བྱང་(འཇུག་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆོད་པོ་དང་བསྐྱབས་པ་ཡང་རྒྱུ་བ་པོ་
 པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷ་དུང་ལས་
 འདས་པ་མཛོད་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་ཀྱང་། གཏུལ་
 བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་ཚོལ་
 མེད་པར་རྟག་ཁྱབ་ལྟན་འགྲུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་ལས།
 དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བཞུང་། །དེ་ཉིད་
 ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞུང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་མེད་སོགས་རྒྱང་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཆོད་པ་
 བྱས་པ་ན་བདག་གིར་བཞེས་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པས། ཇི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་མོད་
 ཀྱང་། མཆོད་པ་ལུལ་བ་ལས་པལ་ཡོན་ནམ་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་
 གི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་སྐྱ་དངོས་བཞུགས་དུས་དེ་ལ་མཆོད་པ་འཇུག། ལྷ་དུང་ལས་
 འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་མེད་པའི་སྐྱ་གཏུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་

བསོད་ནམས་མཚན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱམས་པ་སང་གེའི་སྤྲི་མདོ་ལས་བཤུད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མཚན་རྟེན་བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་
 མཚན་པ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་པའི་སྤྲི་གཏུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དད་པ་
 ཡིས། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 སངས་རྒྱུ་མཚན་པ་དང་དེ་ལས་བསོད་ནམས་(༡༩བ)འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། དེད་
 འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་ཀྱན་རྫོག་པ་འཇུག་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དྲོ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདྲ་
 ཏུང་སྟེ་ཞེས་འདིར་རེ་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་པ་བྱས་ནས་རང་རང་གིས་འདོད་ཚུལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟབས་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ་བརྟུན་ཡང་ཏུང་བདེན་ཡང་
 ཏུང་དྲོ་མཚན་པ་ལས་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་སྐབས་
 པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཏུ་དེ་ལྟར་འདོད་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །བརྟུན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཏུང་
 ངམ་སྟམ་ན་ཏུང་སྟེ་དཔེར་ན་ཁྱོད་བདེན་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་མཚན་པ་ལས་རྟེན་ལྟར་
 བདེན་བྱུང་གི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་བཞིན་ཏུ་དེད་གྱི་ལྷགས་ལ་བརྟུན་པ་སྟུ་མ་ལྟ་
 བུའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་འབྲས་བུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རིགས་
 པས་དབྱད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་གིས་སྟབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དོན་
 བློ་སྦྱར་གཞུག་བྱ་ལ། མདོན་གྱི་ཏུང་ཟུང་སྟོག་གྱི་ཏུང་ཟུང་སྟོག་གྱི་ཏུང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་མདོན་སྟུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། གཉིས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་
 ཚད་མས་རྟོགས་ཅུས་པས་དབྱད་པ་ཀུན་གྱིས་གཞུག་བྱ་རྟོགས་པ་ལུང་ཁོ་ན་ལ་ངེས་
 པར་སྟོས་མི་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་མཚན་པ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 བློ་གཞུག་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱི་ཏུང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རིགས་པ་རྒྱང་པས་
 རྟོགས་མི་ཅུས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་
 གི་ཚད་མའམ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལུང་གིས་སྟབས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔྱད་པ་ཀུན་

ལ་བརྟན་བཙམ་དག། གཟུང་ཞེས་ལྷགས་འདི་གང་གིས་བྱས། ཞེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། བརྟན་བཙམ་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་(ཤེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། རྒྱུ་ལ་ལྷང་གི་ཚད་མ་དང་། ལྷང་ཚད་མ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ལ། ལྷང་གི་ཚད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་དཔག་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷང་རང་གིས་བརྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་ལྟ་བུའོ། ལྷང་ཚད་མ་དང་། དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་ཤར་སྤྱོད་གྱི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དགོད་པ། དེའི་ལན་བརྟན་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། བདེན་པ་སོགས་རྒྱུ་དཔ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་དག་ན་རེ། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་བྱ་གཞུང་ལྟ་བུ་མཐོང་བྱེད་གོམས་པར་གྱུར་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཚིད། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ཡིན་པར་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་ཆེན་བཀའ་སྐབ་མཛད་པས་ཀྱང་ཤེས་ཅུས་ལ་ཞར་ལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་ལྟར་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱུ་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐར་པ་ཙམ་འཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པས། (ཤེས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོར་

སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཙམ་འཛོལ་པ་ལའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བར་
སྐྱབ་པར་བཞེད་ནས་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་ཏུ་སྐྱབ་པ། སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཏུ་སྐྱབ་པ། དེས་ན་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་རིགས་པར་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་ཏུ་ལུང་གིས་
སྐྱབ་པ། ལུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བལ་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཛོལ་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལྟར་
སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་བསྒྲོམ་པ་ལ་མི་
སྒྲོམ་པར་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མདོ་མེད་ལུང་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་
འདྲི་ནི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཛོལ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་ཐུག་བསྐྱབ་པ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གའི་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱ་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་
སྒོ་གོས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་འང་སྐབས་འདིར་ལུང་འདི་ཉིད་དྲངས་ནས་
འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་(༡༥ན)ཡིན་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་
བ་ནི་བྱུབ་མཐའ་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་ལུང་ནི་ཆད་མས་འདོད་མཁན་འགའ་
ཞིག་གི་ངོར་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འགོ་ཡང་། འདིར་ཉན་ཐོས་མེ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་བཀར་

མི་འདྲོད་པ་དག་གི་ངོར་ཤར་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་སྟགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་མ་འབྲེལ་
 ལོ་སྟམ་ན། དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་བཀར་མི་འདྲོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་ཚད་པའི་སྐལ་ས་
 ཐུ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟགས་རྒྱང་པ་བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་སྐད་བཤད་མོད། དེ་དག་ནི་དེད་
 གྱིས་བཀར་མི་འདྲོད་ཅིང་ཆོད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་མི་འཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུང་
 ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་རྣམས་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་རྩི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དུས་པ་ན། དེད་
 ཀྱི་ཡུང་འདི་དག་ནི་བཀའ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། འུ་ཕུ་ཅག་ཆོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་
 ལཱ་འདྲི་དག་བཀར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དང་པོ་ཁྱོད་སྟེས་མ་
 ཐག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་དུས་དང་། ཡུང་དོན་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་སྐལ་ས་སུ་ཁྱོད་ལཱ་འདི་དག་བཀར་མ་གྲུབ་པས། དེའི་ཆོ་
 འདི་དག་བཀའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འོང་ཞིང་། ཕྱི་ནས་ཡུང་དེ་དག་བཀར་
 གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་རིམ་པས། འདུལ་བ་ལ་སྤང་། བདེ་
 སྡེ་ལ་འཇུག །མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱིས་ཀྱི་བཀའ་འམ་(༢༥)ཡུང་ཆོད་མ་དེར་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཡིན་ན། བསྐྱབ་གསུམ་སྟོན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལཱ་ཡང་
 མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བཀར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་བཀའ་ཡིན་མིན་
 གྱི་ཁྱད་པར་བཞེད་བྱའི་སྟོན་ཚུལ་ལ་སྟོས་དགོས་ན་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་ལ། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བཞེད་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་གང་ཟག་གམ་སྡེ་བ་གཞན་
 གང་ཡང་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་འདྲོད་པ་མཐུན་པས་བཀའ་ཆོད་མར་བདེན་པར་འབྱུར་
 ན་ནི། སྟན་ཆོག་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟགས་ཀྱང་།

བཀར་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱིས་ཀྱིས་རིགས་པ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱབས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེད་ཀྱིས་ཚད་མར་འདོད་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་
ནམས་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་བྱིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་རང་ཅག་གཉིས་ཀར་ཚད་མེད་
དུ་གྲུབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ་ནི་དེད་ཀྱིས་བཀར་མི་
འདོད་པས་ཚད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷུང་ལྟ་
ཡང་གཞན་སྡེ་ལྟ་སྟགས་པ་ནམས་དང་བྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ལྷང་ནམ་དག་ཡིན་
མིན་གྱི་ཕྱིར་ཚད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་
མར་འདོད་རྒྱུའི་ལྷང་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ལྷུང་གཞན་བར་སྤྱིད་ཡོད་པར་སྟོན་
པའི་ལྷང་སྡེ་པ་ལྟ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་སྡེ་པས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལྷང་
ཡུང་གནས་མའི་བུའི་སྡེ་པས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་སོགས། བར་སྡེ་རང་གཞན་
དག་ཚད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོར་
བྱ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་དང་ལྷན་
པ་ལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་(༡༧)ལས་བསྒྲིག་པ་ལ་ནག་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་
བཤད་ལ། བྱང་སའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་ཀ་ལས། ནག་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་
པ་མེད་པས་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་བྱུང་པོ་ཞེས་
གསུངས། དེས་ན་འཁོར་བར་འབྱམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོན་སྟོན་པ་དེ་ནག་པོ་བསྟན་པ་
དང་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་དགྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འཛིག་
དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་ཅ་སོགས་ཀླང་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། དེ་ལ་མིང་གི་
དགེ་སྤྱོད་སོགས་དགེ་སྤྱོད་དུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་རྩ་བའི་དོན་དམ་པའི་དུག་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བྱིས་འདོད་
པ་ལྟར་ན། དགེ་སྤྱོད་དག་བཙོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིག་དགའ་བར་གནས་ཏེ། དེ་

འཛོལ་པ་ལ་ཉེན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་དགོས། དེ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉེན་
 བོ་མཆོག་སྤྱོད་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲིམ་དགོས་པ་ལས། སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཆོས་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ཟིན་གོམས་པས་གྲོལ་བ་འཛོལ་པར་ཁས་བླངས་ནས་
 ཐར་བ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཅིག་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་དུ་མི་བྱེད་
 པར་མ་ཟད། སྤྱོད་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲུང་ཞེས་
 པའི་སྒྲུས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཛོལ་པར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་ཅམ་
 ཡང་མི་འཛོལ་པ་བསྟུན། ཉེན་ཐོས་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་བོ་རྣམས་ཡིན་པས་སམ། ཡང་
 (༡༥བ)ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་གསུང་རབ་དངོས་སུ་ཐོས་ནས་འོད་སྤྱང་
 སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤྱོད་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་དག་བཅོམ་ཅམ་
 ཡང་མི་འཛོལ་པས་བྱབ་པ་སྟབ་པ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སེམས་ནི་བདེན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་
 དབྱུང་མི་རུས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། ཇི་སྲིད་སེམས་བདེན་
 འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལྟ་ཞོག་ཐིག་དམན་
 གྱི་ལྟ་དུན་ལས་འདས་པ་འདྲ་དགྲའ་བར་གནས་ཏེ་འཛོལ་མི་རུས་པས་བྱབ་པོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་བྱབ་སྟབ་ལ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་དམ་
 བཅའ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་རྟགས་སུ་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པ་དེ་སྲིད་དུ་སྦྱང་འདས་ཅམ་ཡང་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱགས་
 སྤྱི་མ་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་། སྦྱང་འདས་ཅམ་འཛོལ་པ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ན་གྲོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པོ་ཞི་
 བླ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱིར་པ་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་ནའང་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་
 པས་དེ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱིར་ཅམ་རེ་
 ཞིག་སྤངས་པ་དྲིའི་དྲི་མ་ཐག་རྒྱ་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་དེར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་གྱིར་རེ་ཞིག་སྤངས་ནའང་ས་བོན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེས་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱིར་ཅམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་དྲིའི་དྲི་མ་ཐག་རྒྱ་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
 དག་བཅོམ་པ་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་གྱིར་རེ་ཞིག་
 སྤངས་(༡༩)པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་གྲོལ་བ་འཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བླ། སྤྱིར་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་འཐོབ་པར་ལ་
 རོལ་པོས་ཁས་སྤངས། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་ངེ་ཅམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ས་བོན་ནི་
 སྤྱིར་མི་རྟག་པའི་རིགས་པས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྟོན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་ནི་
 མི་རྟག་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱིར་པ་རེ་ཞིག་མེད་
 ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་ཞིང་ཕྱང་པོ་འཕེན་པར་
 བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྟུས་པ་མཐུ་ཅན་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྟོབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འདི་
 སྤྱིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ལ་རྩོད་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་དགོས་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་
 མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་ལ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་དེ་འདིར་ཐལ་
 འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱིར་པ་ཅམ་སྤྱིར་རྟུས་ཀྱང་ས་བོན་གཏན་ནས་སྤྱིར་མི་རྟག་ལ། བདེན་འཛིན་

ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་ས་བོན་སྤྱང་མི་རྒྱས་པར་མ་ཟད་མངོན་གྱུར་
 ཅམ་ཡང་སྤྱང་མི་རྒྱས་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤྱང་མི་རྒྱས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
 པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་རྒྱས། ཉོན་
 མོངས་སྤངས་ཀྱང་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡང་། མི་འགལ་གྱི་བྱ་སྒྲུག་དག་བཅོམ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤར་སོ་སྟེའི་(འཁྲབ)དུས་
 ལུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་སྟེ་ཆོ་དེར་སྟག་བསྐལ་སྟེད་
 པ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟག་བསྐལ་མེད་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་
 པར་གཙོ་བོར་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མི་ལྟག་པས་གྲོལ་བ་འཐོབ་
 པར་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སྒྲུག་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་མས་ཀྱི་རྒྱུད་ན། ས་བོན་དང་འདྲ་བའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ནི་རྟོ་ཞིག་པ་
 ཅམ་མིན་པས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདབས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ལྟན་དང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་ནི་གཏན་ནས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་དེས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ་ཅེ་ན། དེའི་
 ལན་ལ། བྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་པར་འདོད་རྒྱུའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་པ་
 མེད་དེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་པ་འདྲི་ལ་མངོན་པའི་གཞུང་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཉིད་མིན་ན་ཡང་། མངོན་པ་ནས་ཀྱན་
 རྟོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཞིས་བཤད་ལ་བྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྲིད་པ་ལའང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། གང་ཟག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་

པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་
 ལ། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱད་ལ་སྲིད་པ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པ་ཅན་རེ་ཞིག་མེད་
 གྱུར། སྲིད་པ་མི་མ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་
 སྲིད་རོ། །འདིར་བདེན་འཛིན་(ལ་ན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཉིད་པ་རྒྱུ་པོའི་ལྷགས་
 གྱི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་སོང་
 འདུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི། སྲིད་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྲིབ་ཏུ་
 འདོད་ན་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སྟེ་པ་
 གཞན་གྱི་ལྷགས་ལའང་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཤིང་། འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གཞུང་འདྲའི་ཆོག་གོང་འོག་གིས་ཤེས་རྒྱས་ལ་དེ་ལའང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟིན་གྲིས་ལས། སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་
 ཆེན་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་
 ཉོན་གྱི་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་
 གཏན་མིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་སྲིད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ན་ཉོན་སྲིབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྲིབ་བཅས་སྲང་བྱ་མིན་
 པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། སྲུང་བཤད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་འཁོར་བ་ལས་མ་
 སྟེ་ལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་དེ་རྒྱད་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྲིད་
 པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་དགོས་ན། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་
 ཞེས་སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཅི་བྱེད་སྟེ་
 ན་སྟོགས་སྟེ་མའི་ལྷགས་ལ་ཀུན་ཚོངས་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་དེས་
 དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་
 དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྲུང་བཤད་པའི་ལམ་དེས་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་

གཉིས་ཀའི་ས་བོན་ནི་མ་སྤངས་པར་འདྲ་ཡང་། (༡༥༧)མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་མི་
 འདྲ་བས་དེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པས་
 བསྟན་པའི་མེད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། དེ་རྣམས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟོམས་པས་སོ། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པས་བསྟན་
 པའི་ཡོད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་
 པ་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་དག་
 གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་མངོན་
 གྱུར་སྟོང་རྣམས་པར་མཚུངས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་མཚུངས་
 ལ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སློབ་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་མངོན་
 གྱུར་དང་ས་བོན་གང་ཡང་སྟོང་མི་རྣམས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་དང་བདེན་འཛིན་ཉོན་སློབ་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྟེས་
 གཉིས་ཀ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱི། ལམ་སྟེ་མས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་སྟོང་མི་རྣམས་ལམ་བྱི་མས་ལྟན་
 སྟེས་ཀྱང་སྟོང་རྣམས་ཞེས་འཆད་རྒྱ་མིན་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། ལྷགས་འདིས་འདོད་པའི་ཕྱ་
 བ་རེར་འབྱེད་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སློབ་དུ་བཞེད་(༡༥༨)པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་གྱི་དག་བཙམ་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན།

རྒྱ་ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་འབས་བྱ་སྟེ་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཁྱོད་དག་བཙམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དུག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་
 ཚོར་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་
 བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྟེན་པ་དང་། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་
 གྱིས་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེས་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེན་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་ཏེ་མཐུན་རྒྱུ་
 ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་རང་གི་འབས་བྱ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་པ་སྐྱེས་ནས་འཆིང་བར་འཕྱར་བའི་ཚུལ།
 མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །སྤྱག་
 བསྐྱེས་གྱི་ཚོར་བ་ལ་ཞེ་སྤང་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །བཏང་སྟོམས་གྱི་ཚོར་བ་
 ལ་གཏི་མུག་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཚོར་བའི་དབང་
 གིས་འཆིང་བ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
 དང་བལ་ན་སྟེན་པ་སྟོང་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ནི་
 བཅས་པའི་སེམས་གང་ཟག་འགྲུའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་ནི་རི་སྟོན་མདོན་གྱུར་དུ་གནས་
 པ་དེ་སྟོན་དུ་དེས་བྱངས་པའི་སྟེན་པ་མདོན་གྱུར་པའང་སྟོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའས། ཡང་ན་དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 བ་གཞི་ལམ་འབས་(ཨ་བ)བྱའི་ཚོས་འགྲུའ་ཞིག་ལ་ནི་བདེན་པར་གནས་ཤིང་ཞེན་
 པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་གང་ཡང་
 ཅུང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐུལ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་དུག་གིས་འཛིན་
 པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་ཅུང་བའི་གནས་རྟེན་
 བ། །ཉོན་མོངས་སྐུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འཕྱར་རོ་གང་གི་
 སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འཕྱར། །གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་

ལ། རྟེན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྲུང་། ཁྲིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་
 འཛིན་མཛོན་གྱར་གྱིས་བཅིངས་པའི་སེམས་དེ་རང་འབྲས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དུག་
 ཆེན་སྦྱང་པའི་དངོས་རྒྱར་གསུངས་སོ། འདི་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་
 ཉིད་འཁོར་བའི་ཆ་བར་གྱར་པའི་མ་རིག་པར་བསྟན་རྟོ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
 ཉི་བྱལ་ཞིང་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་བསྟོམས་ཀྱང་དེས་མཛོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་རྟེན་མོངས་མཛོན་གྱར་པའི་ཆ་སེམས་རྒྱད་ལ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ས་པོན་ཅུང་བད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཡང་རྟེན་གྱི་དབང་
 གིས་མཛོན་གྱར་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་རྟོ། དཔེར་ན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་གནས་སྐབས་དེར་ཆོར་འདྲུ་རགས་པ་
 མཛོན་གྱར་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་མཛོན་
 གྱར་དུ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། དྲིས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་བད་ཀྱིས་བ་ཅམ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་སྤོང་མོ་བཀག་པའི་རྟོང་
 ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་ལམ་དེས་སྤངས་པ་སྤྲོད་མེད་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རང་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སྤྲོད་པ་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་
 དེ་ཆོར་བའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་(༡༠)རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 པས་ཆོར་བ་ལ་སྤྲོད་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་ཆོར་བ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་
 ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། གང་ཆོ་ཆོར་བ་སོགས་ནས་སྤྲོད་པ་ཅི་ཕྱིར་སྤོང་མི་འབྱུར་ཞེས་
 པས་བསྟན་རྟོ། རྟེན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་སྤྲོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་
 ཆོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྲོད་པ་ལ། འདོད་སྤྲོད། འཇིགས་སྤྲོད། སྤྲོད་སྤྲོད་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། ཕྱི་མས་
 འཆི་བའི་ཆོ་སྤང་པོ་ལ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་སྦྱེས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྲོད་དུ་སྦྱེ་

བ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་འདིར་སྤྱི་མ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་
 སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྤྱིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱ་ནི་འཕེན་པར་
 བྱེད་སྤྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་སྤྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོན་
 པ་ཀྱན་བརྟམས་ལས། ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བསྟན་ཏོ། །འདིར་ཡང་སྤྱིད་པ་ཉིད་ཡང་སྤྱིད་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །མཚམས་འདིར་དག་གང་
 མདོ་སྤེ་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་བྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྤྱབ་གྱི་ཆོག་ཏུ་འདུག་པས་
 བསྟན་ཆ་དག་སྤོང་སོགས་གྱི་གོང་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་བཅུག་པ་སྐབས་
 དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་སྤོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་འཆད་
 དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། དག་གང་ལྟག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་
 མདོ་སྤེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དུ། (༡༠བ)གལ་ཏེ་བྱེད་ཅག་གིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཕེལ་གསུང་ཡིན་པར་འདོད་ཏུ་ནུ་ཞེས་པ་འཕམ། ཡང་གསུངས་ཞེས་པ་
 ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེ་པལ་
 ཆེན་བསྐྱབ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་
 མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་ཏེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཀའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ཡང་དེ་ཆང་བར་
 བྱེད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཞེས་སམ། ཡང་ན། བྱེད་འདོད་པའི་
 མདོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཚུངས་པའི་བཀའ་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། བྱེད་འདོད་པའི་མདོ་
 དང་མཚུངས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་སོ། །ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་
 གྱི་དག་གང་དག་བཀའ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱ་རྟོགས་རིགས་པ་ལས་དེ་ནི་འོད་
 སྤྱང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་བཀའ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པར་

འདྲོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་
 ར་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཀར་གཞུང་བྱ་མིན་པར་
 ལྷ་ཞིག་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་བརྟོག་བྱ་
 བདག་ཅག་གིས་ཁོང་དུ་མ་རྟུང་པས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་
 ཀྱི་རག་གཞུང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འོད་སྤྱད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཐའ་དག་
 གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྟོག་གི་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་ར་བཀའ་མིན་
 ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་ཐམས་ཅད་གཞུང་བྱ་(ལྷ་མིན་པར་སློ་ལྷན་སྤྱོད་གིས་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འཆད། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འོད་
 སྤྱད་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོའི་དངོས་
 བསྟན་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྟུང་པ་དང་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པར་འདིར་འདྲོད་མི་
 རིགས་པས་འདིར་དེ་དང་བསྟན་པའི་འཆད་ཚུལ་བྱས་ན་ལགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
 རྟེན་བཀར་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའམ་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་
 བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སམ་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་ཉན་ཐོས་
 རྟོགས་ལམ་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་
 ཞེས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟོག་པས་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་
 སྟེ་བའི་གང་ཟག་གོ། དེས་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་ཐལ་འཕྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ནའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་
 བཞེད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐལ་འཕྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞལ་
 ཆོ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་
 མཐའ་བལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པར་འདྲོད་པས་དེ་འདྲའི་བྱེད་འབྱེད་
 པ་གལ་ཆེདོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་

དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་
 འོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཐུང་ན་འགལ་འདུ་མང་པོ་འོང་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་(༡༧)བཀྱི་དེ་ཡིན་པས་ཐུབ་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཉན་སྟོན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཏུ་སྦྱབ་པ་ནི། མྱོངས་
 པས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་འཐོབ་པ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་དོར་ལ་མྱོངས་ཤིང་གང་
 ཟག་དང་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པས། ལས་ཉོན་
 ཀྱིས་གཞན་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྔར་འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་སྟག་
 བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སྟོང་ཆེ་ཆེན་པོའི་
 གཞན་དབང་ཏུ་ཐུར་ནས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་གནས་པ་ན། སོ་སྟེ་རང་ག་བ་
 ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་མཐའ་མེད་ཏུ་
 འཁོར་བའི་རྩ་རྒྱུ་ག་པ་འཁོར་བའི་མཐར་མི་ལྟང་བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་
 ལྟར་སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་
 པ་ལྟར་འཛིགས་ནས་སྲིད་པར་སྟེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱི་ལ་རོལ་ཐུང་འདས་ལ་གཞོལ་བའི་
 ཆད་པའི་མཐར་ཡང་མི་ལྟང་བར་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་མི་གནས་པའི་
 རྩ་གྱིས་འཁོར་བར་གནས་པ་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་འདྲི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 འབྲས་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དང་བལྟ་ན་སྟོང་ཆེ་ཆེན་གྱིས་ནི་འཁོར་བར་གནས་སུ་
 ཟེན་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་རང་མཆོན་པ་ཉམས་སུ་ཐུང་བ་དེས་སྟོ་ཞིང་སྟན་
 བས། རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ཅམ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཞི་མཐར་ལྟང་བར་འབྱུར་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་(༡༩ན)ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་སྟག་བསྐལ་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་མ་ཉུང་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་
 གྱིས་མི་གཞོན་པར་མ་ཟད། གཞན་དོན་དུ་སྤྱིད་པར་སྦྱོར་བ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་
 སྦྱོར་བའི་སེམས་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སྦྱིང་ཚལ་ནས་སྦྱིང་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་ཉུང་
 བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་མྱེ་རྒྱན་
 ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ཉུང་དང་། སྦྱོར་བ་སྦྱིང་མོས་ཚལ་འགོ་ཉུར་རྟོགས་
 བས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། ཉེན་མོངས་སྐྱག་བསྐལ་
 དག་གིས་འཛིགས་པ་མེད། ཅིས་དང་། གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང་སྤར་སྤྲིག་པ་སྤངས་
 ཕྱིར་སྐྱག་བསྐལ་མེད། ལམས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་ཉུར་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་དང་། སྤྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོན། །བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་
 བདེ་ལ། ལམས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
 བོ། སྦྱིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྦྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉུར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་སྦྱོམ་རིགས་པར་གདམས་
 པ་ནི། དེ་ཉུར་སོགས་རྒྱང་པ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་བསྟན། དེ་ཉུར་ཉན་ཐོས་མྱེ་པ་བྱིད་
 ཅག་གིས་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་དམ་བཅལ། སྦྱོང་ཉིད་
 མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཐར་བ་འཛོལ་པ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པ་
 དང་། རྟོང་ཉིད་སྦྱོན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་མྱེ་རྒྱལ་ས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱེན་ཉུར་སྤང་བྱེད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གོང་ལོག་དུ་
 བསྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
 ཅམ་(༡༩བ)འཛོལ་པ་ལའང་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྦྱོམ་མམ་མི་སྦྱོམ་
 སྦྱམ་པ་ཉུང་བུའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་མི་ཟ་བར་སྦྱོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་བསྦྱོམ་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་སྤངས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་སྤྱིད་ཅིང་
 དེ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྦྱོམ་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་

རྒྱལ་གྱིས། ཉམ་ཐོས་ནམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ངེས་
བརྟན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཕུ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་བཟྱི་བ་མ་མཆིས་
ངེས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །གཞི་མེད་སྤྱིད་པ་འཇིག་བྱེད་
པའི། །སྤྱོད་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོན། །ཞེས་དང་། །གང་དག་སྤྱོད་ཉིད་མི་ཤེས་
པ། །དེ་ལ་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། །འཕྲོ་རྒྱལ་སྤྱིད་པའི་བཅོན་རར་ནི། །ཚོངས་པ་དེ་
དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཇིན་དང་དེས་
བྱངས་པའི་ཆགས་སོགས་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། །གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་
ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡི་ཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཡིན་པས་ཐུར་བྱ་སྦྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་རྗེ་རྟུན་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ་སྟོན་རིགས་ཏེ། །ལམ་དེ་
དང་བལ་ན་ཤེས་སྦྱིབ་ལྟ་ཅི་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱིས་བོན་དང་མངོན་ལྱུར་ཡང་སལ་ཆེར་སྤྱོད་
མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲ་མ་ལས། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉིད་འདི་ནི། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིས་བསྟོན་བྱས་ན། །གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྟོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཐེ་ཚོན་མེད། །ཅིས་དང་། །རྒྱད་ལས་(༣༣ན)ཀྱང་། །ཚོས་བདག་མེད་པ་རབ་
བསྟོནས་པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ལ། །སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྲལ་པས་ན་མི་སྟོན་མོ་
ཞེན། །འཁོར་བའི་རྩ་བར་ལྱུར་པའི་བདེན་འཇིན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་འཇིགས་དང་
རྒྱལ་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ལྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཇིགས་
ཤིང་སྤྲལ་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རིགས་ན་དེ་ལ་མི་སྤྲལ་པར། །སྤྱོད་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་
རབ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཇིན་བྱང་ནས་ལྱུངས་ཏེ་འཇིགས་དང་རྒྱལ་བསྐལ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ལྱུར་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྲལ་པ་
རྗེ་རྟུན་སྟེ། །སྟེ་མི་རིགས་པ་ནི་དག་མ་བྱངས་པ་ལ་མི་སྤྲལ་པར་སྟེལ་མ་དཔའ་

བོ་ལ་སྐྱག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དབྱང་པའི་ཆོ་གལ་
 ཉེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགྲུལ་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཞེན་པའི་དབང་
 གིས་འཇིགས་ལུལ་ཅི་ཡང་རྒྱུ་བ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་སྦྱེ་བར་འཇུར་རིགས་ན།
 བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཇིགས་པར་
 འཇུར་བ་པོའི་བདག་གམ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཁ་ནང་
 ཏུ་སྒྲིགས་ལ་སོམས་ཤིག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ན་འཇིགས་
 པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འཇུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་འཇིན་ལྟན་སྦྱེས་
 ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་པའི་རིགས་པ། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་
 འགོག་པའི་(༣༣བ)རིགས་པ། བདག་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་
 དང་སོགས་རྒྱུ་དང་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་གང་ཟག་གམ་བདག་གི་མཆོན་
 གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་
 ཉེ། སྟོ་དྲུང་སྐྱ་སེན་ནི་བདག་མ་ཡིན། བདག་གི་མཆོན་གཞི་ནི། རྩ་ས་དང་བྲག་
 མ་ཡིན། རྩ་བས་མིན་བདུ་ཀན་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཏུ་ཟད་པས་སོ། །རྩ་སེན་དང་ནི་རྩ་གྲུང་བདག་གི་མཆོན་གཞི་མིན། བདག་གི་
 མཆོན་གཞི་ནི་ཞག་དྲུང་རྩ་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར། སྟོ་མཆོན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྩ་མ་སོགས་ནང་ཁོལ་གཞན་ཡང་
 བདག་གི་མཆོན་གཞི་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་ནི་ཕྱི་སྤྱོད་དང་གཅིན་མ་ཡིན། ཤུ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་
 བདག་ཏུ་བཏགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟོ་དང་རྩ་མ་ཡིན་པ་བདག་མ་ཡིན། ཁ་

ལྷ་དང་རྩ་ལྷོ་འུ་ག་སྐྱེས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོགས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་
 ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དགུས་ས་རྒྱུ་ཁམས་དང་། རྟོད་དང་
 རྒྱུ་ཡང་ཞེས་པས་མེ་རྒྱུ་གི་ཁམས་དང་། སུ་ག་ཞེས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱང་ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁམས་དྲུག་རེ་
 རེ་ནས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པས་ཁམས་དྲུག་ཆོགས་པ་
 བདག་མིན་པར་བསྟན། སྤང་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་བདག་གི་བདག་
 ཡོད་པ་འགོག་པ་འག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ནོ། །འོ་
 ར་འདིར་སོ་སོ་སྐྱེས་བདག་ཡིན་(༣༥ན)པ་འགོག་པ་འདི་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 དོན་ཏུ་ཡིན་ན་སྤྱིད་པའི་སྤང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཉེན་
 མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་
 ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་ཏུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་
 འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། །གཞུང་འདིར་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མཆོ་བ་
 གང་ཡོད་དང་། །འཇིག་དང་སྟག་བསྐལ་རི་སྟེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་
 འཇིག་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྟོན་ཆགས་སྤྱི་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་
 འགོག་རིགས་ཀྱི། །སོ་སོ་སྐྱེས་ལ་ང་ཡི་བར་འཇིག་པ་ཅམ་ལས་ངོ་སྟོན་ཏུ་མི་
 འཇིག་པའི་ཕྱིར་འདི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་འགོག་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། །འཇིག་ལྟ་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ནི་སྤང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དང་ང་ཡི་བའི་རང་ལྟོག་ཅམ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 པ་ནི་དེ་འདྲའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པ་ཡིན་ལ།
 འཇིག་ལྟ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ངའམ་བདག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན།
 །གདགས་གཞིའི་སྤང་པོའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བའམ། ཆོགས་པའམ། དེ་དག་ལས་དོན་

གཞན་གང་རུང་ཞིག་དེའི་མཚན་གཞིར་རྟེན་དགོས་ན་དེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་
 གང་ཡང་བདག་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་འདྲིར་ནི་ཐ་སྐྱད་རུའང་འགོག་པར་བྱེད་
 ལ། དེའི་ནང་ནས་སྤང་པོའི་ཡ་གྲུལ་སོ་དང་སྐྱ་སེན་སོགས་བདག་གམ་གང་ཟག་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། (༣༥)གྲངས་
 ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། བྱེ་བྲག་པས་བདག་བེམ་པོར་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྟེན་པ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་
 པས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་རྩལ་གྲུབ་འགོག་པ་ལ། བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
 ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་བདག་བེམ་རིག་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་ངེས་པས།
 དེས་ན་གྲངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བདག་བེམ་
 པོར་འདོད་པ་གཉིས་བཞག་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་བེམ་རིག་གང་རུ་
 འདོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་སྐྱོས་པས་འགོག་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདྲིར་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཅམ་བཞོད་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་
 པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་འཛོག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་
 མིན་པའི་བདག་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། ཁྱེད་གསུངས་
 པ་ལྟར། བདེ་ལྷག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟ་བ་པོ། སྒྲེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་
 རྟག་པ། རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ། རུལ་མུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གསུམ་མེད་པ། ཀྱན་ལ་བྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་བྱུང་ཆོས་ལྷ་
 ལྡན་དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལྟ། མཐའ་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ། དེ་འདྲའི་
 བདག་དེ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་སྤྱིའི་སྤྱོར་གནས་པ་དང་། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཆོ་ཡན་གར་
 བར་གནས་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ལུལ་ཅན་བདག་དང་ལུལ་སྐྱ་སོགས་རྟག་པར་
 འདོད་མི་འདོད་མུ་བཞི་འོང་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་གཉིས་ཀ་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་

འགོག་ཚུལ་ལ། དུལ་སྐྱ་སོགས་ཉག་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སོས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་ལུལ་གྱི་ངོས་(༣༥)ནས་བཀག་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདིར་ནི་ལུལ་ཅན་གྱི་ངོས་
 ནས་འགོག་ལ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་སྟོགས་ལཱི་འདོད་ཚུལ་བྱས་ཀྱང་རུང་བས། ལུལ་
 ཏེ་སྐྱ་སོགས་དེ་ཙམ་ལཱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པའི་
 དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བྱ་དེས་སྐྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རུས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་སྐྱ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 སྐྱ་སྐྱ་མ་ཞིག་འགགས་ནས་སྐྱ་མ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་སྐབས་དེ་འདྲར་ལུལ་ཤེས་བྱ་སྐྱ་
 མེད་ན། ལུལ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་རིག་ནས་ལུལ་གྱང་གི་ལུལ་ཅན་རུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ཞེས། རྒྱུ་པར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲའི་ལུལ་ཅན་དེ་ལ་ལུལ་རིག་རྒྱ་ཅིའང་མེད་པའི་
 སྤྱིར་དེ་སྐད་རྒྱུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན། རྒྱ་མཚན་གྱང་གིས་ན་ཤེས་པ་ཞེས་རྒྱུ་
 ཅས་བྱེད་ཆོག་སྤྱིར་པོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྱ་མེད་ནའང་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དང་པོར་བ་ཡང་
 ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུལ་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་
 རྟགས་བྱབ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་
 པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྐྱ་སོགས་ཏེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
 པ་སོགས་མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ལུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུལ་ཞིག་
 ཡོད་དགོས་པར་བརྟན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལའང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལུལ་
 མེད་ཀྱང་། དམིགས་ལུལ་སྤང་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀགས་པའི་གང་ཟག་
 ཙམ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་ལེ། ལུལ་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ལུལ་ཅན་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁྱི་སྐྱ་མེད་པའི་རུས་སུ་གཟུགས་སོགས་ལུལ་གཞན་(༣༥)གཟུང་དོན་རུ་བྱས་ནས་
 ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱས་གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་ཆོ་སྐྱ་སོས་
 པ་འདྲ་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་སོས་དགོས་པར་ཐལ། སྐྱ་སོགས་དེ་ཙམ་ལཱ་ཏེ་རིང་མེད་པར་

ཡངས་ཕྱིད་པའི་སྒྲིས་སུ་རྟག་པ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་པ་
 དེ་ཆོ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྒྲུ་མི་ཉེ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་
 ཟུའི་སྒྲུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེས་རྟ་སྒྲུ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་སྒྲུ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འདྲ་མེད་
 པར་འབྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྒྲུ་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སྒྲུ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པར་
 རྟེན་ལྟར་འབྱུར་རྟེ། གཟུགས་འཛིན་དང་སྒྲུ་འཛིན་གཉིས་ལྷན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེར་ན་སྒྲིས་སུ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་པ་ལ་ལྟོས་
 པའི་བྱ་དང་། སུ་ལ་ལྟོས་ནས་པར་འཛིག་པ་བཞིན་སུ། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་
 དང་། སྒྲིའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུ་འཛིན་སུ་འཛིག་སྟེ། གཟུགས་
 འཛིན་པའི་ཆོ་སྒྲིའི་རྣམ་འབྱུར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཡོད་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒྲིའི་ཡུལ་
 ཅན་སུའང་འཛིག་ལ། སྒྲུ་འཛིན་སྟགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ་ཆ་ཆོག་གིས་
 མ་ཟེན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིའི་འདོད་ཚུལ་སོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་
 མཚུངས་ཏེ། སྒྲིས་སུ་གཅིག་ནི་ལྟོས་ས་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ནས་པ་དྲང་བྱ་ཉིད་སུ་འཛིག་
 པ་ནི་སྟོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་
 མིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་འཕམ་དོན་
 དམ་པར་ཁས་ལྷངས་(མཇུག)པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདྲི་ལྟར་སྟེང་སྟོབས་དང་རྒྱལ་དང་ནི་
 ལུ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་། གཙོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སུ་
 མིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་པ་
 ཡང་མིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་པ་དང་སུ་མིན་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། པ་སུ་སྟགས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་འབྱུར་བརྟུན་པ་

དང་། རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། ཡོན་ཏན་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་མཆོག་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་
 གུར་དེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསོག་ཅིས་བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡ་བྱ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སོ་སོར་
 བཞག་ཏུ་མེད་པས་ན་ཡ་ཉིད་བྱ་དང་བྱ་ཉིད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་དང་། བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱུ་འཛིན་པ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་མེད་དེ།
 ཡོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཆོད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆ་བྱད་སྐྱ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་
 གར་མཁན་ལྟ་བུར་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་
 རྣམ་འགྱུར་གཞན་གྱིས་སྐྱར་གྱི་སྐྱུ་འཛིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་
 རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་དེ་རྟག་པ་མེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚུལ་ལྟགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་(མུའུ)ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱར་གྱི་སྐྱུ་འཛིན་ལས་ཚུལ་གཞན་གཟུགས་
 འཛིན་གྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཡང་སྐྱུ་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དང་སྐྱུ་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྐྱུ་སྤྱི་ལྟགས་
 ལའང་མེད་པའམ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་གཅིག་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། སྐྱུ་ཕྱི་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཕྱིས་
 གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཉིད་སྐྱར་གྱི་སྐྱུ་འཛིན་དང་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ།
 ཕྱིས་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་འཛིན་གྱི་དུས་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་དུ་སྐྱར་བ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་
 དུལ་དུ་གྱུར་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མེན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་

ན་ཚུལ་གང་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་འབྱུང་དེ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡི་
 རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་བྲས་པ་ལ། ཤེས་
 རིག་གི་སྒྲིམ་བུའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
 རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཀུན་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་བུ་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བྱ་དང་། སྒྲི་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་
 ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་བུ་དང་། སེམས་མེད་པའི་བཅ་པོ་གཙོ་བོ་སྟགས་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་དག་གྲུང་
 གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་
 ཤིང་། རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག་བྱབ་དུ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་རྣམ་འབྱུང་
 གྱི་བྱེ་བྲག་གསལ་གསལ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ཚེ་(༡༧)ན་དེ་རྣམས་
 མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བའི་རྟེན་སྒྲི་དང་གཙོ་བོའམ་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དེ་གྲང་ཡིན་
 ཏེ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣམ་འབྱུང་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆ་མེད་དང་། ཀུན་ལ་བྱབ་པར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དུ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་ལའང་ནང་འགལ་
 འབྱུང་བས། འོག་དུ། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་མིན་དེས་ན་
 དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་མེད་ཉིད་སྟགས་རྒྱུད་པ་བརྟུན་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་
 ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟུ་སྟེགས་ཅན་
 རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་ཟུར། །ཞེས་གསུངས། དེའང་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཟ་བ་པོ་ཡིན་
 པ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་
 ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་ཐ་དད་དུ་ཟུར་པར་
 བསྟན་གྱི་གྲངས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་གྲུས་པའི་དོན་མིན་
 རོ། །དེ་ལ་ཚིག་དོན་དུག་གི་འདོད་ཚུལ་སྟགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་ཕལ་

ཆེར་འདོད་ཚུལ་སྟགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་པལ་ཆེར་འདོད་ཚུལ་མཐུན་
 ལ། དེ་ནི། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་གྱུ། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ ཁེས་
 པའི་དང་པོ་རྣམས་ལ་བཟེ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བདག་ནི། ལུས་དབང་སྟོ་གསུམ་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་རྣམས་སྟོ་སྟགས་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་རང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་བཅའ་པོ། མི་འཇིག་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱལ་པར་འདོད་ལ། སྐྱེས་སུ་དང་གང་ཟག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གངས་སོ། །ཆོག་
 དོན་དྲུག་གི་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། (༡༥)རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་ནི། སྟོ། བདེ་བ། རྒྱལ་བཤམ་ལ། འདོད་པ། སྤང་བ། འབད་
 པ། ཆོས། ཆོས་མིན། བྱ་བའི་ཤུགས་དང་དགུའོ། །རི་སྲིད་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་བདག་
 ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་བསགས་ནས་མཐོ་རིས་དང་རན་སོང་དུ་འགྲོ་
 བ་ནི་འཁོར་བ་དང་། བཅའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུན་ཅན་དུ་རྟོགས་པས་
 སྟོ་སྟགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་བཅད་ནས་བདག་གཅིག་
 སུར་གནས་པའི་ཆོ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ། འུག་པ་བ། གཟེགས་
 གཟན་པ་རྣམས་རྣམ་གངས་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་རྒྱུ་མེད་མིག་པའང་མིང་གི་
 རྣམ་གངས་སོ། །དེ་དག་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེ་རིག་དག་གིས་བདག་སེམས་མེད་
 ཀྱི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དེའང་མི་འཐད་དོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་མེད་
 པ་བཅའ་པོ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུམ་
 པ་སྟགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྐྱས་སེམས་བདག་མིན་པར་མ་ཟད་སེམས་མེད་བཅའ་པོ་
 ཡང་ཞེས་བཤུའོ། །དེ་ལ་རྟོགས་སྒྲ་མ་ན་རེ། བདག་རང་ཉིད་སེམས་མེད་བཅའ་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མི་ཤེས་སོང་། འོན་ཏེ། བདག་དེ་རྟེན་སེམས་པ་དང་འདུ་འབྲེལ་
 གྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་སྟགས་སུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། བདག་དེ་སྒྲར་
 ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ། ཕྱིས་རྟེན་
 གཞན་གྱི་རྟོགས་ལས་ཡུལ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་བདག་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་

འཇུར་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒངས་ན་རྟེན་སེམས་པས་བདག་དེ་ལ་བྱ་
 བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅུས་ཏེ། འཇུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་
 གང་གིས་(༡༥)ཀྱང་བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟན་བ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་
 པ་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་ཏུ་ཁས་སྒངས་པ་ནི་མི་འཐད་པར་རྟོགས་
 སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འཇུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བན་གནོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱ་
 རྟེགས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱངས་ཅན་པ་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བསྐྱངས་པས་ཚད་མ་སྟེ་བརྟན་སོགས་ལས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ཁྱིར་བྱབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་
 བའི་ཚ་བར་གྱུར་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་ཞིགས་ཀྱང་། གལ་
 ཏེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་བྱབ་ན། བྱབ་མཐས་བཏགས་
 པ་ལྟར་ཏུ་བྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལྟན་སྟེས་
 ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ།
 བདག་མེད་ན་སྟིང་རྗེ་སྟོན་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདག་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། དེའི་སྟོགས་སྟེ་མའམོད་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་འཆིང་སྟོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདུག་ནི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ན། བདག་
 གམ་གང་ཟག་སྤང་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དགེ་
 མི་དགའི་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྟུག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབེལ་བ་བྱབ་པ་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་(༡༥)པོས་དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱས་ནས་ནི་སྤང་ཅིག་
 གཉིས་པར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཞིག་པས་ན། ཕྱི་ནས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྟུ་ཡི་ལས་

སྤྱུ་འབྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཚྱུང་རྩལ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེད་
 ལྟར་ན་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་
 རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་རྩུ་ལས་གསོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ཚོ་འདིའི་ཕུང་པོ་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་བྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སྡེ་བྱི་བ་དང་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི་བྱི་མའི་རྩལ་དྲར་སྡེ་མའི་རྩལ་གྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ལས་གསོག་པར་བྱེད་
 པ་པོ་མེད་པར་ཡང་འདྲ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་པས། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་
 པ་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་ཅེས་བརྟན་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ན་མ་
 རྟེ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ལས་གསོག་རྩལ་ན་འབྲས་བུ་ཚྱུང་བ་པོ་མེད་འབྲས་བུ་
 ཚྱུང་རྩལ་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྒྲིན་དེ་ཁྱོད་
 རང་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྩུ་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་གསོག་
 པ་དང་ལྟན་པའི་རྩལ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 འདིའོ་ཞེས་རྩུ་འབྲས་རྩལ་གཅིག་པ་ཡོད་ན་ཆད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲ་
 བ་མཐོང་བ་འདྲི་ནི་ཆོ་འདིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཚྱུང་འབྱུར་གྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལའང་
 སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་གསལ་ལ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཚྱུང་
 བ་པོའི་གང་ཟག་སྡེ་བྱིའི་གང་གས་གཞིའི་ཕུང་པོ་རྩུན་གཅིག་པའམ་ཤེས་རྒྱུ་གཅིག་
 ཡིན་པ་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྒྱུ་ཅོམ་རུ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟོན་བྱུང་བ་(ཕ་ན)བར་བརྟན་གྱི་
 ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྟག་པའམ་རང་བཞིན་གྱི་བྱུབ་པ་འདི་ནས་གཞན་རུ་
 འཕོ་བ་མེད་ལ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྒྱུད་ཟ་བར་ཡང་
 མི་འབྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱི་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་རུ་ཐུར་པ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོ་བ་

ནི། ཁེམས་ཅན་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་
 པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དཀར་ནག་རི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་བྱེད། རིགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱི་སྒོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། རྩ་ཁིང་མཐོང་དཀར་ལྗུལ་བའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན། ཁེས་
 ཀལ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོ་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱིང་པོའི་རྒྱན་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
 ཅམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་
 བསྟན་པ་མིན་ནོ། མདོར་ན་མ་བཟགས་མ་དཔྱད་པ་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་
 བྱས་འབྲས་བུ་འདི་སྒྲིང་ཁེས་པ་ཅམ་འཐད་གྱི། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་
 སྒྲིང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟངས་བཏགས་དོན་བཅལ་ན་མི་རྟོག་དེ། གལ་ཏེ་རྟོག་
 བ་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོའི་གསེབ་ནས་སེམས་སམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་གམ་
 གང་ཟག་དུ་འཛོག་དགོས་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས་ནི་བདག་མིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བདག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པའི་སེམས་ད་ལྟ་བ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་
 པ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་བདག་གཏན་མེད་དུ་འབྱུར་བས་ན་
 དེ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སེམས་སོགས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཅལ་ན་
 མི་རྟོག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་གི་སྒྲིང་པོ་དག་ཤུན་པ་སོགས་ཆུ་ཤས་སོ་སོར་བྱེ་
 ན་སྟེང་པོར་(ལ་བ)ཀྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་དོན་བཅལ་
 བས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་མ་བྱབ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས་བཅལ་ན་
 བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བྱབ་པ་ནམ་ཡང་རྟོག་པ་མིན་པར་ནི་བདག་མེད་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་ན་རིགས་པ་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སོགས་རྟེན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་
 ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་ཚུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡོད་པ་
 མིན་ན། སེམས་ཅན་མེད་པར་འབྱུར་བས་དེ་ལྟ་ན་སྟེང་རྩའི་དམིགས་ཡུལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལ་སྟེང་རྩའི་བསྟོན་པར་བྱེ་ན། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

པས་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་ག་ལ་འབྱུར། འོ་ན་གང་ལ་དམིགས་ཞེ་ན།
 རྫོགས་བྱང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་དང་ལམ་ལ་སློབ་
 པ་སོགས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་པར་མ་དབྱེད་པར་རྫོངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་
 ཅམ་རུ་ཡོད་པ་དེ་ལས། རྫོངས་པས་ཞེས་པ་འཇུག་པ་ལས། མ་བཟགས་གྲགས་པ་
 གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བས་སློ་ཐ་སྙད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་རྫོངས་པ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་པ་ནི་བདག་མེད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་རང་དགའ་བའི་སློ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 བ། འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་དེ་གང་ཟག་སྒྱུ་ཡིས་འཛོལ་བྱ་ཡིན་ཏེ་འཛོལ་པ་པོའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་འཛོལ་བྱ་རྫོགས་བྱང་དང་། ཐོབ་མཁན་
 གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་བདེན་ཏེ་ཞེས་དོན་དམ་ལ་སྟོས་ནས་འདོད་ལན་བཏབ་ནས།
 འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འཛོལ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་མེད་པས་མེད་མི་དགོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀུན་
 རྫོབ་ཅམ་(༧༠ན)རུ་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་སློ་རྫོངས་པ་ཐ་སྙད་པས་བཏགས་ཅམ་
 ལས་ནི་འཛོལ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫོངས་པས་བཞག་པ་
 ལྟར་གྱི་ནམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་ན་སྤར་རྫོངས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དགག་བྱར་
 བྱས་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
 དོན་རྒྱ་སྒྲིམ་བྱང་གི་འབྲས་བུའི་དོན་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་
 ཁྱད་པར་རུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པ་
 རྫོངས་པའི་སློ་ཐ་སྙད་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་སྤྱད་བསྐལ་
 གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད་རྫོགས་བྱང་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། འོ་ན་བརྟེན་པར་བྱ་རྒྱའི་རྫོངས་པ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་སྤར། འདིར་ནི་སྤྱད་བསྐལ་རྒྱར་ལྱུར་པ། བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྟེན་
 བྱ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གྲིད་པའི་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་དང་ཅ་

བར་གྱུར་པ་ཡི་དྲ་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པས་ན་དེ་ལས་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོངས་པ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་རིགས་སོ། །ཡང་ན། དྲ་རྒྱལ་ནི། བདག་ཏུ་སྒྲོངས་ཞེས་པའི་དོན་དཔོན་སྐུ་པའི་དྲ་རྒྱལ་ལམ་དར་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པས་དེ་ལས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོངས་པ་སྐྱ་མ་དུ་ལས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོངས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱད་ལ་ཞུགས་པ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་ཆེས་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་རུས་སོ་ཅི་ན། དེ་བསྐྱོག་ཅུས་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པས་(༤༠བ)སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་དམན་ལ། བདག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པས་ཅིག་ཤོས་རྩ་བ་ནས་བྱུང་འབྱིན་ཅུས་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་ནི་ཆོད་མས་བྱལ་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆོད་མ་ཡོད་ལ། བདག་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ནི་ཆོད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ལ་ཆོད་མ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྟེ་གང་ལ་ཆོད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འབྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྐབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྟོན་སྐུ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་སྟོངས། དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ནི། ལུས་གྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ། ཆོར་བ་གྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ། སེམས་གྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ། ཆོས་གྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ་

ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆ་ཅན་ལྟས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆ་
 ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྟས་བདེན་མེད་
 ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་ལྟས་ཅན་གྱང་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྟས་ནི་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉེར་དགུས་བསྟན། དེ་ལ་ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལྟས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འབྱུག་པའི་གཞི་
 ལྟས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱུ་ཡོད་བཅའ་བ་ན། ལྟས་ཀྱི་གདགས་(༡༣)གཞི་
 རྒྱུ་པ་སོགས་སོ་སོ་བ་དང་ཡན་ལག་བསྟོམས་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དང་པ་གང་ཅུང་ཞིག་ལྟས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་རྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྟེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱེས་བྱའི་ལྟས་རགས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་མིན་པའི་
 རྒྱུ་ལ། རྒྱུ་པ་དང་ཕྱིན་པ་སྦྱེས་བྱའི་ལྟས་མིན་ལ། བརྟུ་དྲུང་རྟེན་པ་འདྲ་ལྟས་མ་
 ཡིན་ཞིང་། རྟུ་བ་དང་རྒྱུ་ལྟས་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟས་སུ་
 བཏགས་ཅམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། བྲང་དང་དབྱང་པ་འདྲ་ལྟས་མ་ཡིན་ལ། ཟེབས་
 ལོགས་དང་ལག་པ་འདྲ་ལྟས་མིན་ཏེ། སྤྲ་མའི་ཕྱིར། མཆན་བྲང་དང་ཕག་པ་འདྲ་
 ལྟས་མ་ཡིན། རྟུ་ཁོ་ལ་རྣམས་ཀྱང་ལྟས་དེ་མིན་ལ། མགོ་དྲུང་མགྱིན་པ་འདྲ་ལྟས་
 མིན་ན་ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ལ་སྦྱེས་བྱའི་ལྟས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ནི་གང་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །ཆ་ཅན་གྱི་ལྟས་རགས་པ་དེ་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྒྱུ་ལྱིས་གནས་སོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟས་རགས་པ་འདི་ལག་པ་ལ་ཆ་གཅིག་རྒྱུ་པ་ལ་ཆ་གཅིག་
 སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོགས་ཏེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་འབྱུར་རམ། ཡང་ན་
 ལག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་ཅན་གྱི་ལྟས་རགས་པ་རིལ་པོ་རེ་གནས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྟས་རགས་པའི་ཆ་རྣམས་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་
 གནས་པར་འབྱུར་མོད། ཆ་ལག་སོགས་དེ་རྟེན་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་པའི་གནས་
 ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱུར་ཏེ་ཆ་ཅན་ལག་པ་ལྟ་བུའང་རང་གི་ཆ་སོར་སོ་ལ་གནས་དགོས་

པ་སོགས་ནས་མཐར་ཐུག་སྤྲོད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པས་སོ། །ཡང་ན།
 ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཆ་སོ་སོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། ཆ་ཅན་(༡༧)ཀྱི་
 ལུས་དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་
 གཞི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟགས་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་ཆ་
 ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལུས་ཏེ་ལུས་ཆ་ཆར་རིལ་པོ་རེ་ཆ་ལག་པ་སོགས་རེ་རེ་བ་
 རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་དེ་དག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 ནི་རགས་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་གདགས་
 གཞིར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་སུ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་སྤང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སོགས་སུ་གྱུབ་པའི་ནད་གི་
 བྱེད་པའི་སྒྲིན་སུ་དེ་འདྲ་གང་ན་ཡང་སྟེ་གང་ལ་འང་ལུས་རང་བཞིན་གྱི་གྱུབ་པ་མེད་
 ལ། དེ་མེད་ན་རྗེས་སུ་ལག་སོགས་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཡོད་དེ་མེད་
 རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་དེ་ལུས་ཡིན་ན་སྟེ་མ་
 མེན་ཏེ་དེ་ལ་ལུས་སུ་བརྟགས་ཅོམ་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡན་
 ལག་ཆོགས་པ་ལུས་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གི་གདགས་གཞི་སོར་མོའི་ཆོགས་པ་སོགས་
 རས་མཐར་ཐུག་སྤྲོད་ཆོགས་པའི་བར་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བརྟགས་ཚུལ་འདི་
 ཙ་ཆོག་གིས་མ་བྱེན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་ལག་སོགས་རྣམས་ལས་
 དོན་གཞན་པའི་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྱུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བརྟགས་དོན་བཅའ་ཆོའང་མི་
 རྟེན་ལ་གདགས་གཞི་ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་གདགས་གཞི་ལག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་བདེན་
 པར་མོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་བདེན་པར་གྱུབ་པོ་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོན་འགྱུར་ཏེ།
 (༡༩)དཔེར་ན་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་མི་དང་འདྲ་བའི་སྟོ་ཡོར་ལ་

འདི་ན་མི་ཞིག་གོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བཤུ་བའི་བཞིན་ནོ། །དེ་སྤྱི་དུ་ས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤང་
 བ་མི་གསལ་བ་དང་ཐོ་ཡོར་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་རྩ་ལུས་ནི་སྤྱོད་ཐོ་ཡོར་
 ཀྱི་གཟུགས་ནི་སྤྱོད་པུ་མི་སྤང་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་སྤྱི་དུ་ལག་སོགས་ལ་བདེན་
 པར་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་རྩ་ལུས་ཆོགས་པ་དེར་ལུས་སུ་
 སྤང་ལ། སྤང་བ་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བཤུ་བའི་བཞིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། སྤང་བཤད་པ་དེ་
 ལྟར་ལུས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་སྤྱོད་དང་སོར་མོའི་ཆོགས་ལ་སྤྱོད་ནས་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ་ལུས་སུ་མ་ཟད་ལག་པ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 གད་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། སོར་མོ་
 དེ་ཡང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། ཆོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་སོ་སོར་སྤྱོད་པས་ཏེ་སྤྱོད་ནས་
 དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། ཆོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་པས་
 ཏེ་སྤྱོད་ནས་དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། རྩལ་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཤར་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྤྱོད་ནས་དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད།
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བའདྲ་བདེན་པའི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་རིག་དང་བྲལ་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྩལ་སྤྱོད་ཅམ་དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྩལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་ཡོད་དགོས་ན། དེ་ལ།
 དུག་གིས་ཅིག་(༤༧)ཅར་སྤྱར་བ་ན། སྤང་བ་རྩལ་ཆ་དུག་དུ་འཕྱར། དུག་པོ་དག་
 གྲུང་གོ་གཅིག་ན། ཞོད་བྱའད་རྩལ་སྤྱོད་ཅམ་དུ་འཕྱར། ཞེས་པས་གནོད་ལ། དེའི་
 དོན་ནི་མདོ་ལྟེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་རྩལ་ཆ་མེད་ཡོད་བྱས་པ་ལ་
 སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དབྱས་རྩལ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞིན་ལོག་གཉིས་

ཏི་རྩག་རྩ་ཕྱ་རྩལ་རྩག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་བ་ན། དབུས་རྩལ་དེ་ལ་སྒྲིགས་རྩལ་
 རྩག་ཀ་ལ་རིག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིགས་རྩལ་རྩག་ལ་རིག་
 པའི་ཆ་རྩག་རྩ་འབྲུར་བས་ཆ་མེད་ཡིན་པ་འགལ་ལ། གཞིས་པ་ལྟར་ན་རྩལ་དེ་
 ཐམས་ཅད་གོ་གཅིག་རྩ་འབྲུར་བས་རྩལ་རྩ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུའང་རྩལ་ཕྱན་
 གཅིག་རྩ་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འགོག་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་སྐབས་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྟ་སྒྲིང་གི་རྟ་རང་བ་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་ན་ཚུགས་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོད་
 ཡོད་ལྟར་རྟ་རྟ་རྟ་ཞིང་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡི་གཟུགས་ཏི་
 ལུས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆུགས་ཏི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་
 སྒྲོ་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་གཙང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ལྟར་
 གྱི་ལུས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ལུས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་
 སོ་མོའི་དབང་པོ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲེལ་པ་གང་བྱད་མེད་གང་སྟེ་དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཞེས་རིགས་པ་སྟེ་མའི་བྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འཇུག། ཡང་ན་གང་
 ཆོ་དེ་ལྟར་སྒྱིར་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་(༤༩ན)མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆོ་བྱེ་བྲག་སྒྲེལ་པའི་
 རུས་གང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ཀྱང་ཅུང་ངོ་། །གཞིས་པ་ཆོར་
 པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོར་བའི་རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་པ། ཆོར་བའི་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཆོར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩག་བསྟེན་སོགས་རྟེན་པ་
 ཉི་ཤུས་བསྟན། དེ་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་ཟད་ཆོར་བ་ཡང་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་སྟག་བསྐལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
 གྲུབ་པ་ཡོད་ན། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྟག་བསྐལ་ལན་ཅིག་སྟེན་ཕྱིན་ཆད་དེ་གཞན་
 ཏུ་མི་འཕྱུར་བར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་རབ་
 དགའ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་
 བ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནོད་དེ། དེས་གོ་བཀག་ནས་གནོད་དགོས་པས་ཚོར་བ་སེམ་པ་སྐྱེ་
 བའི་སྐབས་མི་རྟོན་པར་འཕྱུར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ་བདེ་སྟག་གཉིས་ཀ་པལ་ཆེར་རིས་
 འགའ་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཞན་ཏུ་མི་འཕྱུར་
 བར་ཡོད་དགོས་པ་ནི། མ་ཤེ་ལས། །རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་འཕྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཚོར་བ་སྟག་བསྐལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 རྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་སྐྱ་མ་ཁ་སྟོས་ནས། བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་ཞེས་བཀག་
 པས་ཀྱང་ཚིག་མོད། འདྲིར་རིགས་པ་ཟུར་པ་མཛད་པ་ནི། རིགས་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་
 བས་པན་ཚུན་མཚོན་ནས་འགོག་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟག་བསྐལ་དུ་མ་
 ཟད་བདེ་བ་(༤༧)ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་སེམས་
 གཏུངས་པ་དང་ནད་གྱིས་མནར་བ་སོགས་ལ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟོས་པ་དང་གོས་
 མཛེས་པ་ཁྱོན་པ་སོགས་གྱིས་ཅི་སྟེ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྐར་བཟའ་བཏུང་
 ཞིམ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་རྒྱ་ཞིམ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
 སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་སྐྱེ་བ་འགལ་རྟེན་བལ་
 བ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ངན་གྱིས་གཏུངས་དུས་
 ལྷ་ཞིམ་པོ་ཟོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་བདེ་བ་དེ་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། སྟག་བསྐལ་སྟོབས་
 དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ཆེ་བདེ་བ་དེ་
 རྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་རྟོན་པའི་བདག་

ཉིད་ཅན་མིན་ན། དེ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དྲི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆོར་བ་ཡིན་ན་ཉམས་སུ་
 མྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། ཆོར་
 བ་མྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཁེས་སོ། །བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྟུག་བསལ་བེལ་
 གྱིས་མནན་ཞེན་པར་། ལན་དེ་བཞིན་སྤྱར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྟེས་
 པའི་ཆོ་ཆོར་བ་སྟུག་བསལ་བླ་མོ་ཉིད་རྩ་ཡོད་པས་ཆེར་མ་མྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་མྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་རྩ་སྟུག་བསལ་བླ་མོ་ཡོད་ན། བདེ་
 བ་སྟོབས་ལྡན་དེས་སྟུག་བསལ་མ་བསལ་བས་ན་སྟུག་བསལ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་ནས་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་མྱུང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདེ་བ་སྟོབས་
 ལྡན་འདིས་སྟུག་བསལ་འདྲི་ཡི་རགས་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་མིན་
 བཤུ་སྟེ་ཡིན་ལ། སྟུག་བསལ་བླ་མོ་དེ་ཡང་ནི་སྟུག་བསལ་དེ་(༧༥ན)ལས་གཞན་དགའ་
 བ་བླ་མོ་ཅམ་ཡིན། ཞེས་སམ། ཡང་ན། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དགའ་ཅམ་ཞེས་པའི་
 དོན་སྟུག་བསལ་བླ་མོ་དེ་ནི་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་བླ་མོ་ཅམ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་བླ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་བདེ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་པས་སྤྱར་པར་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པས་སྟུག་བསལ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་
 བོ། ཞེས་སམ། ཡང་ན། སྤྱི་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི་ཞེས་པའི་དོན་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་
 མྱུང་བའི་རྩ་སུ་སྟུག་བསལ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྟུག་བསལ་བླ་མོ་ཉིད་ཡོད་ཅེས་
 པ་དེ་ཡང་བདེ་བ་དེའི་རོ་བོར་ཡོད་པར་མྱུང་འདོད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་
 སྤྱིར་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བྱ་ཤི་བའི་ཕྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་
 སོགས་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་སོགས་ཟོས་པས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་རྒྱུན་སྤྱིར་
 ལ། གལ་ཏེ་ཕྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་ན་ཞིམ་པོ་ཟོས་པ་སོགས་སྟུག་བསལ་དང་
 འགལ་བའི་རྟེན་བདེ་བ་སྟེས་པས་ན་དེའི་ཆོ་སྟུག་བསལ་སྟེས་པ་མིན་པས་སྟུག་
 བསལ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། འདི་ནི་བདེ་བའི་འདི་ནི་སྟུག་བསལ་ལོ་ཞེས་བདེ་སྟུག་གི་
 ཆོར་བར་རྟོག་པ་དེས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་ངོས་

ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟའ་
བརྟུང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་ལྷག་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། བཀའ་སྒྲིམ་གྱིས་ཉེན་པས་བཟའ་བརྟུང་བསྟེན་པ་ན་རེ་
ཞིག་བདེ་སྤང་སྟེ་ཡང་ཏ་ཅང་བསྟེན་ཆེས་ན་ལྷག་བསྐྱེད་སྟེ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
ཆོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ལྟ་ཆོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དྲེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
ཆོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འདྲི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཆོར་བ་བདེན་མེད་ཉིད་ཏུ་ནམ་
(༩༩)པར་དབྱུད་པའི་ནལ་འབྱོར་འདྲི་བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོར་བ་བདེན་
འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོར་བའི་བརྟགས་དོན་ལ་
ནམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པའི་ཞིང་ས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཞེས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུད་དོན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
འཛིན་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ་ཞི་གནས་ཤོམས་པར་བྱས་ན་ནལ་
འབྱོར་པ་ཡི་རྟོགས་པའི་ལུས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཐ་མལ་བའི་ཞིང་ས་ལས་བྱུང་བའི་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་བྱུང་གི་ཟས་སུ་འང་
བཤད་དོ། །སྤྱིར་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས། འདིའི་སྤྲ་མ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སྤྲ་མ་ནི་རི་ལྷ་
བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲིམ་པར་
བཤད་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཞི་ལྷག་
གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཟེན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པར་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། སྤྱིར་ནི་ལྷག་
མཐོང་མཚན་ཉིད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཞི་གནས་འགྲོ་དགོས་ཤིང་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་
མ་གྲུབ་པར་ལྷག་མཐོང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་

ལེན་པ་ཡང་། ཞིག་ནས་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐབས་
 འདིར་ཟིན་བྱིས་རྒྱུད་བ་ལས། འདིར་བསྐབ་བརྟུས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔས་ཚེར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་དོན་དམ་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོག་པའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཀུན་ལྟན་རྫོག་
 པའི་ཉམས་ལེན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན། མེམས་ཅན་
 གཞན་ནམས་ལ་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གཞིག་པས་དེ་
 ལ་སྤྱིད་པ་མི་སྦྱེ་ལ་མེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དེ་མེད་པས་དེ་ལས་སྤྱིད་པ་སྦྱེ་བ་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གཡན་
 པ་སྤྱག་ན་བདེ་བ་སྦྱེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལ། བདེ་
 བའི་མཆོག་ནི་སྤྱིད་པ་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་ཟད་པ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་ནའང་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱེ་
 བ་སོགས་ལ་སྤྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉེར་
 བཞིས་བསྟན། འདིར་ཚོར་བའི་རྒྱ་རེག་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྒྲིན་ནས་འབྲས་བྱ་
 ཚོར་བ་ལ་བདེན་ཞེན་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལ། རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྤྱད་ཅམ་རྒྱུ་ལྷུ་
 དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའམ་སྤྱད་ནས་ལྷུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ཡིན་
 ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟོན་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དབང་དོན་སྤྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཕྲོག་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་དབང་དོན་གཉིས་སྤྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་
 རྒྱལ་དང་། གཞུགས་སོགས་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིར་བཏགས་སྤྱད་པའི་ཆོ་དེ་གཉིས་ལ་
 བར་ཡོད་དམ་མེད། བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་དེ་དག་གང་རྒྱུ་འབྱུང་པར་
 འབྱུང་ཏེ། མ་སྤྱད་པར་ཐལ། བར་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་བར་དེར་
 ཉིན་མོ་སྤང་རྒྱལ་དང་མཆོན་མོ་སྤྱན་རྒྱལ་གྱིས་ཚོད་པའི་སྤྱིར། བར་མེད་ན་ཡང་

དེ་ལ་སྤང་པ་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་མཐའ་(༥༥)འོག་མ་དག་རྩལ་སྤོང་ཆ་མེད་འདོད་
 པས། དེ་འཕྲད་པ་ན་སྤང་མ་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་དམ་
 བཅའ་ཉམས་ཤིང་། ཆ་གཉིས་མེད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སྤང་དགོས་ལ། གོ་ས་གཞོན་ལུས་གི་རྩལ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྤང་ན་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་པས་རྩལ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་སྤང་པ་སོ་གང་ཞིག་འཕྲད་བྱ་
 བ་དང་སྤང་པར་འགྱུར་ཏེ་འཕྲད་བྱ་སྤང་བྱེད་གཉིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྩལ་སྤོང་པ་མཚན་དེ་ལྟར་སྤང་པ་མེད་པའི་རྩུ་མཚན་ནམ་རྟགས་སྐབ་པ་ནི།
 ཆ་མེད་གི་རྩལ་སྤོང་གཅིག་ཆ་མེད་གི་རྩལ་སྤོང་གཞན་ལ་འབྲུག་པའམ་ཐིམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུག་ཏུང་བའི་བར་སྐབས་སྟོང་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བན་ཚུན་བོང་ཚོང་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་
 པ་སྐབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤོང་རྩལ་སྤོང་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཐིམ་པ་ཡོད་ན་གོང་བྱའང་
 རྩལ་སྤོང་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྩལ་སྤོང་རྩལ་སྤོང་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་ཐིམ་པ་ན་རང་
 རང་གི་གོ་ས་ན་སོ་སོར་གནས་དགོས་པས་དེ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་པས་ཁྲབ་ཅིང་། མ་
 འདྲེས་པའི་ཆ་མེད་པ་ལ་སྤང་པ་མེད་པས་ཁྲབ་པོ། །དེས་ན་ཆུ་ཐ་དང་མེད་པ་
 ལ་འདྲ་སྤང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པ་དྲུང་ནི་ཆ་མེད་པར་
 ཡོད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མཐོང་ན་འདིའོ་ཞེས་དེད་ལ་བསྟན་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མི་ལུས་སོ། །ནམ་ཤེས་ལ་སྤང་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་དབང་དོན་གྱི་རྩལ་
 གཉིས་སྤང་པ་མེད་ཀྱང་། མིག་གི་ནམ་ཤེས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་གྱི་རྩལ་དེ་
 དག་སྤང་དོ་ཞེན། རྩམ་ཤེས་ལུས་སམ་(༥༦)གཟུགས་མེད་པ་ལ་ནི་ཆ་མེད་གི་རྩལ་
 སྤོང་དང་སྤང་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 ནི་རྩལ་སྤོང་ལ་སྤང་པ་དགག་པ་ཡིན་ལ། རགས་པ་ལ་སྤང་པ་དགག་པ་ནི། དེ་

ཉམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་རགས་པ་ལ་སྤང་བ་ཡོད་
 རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་རྒྱ་མ་ཚོགས་པའི་རགས་པ་འདྲ་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ། རགས་པ་ཕན་ཚུན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤར་ནི་རྩི་
 ཉམས། ལུས་ནི་རྒྱང་པ་བྱིན་པ་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆ་ཅན་གྱི་ལུས་རགས་
 པ་ནས་ཆ་ཤས་རྒྱལ་སྤྱོད་གྱི་བར་གྱི་བཏགས་དོན་ལ་ནམ་པར་དབྱུང་ནས། གང་
 ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམས་ལུས་དབང་ནམ་
 ཤེས་གསུམ་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉམས་ན་རྒྱ་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
 པ་མིན་ན་འབྲས་སུ་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 ཏི་རྒྱ་བརྒྱན་པ་ལས་འབྲས་སུ་བདེན་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་ཅིང་། འབྲས་སུ་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་བརྒྱན་པ་ལས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་ཡང་། རིན་
 ཆེན་སྤང་བ་ལས། གང་གིས་བོན་བརྒྱན་པ་དེའི། སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག་ཅིས་
 གསུངས་པ་ཉམས་རོ། །དེ་ཉམས་ཚོར་བ་བདེན་པར་མེད་ན་གསོག་སྤང་འཐབ་ཚོད་
 སོགས་འབད་ཚེལ་གྱི་དུལ་བ་ཆེན་པོ་འདྲི་དགོས་པ་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་དོད་མེད་
 པས་སོ། །རྩལ་བསྐལ་སྤོང་བ་དང་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེ་ན། རྩལ་བསྐལ་
 གང་གིས་གང་ཟག་གང་ལ་གཞོད་པར་འབྱུང་ཏེ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ལའང་། གང་གིས་གང་ལ་ཕན་པར་
 འབྱུར་ཞེས་སྤྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་དང་ཟིན་(༤༧)བྲིས་སོགས་དང་བརྒྱན་ན། གང་
 ལས་གང་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་ཞེས་ཡོད་པ་འདྲའོ། །སྐབས་འདིར་ཟིན་བྲིས་ལས།
 འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྩལ་བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རྩལ་བསྐལ་
 རང་མཆོན་པ་ཡོད་པ་ཉམས་བདེ་རང་མཆོན་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའང་དཔེར་ན་གང་
 བས་ཉེན་པས་ཉི་མ་ལ་བསྐྱད་པའི་ཆོ་གང་བའི་རྩལ་བསྐལ་ཤུགས་རྒྱུར་ཅུར་སོང་
 བའི་གནས་སྐབས་དེར་སིམ་པར་ཐོང་བའི་ཐོང་བྱེད་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་

ཆོ་ཡང་གང་བས་ཉེན་པའི་ལྷག་བསྐལ་ཡོད་དེ་ལྷག་བསྐལ་དེ་བད་མ་ཐག་བར་མ་
 ཆད་རུ་ཆོ་བའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་མགོ་བརྩམ་འོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བར་འདོགས་
 པའི་གཞིར་ལྷག་བསྐལ་དགོས་ལ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་སྒོ་སྒྲེབའི་གཞིར་བདེ་བ་མི་དགོས་
 པས་སོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པོ་དང་རིང་ཐུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོར་བ་
 བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་པས་སྟེད་པ་ལྷོག་པར་བརྟན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་སྤར་གྱི་གང་
 ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་པོ་སུ་འགའ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་པལ་ཅིང་། ཆོར་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་
 པའི་རིགས་པས་ཐུང་བྱ་ཆོར་བའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 གཏན་ལ་པལ་ཟེན་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
 འདི་མཐོང་ཞིང་ཁོང་རུ་རྟུང་ནས་ནི་སྟེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་
 བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་དང་ལྷག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་དག་ནི་ཆོར་
 བ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་ལུས་མི་གཙང་བ་ཆོར་བ་
 ལྷག་བསྐལ་བ་སོགས་སྟོན་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་བདག་
 མེད་ཕྱ་མོ་ལ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱང་། ཆོར་བའི་རང་མཆོན་ལྷག་བསྐལ་དང་
 སྤྱི་མཆོན་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་དག་(༧)ན)བཀག་ཙམ་གྱི་བདག་མེད་
 བསྟོམས་པས་ནི་ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞིག་མི་རུས་ཤིང་ཆོར་
 བ་ལས་སྟེད་པ་སྒྲེབའང་དགག་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
 ན་དེར་བདེན་འཛིན་འགོག་མི་རུས། དེར་བདེན་པར་ཞེན་ན་སྟེད་པའང་ལྷོག་མི་
 རུས་པས། སྤར། ཆོར་བའི་རྟོན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་འདིའོ། །ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞིག་ནས་བདེན་
 མེད་རུ་རྟོགས་ན་སྟེད་པ་ལྷོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐབ་བཏུས་སུ་སྒོ་གོས་མི་བད་
 པའི་མདོ་དྲངས་ནས་ཆོར་བ་བདེན་མེད་རུ་སྟོན་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའམ་སོགས་རྐང་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན།

དེ་ལ་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་
 བློ་མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའམ་ནི་ཡུལ་ཤེས་གྱིས་རིག་བྱ་རིག་པ་ཡང་རུང་
 རྟེན་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་བརྟུན་པ་སྤྲོ་ལམ་
 ལྷ་འདྲའི་བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་མེད་ན་དམིགས་སྒྲིན་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚོར་བ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཡུལ་བརྟུན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་
 རྐྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཡུལ་བདེན་པར་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་ཡང་
 བདེན་གྲུབ་མི་སྤྲིད་པར་བརྟུན་རྟོ། །ཚོར་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་སྟོན་པ་ནི། མུང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དྲུང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་དུས་མཉམ་
 པའི་མུང་བྱེད་ཚོར་བ་ཡང་སེམས་དྲུང་ཡོས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་བའམ་མུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མུང་བྱེད་མུང་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་པན་ཚུན་རྣམས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་(༧༦)པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་རོ། །ཚོར་
 བའི་སྤར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེས་ཚོར་བ་དེ་མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མུང་བྱེད་ཚོར་བ་དེ་ད་
 དྲུང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཚོར་བ་དེ་དྲན་པར་འཕྱུར་གྱི་
 མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མུང་བྱེད་ཚོར་བ་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བརྟུ་བ་ནི། ཚོར་
 བ་རང་གིས་བདག་རང་ཉིད་མུང་བ་མིན་པ་ནི་རང་རིག་བཀག་ཟིན་པས་འབྲུབ་ལ།
 མུང་བྱེད་དོན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ཡིན་ན་མུང་བྱེད་མུང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚོར་བ་མུང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པར་མེད་པས་མུང་བྱེད་
 ཚོར་བའང་བདེན་མེད་དུ་བརྟུན་རྟོ། །ཚོར་བ་མུང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་བདེན་
 མེད་དུ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མུང་བྱེད་ཚོར་བ་བདེན་པར་མེད་པར་མ་ཟད་ཚོར་བ་པོ་
 སེམས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 ཏེ། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཡུང་པོའི་ཚྭ་གས་པ་འདྲི་ལ་ཚཱ་བ་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་འདྲི་ཡིས་
ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱ་སྟེ་མུང་བྱ་མུང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། དབང་ཤེས་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་སྟགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཡིད་དང་
སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འདིར་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་མིག་དབང་སྟགས་
དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ཤིང་། གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་
ཡུལ་དུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། (༤༥)ཡུལ་དབང་དེ་དག་གི་བར་
ན་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚྭ་གས་པ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ནོ། །འདིར་
དེ་དག་ལ་མི་གནས་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྦྱབ་བྱེད་ནི་འཇུག་
པ་ལས་གསུངས་པའི་ཤིང་རྟ་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་འགྲོག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྲིན་བྲིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་ལ། བསྟན་གནས་
མཁན་ཡིད་དང་གནས་ས་དབང་པོ་སྟགས་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་གཅིག་
ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དམོས་པས་དེ་ལ་གནས་ས་གནས་མཁན་
སོ་སོར་མི་སྲིད་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་
གནས་ས་གནས་མཁན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཐ་དད་
འགྲོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅམ་སྦྱར་ནས་བཀག་པས་ཀྱང་ཚྭ་གོ། །ནང་སྟོ་སྟོང་སྟགས་
ལ་ཡུང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། ཕྱི་ལག་པ་སྟགས་ལའང་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡུང་ནི་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནང་ཞེས་པ་མུ་སྟེགས་འདོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྟེས་

བྱ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །སེམས་གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་ཉིད་མིན་ཞིང་། ལུས་
 ལས་གཞན་ཚེར་བ་སོགས་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་སེམས་རྟེན་པ་མིན་ལ།
 སེམས་དེ་ལུས་དང་མེ་ཤིང་ལྟར་འདྲེས་པ་མིན་ཞིང་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་འུང་ཡན་
 གར་ངོ་པོས་གྲུབ་པ་འགར་མེད་པ་དེས་ན་སེམས་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུ་དྲན་ལས་འདས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སོགས་རྒྱུ་པ་བྱུག་གིས་བསྟན་(༤༧)དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་
 གཟུགས་སོགས་ལྟ་ལས་སྤྱད་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ལྟ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་
 དེ་ནི་དམིགས་སྒྲིན་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ་དམིགས་སྒྲིན་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བས་སྒྲིན་
 དང་སྒྲིན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་སོགས་དྲུང་ཤེས་བྱ་གཟུགས་
 སོགས་དུས་ལྟན་ཅིག་པར་ཡོད་ན་ཡང་། དབང་ཤེས་དེ་དག་ནི་དམིགས་སྒྲིན་ཅི་
 ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ། དབང་ཤེས་མ་སྒྲེས་བར་དུ་ནི་དམིགས་སྒྲིན་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་མི་སྒྲེ་ལ། གཟུགས་སོགས་མ་སྒྲེས་པས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སོགས་སྒྲིད་མི་
 ཅུས་ཤིང་། དམིགས་སྒྲིན་གཟུགས་སོགས་སྒྲེས་པ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱང་སྒྲེས་ཟིན་
 པས་སྒྲིད་བྱེད་དམིགས་སྒྲིན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དང་ཤེས་
 པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ན་སྒྲིན་ཅན་སྒྲོན་དང་སྒྲིན་ཕྱི་ན་ཡོད་པའི་སྤྲ་ཕྱི་བ་
 དང་། སྒྲིན་དང་སྒྲིན་ཅན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་སྲིད་དེ།
 འབྲས་བྱའི་སྤར་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ལ་ཕན་པའི་ཅུས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་
 འབྲས་བྱ་ལ་ཕན་པ་ཉི་བར་མི་སྦྱོར་བས་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྤར་
 ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་སྤར་ཅུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་
 ཀྱང་ཉི་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།
 འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཉི་རྩེས་སུ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་
 ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་སྒྲིན་གང་ལས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་

གྲིས་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲོག་གི། ཁ་སྐྱོད་
 ཅམ་དུ་དམིགས་ཀྱིན་སྟོན་དང་ཀྱིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མི་འགྲོག་གོ། །དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲོག་ཚུལ་
 ཡང་། (༤༣)དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འགྲོག་པ་སྟེ། གཟུགས་
 སོགས་སྐྱེ་ཅིག་སྐྱེ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་འཕ། མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། གཟུགས་སོགས་ཞིག་པ་ལུགས་འདིར་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
 དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་མ་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 རུས་ན་ན་བོན་ཆོག་པས་ཀྱང་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་དུས་
 གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དམིགས་
 ཀྱིན་དེ་ལས་ཀྱིན་ཅན་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་སྤྱིར་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཅིག་སྐྱེ་ཕྱིར་དུས་འདྲེས་
 བས་གཅིག་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ཀྱིན་དང་ཀྱིན་ཅན་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིར་པར་འགྱུར་ལ།
 དུས་གྱིས་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་གཅིག་དུ་
 བལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་བདེན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་མི་སྤྱིད་དོ། །བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། ལུས་ཆོར་སེམས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་མཐར་འགགས་
 པ་དང་བར་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་
 པ་དེ་ལྟར། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
 པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགགས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ།
 དེས་ན་ཆ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་
 གྲུབ། ཅིས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་(༤༥)

གྲུབ་པར་ནི་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ་བདེན་གཞིས་མི་
 འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
 བ་སྤང་བ། དོན་ཤེས་གཞིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱིད་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཞིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཚོད་པ་
 བྱི། གལ་ཏེ་ཐལ་འཇུར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲི་ལ་བརྟགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཡང་བཞག་ས་
 མེད་པར་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའང་མི་འཐད་པས་
 མེད་པར་འཇུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་
 ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའང་མེད་པར་འཇུར་བས་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་གཞིས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་མེད་གྱུ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་མ་ཅུང་ཡང་སྒྲིབ་ཀྱན་
 རྫོབ་པ་གཞན་སྤྱི་ཅི་ལོག་གི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ཅམ་གྱི་རོར་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐག་པའི་
 རོས་ནས་སྐྱལ་དུ་ཡོད་མ་ཅུང་ཡང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་སྐྱལ་ཡོད་
 པར་སྒྲིབ་ནས་བཞག་པས་དེའི་རོར་སྐྱལ་དུ་བཞག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དེ་ལྟར་ན་
 ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་ལས་གྱུ་ལ་འདུ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་
 མི་སྤྲིད་པར་འཇུར་བས་དེ་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་པལ་པ་དོན་
 མེད་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་ཚོད་དེ་འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་
 དོ། །ལན་ནི། བྱིད་ཅག་གིས་ངེད་ཐལ་འཇུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་
 བཞག་པ་འདྲི་ནི་སྒྲིབ་གཞན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་སྤྱི་(༥༠)ཅི་ལོག་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་
 ངེད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བདེན་

གྲུབ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་ཁྱེད་པ་ན་བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་པས་འཇུག་བས་དེ་
 བྱི་ཐག་ཁྱེད་ཉིད་གི་སྒྲུབ་ལྟར་བྱ་བ་སྒྲུབ་འཛིག་ས་མེད་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་བ་བདེན་
 མོད། འོ་ན་ཐལ་འཇུག་བ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཆོད་གྲུབ་བྱ་འཛིག་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་མ་གཏོགས་
 ལུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིས་
 ཉི་རྒྱུ་སྤྱི་སྒྲོང་སྒྲིགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་སྒྲེ་
 འགག་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱིས་མཛོན་པའི་སྤང་སྒྲིགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྒྲོང་སྒྲིགས་
 དང་སྤང་སྒྲིགས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲགས་སྤྱི་གཅིག་འགྲོ་བུ་
 པ་བྱུང་ན། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྒྲིན་མེད་
 བཞག་ས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ཏེ། སྒྲོང་པས་སྤང་བ་བཀག་ནས་སྒྲོང་ཕྱིན་ཆད་བྱ་
 བྱེད་སོགས་ཐ་སྐད་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤང་བས་སྒྲོང་བ་བཀག་ནས་བྱ་
 བྱེད་སོགས་དང་བཅས་ཕྱིན་ཆད་སྒྲོང་པ་མི་འཐད་ན། ལྷགས་དེ་ལ་གཞི་གཅིག་གི་
 ཉིད་ཏུ་སྤང་སྒྲོང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཏུ་འཛིག་རྒྱ་མེད་པས་
 ཉམ་ང་བའི་གཡང་ས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདའ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
 མཛོན་དེས་ན་ལུལ་ཅན་རྟོག་པ་དྲང་། ལུལ་བརྟག་པར་བྱ་བུ་དེ་དག་གཉིས་པོ་
 ཕན་ཚུན་གཅིག་འཛིག་པ་གཅིག་ལ་སྒྲོས་པས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་(༥༦)བརྟེན་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡོད་
 བ། ཆོས་དེ་འབྲུག་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །རྩ་ཤེས་ལས།
 རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་རྟོག་ན་ནི།
 དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་འཇིམ་པ་སོགས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་ཅི་

དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ལའང་བཏགས་དོན་བཅལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་དཔྱད་པར་ངེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་གཤགས་པ་ལྟར་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་པོར་འཆོལ་བའི་རྒྱས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་སྤངས་སྟོགས་ངེས་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སོང་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་སྟོགས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འགོ་བ་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནས་ལྟ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པ་རྟེན་པའི་རྟགས་སུ་སྟོང་སྟོགས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སོང་ནས་སྤངས་སྟོགས་ལ་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་འདྲོངས་པ་གཅིག་འོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྐད་ཀྱན་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པར་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི། ཙ་ཤེས་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅུང་བ། སོགས་དང་། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་རྩོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན་སོགས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤང་བས་ཡོད་(༥༡)མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་སྤང་བས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་ནི་ཐོག་མར་ལྟ་བའི་གོ་བ་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་སྟོང་པས་སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བས་དེ་ནི་ལྟ་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་མི་འགོ་བར་སྟོང་པས་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འཆར་བུབ་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཅང་མེད་

གྱི་དོན་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་རུང་བར་གོ་བ་ནི་སྟོང་པས་
 སྟང་བ་འགོག་པའི་ལུགས་སོ། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་ཤར་བའི་ཚད་ནི། བྱི་
 རང་གི་ཚོས་ཀྱན་གཏན་ནས་མེད་པར་མཐོང་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
 མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཚོས་འདི་དག་རྒྱ་རྒྱེན་ནམ་གང་གས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ནམ་མཁའི་
 མེ་ཏོག་ལྟར་འབྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཚུལ། ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱ་
 རྒྱེན་ནམ་གང་གས་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པ་རུང་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཡང་
 ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཚོས་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲུབ་པ་རྒྱ་རྒྱེན་སོགས་ལ་ལྟོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་རྣམས་གཏན་ནས་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྟོན་ཏུ་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མ་
 དཔྱད་པའི་ཤེས་ངོར་བརྟེན་ནས་བརྟག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ལྟའི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་དཔྱད་པ་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་(༥༡བ)ཡང་མ་དམིགས་པར་མཐོང་བ་གཉིས་
 བན་ཚུན་གཅིག་གི་ཤོགས་སུ་གཅིག་སོང་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་
 དེས་ཤེས་ཡང་དག་འདྲེན་རུས་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཚད་
 དོ། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་གང་ཟག་སུ་རུང་རུང་ལ་མིན་གྱི།
 ལྟ་བ་རྣམ་དག་དེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཚད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་དགོས་གསུངས་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྟོ་ངོར་སྟོང་པ་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འབྲུབ་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་བཅད་
 ཀྱང་མི་འདུག་སྟམ་ཏུ་བདེན་མེད་དེས་པ་དེ་ཙམ་གོ་དགའ་བ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་
 མེད་བཞིན་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟང་བ་མི་འགོག་པར་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་འཆོལ་
 བར་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་རུས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་

གསུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་
 དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་། །རྩི་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རྩི་མཚར། །ཆེད་བྱང་བས་
 ཀྱང་འདི་ཆེད་བྱང་། །ཞེས་པ་སོགས་མང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་རྒྱུ་པ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་གང་གི་ཆོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱེད་པ་
 ཡི་རྣམ་དབྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུད་པར་བྱེད་པ་ན། དེ་
 ཡི་ཆོ་རྣམ་པར་དབྱུད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་རང་ཉིད་དབྱུད་བྱ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་
 པས། དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པར་དབྱུད་མཁན་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུད་
 དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ནི་རྣམ་དབྱུད་སྤྱི་མ་དབྱུད་མཁན་གྱི་རྣམ་དབྱུད་
 སྤྱི་མ་དེ་ཡང་རྣམ་དབྱུད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་དབྱུད་དགོས་པའི་སྤྱི་ནུ་དབྱུད་
 བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་དགོས་ན་དབྱུད་(༥༩ན)བྱའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་
 ཀྱང་དབྱུད་མི་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་དབྱུད་རང་ཉིད་བདེན་
 མེད་ཏུ་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རྩི་ཞེན། ལན་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་དབྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་བདེན་མེད་ཏུ་
 དབྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དབྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱས་ནས་བདེན་མེད་ཏུ་ཆོད་མས་
 དེས་པ་ན། བདེན་མེད་ཏུ་དབྱུད་མཁན་གྱི་རྣམ་དབྱུད་རང་ཉིད་ལ་ནི། སྤྱིར་ཡང་
 བདེན་མེད་ཏུ་དབྱུད་དགོས་པའི་གཞིའམ་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཡལ་བ་དེ་སྤྱིད་དེའི་རྩི་འཚར་
 རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྤྱོད་ཏུ་ཆོད་མས་
 རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲོ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟམ་ཏུ་སེམས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་བདེན་པར་མེད་
 རོ་སྟམ་པའི་བྱན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དབྱུད་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་

གྲང་དཔྱད་མཁན་གྱི་སྒོ་རང་ཉིད་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟམ་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཀྱང་བཏགས་མཛད་ཀྱང་སྟེ་བ་ནི་ཆད་མ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྒྲིག་ཟིན་པས་
 སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲེལ་སྒོ་རོར་རྟེན་ཚས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་བཀག་པ་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའམ།
 ཡང་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་འགོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་གྱི་མི་
 སྟེ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བ་དུ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་ན་སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་ཡང་བརྟུན་(༥༡བ)དོ། །མི་སྟེ་སྟེ་ཞེས་
 པ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་སྒོ་རང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྟམ་པའི་བདེན་འཛིན་མི་སྟེ་བ་
 ལ་བཤད་ཀྱང་ཅུང་དོ། །དཔྱད་བྱེད་གཞན་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་
 བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ལྷག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་འོང་ན་དེ་མི་རིགས་
 པར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། དངོས་
 གྲུབ་གང་གི་ལྟར་ནུ་དོན་དང་ཤེས་པ་འདྲི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་མོད། དེ་ནི་
 བྱིད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དུ་ཉིད་
 ནི་ཤིན་ཏུ་འཛིན་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྟུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་ཅིང་
 གནོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་སྟོ་མང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་སྟུབ་
 བ་རེ། སྟུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དབང་ལས་
 གཟུགས་སོགས་དོན་ཏུག་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྟུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་
 དེ་ཤེས་པ་དེ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ་རང་རིག་ནི་མི་འཐད་
 པར་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ཆད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
 དྲིས་པ་ན། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་མཛད་སྟུམ་ཏུ་གྲུབ་པ་འདིའི་
 དབང་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་འགྱུར་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་བདེན་གྲུབ་

ཡོད་པ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཡོད། སྤར་ལྟར་ཤེས་པའི་དབང་ལས་སོ་ཞེན། དེ་སྟེ་དོན་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིག་པ་དེད་གྱི་
 འཛིག་ཚུལ་ལྟར་སོང་བས། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་བདེན་པར་མེད་པར་འཇུག་
 ཏེ། རིང་ཐུང་དང་ལ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་རང་(ཡམན)བཞིན་
 བྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་ལ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
 དང་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདྲར་མི་རུང་སྟེ། བཅོས་མ་བཅོས་དང་། སྟོས་པ་དང་སྟོས་པ་
 མེད་པ་ནམས་པན་ཚུན་སྤང་བའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་ནས་འཛིག་
 ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་བྱ་མེད་ན་པ་ཡོད་པའི་མིན་ཏེ་པར་འཛིག་བྱེད་དེ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་
 དགོས་པ་ཡིན་ན་བྱ་མེད་པས་སོ། །ལ་མེད་ན་བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བྱ་
 ཉིད་གྱི་འཛིག་བྱེད་དེ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་དགོས་ཤིང་བྱ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་དོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་འཛིག་པ་གཅིག་ལ་སྟོས་དགོས་པས་ན་
 བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་
 རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་
 བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མཉམ་མེད་
 མཉམ་དུ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་ས་
 བོན་ལས་སྟེ་ཞིང་རྒྱ་ས་བོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་དེ་ཉིད་གྱི་
 རྟོགས་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་དཔོག་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་ལས་སྟེ་
 པའི་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་བདེན་
 གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལྷ་ལྷ་
 རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷ་དེ་མཐོང་བ་ན། འབྲས་
 བུའི་རྟོགས་ལས་རྒྱ་ས་བོན་ཡོད་ཅིས་རྟོགས་པར་འཇུག་པར་རིགས་ན། རྒྱ་མཚན་

གང་གི་མིར་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་
 ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རང་
 གིས་རང་རིག་པ་ནི་མི་འཐད་པར་བལྟན་ཟིན་ཅིང་། རིག་བྱེད་གཞན་(༥༩བ)ཡང་
 བྱོད་མི་འདོད་ཅིང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་རྩེའི་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
 བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ཞིག་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་རྒྱུ་འཕེན་པ་
 དག་གིས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། བྲན་ཁྲུམ་
 ཆོར་མ་གཟིང་རིང་ནོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱན། བྲས་ཀྱང་མ་བྱས་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བྲན་མའི་ཁྲུམ་བོ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཀྱང་མ་
 བྱས་ཤིང་རྒྱ་མེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ།
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་རེ་ཞིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པས་འགོག་སྟེ་
 འདྲིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་མཛོན་སུམ་གྱིས་ལོ་རྟག་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ནང་གི་
 དངོས་པོ་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 བས་ས་བོན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཙོམ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་
 མ་ཟད་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །གཞན་ཡང་བུ་ཐྲུའི་སྤྱོད་བྱ་སོགས་ཏེ་དེའི་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་དང་། འདབ་མའི་གྲངས་དང་། འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དང་། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དྲོག་མི་འདྲ་བ་སོགས་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་ཆོགས་ནི་རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་

དེ་དག་གང་གིས་བྱས་ཤིང་། (ལེན)དེ་དག་ཀྱང་རང་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རྩས་
 པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སྦྱས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཡིས་འབས་བྱ་མི་
 འདྲ་བ་སྦྱིད་རྩས་ཤིང་། རྒྱ་རང་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རྩས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་
 རྒྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བས་འབས་བྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བ་སྦྱིད་རྩས་ཏེ། འབས་བྱ་སྦྱིད་
 རྩས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་རྟེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྟེན་མེད་པ་སྤྱིར་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རྒྱ་ལས་
 འབས་བྱ་སྦྱེ་བ་སྩས་ཀྱང་འགོག་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་
 རྒྱ་དེ་ལ་ནི། འབས་བྱ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རྩས། ཁྱེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཕྱི་ནང་
 གི་རྒྱ་འབས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབས་
 བྱ་འདི་རྒྱ་འདི་ལས་བྱུང་ཁྱེས་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྩི་མི་ཐོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ལ་
 ཡང་། རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་པ་
 བྱི་ཀྱུན་མཁྱེན་སྟོབས། ཁྱེས་གསུངས་སོ། ཀྱུན་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེ་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཉག་ཏུ་ཡོད་པའས། གཏན་ནས་མེད་པའམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་འཇུག་པ་
 རྩ་འགྲེལ་ལས་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་འགོག་པར་མཛད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། ཉག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ཁྱེས་
 གསུངས། དེས་ན། རྒྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་
 ཏུས་རེས་འགའ་བར་སྦྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
 དབང་ཕྱག་ཉག་པ་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ། རུལ་ཕན་ཉག་པ་རྒྱ་ཡིན་པར་དགག་པ་
 བཤད་ཟིན་དུན་པ་དང་སྒྱུར་བ། གཙོ་བོ་ཉག་པ་ལས་སྦྱེ་བ་(ལེན)དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཕྱག་གི་དོན་རྒྱས་ནས་དགག་པ། ཉག་པ་ཡིན་ན་སྦྱིད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱར་མི་བྱུང་བར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་བརྟན། དེ་ལ་སོག་མར་འཇིག་རྟེན་འདི་འཆག་རན་པའི་ཚོ། དབང་ཕྱག་རང་

བྱང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་འདོད་
 པའི་སློབ་གཡོ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བས་བཟུང་སྟོད་བཅུད་འདི་ཐམས་ཅད་རིམ་པས་ཆགས་པས་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་
 སྒོ་དབང་ཕྱག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྟར་དབང་ཕྱག་རང་བྱུང་གི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་སློབ་གཡོ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 བྱས་པས་དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་སྲིད་མོད་
 ཀྱི། བཟླ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་ཅེས་པ་ཁོ་རང་གཏུ་
 ཡིན་སྟོན་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པ་ན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དབང་ཕྱག་ཡིན་
 ཏེ། ས་སོགས་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བྱུར་
 རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་འབྲས་སུ་
 འབྱུང་བྱུར་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། དེ་ལྟ་ན་དོན་ཁྱད་པར་
 མེད་པས་མིང་ཙམ་ལ་ཚོད་པར་བཟད་དེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དབང་ཕྱག་ཅེས་ཟེར་
 མི་ཟེར་གྱི་མིང་ཙམ་ལ་ཡུང་ཅི་ཞིག་ཆོགས་ཆེན་པོས་དགག་སྐྱབ་གྱིས་ངལ་བ་བྱེད་
 དེ་བྱེད་ག་ལ་རིགས། འོན་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས་ན་ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དབང་ཕྱག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཁྱོད་
 ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་འཛོག་པ་ན། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཕུ་དང་། སྐྱེ་
 འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་། སློབ་གཡོ་བ་ཅན་དང་། ལྷ་ཡིན་པ་དང་། བཀྲུར་
 བར་བྱ་བ་དང་། གཙང་(ཡུན)བར་འདོད་ལ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ལས་ལྡོག་
 པས་ཇས་ཏུ་མ་དྲུང་། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སློབ་གཡོ་བ་མེད་པ་
 དང་། ལྷ་མིན་ཞིང་། ཀླང་པ་སོགས་གྱིས་འགོ་མ་བྱུ་ཉིད་དང་། མི་གཙང་བར་བྱུར་
 བས། འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་
 དངོས་འགལ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་དབང་ཕྱག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་
 ནི་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ། འབྲས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཏུ་སློབ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདག་རྟག་པ་འང་དབང་ཕྱག་མིན་ཏེ། བདག་པམ་རིག་གཉིས་ཀ་སྤར་ནས་བཀག་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དངོས་
 འགལ་གྱི་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེན། བསམ་བྱ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་དེ་
 ཡང་བསམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་
 རྟེན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དབང་ཕྱག་ཅས་བྱ་
 བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་བསྐྱེད་
 སོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱར་
 འདོད་པ་འུང་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན་བདག་གོ་ཞེན། བདག་རྟག་པ་
 དེ་དང་། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དབང་ཕྱག་རང་གི་དོ་བོ་འུང་བྱང་སྟེ་
 དེ་རྣམས་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པས་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་
 བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བྱར་མི་བྱང་ཞིང་། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དབང་ཕྱག་
 རྟག་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་བྱང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་འཆད་
 རྒྱལ་གཞན་ཡང་ཡོད། དེས་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མེད་ནས་ཡང་ཡང་སྤྱོད་བའི་བདེ་སྟག་གི་ཆོར་བ་ནི་
 དགོ་(༥༥བ)མི་དགའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དབང་ཕྱག་
 དེས་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིན་ཤིག་ཅས་པ་སྟེ། དབང་ཕྱག་
 རྟག་དངོས་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 བླ། དེས་བསྐྱེད་པའི་དེ་རིང་གི་རྒྱ་གུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱའི་ཐོག་མ་ཡང་གྲ་ལ་ཡོད་དེ་
 དེ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དབང་ཕྱག་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་བྱལ་པ་སྐབ་པ་ནི། འབྲས་བྱའི་རེས་འགལ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་དགོས་ལ། རྒྱ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་ཡང་རེས་

འགའ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པས། དབང་ཕྱག་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རུས་
 ཐམས་ཅད་རུ་ཉག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་བྱེད་དགོས་པས་བྱབ་པོ། རྒྱ་དབང་
 ཕྱག་ཉག་ཀྱང་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བར་དམིགས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཚོགས་
 དགོས་ན་དེ་མ་ཆང་བས་སོ་ཞེན། དབང་ཕྱག་དྲེ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 ལ་ལྟོས་པ་མིན་དགོས་ཏེ། དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དེས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་འདྲི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་ན་རྒྱུ་དེའང་དེ་
 མ་ཐག་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་ལྟོས་སའི་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་རང་གིས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་ཚོགས་པར་རྒྱ་རྒྱུ་
 གཞན་ཆང་བ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱག་
 རང་དབང་ཅན་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་ན་དབང་ཕྱག་གིས་
 རྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་བཞོག་མི་རུས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
 བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུ་དྲེ་དག་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་དབང་ཕྱག་(༥༦)གིས་སྐྱེ་
 བར་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་
 གིས་མི་འདོད་བཞིན་རུ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་
 དབང་ཕྱག་དེ་རང་དབང་ཅན་རུ་མི་འགྱུར་བར་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་རུ་ཐལ་ལ།
 འདོད་བཞིན་རུ་བྱེད་ན་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་བས་རང་དབང་
 བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་དག་བྱེད་ན་འདོད་དབང་ཕྱག་དམ་པ་གལ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 སོགས་རྒྱུ་མ་ཐག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་བཤད་པའམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་མི་འདོད་
 བཞིན་རུ་བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་རུ་ཐལ་ཞིང་། འདོད་བཞིན་རུ་བྱེད་
 ན་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ།

བྱ་བ་བྱེད་ན་འདྲ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གྲ་ལ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་འདྲ་ལེགས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ། དེ་ལྟར་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། དེས་ན་དེས་བྱས་འགྲོ་བ་རྣམས། རྒྱ་
 ཡི་རྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀྲུ་ཀྲ་སེམས་དང་ལྡན་པར་འབྱུར། ཀྲུ་ཀྲ་ཏེ་དབང་
 ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡན་པར་འབྱུར། ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་
 འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྲུ་ཀྲ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན།
 དེ་ལ་ལྟ་སྟེགས་བྱེ་བྱག་པ་གང་དག་གི་ལྷགས་ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་སྤོང་བའི་རྒྱས་དང་། ས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། འབྱུང་བཞིའི་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྒྲིབ་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོམ་གཞི་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུམས་པའི་རགས་པ་རྣམས་
 ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲིབ་བྱེད་དག་ཀྱང་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྒྱ་ལ་(༥༦)
 ཡང་མེད། ཅེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྟོན་
 ཟུག་ཏེ་ཞེས་སོ། ཀྲུ་ཀྲ་ཞེས་པས་དབང་ཕྱག་པས་འདྲོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་
 མ་ཟད་བྱེ་བྱག་པའི་ལྷགས་དེའང་མི་འཐད་ཅེས་བསྟན། ཀྲུ་ཀྲ་པ་ལ་གཉིས།
 འདྲོད་པ་བཅོད་པ། དེ་དག་པའོ། འདྲོད་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྲུ་ཀྲ་
 བསྟན། དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལཱི་ནང་ནས་ཆ་བའི་
 རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་རྣམས་འབྱུར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་
 འདྲོད་དོ། འདྲོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་འདྲོད་དོ། འདྲོད་པ་
 ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱུང་རབ་ཏུ་བཅོད་དེ་ཁས་ལེན་པར་
 བྱེད་ལ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་འབྱུར་ཡིན་
 པར་བཅོད་དོ། འདྲོད་པ་གཙོ་བོ་ནི། རྣམས་འབྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ། མ་སྤྱོད་པས་རྟག་པ།
 ཆ་མེད་པས་གཅིག་ལ། སེམས་མེད་པས་ལྷུ་ལོ་ན། སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་

ཁྲལ་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ་ཁྲད་ཚས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་གསལ་བའི་ཤེས་
བྱ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཁ་དྲིག་ཚད་དབྱིབས་གང་གིས་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སོགས་
ཀྱིས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། རྩལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཐུག་
བསྐལ་བཏང་སྟོན་པ་དེ་བ་གསུམ་དང་། སྒང་ཚོངས་ཆགས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཡིན་ལ། རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ལུན་པ་ནི་ཕྱི་བ་དང་
གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྟིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
ཟེར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་རྩ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ནི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །གཞིས་པ་
ལ་བཞི། གཙུ་བོ་རྟག་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ། བདེ་
སོགས་རྟག་པ་ཡིན་པ་(ལ་ལ་)དགག་པ། འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་ཐེང་གསར་སྟེ་མི་
སྲིད་པ་དགག་པ། དབུ་མ་པ་ལ་སྟོན་མི་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གཅིག་ལ་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྟུ་བཞིས་བརྟན། དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གཙུ་བོ་ཆ་
ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་རྩལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་
ཉིད་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་མི་
སྲིད་ན་དུ་མཁའ་མེད་པས་གཅིག་དང་དུ་མས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱ་གཏན་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
གཞི་གཅིག་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་
ལའང་རང་བཞིན་གསུམ་རེ་ཡོད་ན་མི་རིགས་ཏེ་སྟོན་སྲ་མ་ལྟར་རོ། །རྩ་མཚན་དེས་
ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙུ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཤུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་
དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཀྱི་གཙུ་བོ་
མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོ་
ནས་གཅིག་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་
གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མེད་ན་
དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙུ་བོ་མེད་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་སྟེ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་

རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་རིང་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཏུ་འདོད་པས་སོ། །སྟེ་མས་མེད་ཀྱི་བཅའ་པོར་གྱུར་པའི་གོས་ལ་སྟགས་པ་ལ་བདེ་
 སྟགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ་སྟེ་མས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གོས་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སྟགས་དེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཏུ་
 བདེན་པར་མེད་དེ་ཡོད་ན་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེར་མེད་དེ།
 ལྷར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔུང་བྱེད་པ་(༥༧བ)
 མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་སྟགས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 རྒྱ་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་སྒྲུལ་སྟགས་འབྱུང་བའདྲ་
 མེད་དེ། རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པས་དེ་འདྲའི་གཙོ་བོ་མི་སྤྱིད་
 པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་སྒྲུལ་སྟགས་ལས་ནི་འབྲས་བྱ་བདེ་
 སྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཕྱིས་སྒྲུལ་སྟགས་འགགས་པའི་ཆོ་རྒྱ་སྒྲུལ་སྟགས་དེ་དག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བྱ་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། སྒྲིབ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་རྒྱ་མེད་
 ན་འབྲས་བྱ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྒྲུལ་སྟགས་འགགས་པའི་ཆོ་འབྲས་བྱ་
 བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འདྲ་མེད་པར་འདོད་ན་གཙོ་བོ་རྟག་དངོས་སུ་
 ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྟགས་རྟག་པ་སྟགས་རྟག་པ་
 བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་ནི་རྟག་
 པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་
 པ་ལས་བདེ་སྟགས་རིས་འགའ་བར་དམིགས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ནི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་། ཞེས་ཡང་སྒྲུལ་གཙོ་བོ་རྟག་
 པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་རྟག་པ་ཡིན་པའདྲ་མི་
 འཐད་ཅིས་བསྟོའོ། །བདེ་སྟགས་ཀྱི་གསལ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་

པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བསལ་མཐོང་བའི་ཆོ་ཡང་བདེ་བ་མཐོང་བ་ཅི་མྱེར་
 དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་འཛིན་པའི་མྱེར་རྒྱལ་བསལ་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བདེ་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བསལ་དེའི་སྐྱེན་གྱིས་བདེ་
 བ་དུ་ཉིད་(ཡེན་སྤྱོད་མུར་གྱུར་པས་སོ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་བདེ་བ་དུ་རགས་པ་དང་།
 རེས་འགའ་བདེ་བ་དེ་སྤྱོད་བའང་རྩི་ལྟར་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དེ་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྤྱོད་བའི་གནས་
 སྐབས་དོར་ནས་རགས་པ་དང་། རགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་ན་བདེ་
 སོགས་སྤྱོད་རགས་དུ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདེ་སོགས་སོ་སོ་ནས་མི་རྟག་
 ན་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེ་
 སོགས་མི་རྟག་པ་དུ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐུམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དང་
 གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་མྱེར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱ་མཚལ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་ངེས་པར་
 འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་རྩིས་གཞན་ཡིན་ན་རགས་པ་
 རོག་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་རྩིས་མ་སོང་བར་མཐོང་དགོས་ལ། བདེ་བ་ལས་རྩིས་གཞན་
 མིན་ན་བདེ་བ་གསལ་བ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རགས་པ་འགགས་
 ཆོ་བདེ་བའང་འགགས་པས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་མྱེར་རོ། །འདིར་རྩ་
 བར། བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟག་ཉིད། །ཅིས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གསལ་བ་ཞེས་
 པ་རྣམས་འགྱུར་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བདེ་བ་གསལ་བར། ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་
 ནས་བདེ་བ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྟག་ཅིས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དག་གིས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
 ན་རྒྱ་ཏུས་ན་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེ་ལྟན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཏུས་ན་ཡོད་པ་ཤ་
 ལྟག་སྐྱེ་ཡི། རྒྱ་ཏུས་ན་མེད་པ་འགའ་ཡང་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་གསར་ཏུ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་
 ཏེ། རྒྱའི་ཏུས་ན་མེད་པའི་མྱེར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཏུས་ན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་
 མར་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འདོད་ལ། ལྷ་(ཡེན་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྐྱེ་བའི་དོན་

ཡང་འབྲས་སུ་ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་
 ལ། རྟེན་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྷ་གུ་སྒྲིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ལྷ་གུ་ལྷ་སུ་མངོན་པར་གསལ་བུ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་
 པར་ཕྱིས་སྒྲེ་བར་ནི་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤར་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པའི་འབྲས་
 སུ་གསར་དུ་སྒྲེ་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། རོན་ཁས་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་
 དུ་འདུག་པས་ཐ་སྐད་མི་འདོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གསལ་
 བ་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། རང་བཞིན་ལ་སྤྲོས་པའི་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྒྲེ་
 བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་སྤྲེ་ནས་འཕྱར་ལ་སྤྲོས་ན་འང་སྤར་མེད་
 པར་གསར་དུ་སྒྲེ་བར་མི་འཕྱར་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདོད་དགོས་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན་དེ་གནས་པ་ཉིད་དེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པའང་
 ཡོད། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་
 ཚུལ་དུ་ངེས་པར་གནས་ན། ཟུན་ཟུ་བའི་ཆོ་མི་གཙང་བ་ཟུ་བར་ཐལ་བར་འཕྱར་
 ཏེ། རྒྱ་ཟུན་གོང་གི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་སུ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆ་
 མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འདོད་ལ་ཟུན་གོང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་སུ་མི་གཙང་
 བའི་ཆ་དེ་མངོན་པར་མི་གསལ་བས་སོ་སོར་གསལ་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱིས་ས་བོན་ཉོས་ལ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བགོ་བར་
 གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ཀྱང་གྲང་ལྷག་སྒྲོབ་པ་སོགས་རས་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 འཕྱར་ཏེ་རས་གོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དེའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆ་མེད་ཀྱི་
 གཅིག་དུ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྤོངས་པས་རྒྱ་དུས་ན་
 (ལ་ན)འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་རས་ལྷག་ཆེན་ཡོད་
 པའང་མ་མཐོང་བས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་བགོ་བ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟོན་པ་དང་སྤོང་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་

བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་གཞག་པ་དྲེ་ཉིད།
 དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་ཁྱོད་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་
 བ་ཟ་བ་སོགས་སུ་འཕྱུར་ཞེས་པའང་། ཡང་ན། དྲེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱོད་
 གྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རས་གོས་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་དྲེ་ཉིད་
 ཤེས་ན་ས་བོན་བགོ་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་བགོ་བར་རས་གོས་ཁོ་ན་ནན་གྱིས་ཁྱོན་པར་
 མཛོང་བས་ན་རྒྱ་རུས་འབྲས་སུ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་
 རྟེན་མོངས་པས་རྒྱ་རུས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་མཛོང་། ཞེས་པའང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་
 ལྟར་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དྲེ་མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནྱི་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཛོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 རྣམ་གཞག་རང་གི་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་བྱུང་མཐའ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པས་
 སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཛོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་
 པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་
 བྱ་ལྟ་སུ་རྣམ་འཕྱུར་མངོན་པར་གསལ་བ་མཛོང་བའང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཇིག་རྟེན་པས་མཛོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་རྣམས་རྒྱ་རུས་ན་
 ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདྲིར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཅུ་
 གོ་རྒྱ་ཡི་ས་བོན་གྱི། འདྲ་ན་ཡོད་པའི་ཅུ་གོ་རྒྱ། འབྲུ་མེད་སྐྱེས་པ་འགོགས་ལ་
 སུ། རྩ་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་གནས་(ལ་བ)དང་། ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱི་ས་སོགས། ཤིང་ལ་
 འབར་ཡོད་མི་མཛོང་ཞེས། ཀྱང་ཞིག་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བྱེད་པ། འདྲེ་མི་བདེན་སྐྱ་
 རི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་སོགས་རྒྱང་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལྟར་ནའང་
 གལ་ཏེ་ཚད་མ་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་ན་བརྒྱན་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་
 གཞལ་བའང་། གཞལ་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱན་པར་མི་འཕྱུར་
 རམ་སྟེ་འཕྱུར་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དྲེ་ཉིད་རྒྱ་ན་ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའང་ཕྱིན་

ཅི་ལྟག་བརྒྱན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བརྒྱན་པ་དེས་
གཞལ་བ་ཡིན་པུ་དེ་ཕྱིར་མི་འཐད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེན། ཁོ་པོ་ཅག་དབུ་མ་པའི་
ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་། དེས་གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་
ཀའང་བརྒྱན་པ་ཡིན་པ་ཆེས་འཐད་དོ། །འཐད་ཚུལ་ཡང་། བརྟགས་པའི་དངོས་
ལ་ཞེས་པ་དགག་བྱ་བུ་མ་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་
དགའ་བའི་གཞིང་གུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་
སྟོ་བརྟགས་པའི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པར་
ཏེ་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྟུམ་ནས་རྟོག་པས་མ་བཟུང་ཞིང་
རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བཀག་པ་བདེན་སྟོང་དེ་
ཡང་རྟོག་པས་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོ་བཀག་
ནས་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་པ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་
བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ངོར་མོ་གཤམ་དུའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མོ་གཤམ་
དུ་ཤི་བའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་བརྟག་
བྱའི་དངོས་པོ་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པའམ་མ་དམིགས་པར་(༤༠ན)གཞི་
དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་དངོས་མེད་འཛིན་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཚུལ་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །འདིས་ནི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གྱི་དོན་སྦྱི་མ་ཤར་བར་བདེན་པས་སྟོང་
པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་མི་བྱུང་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་སྟངས་ཚུལ་ངེས་པ་
གལ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྲིད་པས། དེ་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྒྱན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་བཀག་པ་བདེན་སྟོང་གཉིས་
ཀ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པར། ཚ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། ལོགས་གྱིས་
ཀྱང་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་

གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་སྤང་གཉེན་རུ་འཐད་དེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་རུ་བྱ་གྲུ་བ་ལྟ་བུ་མིས་
 པ་ལ། ད་ནི་བྱ་དྲེ་མེད་སྟམ་པའི་ནམ་རྒྱུ་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བྱ་དྲེ་མ་གྱི་བར་ཡོད་
 པར་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྒྱུ་པ་ཡི་གེགས་ཡིན་ལ། ཡོད་སྟམ་པ་དང་མེད་སྟམ་
 པའི་མི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན་དྲེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་རུ་གཉེན་པོ་
 བརྟུན་པས་སྤང་བྱ་བརྟུན་པ་འཛོམས་པ་དང་། ཚད་མ་བརྟུན་པས་གཞལ་བྱ་བརྟུན་
 པ་གཞལ་བའང་དབྱ་མ་པར་མི་འགལ་རྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་བདེན་
 མེད་མི་ལམ་དང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་སོ། །བྱངས་ཅན་པས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་གྱུ་བྱ་འདོད་པས་ཚད་མ་བརྟུན་པ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་སྟོན་དེ་དབྱ་
 མ་པར་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
 བས་སྤང་གཉེན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་ཚུལ། མདོ་རྟིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། །༦༠༧༥༥༥་བྱ་མོ་གཞོན་ཅུའི་མི་ལམ་ན། །བྱ་པོ་བྱང་ཞིང་གི་བ་དེ་
 མཐོང་ནས། །བྱང་ནས་དགའ་ཞིང་གི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་ནམས་ཐམས་ཅད་
 དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སྟུ་མའི་སྤང་པོ་ཆེས་
 སྟུ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཀྱང་སྤང་གཉེན་གཉིས་
 ཀྱི་བརྟུན་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།
 རྒྱ་མཚན་དྲེ་བསྟན་སྤང་བཤད་པ་དྲེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ནམ་པར་དབྱ་
 པས་དབང་བྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྟེ་བར་མ་ཟད་དངོས་
 པོ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནོ་ཞེས་སྤང་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་
 བཀག་པའི་དོན་བསྟུན། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་ལ་སོགས་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་རྒྱ་བྱ་
 ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནམས་སྟེ་བ་ནི་རྒྱ་ས་པོན་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤེར་སོགས་རྒྱ་
 རྒྱུན་སོ་སོ་བའོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་འདུས་པ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམས་ལྟ་བུ་
 མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱུག་བཞེན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་

ཞིང་། གངས་ཅན་པས་འདྲོད་པ་ལྟར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་རྣམ་པར་མ་འཇུར་བར་ཐུ་གུ་སོགས་ཆད་མས་མི་དམིགས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཞན་ནས་འདྲས་པའང་མ་
 ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་བྱེད་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཞིང་། འཇིག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 རོ། །དེས་ན་ཐུ་གུ་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཆེ་གང་ནས་
 ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་། རྒྱ་འགགས་པའི་ཆེ་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ་བར་རྟག་ཆད་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་ཐུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ས་
 བོན་གང་ཡིན་ཐུ་གུ་(༨༡)དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་ས་
 ས་བོན་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཐུ་གུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འབྲུང་ལ། དེ་འབྲུང་བ་ན།
 ས་བོན་ཉིད་ཐུ་གུར་པར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། ཐུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་
 རྒྱར་འོང་བ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སྤ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འཇུར་བ་ལས་དེ་
 ལྟ་མིན་པས་ཐུ་གུའི་དུས་ནའང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་ལ། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན་རྒྱ་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་ཐུ་གུ་འབྲུང་བས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་
 འཇུར་བ་ལས་དེ་ལྟ་མིན་པས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པའང་མིན་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་
 ཡང་། ཐུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་
 པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་ཅ་ཤེ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 འབྲུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་
 རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་བདག་གཞན་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལས་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་
 མེད་པས་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྟེ་བའང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །ཆོག་རྐང་བཞི་པོ་
 འདི་ཐུ་གསུམ་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟུའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་འགོག་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་སྒྱར་ཡང་རུང་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོངས་པས་
 མོགས་རྒྱུ་པ་བརྩམ་བསྟན། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོངས་
 པ་མ་རིག་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཟུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་
 སོ་འདྲི་དག་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤུལ་པའི་རྟ་སྒྲང་མོགས་ལས་ནི་བྱུ་(༤༡)པར་ཅི་
 ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པས་སྒྲང་ཆོད་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བརྟན་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྱར་རོ། །འདི་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་
 མེད་དེ་བསྟན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟ་སྒྲང་མོགས་སྤུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཁྱེན་
 གཞན་རྣམས་ཆོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤུལ་པ་གཟུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་
 དེ་དག་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྒྱེ་བའི་ཆོ་
 གཞན་ཞིག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་དགོས་ལ་འགག་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཞན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། དངོས་སོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཁྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལས་
 བྱང་བ་མ་གཏོགས་སྒྱེ་བ་ན་གང་ནས་འོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་འགག་པ་ན་གང་ཏུ་
 འགྲོ་བའང་བཟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་
 ཆོད་མས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་རོ། །སྒྱུ་གྱ་དང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་གང་
 ཞིག་ །ས་པོན་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་སྒྱེ་བ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེ་དག་མེད་པ་དང་མ་ཆང་བ་ན་སྒྱེ་བ་མིན་པ་ཡི་རྟེན་
 འབྱུང་གི་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་ཁྱེན་སྒྲོ་བུར་བས་གསར་ཏུ་བཅས་སུ་ཡོད་པའམ་བཅས་
 ཏུ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཁྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་སྒྱེ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་པ་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་གང་ཞིག་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་
 ཁྱེན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་ཞེས་སྒྱར་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་
 ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སམ་རྟགས་རྒྱ་ཁྱེན་ལ་རག་ལས་

པའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་(༡༩ན)ལ་སྟོས་ཤིང་
 བདེན་པར་མེད་པ་ནི་གཞུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་རྟོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཉིད་རྒྱ་རྟེན་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་དེ་སྟབས་ཀྱི་བསྟན་བྱམས་དམ་
 བཅའ་བསྟན་རྟོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། ཅ་ཆོག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་བ་ནི།
 མྱོངས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
 དེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་བརྟན་
 དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་མཐའ་དག་
 དང་བལ་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ངེས་
 དོན་གྱི་ཡུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་
 རྣམས་རྟོགས་གུར་ཏེ། མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་
 རྒྱུན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་ལས། མེ་
 ལུང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལས། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཞུགས་བརྟན་
 ལྷང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྟོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་
 ཆོགས་བསྟན་ནས་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟབ་པ་དགག་པ། དེས་འགག་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སོགས་རྟེན་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་
 བསྟན། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟེད་(༡༩བ)བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱས་
 བསྟེད་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ནའང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།

གཏན་ནས་མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་རང་གི་ངོ་པོ་གྲུབ་ཟིན་
 པས་སྐྱེད་བྱེད་མི་དགོས་པ་བདེན་མོད། མེད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 དགོས་སྟམ་ན། ཕྱི་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་
 དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་དངོས་མེད་རིམ་གྱི་རྩ་ལྟ་བུ་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རྒྱུད་བས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མི་བརྟུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་མེད་ཅེས་
 པའང་། གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་དེ་འབྲེལ་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ལྟན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་གསྟག་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དོན་ཡང་། སྤར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་ཕྱིར་བ་
 ཅམ་ལ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གངས་ཅན་པས་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ལྟ་བུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གཏན་ཆོགས་གྱིས་
 རྒྱས་པར་རྒྱབ་པ་ལ། དངོས་མེད་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་བར་རྒྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་
 གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། བཟང་ནས་འགྱུར་
 བ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་
 པོར་འགྱུར་ན། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་པ་དྲེ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་
 སྐབས་རྗེ་རྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་དོན་བྱེད་ལུས་
 (༤༣)པའི་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ཐ་དང་ཅིང་དངོས་འགལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་ན་དངོས་
 མེད་གྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ཟིན་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་མེད་མིན་དགོས་ལ། དངོས་པོར་
 ཡང་ད་དུང་འགྱུར་དགོས་ཡིན་གྱིས་གྱུར་ཟིན་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོའང་མིན་པ་
 དེས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཆོས་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་

ཡུང་གསུམ་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་པོར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན་པས་ན་དེའི་ཆེ་དངོས་
 པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 དངོས་མེད་ལས་མ་འདས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ནས་
 དངོས་པོར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་པར་ནི་
 དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ནི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དང་ནི་མ་བྲལ་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དངོས་མེད་རྩ་མི་འགྱུར་བར་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་མེད་
 དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འདྲ་དངོས་
 པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལའང་སྐྱེད་དངོས་པོ་དང་
 སྐྱེད་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སྟུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་གང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རང་
 བཞིན་གཞན་རྩ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། གྲང་པོའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། གལ་
 ཏེ་ཆོས་རྒྱུ་མས་(༤༣བ)རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་
 མཐུན་འགྱུར། ཐེར་བྱག་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཐུང་ན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་རྒྱུ་མས་ནམ་
 ཡང་སྒྲིས་པ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་རྩ་འགྱུར་
 བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་བསྟུ་ན།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མི་སྐྱེ། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
 ལྷ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྟོང་ཉིད་བརྩན་ཅུ་པ་ལས། །ཡོད་པ་ཡོད་
 ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་

མིན། རྒྱུ་བ་མེད་མྱེར་གནས་འགག་མེད། ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་ན་
 རྒྱུ་བྱེད་ཅི་དགོས་སོགས་དང་། ལམ་སྟོན་ལས། ཡོད་པ་རྒྱུ་བ་རིགས་མིན་
 ཏེ། ཁྲིམ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་རྒྱུ་འགོག་དང་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞིས་བསྟན།
 ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མཐའ་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་འགག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་འགའ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདྲི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་
 རྟག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་
 བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟག་དུ་ཁྲིམ་པས་
 རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་ཡིན་
 པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྟག་དུ་རྒྱུ་མེད་
 ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཚུལ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་(༤༩)གཤེགས་དང་
 འདྲ། ཁྱིམ་པའི་སློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནམས། འཇིག་རྟེན་ནི་མེད་པའི་
 ཚུལ་ལ་སྟོད། ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་གྱི་འཁོར་ལ་བསྐྱོར་
 བ་ན། གཞོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་སྤང་བ་འདས་པ་ཡི། ཚུལ་
 ལྟར་མཐོན་པོ་ཁྱེད་གྱིས་བསྟན། ཁྲིམ་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་
 སོགས་རྒྱུ་བ་བཞིས་བསྟན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་འཕྱུག་པའི་འགྲོ་
 བ་ལྟར་ཀྱང་སྤྱི་ལས་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི། སྤང་ཚོད་ལ་བྱ་བྱེད་མ་འདྲིས་པར་སོ་
 སོར་སྤང་ཞིང་གནས་ཚོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལྟར་རང་དོན་ནས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ན་
 པར་དཔྱད་ན་རྩ་བའི་ལ་སྤྱིང་པོ་བཅའ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

སྒྲིང་པོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྒྲིང་པར་འཆིང་བྱེད་ཆགས་
 སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མུ་ཙུ་ལས་འདས་པ་དྲུང་། སྒྲིང་པར་ཀུན་
 ཏུ་སྒྲིང་བའི་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་མུ་ཙུ་ལས་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀའང་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 བྱི་བྱུང་པར་མེད་དེ། སྒྲིང་ཞིག་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྒྲིང་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་
 ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། ཁེམས་ཅན་མི་དང་སྟོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། ཆོས་འདི་
 རྣམས་ནི་དབྱ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་རྫོན་པའི་སྤྲོང་པོ་(༤༤བ)
 ལ། སྒྲིང་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་དེ་གཤག་ཀྱང་། ཁང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྒྲིང་
 པོ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། སྒྲིང་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ཆ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་མུ་ཙུ་ལས་པ་
 ལས། རྒྱང་པར་རུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། མུ་ཙུ་ལས་པ་འཁོར་བ་ལས། རྒྱང་
 པར་རུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། མུ་ཙུ་ལས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་
 མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་པར་རུང་ཟད་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་བསྐྱེད་
 བ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་
 འབད་པར་གདམས་པ། སྒྲིང་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིང་པའི་སོགས་རྒྱུ་པ་
 བཅུ་བཞིས་བསྟན། སྤར་ཇི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་རྟེན་པ་སྤོབ་པ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་

ཡོད། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཤོར་བ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཡོད། གང་ཟག་གང་གིས་
བསྟོན་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའམ། སྤང་དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་བརྟན་པར་
བྱེད་པ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་
བར་འགྱུར་པའམ། སྤྱག་བསྐུལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་མཚན་
གང་ལས་ཡིན། མི་སྟན་པ་བསྐྱགས་པས་ཡིད་མི་དགའ་བྱེད་པའི་ཅི་ཡོད། སྟན་པ་
དང་གྲགས་པ་བྱུང་བས་དགར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་(༥༥ན)འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལས་རྟེན་སོགས་བཞི་བྱུང་བས་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་པ་སོགས་
གྱིས་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་ཁིང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ་ལ་སྤང་
བ་ལྟར་དང་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཐོབ་ཤོར་སོགས་དང་དགའ་མི་དགའ་སོགས་མི་མཉམ་
པའི་གཉིས་ཚོས་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མཉམ་ཉིད་གྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་སྤྱི་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྤར་བཟོད་པའི་
ལེའུར་རྟེན་སོགས་བཞིའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་བཞིའི་ཡོན་
ཏན་བསམས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཁིང་། འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་སམ་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་བྱེད་
གྱི་རིགས་པས་ཚོས་རྣམས་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱས་ན། སྤེད་པ་
པོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་སྤྱེད་ཅིང་། སྤེད་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱེད་དེ། སྤེད་པའི་
འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
རིགས་པས་དཔྱད་ན། གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་གྱི་སྤར་པོ་གདགས་
གཞིར་བཟུང་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་སུ་འདྲི་དང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་འདིར་ནི་
འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་དང་། སྤེད་པ་སྤྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དང་། སྤེད་པ་སྤྱི་མ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་སུ་འང་གང་

ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསོན་པ་དང་འཆི་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆོ་སྤྱིའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སུན་འདོགས་པའི་གཉེན་དང་ཡིད་གཙུགས་
(༥༥)མཛའ་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ནི་
གཞུང་ཚྭ་པ་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་བདག་འདྲུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྗེས་
འཇུག་གི་སྐྱེ་བོ་ལ་གདམས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་སྤྱིད་ཆ་གཙོ་
བྱེད་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་
བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེའང་ཆད་སྤོང་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་
སྟོན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆད་གྲུབ་དུ་བཞག་ཆོག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ཆོགས་ལ་
སྟོབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའི་དཔེས་
བསྟན་པ་ཡང་། མདོ་ལས། སྤང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ནང་
ཡང་སྤྱོད་ལ་སྐྱེ་རྩལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་གནས་མེད་
ལ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། །འཇིག་
རྟེན་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །དེ་ཕྱིར་
དེ་ཡིས་དེ་རྟོགས་པས། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
བདག་འདྲུས་ཞེས་པའང་ཚྭ་པ་པོའི་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ་དང་། གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་རྟེན་པ་ཞེ་དུག་གིས་བསྟན། དེ་ལ་དང་པོ་
འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོར་ཞེན་གྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་ཤིང་
ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལ་ཆགས་ནས། ཆོ་འདིར་ཡང་བདག་ཉིད་འདོད་པ་བདེ་བར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་(༥༦)ནི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་འོང་བ་སྦྱག་

བསྐལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། རེས་འགའ་སྤང་བའི་དབང་གིས་དགྲ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་གཤེ་ཞིང་མཛངས་ནས་འབྱུ་བ་དང་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པ་
 དང་། རེས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱ་གར་དང་ཆེད་འཛོ་
 སོགས་སྟོ་བའི་རྒྱ་དྲག་གིས། རིམ་པར། ཡིད་རྟུབ་ཏུ་འབྱགས་པ་དང་། དགའ་ཞིང་
 བཀྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བས་བྱ་དུན་དང་། འདོད་པ་འོང་
 ཏུ་རེ་བས་འབད་ཚོལ་དང་། མི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་
 གཞན་ལ་ཚོད་པ་དང་། རང་གཞན་པན་རྒྱ་ཚུན་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལུས་གཙོད་པ་
 དང་འཕྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་གསོད་པ་དང་། བརྒྱན་དང་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་
 བདོར་ན་སྟོ་གསུམ་ག་ནས་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིག་བསྐལ་ཏུ་མ་ལ་མི་འཛེམས་པ་དགྲ་གིས་
 ཉི་ཇི་མི་སྟུམ་ཏུ་བྱང་ཏུ་བསད་དེ། ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་བསྐྱབས་
 པའི་ཟས་གོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་སྤང་འདི་ཅམ་གྱི་རིང་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་
 འདི་པ་བ་རྣམས་མདོག་རྒྱང་ལ་ཉེས་དམིགས་མང་བའི་སྲིད་པའི་སྤྱན་རྒྱལ་གྱི་
 བསྐྱ་བྱིད་ལ་ཆགས་ནས་ཆོ་དོན་མེད་པར་འདའ་བ་ལ་བསམས་ནས་མཁས་པ་དག་
 གིས་ཆོ་འདིའི་སྤྱན་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་
 བློ། རེས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ། དད་པ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་སོགས་བསོད་
 བསམས་ཀྱི་མཐུ་ལས། བཟོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་ལྷ་བུའི་བདེ་འགོར་སྟོག་འབྱུ་བ་ཙམ་
 རེར་ཡང་དྲང་ཡང་ཏུ་ཡར་འོངས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་པའི་བདེ་བ་མང་པོ་གིས་
 པའི་འབྲས་བུ་ལྷ་བུ་དང་། སྤྱི་གྱིའི་སོར་ཆགས་པའི་སྤྲང་ཆོ་ལྷ་བུ་ལ་དོམས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཏུ་སྤྲད་སྤྲད་ནས། སྟོན་བསགས་པའི་དགོ་འབྲས་ཟད་པ་དང་། སྟོག་གི་དབང་
 པོ་འགགས་ཏེ་ཤི་ནས། འཕེན་བྱེད་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡང་སྤར་ནས་རང་གི་སྤོང་
 པའི་ལུལ་ལྷ་བུ་(༥༦)དུ་སྤོང་གི་གནས་སུ་མར་བྱིད་དེ། དེར་སྤྲིག་བསྐལ་བ་ནི་ཆོ་
 བ། རྒྱབ་པ། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ། ལྷན་རིང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་ལྟོང་བའི་གནས་
 རྣམས་སུ་ལྷ་དྲུང་བར་འབྱུར་བས་ན། བཟོ་རིས་ཀྱི་འབྱུར་བ་དང་། དན་འགོའི་ཉེས་

དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ། སྲིད་པ་སྲིད་ཀྱིས་དམིགས་ནི། སྲིད་པ་ཡི་གནས་དེ་ན་
 ཉི་མུ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བ་གསལ་པ་གྲངས་མང་བས། འབྲས་བུ་ལོག་པར་ལྷང་བའི་
 རན་སོང་གི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། སྲིད་པ་དེར་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་
 ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་མིན་པར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཞགས་
 སས་བཅིངས་པ་འདྲི་འདྲུ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་། སྲིད་པའི་ཚ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 ཉིད་ནི། ཞི་བ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་པན་ཚུན་
 དངོས་སུ་འགལ་བས་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་འདྲི་འདྲུ་བ་མེད་ལ། སྲིད་པ་དེར་ཡང་མཚུངས་པའི་
 དཔེ་གཞན་མེད་པའི་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མཆོ་སྤྱོད་དང་ཏུས་གྱི་མཐའ་
 ལས་འདས་པ་མི་འདོད་བཞིན་ཉམས་སུ་ཚུང་བར་འཕྱར་རོ། །བདེ་འཁོར་སྐྱེས་ཀྱང་
 ཆོས་སྐུབ་པ་དཀའ་ཞིང་དཀོན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྲིད་པ་དེར་ནི་རེས་འགའ་བདེ་
 འཁོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་སྐུབ་པ་ལ་སློབ་ཀྱིས་པ་སྟོབས་ཚུད་ཞིང་། དགེ་
 བ་སྐུབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དེར་ནི་ཆོ་ཡང་སྤྱད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 སྐུབ་པའི་ལོང་མེད་པ་དང་། ཆོ་སྤྱད་ཅུང་ཟད་འཆོ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཡུན་རིང་
 པོར་སྟོད་ཏུ་རེ་བའི་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་གསོན་པའི་ཐབས་ལོངས་སྟོད་གསོག་
 གྱུར་སྟེལ་བ་དང་བྱས་དང་བཀྱ་ཉེ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་དང་། བདེ་མེད་ཀྱི་མུ་སྤྱོད་
 བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཆོ་འདའ་བ་དང་། རེས་འགའ་བགྲེས་པ་དྲིང་། རལ་བ་
 དང་། གཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ་རེས་འགའ་བྱིས་(༥༦)དྲིང་ཕྱིག་གོགས་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བའི་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་དོན་མེད་པའི་འབྲེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་
 ཀྱིས་གཡོངས་ཏེ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ཆོས་སྐུབ་ལོང་མེད་
 པར་ཆོ་ནི་དོན་མེད་ཏུ་སྤྱར་བར་འདའ་བ་ཡི་སྟོན་པར་འཕྱར་ཞིང་སྲིད་
 པ་ལས་འདའ་བའི་མུ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རྣམ་དཔྱད་

ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་པར་དཀའ་བས་ན་ལམ་བཟང་སྟུབ་པའི་རྟེན་སྒོ་ཆོ་སྲིད་ཅ་གཙོད་
 པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྤོང་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བཙུན་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒོ་ཁ་སྟུགས་པ་དང་དོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་སྟེན་པས་ཀྱང་
 སྲིད་པའི་ཅ་བ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །བདེ་འགྲོ་སྒོ་བ་ཀྱང་སྲིད་
 པ་བརྟོག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་སྒོ་བ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་དང་འདྲ་འཛིན་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་གཤེད་གཉིས་པོ་སྟག་མེད་
 རས་གོམས་པས་ན། སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་། སེམས་རྒྱུད་རན་པར་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱ་སྐྱེད་དུག་པོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་འཕྲལ་བྱ་བརྟོག་པའི་ཐབས་ནི་གཞུང་ལ་
 ཡོད་དེ། དེ་རྟོག་པའི་མཐུན་སྟེན་དཀོན་མཆོད་འགལ་སྟེན་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 རྟོག་པའི་ཐབས་དག་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་རེ་སྟུབ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་། དེ་ལས་ཕྱིར་
 བརྟོག་རྟེ་མི་དག་བའི་སྟུགས་ལ་གཞིལ་ཏེ་དུན་སྟོང་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ལྷ་ལུང་ལ་སྟགས་པ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ནི་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་བཙུན་པར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་སྟུབ་པ་ལ་འགལ་
 སྟེན་མང་ཞིང་དེ་དག་བརྟོག་དཀའ་བ་དང་། དེར་ནི་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་
 འཕྲད་པ་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་ལས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟགས་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་།
 ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་འཕྲད་ཀྱང་ངེས་(༥༥)ཤེས་མི་སྟེ་བས་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་
 བཀའ་དཀའ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་མཁས་པའི་མགོན་གྱིས་རྟེན་སུ་
 བཟུང་བ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ལ་སྟོང་སྟགས་གྱིས་འཇུག་པ་
 སྟགས་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིར་རྟེན་བཟང་སྟེ། བཤེས་གཉེན་དམ་
 པ་དང་འཕྲད། ཆོས་དང་མཇལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྟེ་ཟེན་པ་ཞིག་
 མ་བྱུང་བར་དོན་མེད་ཡལ་བར་ཤོར་ན། སྤྲུལ་ཡང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་ལས་
 ཐར་བའི་དལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་སྟགས་ཀྱི་

འཕྱོར་པ་རྟེན་པ་འད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེ་ལྟར་མཐུན་ཁྱེན་ཆར་བ་ཞིག་མ་རྟེན་ན་
 ལྟ་ཅི། མཐུན་ཁྱེན་ཆར་བའི་རྟེན་རེ་རྟེན་ནའང་བག་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་
 འབད་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་བྱལ་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་པོ་དྲག་པོའི་ཤུགས་བསྒྲིག་པ་དང་སྤྱིད་པའི་རྩ་
 བ་དྲུང་ནས་དབྱུང་ཞིང་སྤྱང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་སྒྲོག་བྱིད་དང་སྤྱིང་བྱིད་
 གྱི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་མ་སྤངས་ན། ཞེ་མ་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་
 རུའི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྲལ་ཏེ་བརྒྱུད་པར་འབྱུར་ཏེ་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་རྒྱུད་ལྡེའི་གནས་སུ་བྱམ་ནང་གི་བྱང་བ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་ཏེ་
 ཐར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རང་གཞན་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ཤེས་ཏེ་བྱ་ངན་
 བྱ་འོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་སྤྱིད་པར་འབྱུན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་
 བསྐལ་ཡང་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་རྫོམ་ནས་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་
 ཚུལ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་སྒྲིན་པོ་གང་ཡིན་པ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་པོར་བྱིང་ཞིང་
 གནམ་པ་འདྲི་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། གྱི་རུད་ཅེས་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་ཤུགས་
 གྱིས་ཐུང་བྱ་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་ལོག་པའི་(༤༥ན)བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་སྤྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་འཇུག་ངོགས་སུ་ཞུགས་ནས་ཡང་ཡང་ཁྲུས་བྱས་ཏེ། དེ་
 བས་ཡང་ཡང་མེད་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བྱལ་གྱིས་གདུངས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱུག་
 བསྐལ་བར་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་བདག་ཉིད་བདེ་འགོ་དང་ཐར་
 པའི་རྒྱར་རྫོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དག་རྒྱ་ན་དང་འཆི་བ་སོགས་ལས་
 མཐར་ཡང་། རྒྱ་ཤི་མེད་པའི་གནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུའམ། རྒྱ་བ་དྲུང་འཆི་བ་འོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བར་བག་བརྒྱུད་སྟེ་སོས་
 དལ་གྱི་ངང་ལ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཁེ་མོའི་གཏམ་སྒྲུབ་སོགས་
 ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པས་ཅི་བདེར་གནས་པ་རྣམས་ལ། དྲང་པོ་ཉིད་ཏུ་སྟེ་

ད་དུང་མི་འཆི་སྟམ་པ་འམ། འཆི་བ་འོང་སྟམ་མེད་པའི་སྐབས་ཆེས་སྔ་བ་དེར་སྒྲིབ་
བྱར་ཉིད་དུ་བརྒྱུག་དུ་མེད་ལ་བཅོས་སུ་མེད་པའི་འཆི་བ་དག་བཅེ་བ་མེད་པ་དེས་
སྒྲིབ་འཕྲིག་ནས་བསད་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་མོད་དུ་ལྷུང་བ་ཡི་ཕྱག་བསྐལ་མི་བཟད་
པ་ཐོག་བབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འོང་བར་དེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་རྩེ་
དང་འཆི་བ་དུན་པ་བསྟོམ་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
དེ་ནས་གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་མེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་ལྷུལ་
དུ་བྱས་ལ། སྒྲིབ་སོགས་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བསྐབས་པའི་བསྟོད་ནམས་དཔག་
དུ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཟས་དང་ལོས་དང་སྒྲན་དང་
གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གྱི་བདེ་བའི་ཆོགས་ཆས་སམ་ཡོ་བྱད་དུ་མའི་ཆོགས་
ཀྱི་ཆར་གྱིས་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་མེ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལ་འཁོད་པར་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྟམ་དུ་གཞན་
དོན་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་དང་། (༤༦)ཡང་བདག་གི་ནམ་ཞིག་གི་
ཆེ་རྒྱུ་འབྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་དེས་ཅུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་
ནས་གང་ལའང་འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་གཞན་དོན་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་གུས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་དང་
བཅས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་བསྟན་བྱ་ཏེ། གཞན་
དོན་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་ནས་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་དམིགས་པས་བཅིངས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་གནས་སུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་ཕུང་བར་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། སྤྱིད་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ལས་སྔོན་ཏེ་ཞི་བ་མུ་རན་ལས་འདས་
པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིག་ཕུ་ཟབ་མོ་སྟོང་དུ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར་སྟམ་
དུ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བྱེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་པོ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉིད་ཉིད་ཚིགས་པའི་ལྷ་བ་ཟབ་མོ་
 འབྱུངས་པའི་བྱེད་ལས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་
 སུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་དམིགས་ལུལ་དུ་མཛད་ནས་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱི་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རང་གིས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་དུ་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་དག་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་ཆེ་བྱུང་འཇུག་གི་
 ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་གདམ་པའང་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་སྤྱི་འཕགས་པ་དག་གི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྐབས་ཏེ་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་རྩོད་གྱིས་བྱལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གཞུང་འདིའི་ཉིད་དགོས་
 གྲུ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱལ་བ་ལགས་སོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། རྒྱལ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་སྐྱུས་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཀྲལ་པའི། ཀུའུང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོའི་ལས་
ཅན་གྱི། ཆེད་དུ་གོ་སླའི་ངག་གིས་འདི་ཉིད་བཤད། འོན་ཏེ་རྟོགས་དཀའི་གཞུང་
དོན་ཟབ་ཅིང་བརྟེན་། བདག་ཉིད་(༦༣)སྤངས་པ་ཚུང་ཁིང་སློ་གོས་ཞན། དེ་ཕྱིར་
ཁྱིས་སློའི་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་གང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ལྡན་རྣམས་ལ་སྟིང་ནས་འཆགས།
བསམ་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་ལེགས་བྱས་ཆ། རུང་ཟད་མཆིས་པ་སྲིད་ན་དེ་
མཐུ་ལས། འཕྲོ་ཀུན་ཟབ་མོའི་ལམ་བཟང་འདིར་ཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
མ་ལུས་འཛིན་ཅུས་ཤོག བདག་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིང་བར་རྟེན་བཟང་ཐོབ། ཀུའིང་
དཔག་དཀའ་བའི་ཤར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན། ཀུའུང་ཕྱིར་ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་
ཅུས་པ། རྒྱལ་སྐྱུས་རྟག་དུ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག ལྷུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་
ཆེས་ཆེར་གསལ། ལྷུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་རྣམས་མཛོད་འཕྲིན་རྒྱས། ལྷུང་
རྟོགས་ནོར་བུའི་མཛོད་འཆང་དགོ་འདུན་འཕེལ། ལྷུང་རྟོགས་བཤད་སྐབ་དར་བའི་
བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅེས་པ་འདི་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་དམ་པ་ལྷུང་རྟོགས་བསྟན་

པའི་ཉི་མས་སྔ་མའི་ལན་རྒྱ་མཚར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་དཔྱད་
 དང་ལྡན་ཞིང་ཚུམ་དོན་གཉེར་བའི་དམ་པ་འགས་ཀྱང་གིས་ཤིག་ཅེས་ཐེབས་པ་ལྟར་
 རྒྱུད་འཇུག་དར་རྒྱུ་ཤེར་ལེའི་སྐབས་དང་། དེའི་ཟིན་གྱིས་ཆེ་ཆུང་། དེ་དག་དང་
 བཤད་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་སྔ་མའི་གསུང་རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྟུས་
 ཉེ་གཞུང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཐུབ་བརྟན་ཚུམ་གྱི་གཤམ་པས་རང་
 དང་སྐལ་མཉམ་སྒྲོ་ཆུང་འགའ་ལ་མན་པའི་བསམ་པས་སྒྲུབ་པ་དགེ་ལྡན་གསུང་
 ཅིག །འཇམ་དཔལ་ལྷིང་པོའི་རྣམ་དཔྱད་ལས་ཐུང་བཞིན། །ཟབ་མོ་སྟོང་དང་ཉིན་
 འབྱུང་ལེགས་བཤད་སྟུང་། །ལུང་རྟོགས་བརྟན་འཛིན་དགེས་པ་བསྐྱེད་ཐྱིར་རུ། །ཆོ་
 དབང་དགེ་ལྡན་དང་འཕྱོར་མཛོད་ལས་ཐུང་། །ཞེས་ཕྱི་དགེ་རྒྱུང་གསར་བཟུང་གིས་
 ལྷ་ཅེར་ཚུམ་གྱི་མ་མོ་གསར་རྒྱ་རྒྱང་བའི་ཆེ་ངེས་པར་བརྒྱུད་པའོ། །

༡༡། རྩོད་འབྲུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྤྱི་དོན་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཟུང་།
 རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་
 ཞེས་བྲ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། རྩོད་ལྟུང་གི་སྤྱོད་པར་ཞི་སྟོན་བྲ་བ་རྟེན་འབྲུང་དབྱ་མའི་ལམ། རྩིབ་
 མེད་མཁའ་པས་རང་གི་ཐུགས་སྤྱུང་། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་གཞན་ལ་སྟོན་
 པར་མཛད། རྩོད་པ་མཚོངས་བྲ་བ་སྤྱུ་མེད་གེར་བསྟགས། །བཟང་ཡས་སྟས་
 བཅས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་དབྱུང་སྟ། །ཐུལ་བྱང་སྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བཟུང་། རྩོ་
 བའི་རྒྱ་མཚོག་ཆེན་པོ་ཟེ་མེད་པ། །གསུང་གི་དབང་སྟག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ལ་འདུད། །བཟ་རྒྱས་ཚོས་སྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟགས་པས། །འཛམ་གླིང་མཛེས་
 རྒྱན་མཚོག་གྱུར་ཤིང་ཉ་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་སྟ་རྒྱུ་ཞབས་དང་དེ་ཡི་སྟས། །མཚོག་
 གྱུར་འཕགས་པ་ལྷ་ལའང་གུས་སྟག་འཛེལ། །འཕགས་པའི་དཀོངས་པ་མཐར་སྟག་
 ཐལ་འབྱར་དུ། །སྟག་མར་འགྲེལ་མཛད་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །ཚུལ་
 ཆེན་སྟ་མེད་དེ་ཡི་སྟལ་ཆེན་པོ། །འབྱེད་མཛད་སྟ་བའི་ཞབས་ལའང་གུས་པས་
 བསྟོད། །དེ་མཚར་མཛད་པ་བདུན་(ལྔ)ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན། །ཞབས་ཆེན་སྟབ་
 མཛད་ཞི་བའི་ལྷ་དང་ནི། །མད་བྱང་དབྱ་མའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་གཉེན། རྩོ་
 བའི་ཉི་མ་འཇམ་མགོན་སྟ་མར་འདུད། །སྟབ་བསྟན་སྟེ་དང་བྱང་པར་དབྱ་མའི་
 སྟལ། །འཛིན་མཛད་སྟེས་མཚོག་རི་སྟེད་ཕྱོན་རྣམས་དང་། །ཐུགས་བཅེས་རྗེས་
 བབྱང་གདམས་དག་བདུད་ཅིའི་བཅུད། །སྟལ་མཛད་སྟ་མ་རྣམས་ལའང་གུས་
 ཐུག་འཛེལ། །སྟོན་པ་མཚོག་དེས་གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་གློ་ར། །འཛམས་པའི་ཚོས་
 ཚུལ་རི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པ། །ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ཐུལ་གྱི་གཏམ། །མཚོག་
 གྱུར་ཤིར་ཕྱིན་ཕྱི་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། །དེ་ཡི་བཛྲ་བྱའི་སྟོང་པོ་ཆེས་བཟུང་། །ཕ་ཞིང་

རྟོགས་དཀའ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ། །དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་
 རྒྱལ་ཏེ། །ཐར་འདྲིང་འཇུག་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་ལུ་
 པའི་སྐལ་བཟང་གིས། །ཟབ་མོའི་གནས་དེ་འབད་པས་ཚེ་རིགས་(ལབ)ལ། །དེ་
 ཡང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་རྟོགས་དཀའི་ཕྱིར། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རྩེས་སུ་འབང་
 བ་གཅིས། །དེས་ན་ཡུམ་དོན་རི་བཞིན་ལེགས་འགྲེལ་པར། །ཡུང་བརྟན་བརྟེན་
 པ་འཕགས་མཆོག་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས། །དེ་ཡི་དགོངས་པའི་ཟབ་གནད་མཐར་སྤྱུག་
 པ། །ཐལ་འགྱུར་རིགས་པའི་སྤྱུ་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལ། །སྤྱོད་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དགོངས་
 དབངས་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །སྤྱུ་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དཔང་གུར་དེ་དག་གིས། །དྲི་མེད་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་དྲངས་པའི། །དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་
 ཏུ། །སྟོང་ཉིད་གཙོར་སྟོན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི། །ཤེས་རབ་ལེན་ཆ་འགྲེལ་དང་
 མཐུན་པར། །བྱང་སེམས་གཙོར་སྟོན་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི། །ཤེས་རབ་ལེན་ལེ་སྤྱི་
 དོན་རིམ་པར་བྱེ། །འདི་སྐད་སྤྱོད་བ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་
 ལ་རྟོགས་པའི་ཐུན། །བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཡང་འདིར་ནི། །གསལ་
 བྱེད་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྟོན་མེད། །

དེ་ལ་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། །བྱང་རིམ་སྤྱིར་བཤད་པ། །སྐབས་
 དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་གི་ནང་ནས་པར་
 དཀར་པོ་ལྷ་བྱུར་བཞུགས་པ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆད་མེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་མཛད་ནས་གཏུལ་
 བྱའི་དོན་མཛད་པ་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་བྱང་པར་

སྒྲིབ་ཆོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཅིག་བརྟན་པ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བར་མི་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་འབྲམས་སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱད་དེ་གདུལ་བྱ་(ནམ)རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་རིམ་གྱིས་དཀྱིལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོའང་། རི་སྐད་དུ། དགོན་མཆོག་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འགྲོ་བ་སྦྱོང་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་རི་སྐད་པ། དེ་སྦྱོང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་རབ་ཞུགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཏུ་རྣམ་ཐར་སྒྲིབ་དག་ནས། བསམ་པ་རི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀོད་པ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྟགས་སྦྱོང་པའི་སྒྲིབ་རི་སྐད་པ་དེ་སྦྱོང་གི་གཞི་བོར་འགྲོ་བའི་ཆོས་སྒྲིབ་རབ་འབྲམས་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་སྤུལ་དུ་ཟུར་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤེ་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་སྦྱོང་པོ་ཟབ་ཞི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཆི་དེ་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེས་རང་དབང་དུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་བདག་མེད་སེང་གའི་རྩ་བརྒྱལ་པས་ཐུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་སྟགས་སྒྲུབ་ངན་པའི་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་སྒྲིབ་བླ་མེད་པར་ཟུར་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཁོ་ལ་བ་གཞན་སྤྱད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀ་འཇུག་པའི་སྐབས་ནས་ཡང་མེད་པས་ན་སྒྲིབ་བླ་མེད་པར་ཟུར་པ་སྤྱེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱང་པ་ལས། དཔེར་ན་སེང་གའི་སྤུལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་མེད་པར། རི་དྲགས་སྤེ་མོ་མང་སྐྱག་བྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལྟར། ཁྱི་ཡི་སེང་གའི་ཤེས་རབ་པ་རྟོག་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། ཁྱུ་སྤྱོད་ཅན་མང་སྐྱག་བྱེད་འཇིག་རྟེན་སྤེ་ཡང་སྒྲིབ་ཀྱིས། ཁྱེད་གསུངས། དེས་ན་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་པ་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། དེ་སྦྱོན་པས་སྦྱོན་པ་སྒྲིབ་མེད་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཞིས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པ་

རྟེན་འབྱུང་(ལབ)གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདིས་སྟོན་པ་ཉིད་སྣེ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སླ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་དོ་མཚར་བའི་སྟོན་ས་
 བསྟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་གིས་
 དངོས་པོ་རྟེན་འབྱུང་ནམས། །དོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་
 བསམ་མི་བྱབ། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དངོས་འཛིན་འཇིགས་
 པ་གཙོ་བོ་བཟིན་ཅིང་། །ལུ་སྟེགས་རི་དྲགས་འཇིགས་བཟིན་པ། །བདག་མེད་མེད་
 གའི་ང་རོའི་སྒྲ། །ཆད་བྱུང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེས་ཟབ་
 པའི། །ཚོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་བརྟུངས་པ་ལགས། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲ་བོ་ཆེད། །ཚོས་
 ཀྱི་དུང་ནི་བྱས་པ་ལགས། །སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་བདུད་ཅི་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་
 གསུངས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་
 བར་འབྱུང་། །སོགས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། །གང་གིས་སྟེ་དང་འཇིག་པ་
 དག །རྒྱལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་ཀྱང་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །ཐུབ་
 དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཚྀད་བརྟུག་ལས། །གང་གིས་སྟོང་དང་
 རྟེན་འབྱུང་དག །དབྱ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་དང་
 རིགས་ཚོགས་ནམས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་བསྟགས་པར་མཛད་ལ། །བསྟགས་ཚུལ་
 ཡང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། །སླ་ན་མེད་པ་དང་། །སྣེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་པ་
 དང་། །མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། །དཔེ་མེད་པ་སོགས་སུ་བརྟན་པའི་སྟོན་ས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་བརྟུན་(༤ན)བྱར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་
 གཙོ་བོ་ནི། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ལ། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་
 མ་པམ་པས་བརྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དེ། དུམ་གྱི་མདོའི་
 དུས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་དེའི་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་།

སྒྲུབ་ནས་སྤྱི་དོན་མཛོད་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཀལ་ཁིང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་
མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་སྒྲུབ་
ནས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་བཀལ་བ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བར་གསུངས་
སོ། །འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ།
བཀའ་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དེ་ལ་དབུ་
མམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་སྤྱི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་
ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱིས་སྒོ་
གྲས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྗེས་སྤྱི་ལེན་ནས་དབུ་མའི་སྟོལ་སྟེ་ཁིང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་
ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་ལེན་ནས་མམས་ཅམ་གྱི་སྟོལ་སྟེ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་
དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་དབྱང་རེས་
འབྱེད་ཚུལ་ལྟར་རིགས་དུ་མས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དབུ་མམས་སོ་སོའི་སྟོལ་སྟེ་ཁིང་།
ཞར་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འདྲ་སེམས་སོ་སོའི་སྒྲིགས་སྤྱི་ལེན་ལ་
པར་མཛད་ལ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་(ལ)ཉམས་སྤྱི་ལེན་
པའི་རིམ་པ་འདྲ་གསལ་ལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྟོན་དུ་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་དར་
ཆེ་ཁིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་ནའང་དེ་ནས་བཟུང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆུ་མཆོ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་
འདི་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ཕྱིན་པ་དང་
ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ལ། ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིགས་
གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོལ་སྟེ་བར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཤིང་།
སྟོན་ཆེན་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་རྩ་པོ་ཆེའི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྟར་བསྟན་

རྟོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཚེ་འདིར་ས་དང་པོ་བསྐྱབས་ནས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བཞུགས་པ་དང་།
 ཡང་ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅིས་བྱ་
 བར་འཛང་རྒྱ་བ་སོགས་མདོ་དེ་དག་ལས་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་
 བས་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཏུ་སྤྱི་ཚེ་དེར་རྟོ་རྩེ་འཛང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་བཤད་
 པ་རྣམས་མི་འགལ་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུན་དང་གདུལ་བྱར་སྤངས་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་
 དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཐིམ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཐོག་ཆེན་སྤྱིའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་
 མདོ་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་མཛད་ལ། བྱད་པར་ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སྤྱི་
 ཡུལ་ནས་དྲངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཟབ་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ་རིགས་པས་སྐབ་པ་རིགས་ཚོགས་དུག་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་ཡུང་གིས་
 སྐབ་པ་མདོ་ཀྱན་བདུས་བཅས་མཛད་དོ། །རིགས་ཚོགས་ལྷ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་ལ་དུག་
 གི་སྐབས་སུ་འང་ངོས་འཛིན་(ལན)ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྩ་བ་ཤེས་རབ།
 རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཚུན་བསྟོན་ །རིག་པ་དུག་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་
 ལྷ་དང་། དེའི་སྟེང་ཏུ་བརྒྱུད་བྱའི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་འཛོག་
 རིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་དུག་གོ། །རྩ་ཤེས་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། བོད་
 ཏུ་བཞི་འགྲུར་བ་ལས། གཙོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་
 བའི་ཞབས་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་ཚུན་བསྟོན་
 གཉིས་རྩ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་གསུམ་
 ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་མ་ན་བྱོན་ཞིང་
 མདོའི་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་བཞུགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་
 འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས་བསྟན་ཞིང་། ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་

ཀྱང་དབྱིག་གཞིན་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཙམ་པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་སེམས་
 ཙམ་པའི་རིགས་ཙན་རྩེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲོལ་སྒྲེ་བར་མཛད་
 ནའང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འཕྱར་དུ་གནས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 རྒྱུད་སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ་གཙོ་བོར་ཕྱར་པ་ནི། སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པོ་འཕགས་པ་སྟོན་ལ་འདིས་དབུ་མ་བཞི་
 བརྒྱ་པ་སོགས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་དོ། །འདི་ཉིད་སྒྲུབ་
 ཞབས་དང་འདྲ་བར་རྩེས་འབྲང་(ལབ)ནམས་ཀྱིས་ཆེད་མར་འཛིན་པས་ཡབ་སྐུས་
 འདི་གཉིས་ལ་གཞུང་སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་། གཞན་ནམས་ལ་སྟོགས་འཛིན་པའི་
 དབུ་མ་པ་ཞེས་སྟེ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་མཛད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཐལ་རང་
 གི་སྟོགས་སོ་སོར་སྤྱོད་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན་
 སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་། ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གང་རུང་རེའི་སྟོགས་
 གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་སྟོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་
 འགྲེལ་པ་བུ་རྩེ་ལྷ་ཉ་མཛད་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐལ་འཕྱར་
 དུ་སོག་མར་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་བཏོད་ནའང་ཐལ་འཕྱར་འཐད་ཅིང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་
 པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ། །དེའི་རྩེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
 རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་མེ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་
 མཐའ་བཞིའི་སྟེ་འགོག་གི་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནམས་ལ་རེ་རེ་ནས་སྒྲིབ་མང་དུ་
 བབྱུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འཁོད་དགོས་པར་རྒྱ་མཆོན་དུ་མ་གསུངས་ཏེ་
 རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་སོག་མར་སྤྱོད་བར་མཛད་དོ། །དེའི་རྩེས་སུ་དཔལ་ལྡན་
 རྩ་བ་གཤམས་པས་རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་མཛད་ནས་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སྒྲིབ་བཞེད་པ་དེ་ནམས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་།

དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དང་ཁས་
ལེན་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐལ་འབྱུར་དུ་འགྲེལ་པའི་ཤིང་རྩེ་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་མཛད་
དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པ། རྩོད་ཉིད་བདུན་ཏུ་པ། བཞི་བརྒྱ་པ་རྣམས་
ཀྱི་(༤༣)འགྲེལ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་དུ་བཅུམས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་
སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་རོ་མཆར་ཅན་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་དོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྩིང་པོས་དབུ་མ་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་བཅས་མཛད་ཅིང་། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་ཐ་སྙད་
དུ་བཞེད་ཅིང་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་
རང་འགྲེལ་བཅས་ཆབས་ཅིག་དུ་མཛད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ན་མེད་ཅིང་རང་རིག་
བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་གྲགས་པའི་
སྒྲིལ་སྤྱོད་བར་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དབུ་མ་སྤྲང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སློམ་རིམ་སོགས་མཛད་
དོ། །ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བར་གསུངས་སོ། །

ཞི་འཆོའི་སྤྱོད་ནས་བྱོན་པའི་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་སྒྲིལ་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རིགས་འདྲ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞི་བ་འཆོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོགས་སོ། །དེ་དག་ལའང་། ཐ་སྙད་འདོད་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་
ནི་ལེགས་ལྷན། ཟླ་བའི་ཐབས། དེ་གཉིས་རྩིས་འབྲང་བཅས་དང་། སྤྱི་མ་ནི་ཞི་
འཆོ་ཡབ་སྲས་རྩིས་འབྲང་སོགས་སོ། །ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལའང་མདོ་ལྟེ་སྒྱུད་
 པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་(༦༧)དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་
 ལས། སྤེལ་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡི་ཤེས་སྡིང་པོ་སོགས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་
 སྤྲུལ། འཕགས་མེད་རྣམ་གཉིས་སོགས་སོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དཔལ་
 བོ། ལྷའི་བྱང་ཆུབ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། ལྷ་བ་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བའི་ལྷ་
 སོགས་སོ། །ཐལ་རང་གི་སློབ་དཔོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷའི་རྗེས་སུ་
 འབྱུང་ཞིང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ལའང་དེ་དང་
 དེའི་སྒོམ་འབྱེད་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྩོགས་འཛིན་པ་དང་རྩོགས་
 མི་འཛིན་ཀྱང་ལྷ་བ་ཅམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་
 རྩོགས་ཅམ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་
 སྒྱུད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུ་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་མཛད་པ་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ལུགས་
 ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོམ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བའི་ལྷ་སྟེ། འདི་རྟེན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་
 བ་གྲགས་པའི་རྗེས་ཅམ་ནས་བྱུང་བར་མཛོན་ལ། སྤྱུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། ཆོ་
 རབས་དུ་མར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། སྤྱུ་ཆོ་འདིར་ཡང་རྒྱལ་
 སྤྱིད་སྤངས་ནས་རྒྱ་ལེརྟའི་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་མཁན་པོ་
 རྟེན་དང་། གཙོ་བོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་
 དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཁྱད་པར་ཅན་པོ་མཚར་
 ཅན་གྱི་གཏམ་བརྟན་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱིད་རབ་སྤངས་བྱུབ་
 པ་བརྟེས། གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་རྩོགས་ལས་རྒྱལ། རབ་བྱུང་བདེན་གཟིགས་རྒྱ་
 འབྲུལ་བསྟན། རོ་མཚར་བརྟན་ལྡན་དེ་ལ་འདུད། ཅིས་སྒྱུད་འཇུག་འབྲེལ་པ་
 འགར་སྒྲིམ་དུ་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། (༧)ཡང་དུ་སྟོན་ཆོས་

འབྱུང་དུ། ལྷག་པའི་ལྷ་བརྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ། བཀོད་པ་ཐུན་ཚོགས་ཚོད་པོ་བསྒྲིག་ཡུ་
 བཅོམ་ཅན་དང་སྤང་པོ་དོད་། རྒྱུ་པོ་ཐུ་སྟེགས་ཅན་བཀུ་བའོ། ཁེས་པ་ལྷར་གྱི་
 གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་ཅམ་བྱུང་ལ། དེ་དག་དང་གཞན་
 ཡང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་སྤང་ངོ་། སློབ་དཔོན་རྩི་ཏེ་རིས། འཇམ་
 དབྱངས་སྤུལ་པ་ཞི་བའི་ལྷ། ཁེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་
 སྤང་ཅམ་དུ་རྩ་སུ་ཀྱའི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཁིང་སོ་སྟེ་ཡིན་པར་ཞལ་
 གྱིས་འཆེས་ནའང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སློ་གྲོས་གྱིས། འཕགས་
 པ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་གྱིས། ཁེས་འཕགས་པར་གསུངས་ཤིང་། བི་རྩུ་ཏི་ཅན་སྤང་།
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ། རྩོམ་བྱ་མང་པོ་བྱོན་མོད་གྱི། ཁི་བ་ལྷ་ཡི་
 བཛྲ་བ་པ་འདྲའི། ཉམས་དང་དགོངས་པ་ཅན་མི་རྟེད། ཅེས་སྟགས་སྤྱིད་འཇུག་
 གི་འགྲེལ་བྱེད་འཕགས་ལུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་དུ་བསྟགས་པར་མཛད་དོ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་གྱི་སྤྱུ་སྤྱུབ་གྱི་དགོངས་པ་
 ཐལ་འཇུར་དུ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་། བསྟན་བཀུ་མདོ་བཀུ་སྤྱིད་འཇུག་དང་
 གསུམ་མཛད་ལ། འདི་དག་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ཆད་ཐུབ་ཡིན་པར་
 འཕགས་ལུལ་དུ་འང་གྲགས་པར་བཤད་དོ། །

སྤྱིད་འཇུག་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་ཙམ་པར་གྲགས་ཀྱང་བོད་དུ་འཇུར་
 བ་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟོན་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ཤེར་རྟེན་འཇུག་དེ་དང་དོན་བསྟུས་འཇུག་
 ཆད་བགངས་ན་བཅུ་གཅིག་ཅམ་ཡོད་སྟུམ། བོད་ཀྱི་སྤྱུ་མ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་
 འགྲེལ་པའང་བསྟུས་དོན་འཇུག་ཆད་བགང་བ་དུག་ཅུར་ལོང་(ལ)ཅམ་གྱི་མིང་
 སྟོས་པ་འདུག་ལ། དེར་མ་སྟོས་པའང་མཐོང་བས་ཤིན་དུ་མང་བ་ཡོད་པར་མདོན་
 བོ། མདོ་བཀུ་ནི། དགེ་བཤེས་ཤར་བས་ར་སྤྱིང་ནས་རྒྱ་དཔེ་སྤྱངས་ནས་པ་ཆབ་
 ཉི་མ་གྲགས་སྟགས་གྱིས་བསྟུར་བར་བཀའ་གདམས་ཚོས་འབྱུང་དུ་བཤད་ནའང་ད་
 ལྟའི་བསྟན་འཇུར་ཁོད་ན་མི་སྤང་། རྒྱལ་སྤྱུས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་

བསྐྱུངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་
 ལྷ་རྒྱལ་པར་འགྲེལ་པ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། ལྷ་རྒྱུབ་འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་ཐུབ་པའི་མཐའ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱིས་བཀྲལ་བ་ཉིད། ལུང་མོང་མ་ཡིན་གནད་དོན་ཡོངས་རྒྱལ་པར། སྤྱི་མེད་
 གྲོ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཡོངས་རྒྱལ་པར་འགྲེལ་མཐོང་
 དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། ཟླ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བ་ལྟ་ཡི་ལུགས། ཐུབ་པའི་
 དབང་ཐུག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་སྒྲོ། གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ཤིང་ཁྱད་པར་ཟླ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བའི་ལྟ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་
 གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འོག་ཏུ་འདེམ་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་ཡོད་དོ། སྒྲིབ་
 འཇུག་རྒྱལ་སྤྱོད་འཇུག་དོགས་ལས་ཀྱང་། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་
 མའི་དོན། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུབ་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དང་
 ཟླ་བ་གྲགས་ཞི་བའི་ལྟ། དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་བཤད། ཅེས་
 གསུངས། ཤིང་འབྱུང་གི་ཤིང་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་
 ལྷ་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་རྒྱུབ་པར་མཐོང་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྷ་རྒྱུབ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབྱ་མའི་གཞུང་(འན་སྤྱི་དང་
 ཁྱད་པར་འཇུག་པ་ཙེ་འགྲེལ། བསྐྱུང་བའུས་སོགས་དང་མཐུན་པར་ཤེས་རབ་
 ལེའུ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟེ་
 བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་
 ཏུ་གསུངས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུག་བསྟུན་དག ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་བསྟུས་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པར་དྲིལ་ནས་རྟོན་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་བ་ལས། འདིར་སྐབས་བབ་
 རྒྱུགས་ཙམ་སྒྲོས་ན། གཞུང་འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་

ནི་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་
ལས་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚད་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། ཐོག་
མར་རིན་ཆེན་བྲེང་བ་ལས་ནི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
སྤྱོད་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་བརྟུན་ནས་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ཚུལ། བྱིན་པ་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའི། གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་
ཐོབ་ནས། རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། ཞེས་གསུངས། ཇོན་ནི། དང་
པོ་མངོན་མཐོ་འཐོབ་བྱེད་དང་། དེའི་ཕྱིན་པ་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་རིམ་
གྱིས་སློབ་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མངོན་མཐོ་བརྒྱད་མར་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རིམ་གྱིས་ངེས་ལེགས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་སྤྱོད་མི་རྩས་པས་སོ་
ཞེས་པའོ། ཡང་། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། རེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པར་
འདོད། རྟེན་ལྷན་པ་མདོར་བརྟུན་ན། མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་
མངོན་མཐོ་(ལུ་)ནི་ལྷ་མའི་བདེ་བ་དང་། རེས་ལེགས་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་
སྤྱོད་པའི་ཐབས་བརྟུན་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ་ཞེས་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་བརྟུན་ཏེ་
བརྟན་ཏོ། །

ཡང་། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཚུལ་ལ་བརྟེན། ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་
རིག །འདི་གཉིས་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་སྟེ། རྟེན་ལྷན་པ་དད་པ་ཡིན། ཞེས་དད་པ་
ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་མཐོ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དག་བརྟུ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་
ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་
དོན་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་འཐོབ་པས་འདི་གཉིས་
ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་རྟེན་པོ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་སོགས་ཡིན་པར་བརྟན། དད་ཤེས་གཉིས་གཤམ་ཆེ་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟད་འོག་རྟེན་
འཆད་དོ། །བྱུང་པར་ངེས་ལེགས་མཚོག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱུང་
རྒྱུ་ཞེས། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། བྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་

རྩེ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཁེས་རྒྱུ་གཙོ་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་
ནས་བསྟན་ལ། ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྟིང་རྩེ་སྟོན་བཏང་སྟོང་
ཀྱང་དང་། ཁེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡི། ཡོན་ཏན་མདོར་
བསྟན་བྱ་བ་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་བྱིས་པ་བཟོད་བཙོན་འབྲུག། བསམ་གཏན་ཤེས་
རབ་སྟིང་རྩེ་སོགས། ཁེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་འཛོལ་འབྱུར། ཁེས་
པའི་བར་གྱིས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་
ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་རིམ་པར་བཤོད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་བར་གྱི་ལམ་(༡ན)
བསྟན་ཏོ། ཆོས་འབྱུངས་བསྟོད་པ་ལས་ནི། སྐབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ཕྱིན་བཅུ།
ས་བཅུ་ནམས་བསྟན་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལུས་མདོ་ཙམ་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་མདོ་བུས་
ལས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དལ་འབྱོར། དད་པ། བྱང་སེམས། སྟིང་རྩེ་ནམས་རྟེད་
དཀའ་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྲིན་པའི་ལས་སྒྲིབ། དེ་ལ་བརྟེན་
སེམས། བཅུད་ལས། ཆོས་སྟོང་གི་ལས་སོགས་སྤངས་པ་ནམས་རྟེད་དཀའ་ཚུལ་
མདོའི་ལུང་མང་དུ་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཟབ་རྒྱས་
གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་བསྟན་ལ། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་ལོས་མཛད་པའི་ཀྱན་
རྩྭ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟོན་ལས་ནི། མི་འཆོ་བ་དང་བདེན་པ་དང་། ཕྱིན་ནས་
ལེན་དང་ཆངས་པར་སྟོད། འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ནི། འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་
སྟོད་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་ཡོངས་མཐོང་ནས། སྤང་ཕྱིར་བདེན་པའི་
ལམ་སྟོན་ཞིང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྟོང་བ། འདི་ནི་ཞི་བའི་སྟོད་པ་ཡིན། འདི་
དག་ཀྱན་ཀྱང་མྱང་བྱ་སྟེ། ཁེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། ཆོས་ཀྱན་སྟོང་པ་
ཉིད་རྟོགས་པས། འགྲོ་ལ་སྟིང་རྩེའི་རྒྱ་རྒྱུན་འབྱུང་། ཐབས་མཁས་སྟོད་པ་མཐའ་
ཡས་པ། ཁེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྟོད་པ་ཡིན། ཁེས་བདེ་འགྲོའི་སྟོད་པ། ཞི་བའི་
སྟོད་པ། ཁེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྟོད་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་པར་
བསྟན་ལ། སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ། འདི་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཁེས་སོགས་རྒྱང་པ་

གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ཚེགས་བཅད་ཕྱི་མས་སྐྱེས་
བྱ་མཚོག་གི་ལམ་དངོས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་ཆེད་སྤྲོད་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་།
(༧༧)སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་བཅས་བསྟན་ཏོ། །

དབྱུ་མ་འཕྱག་པ་ལས་ནི། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེད་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚོས་གསུམ་དང་།
དེའི་ནང་ནས་ཙ་བ་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་
གྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་རིམ་སྟོན་ལ་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
འབེབས་ཚུལ་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བརྒྱས་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་མདོ་བརྒྱས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་
ཏེ། ཐོག་མར་དལ་འཁོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསམས་ནས་སྤྲོད་པོ་ལེན་འདོད་
བསྐྱེད། དེ་ནས་དད་པ་སྐྱེ་དང་གཙུག་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་
པ་བརྟན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཕྱག་སྟོན་འཛིན། དེ་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་ཉིད་ལྟས་ལོངས་སྤྱོད་དག་
ཙ་གསུམ་པོ་གཏོང་སྲུང་དག་སྤེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱུ་བ་ཚུལ་རྣམས་མདོའི་
ལྟངས་ལ་དུ་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་ནས་འདིར་དཀར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དད་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐུག་བསྐལ་མཐར་ཕྱིན་
འདོད་པ་དང་། །བདེ་བའི་མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་དཀོན་མཚོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་
ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་ཡུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
དད་བྱེད་པས། །བྱང་རྒྱལ་ལྷ་ན་མེད་ལ་དད་ཡུར་ནས། །སྐྱེས་པུ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སྐྱེལ། །དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྤྱོད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་
ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྒྱུ་པོ་རྣམས་ལས་སྟོལ། །དད་པ་བདེ་
ལགས་(༡༠ན)གྲོང་བྱིར་མཚོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་

བྱེད། །ང་རྒུལ་སྤྱོད་ཁིང་གསུམ་པའི་ཙ་བ་ཡིན། །དང་པ་ལྷོ་ར་དང་གཏིར་དང་རྒྱང་
པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱད་ཙ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་པའི་ཡོན་
ཏན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བརྩུ་པ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། སེང་གེས་
ཞུས་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་ནས་སྤྱིར་དང་པ་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་ལ་དང་པ་
གལ་ཆེ་བར་བསྒྲུབས་ནས། དེ་མ་ཐག་དུ། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་སྒོ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་རིམ་པར་འཆད་དོ། །

གཞུང་འདིར་སྤྱིར་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ལམ་རིམ་དང་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དལ་
འབྱོར་དང་། སེམས་རྟེན་སྤྲིག་སྤྱོད་དགེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེས། དངོས་བསྟན་གྱི་གཙུག་པོ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་སྒྱུད་
བའི་ཡན་ལག་དུ། སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་འབྱིང་དང་ལྷན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྒྱུད་བའང་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས། ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ཏེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། དེ་
ནས་ཡན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱི་བའི་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། མཐུན་
རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་པ་
དང་སྤྱིར་རྩི་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་
པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལེའུ་གསུམ་པ་ཡན་གྱིས་བསྟན། དེ་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་ལ།
སྒྱུད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སུ་བག་ཡོད་བཞིན་རྒྱལ་
ལེའུ་བཞི་པས་སྟོན། ལུས་ལོངས་སྒྱུད་དགེ་ཙ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྤྱིན་
པའི་ཉམས་ལེན་བསྒྲོ་བས་ཁྱད་(༡༠བ)བར་དུ་བྱས་པ་གཙུག་པོར་ལེའུ་བརྩུ་པས་སྟོན།
དེ་ནས་
ལེའུ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་རིམ་པར་
སྟོན། དེ་རྩིས་སྤྱར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི། ཡན་
ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྷུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་མཆོམས་

སྐུར་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལེའུ་དགུ་པས་སྟོན་ནོ། །

ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་འཐབ་ཆེ་མོགས་མེད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱབ་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར། ཁེས་གསུངས། འདིར་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོགས་ཅན་སྟོས་ན། སྤྱིར་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་འདི་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱབ་ཞབས་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་ནི། ཀྱུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། རྟེན་ལྡན་གཞིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཡིན། རྟེན་ལྡན་དང་པོ་གྲས་པ་ཡིས། ཤེས་རབ་ལུས་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། ཁེས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། སྤོབ་དཔོན་དཔལ་ལོངས་ཀྱང་། སུ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། རྟེན་འདྲའི་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་འབྱུང་མི་མཚར་གྱི། བདེ་གསེགས་སྟོབས་བརྟུ་སྟོབས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་བ། མཚུངས་མོད་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོན་ཏན་ཆོགས་གཞན་མ་ལུས་(༡༡)ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྟེན་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་། ཁེས་སོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་དང་། ཡང་། བསྟེན་འོས་སྤྱོད་མར་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བཀྲར་ནས། ཤེས་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཅོལ་བར་བྱ། ཁེས་དང་། ཐོས་ཀྱང་དཔྱད་ཡོང་སྟོན་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། རྟེན་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། རྟེན་པས་ཐོས་ལ་བཅོལ་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། བསམས་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡོངས་པ་འབྱུང་། ཁེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་བྱས་ན་ཐོས་བསམ་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། ཁྱུང་པར་འདིར་བསྟན་བདག་མེད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱིབ་གཞིས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་

ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་
ནི། སྒྲིབ་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། ཁོས་པ་དེ་
ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ ཁྱེས་དང་། བདེ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་
ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་
ཞི་བར་འབྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྐྱགས་མི་རྟེན་དོ། ཞེས་
གསུངས། གཞུང་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན། ཐུབ་པས་སྒྲིབ་པ་ལ་མོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ནམ་གངས་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་
གནས་པ་དང་། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་འཕེལ་བའི་(༡༡)ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་
ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོགས་
པར་དཀའ་ཞིང་དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དེ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྟེན་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་
ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་
གདུལ་བྱ་འཕྱུད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དུལ་འཁོར་སྒྲིབ་གིས་ཞུས་
པ་ལས། སྒྲིབ་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་ཀྱུར་
པ། ཁྱེད་དག་ཐུགས་རྟེན་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་
འཕྱུད་པར་མཛད། ཁྱེས་དང་། སྒྲིབ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། བདེ་ན་སུམ་དུ་འཕམ་བརྒྱུད་པས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞིལ་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་ཤ་
སྟག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཁྱད་པར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་
ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་སྲིད་པའི་སྟག་བསལ་དག་

ཞི་བའི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་དགོས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་འཕགས་
 པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། འགའ་ཞིག་འོག་དུ་འཆད་དོ། །ཁྱད་
 པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྦྱབ་པར་མཛད་དེ། རིགས་པ་
 དུག་ཅུ་པ། །(༡༣༣)ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་རྟེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། དངོས་
 དང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་
 བསྟན་རྟོ། །རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་
 ཡོད་ཅེའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཇིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། །ཚོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་
 ལོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་
 བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ཡོད་ལྟ་དང་། ལས་
 འབྲས་སོགས་ཐ་སྟངས་དུའང་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པར་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱ་སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་
 པ་ཙམ་འཛོལ་པ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཕྱིན་
 སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཤེགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྟོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
 ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་

པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་(༡༢བ)འདྲིར་ནི་ཐབས་གྱི་སྒྲིལ་ནས་འབྲེད་
 པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ནས་མིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་
 བྱའི་ལྟ་བུ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འདྲི་
 ལྟར། ཡ་ནི་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
 བོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་སོ་སོར་
 འབྲེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡ་ནི་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྤྲུལ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་
 བོ། །རྒྱུད་ཁྲ་མར་ཡང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་སྟེང་མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །ཕྱོད་པོ་བཤོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེང་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྲུལ་འཕགས་པ་བཞི་ཀའི་ཡུམ་ཞེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བཤུད་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་
 དམན་ལའང་ཡོད་ལ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་བོ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལམ་དེས་སྤྱིད་མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱང་ཞི་མཐའ་འགོག་མི་རུས་
 སོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐར་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། ཤེས་
 རབ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདག་མེད་
 རྩ་མོ་གཉིས་རྟོགས་པ་དགོས་ཤིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་རང་ཞི་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ།
 རྩལ་བྱིམས་ཏིང་འཛིན་བདེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཆངས་གནས་བཞིའི་
 ཉམས་ལེན་རྣམས་གོམས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་(༡༣ན)དང་
 སྟོང་རྩེ་ཆང་མེད་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་བོ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་གཞན་དོན་ཁྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ལྷག་བསམ་འདྲིན་རུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་
 ཅས་བཞེད་པའང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཏྲན་པ། སྤྱོད་ཉིད་རྒྱབ་
པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ནི།
ཀྱན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་
ཚུལ་བྱེ་སྤྱི་ལྷགས་ལ། བཙམ་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་གང་རུང་གིས་
རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་རུ་རུང་བའི་ཚོས་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱམ་
པ་ཐོ་བས་བཙམ་པ་དང་། ཚུའི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། བཙམ་བསལ་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་
འདོར་བའི་ཚོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། རུལ་སྤུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་
པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུའོ། གེ་ལྟར་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་
གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། བྱམ་ཆུ་བཞིན་རུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་
དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་སོ། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འདོད་དོ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷགས་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་གིས་
བྱུགས་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་ངོས་ནས་རིག་པས་དབྱེད་བཟོད་རུ་བྱུབ་པ་དེ་
དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་ཐོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ། དངོས་པོ། རང་མཚན།
དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཚོས་(༡༣༧)སོགས་དོན་གཅིག སྤྱོད་ཀྱི་གིས་བཞག་ཙམ་རུ་བྱུབ་
པའི་ཚོས་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་ཐོ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ། དངོས་མེད།
སྤྱི་མཚན། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་སོགས་དོན་གཅིག་གོ། གེ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། གེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་
ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། གེ་དག་རང་སྤྱི་འཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་སོ། འདིར་
སྐབས་དོན་དབྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སྤྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་སྤོ་བ་
ལ་ས་བཅད་དགུ་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ། སྤྱོད་ཙམ་དང་།

བདེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲོ་མ་བཟགས་པའི་ཡུལ་སོགས་
འཛིག་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་
བཟུས་སུ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྟུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའང་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེའང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྒྱ་གཟིགས། རབ་རྒྱ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་རྒྱས་པས་དེའི་
སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚིག་དེའི། ཤེས་པར་བྱ་
བའམ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བསྟན། འདིར་ཟད་དེ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
སྟུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཞེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བདེན་གཉིས་གཟིགས་ཤིང་གཞལ་བྱར་
བསྟན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སློ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་མིན་
པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། (༡༥ན)ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
གྲངས་ངེས་པ་རིགས་པས་ཀྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དབྱེ་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་
གཉིས་གང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གང་རྒྱུ་མིན་པའི་གཉིས་ཡིན་དང་
གཉིས་མིན་གྱི་སྤྱང་གསུམ་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་སམ་རྫུལ་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློ་གང་གི་དོར་གཞི་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་གཙོ་དུ་ལ་གྱབ་ན་གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཤིང་། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་
གཙོ་དུ་ལ་གྱབ་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་དགོས་
པར་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་ཚུལ་

ཡུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་སྲུང་དངས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་མདོ་དེ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་
འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་
སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བསྟན་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བདེན་བཞི་བདེན་
གཉིས་སུ་བསྟར་ཚུལ་ཡང་། འདིར་ནི་འགྲོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་
པ་གཞན་གསུམ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་དང་བསྟར་ཚུལ་
བཅས་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་(༡༥བ)ནི། འདིར་བདེན་གཉིས་གཏན་
ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྟོས་འབྱུང་པ་ལ་དེ་དག་བརྟན་པར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་
འབྱུང་པ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་འཕམ་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཀ་བུམ་སོགས་སྟོས་འབྱུང་པ་ཅམ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དབུ་
མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ག་ལ་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོས་ཀྱང་དེ་དག་
མཐོང་ཞིང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཀ་བུམ་སོགས་བརྟན་པ་མཐོང་ཡང་བརྟན་
པར་འབྱུང་མི་དགོས་ཏེ། སྟུ་མའི་ལྟ་མོ་བས་སྟུ་མའི་རྟ་སྤང་མཐོང་བ་ན་བརྟན་
པ་མཐོང་ཡང་སྤང་བ་དེ་བརྟན་པར་འབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་པའི་
རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །ཅུ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་
ནི་རྟོགས་མི་རུས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་ཡུར་
པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་ཡུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཆུ་འདོད་

པས་སྒྲིབ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་དང་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འབྱུང། །ཞེས་ཐ་སྐྱད་དུ་(༡༥ན)ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ནི། ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རུང་དང་རུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བདེན་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན། བདེན་སྟོང་ལས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོག་བཞིས་དོན་སྒྲིབ་པ་བཞི་རིམ་པར་བསྟན་ལ། དེ་(༡༥བ)བཞིན་དུ་ཆོར་བ་སོགས་

ལའང་སྐུར་ནས་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་དཀོངས་འབྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་
 ལོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞི་དང་། རོ་
 བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལའང་གཞོད་བྱེད་བཞི་གསུངས་ཤིང་དེའི་དཀོངས་པ་སེམས་ཙམ་
 པ་དག་གིས་འཆད་པ་ན། བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་བཞིད་
 པ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡང་
 ཐ་དད་ཏུ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོན་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། གཞི་བྱམ་པ་
 ལྟ་བུ་དང་སྐུར་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། བྱམ་
 པ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆ་དེས་སོ་སྐྱེའི་མདོན་བྱམ་གྱིས་གཞལ་བྱར་
 ཐལ་བ། བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་དེར་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
 བ། རྣལ་འབྱོར་པས་བྱམ་པ་མཐོང་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་འབད་ཚུལ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་
 ལའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་དང་བཞིའོ། །བྱམ་པ་
 དང་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་བདེན་
 སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ།
 བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་
 བྱམ་པ་བདེན་བྱུབ་གྱི་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བྱམ་པ་བདེན་འཛིན་དང་བྱམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དཀོངས་འབྲེལ་
 ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཆན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐལ་
 བའི་མཆན་ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་(༡༩ན)ཉིད་ཏུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་
 ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་
 མིན་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ནི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་མེད་
 པའི་གཅིག་དང་། རོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པར་བཟུང་ན་བཤད་མ་

ཐག་པའི་རྩོན་རྒྱུ་ལྟར་བས་ལོག་པར་ཞུགས་པར་བརྟན་པའོ། །དེས་ན་མདོ་
འདིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྡོག་པ་ཐ་དང་རྩ་བརྟན་ཏོ། །ཐ་དང་དོན་
མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་ཡང་
མིན་པའི་དོན་ཏེ་འཆད་ཚུལ་གཞན་ནོ། །

ལཱ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕྱག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་བརྩན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཁྱེས་པ་ལྟར་མཐོང་བ་བརྩན་པ་ཐ་སྟང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐོང་བ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་སྟེ། མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཡུལ་འཇལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནའང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་མ་བྱབ་པས་སོ། །དེས་ན་དེའང་བརྩ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཐ་སྟང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྟང་དཔྱད་པའི་ཚད་མར་སོང་བས་རྟེན་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཚད་མར་སོང་བས་རྟེན་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཅས་སྒྱུར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་བྱ་ཐ་སྟང་པ་བྱམ་པ་སོགས་དང་། ཤེས་(༡༧བ)པ་ཐ་སྟང་པ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་དང་། རྟོན་བྱེད་ཐ་སྟང་པ་བྱམ་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྟང་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་པ། བརྩ་བའི་ཆོས། རྣང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་སོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་
སྟོན་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ། གནས་ལྷན་མཐར་ཐུག་སྤོང་བེད། མི་སྣ་

པའི་ཚོས། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །

དུག་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ཤེས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་གྲབ་
པར་སྤང་བ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་
རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་བྱེ་ཡང་། ཡུལ་ལ་རང་
སྤང་བའི་སློ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་སློ་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
འབྱེད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། ལྷང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་
མི་ནུས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཁེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་ཚུལ་ནི།
འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་
དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟ་ནོ། སྟོན་ལྟ་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་
ལེགས་ཀྱང་ཤེས་ལྟས་ལོག་པར་འདོད། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་
གིས། གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་
ཡིན་ལྟ་ག་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་ཅིས་གསུངས་ཏེ།
(༡༢)ཚོགས་བཅད་སྤྲུལ་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་། ཕྱི་མས་ཡུལ་ལ་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ངེ་
ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲབ་མ་གྲབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
ན་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་
ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་འང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་
རྒྱུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་ཡུལ་ལའང་འབྲལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། དེ་

ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འདི་དག་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་འང་འབྲུལ་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་གཟུགས་སོགས་
 འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲམ་ན། གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་
 པ་ལ་འཇལ་བྱེད་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་བརྟུན་པ་འཛོག་པ་ལ་འཇལ་
 བྱེད་འབྲུལ་པས་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བཞིན་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་
 ལུགས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བས་བྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོ་སྒྲིབ་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་
 གྱི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་
 མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་བཞིན་
 པས་འབྲུལ་ཤེས་དང་ཚད་མ་མི་འགལ་བར་བཞིན་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་
 ཀྱན་རྫོབ་འཛོག་པའང་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་(༡༢)གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཐལ་འབྱུར་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་གཞལ་བྱ་བརྟུན་པར་འཛོག་ཅིང་
 རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཅོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སྒྲམ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལ། འཕལ་གྱི་
 འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་
 ཏི་ཡང་དག་པ་དང་། དེས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ། འཕལ་གྱི་ཁྱུ་ལའང་། དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་གཞོད་པ། རབ་རིབ། མིག་སེར། ཐང་ཕྱོམ་ཕྱོམ་པ་སོགས་འབྲུལ་
 རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། མེ་ལོང་། སྤྱིག་རྒྱ། བག་ལུག་སྟོང་པའི་སྒྲ་སོགས་འབྲུལ་
 རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ། གཏན་
 ཆོགས་ལྟར་སྤང་། མི་ལམ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་འབྲུལ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚུལ་ཡང་། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲ་བཤད་འཛོག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད་
 པ་དང་། མིག་སེར་གྱིས་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་

བྱེད་པ་མེགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་ལོག་
 ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་
 དང་། ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
 པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་
 ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པར། གཟུགས་འཇིག་མིག་ཤེས་
 དང་། གཟུགས་(༡༥)བརྟན་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་སྤྱང་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་
 དག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པར།
 གཟུགས་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེ་དག་བསྟུ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 གློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་
 མི་རུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་ལ།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་དེའང་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་
 གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གློ་རང་ག་བ་དང་། དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཅེས་པའང་དེའི་ཤེས་ངོར་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་
 སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི། དེའི་ཤེས་ངོར་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདིར་ཐལ་འཁྱུར་བ་རང་

ལྷགས་ལ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་འང་ཡང་དག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་དེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་དབྱ་མའི་ལྷགས་ཞེས་པ་
 དེ་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་(༡༥)རྩ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་ཞེས་པ་དག་དང་དོན་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱར།
 དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་ཀ་བྱམ་སོགས་ཡང་དག་པར་བཞག་ན་དེ་དག་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་རྩིས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་
 ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་པ་ཅུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ནི་རྣམ་བཤུས་
 པ་ལ་བཤུས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་དང་། རི་མོར་བྱིས་པའི་དབང་ཕྱག་གི་ལྟ་སྒྲུབ་དབང་
 ཕྱག་གི་སྒྲུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དག་སྟེ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་རང་ག་བའི་རོར་ཡང་
 དག་པ་དང་བདེན་པར་འཛོག་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྣམ་བཤུས་པ་ལ་
 མ་བཤུས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་གི་ལྟ་སྒྲུབ་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་སྒྲུར་འཛིན་པ་ལྟ་
 བུ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་ལོག་པ་དང་བརྟུན་པར་འཛོག་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སམ་སྟོང་གཞིའི་སྒྲོ་
 བའི་དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་
 གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས། དེ་ལས་དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་
 དང་། རང་གི་རོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་བཞི། དེ་
 ལས་དབྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དང་། བཅོ་བཅུད་དང་། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་སོགས་
 ཡོད། དོན་དམ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲེ་བ་ལ་
 སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་
 ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དོན་དམ་
 དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པར་(༡༦)བཞེད་ལ། དེའི་དབྱེ་
 རྒྱུ་ཡང་། ལྷལ་ཅན་དོན་དམ་དང་ལྷལ་དོན་དམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷལ་ཅན་

གྱི་དོན་དམ་དངོས་དང་། དུལ་ཅན་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
 དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་
 གཞི་ནི་སྤང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་
 ནི། སྤང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ། །དུལ་གྱི་
 དོན་དམ་ལའང་། དུལ་གྱི་དོན་དམ་དངོས་དང་། དུལ་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་
 གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་པོ་དུལ་གྱི་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དེ་འཛིག་ །གཉིས་
 པ་དང་པོ་དུལ་གྱི་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་ནི།
 ལྷ་གྲ་དང་ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་དེ་འཛིག་གོ། །དེ་
 ལྟར་དུལ་དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་རེ་
 རྟེན་བཞེད་ཡོད་པ་ལས། དུལ་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བདུན་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 སྐྱབ་བཤད་པ་ནི། དུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྐྱ་
 ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་ཐུག་གམ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པས་སོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་བཤད་ན། དུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ།
 ཀུན་(༡༧)རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་
 པས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་དོད་སྟོན་གྱི་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་བྱས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱབས་པའམ་འགེབས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
 ནི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བརྟུན་པ་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྟུན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཚུལ་དང་

བཅས་ཀྱང་རྫོང་གི་སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཚིག་གསལ་དུ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མ་གཉིས་ནི་ཀྱང་རྫོང་གི་སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་ཀྱང་རྫོང་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀྱང་རྫོང་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་མ་ནི་དེ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་དོན་གཅི་བོའོ། །བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དོན་ནི། གཞུགས་སོགས་ཀྱང་རྫོང་གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོར་བདེན་པས་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་དང་དོན་གཉིས་ལས་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ལ་སྟོན་ནས་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཕྱིར་ཀྱང་རྫོང་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤྱང་དེ་ནི། ཀྱང་རྫོང་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རྟེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས། འདིས་ཀྱང་རྫོང་འཛིན་བྱེད་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མིན་གྱི་གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་ཀྱང་རྫོང་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་མོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ཆད་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པར་མི་འཛིན་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །(༢༠ན) ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀྱང་རྫོང་ནི་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་། བ་སྟངས་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བ་སྟངས་ནི་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཁྲབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀྱང་རྫོང་དང་། ཀྱང་རྫོང་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྱོད་མ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ལ་བྱ་སྟེ། ཀྱང་རྫོང་གི་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱང་རྫོང་པ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ངོར་བདེན་པས་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཀྱང་རྫོང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་བྱ་སྟེ། ཀྱང་རྫོང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ཡོད་པར་རྟོག་པས་ཀྱང་རྫོང་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་པལ་ཆེར་གྱིས། དོན་

དམ་པ་ཞེས་པའི་དམ་པ་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་
 དང་། རྟོན་ཞེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྤྱིང་
 བས་སྒྲ་བཤད་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཚིགས་གསལ་ལས།
 རྟོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་རྟོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་
 པས་རྟོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྟོན་དང་དམ་པ་སོ་སོར་སྤལ་ནས་མི་
 འཆད་པར། ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་གཞི་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པར་མཛད་ནས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་
 དེ། ལུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། རྟོན་ཡང་ཡིན། དམ་པའང་ཡིན། བདེན་པའང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་
 བྱིར། རྟོན་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་རྟོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྣམ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱབ་པ་(༡༠)ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུ་འདྲ་བདེན་པས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྟོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་ཚོས་དེ་གནས་ཚུལ་
 ལ་བྱུབ་པ་ལ་བཞེད་ལ་དེ་ཐ་སྙད་རྒྱུ་འདྲ་ཡོད་པ་འདི་པས་མི་བཞེད་ཅིང་། ལྷི་མ་
 མི་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྣམ་གནས་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཚོས་
 རྣམས་བདེན་བྱུབ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་
 ཉིད་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཤེས་ན་སྤྱིང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པར་འཕྲོལ་མི་རུས་
 ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྫོབ་ཅན་རྒྱུ་འདྲ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་ངན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ངན་འགྲོའི་ཐུག་བསྐུལ་ལས་
 གྲོལ་བའི་མཐོ་རིས་ཅན་ཡང་འཕྲོལ་མི་རུས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། གང་དག་བདེན་
 པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་
 ཡི། ཟབ་མོའི་འདི་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། བདེན་གཉིས་

རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་
དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བའི་ལུང་སྤར་དྲངས་པ་
ལྟར་རོ། །དགྲུ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདེན་གཉིས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཚོགས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྐྱུ་གཉིས་འབྱུང་ཞི།
བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ལུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་
ཚོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཤུན་ཚོགས་པ་རོལ་ཐོབ་འགྲོ་
བར་འཇུག། །ཞེས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་(༡༡)འབེབས་པའི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལ་འཇིག་
རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་སྤྱི་དོན་རྩེ་བའི་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རིམ་པ་མདོ་ཙམ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དགྲུ་མ་པའི་རོས་
འཇིན་མདོ་ཙམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཕལ་པ་བ་
དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལའང་གཙོ་བོ་དངོས་སྐྱབ་བ་དང་། ཞར་
བྱུང་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། དངོས་སྐྱབ་བ་རྣམས་བདེན་གཉིས་
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པས་གཙོ་བོ་དང་། ཅིག་ཤོས་
དེ་ལྟར་འཇུག་དགོས་ཡིན་པས་ཞར་བྱུང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལའང་སྟོང་
ཉིད་མདོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་ཡོད། ཕལ་པ་དངོས་སྐྱབ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་དགྲུ་མ་
པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་། དངོས་སྐྱབ་བ་རང་ལའང་གོང་མས་འོག་མ་ལ་གནོད་
པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དགྲུ་མ་པ་ལའང་སྟོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོང་མས་འོག་མ་བེལ་
གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་དགེ་ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་

ཐ་མལ་པ་རྣམས་ནི་བྱད་མེད་ལ་བྱས་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་གཙང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲ་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་མི་གཙང་བར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །དེའང་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྩ་མཐོང་བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བལ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བ་འཇག་པ་མིན་ཏེ། སློང་དང་འབྲེལ། ཞེས་དང་། དེའང་།
སེམས་ཙམ་པས་སུན་འབྱིན་ཏེ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པའི་སྤྲ་རབ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སོགས་དང་འབྲེལ། དེའང་དབུ་མ་པས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཡོད་པ་
(༡༡བ)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས།

ཤར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སལ་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་པས་སལ་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་ལུང་།
མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ངེ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒོས། །དྲི་མེད་སྒོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་
ཡིན། ཞེས་པ་འདི་དྲངས་ནས་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གྲུབ་གྲུབ་མཐའ་
འོག་མས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གོང་མའི་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གོང་མས་འགོག་པར་བསྟན་
པ་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་སལ་ཆེ་བ་གོང་མའི་ལམ་
སྟེགས་སམ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་
ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་བགྱི་བའི་ཆེད་དུ། གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་རྩ་
བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་རྩ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་ནས་ཡང་རང་རྩ་བུལ་པའི་རྩལ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་པ་
དུག་རྩ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་
བྱ། །དོན་རྣམས་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། ཞེས་

དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྒྱུ་པོ་སྒོ་གྲས་མ་བྱང་བ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བར་རབ་རྒྱ་སྒྲར་བ་ན་ཤིན་རྒྱ་ཚོངས་པ་སྒྱུ་བར་འབྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་
རྣམས་ཐོག་(༡༩༣)མ་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་མི་སྟོན་རྟེ། ཁྲིས་གསུངས། རིན་ཆེན་སྲིང་
བ་ལས་ཀྱང་། བད་སྟོང་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་སྒྲིག་འཇུག་ལྟར། རྟེ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་རྟེ། ཁ་ཅིག་ལས་
ནི་སྒྲིག་པ་ལས། རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་རྟེ། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། ཟབ་
མོ་ཁྱ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་ཇིའི་སྒྲིབ་པོ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་
ཁ་ཅིག་ལས། ཁྲིས་གསུངས།

ལྟར་དེའི་དོན་ནི། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་བད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡི་
གེའི་ཕྱི་མོ་སྒྲིག་རྒྱ་འཇུག་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་
དཀའ་བ་མི་སྟོན་པར་སྒོས་ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་།
དེ་ནས་རྒྱང་པ་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲིག་སྟོང་དག་སྐྱབ་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་
དང་། དེ་ནས་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་
ནས་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་སྒྲིག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སྤྱི་དོན་བཀག་
པའི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱང་པ་གསུམ་ཀྱིས་
ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལམ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཁྱ་འཕྲིག་ཅན་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་སྒྱུར་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་ཇིའི་སྒྲིབ་པོ་ཅན་ནི་སྒྲིག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རབ་བྱང་ཆུབ་
སྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་པའི་དོན་རྟེ། །

གཞན་ཡང་། ཙ་ཤེས་ལས། བདག་གོ་ཁྲིས་ཀྱང་བཏགས་གུར་ཅིང་། ཁོགས་
དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དང་པོར་བརྒྱུག་ ཁོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཤིན་(༡༩༤)རྒྱ་གལ་ཆེའང་སྐབས་དོན་དེ་ཅམ་མོ། རྟེ་ལྟ་

དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། རྩི་མ་
 རྩི་མ་ལས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་། རང་སྤེའི་
 རྒྱབ་མཐའ་སྤྱི་བ་དེ་རྣམས་ལས་དབུ་མ་པར་མ་བྱེད། དེས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤྱི་བ་རྒྱུ་རེ་སོ་སོར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་
 ལམ་རྒྱ་ཁས་འཆེ་བར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
 རོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཙམ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་སྤྱི་བར་འདོད་དེ། རྩི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལྷ་བུ་སྤྱི་བའི་ཆོ་རྒྱ་
 ས་པོན་འགགས་པ་ལས་སྤྱི་བས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་ལ། རྒྱ་དེའི་མཇུག་སྟག་རྒྱ་འབྲས་
 བུ་དེ་འབྱུང་བས་ཆད་མཐའ་སྤྱི་བར་སྤྱི་ལ། མདོ་སྤེལ་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱད་
 ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་ཞིང་དེའང་རྒྱུ་ཆད་པར་མེད་པར་
 སྐྱད་ཅིག་གི་རྒྱུ་སྤྱི་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་རྒྱུ་ཆགས་སྤྱི་བ་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་
 འདོད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་དོན་གྱི་གནད་ནི་གཅིག་གོ། །ཁེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བློ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་སྤེལ་གྱི་རྟག་བཏགས་
 བདེན་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཁོ་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་
 རྒྱབ་རྒྱ་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་པས་
 རིགས་པས་གཞལ་བ་ན་བྱེད་མདོ་གཉིས་རྟག་མཐའ་དང་ཐལ་རང་གཉིས་ཆད་མཐའ་
 རྒྱུང་བར་དགོངས་སོ། །

དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་
 ཞིང་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱབ་མཐའ་
 (འཇན)འོག་མ་པ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་སྤྱོད་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་མཐའ་དང་
 བྲལ་བར་སྤྱི་བ་བྱེད། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་རིགས་པས་གཞལ་བའི་ཆོ་སེམས་
 ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཅི་རིགས་ལས་མ་འདས་པར་

མ་ཟད། རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་གང་དང་གང་འཛིག་ན་ཡང་དེ་དག་གི་
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཆོས་དེའི་གདགས་གཞི་བྱད་པར་བ་རེའི་སྤྱིང་ནས་དེ་
དང་དེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ད་རྒྱུད་ཡོད་མཐའ་འཕ་རྟག་མཐའ་ཕྱ་མོ་རེ་མ་ཁེགས་པར་
བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་
དེ་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་མི་སྟབ་པར་དགོངས་ནས་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་ཐ་
སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པ་རྒྱ་མས་
འགོག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ན་དགུ་མ་པར་
འཛིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་
རྟེན་འབྲུང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་རྒྱུ་མཐའ་གཉིས་
སྤྱོད་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པ་ལས་ཆེས་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་
ལ་དགུ་མ་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་དགུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་
ཏེ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །དེ་ལྟ་འང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
འབྲུང་ཕྱ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགུ་མ་པའི་ངོས་འཛིན་མདོ་ཅམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་གང་
ལའང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་འབྲུང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་
ལེགས་པར་བཀག་ནས་བདེན་མེད་རྒྱུ་མ་ལྟ་སྤྱར་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་རང་སྤྱི་དེ་
དགུ་མ་པའི་འཛིག་བྱེད་དང་། དགུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དོན་
གཅིག་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱད་བྱ་ན། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དགུ་མ་ཁས་
ལེན་པས་ན་དགུ་མ་པ་དང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱལ་ཅམ་
ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཐལ་རང་སོ་
སོར་བྱེ་ནས་ངོས་འཛིན་ན། ཐ་སྟངས་རྒྱུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
པའི་དགུ་མ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་

གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 རང་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་དང་། རང་དབང་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་རུའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འཕྱར་བའི་འཛིག་བྱེད་དང་། ཐལ་འཕྱར་
 ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་ན་
 ཐལ་འཕྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པས་དབུ་
 མ་པར་བརྟེན་ན། མཐའ་ནི་རི་ལྟ་བུ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཚ་ཤེས་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། བཤས་པས་གནས་པར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་ཡོད་མཐའ་རྟག་
 མཐའ་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མེད་མཐའ་ཆད་མཐའ་སྐར་
 འདེབས་གྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཤོ། །མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ།
 མཐའ་ནི་ཐ་སྙད་རུའང་མེད་ལ། མཐར་འཛིན་ནི་ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་པས་སོ། །མཐའ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་
 དང་། ཉེ་དང་སྤྱིགས་དང་སྦྱང་བ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོར་འཇུག་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟར་བའི་གནས་ཏེ། (༡༥ན)འཛིག་རྟེན་སྤྱིགས་གང་རུ་གོམ་ལ་
 འཁྱོར་ན་ལྟར་ནས་ཉམས་ཉེ་བར་འཕྱར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་དང་། དེར་ལྟར་
 བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟར་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞིན། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ལ་ནི་མཐའ་
 ཞེས་བརྟེན་དེ། དེ་དག་གང་རུ་གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་སོ་ལྟ་བ་དན་པའི་གཡང་རུ་
 ལྟར་ནས་སྤང་བར་འཕྱར་བས་སོ། །དེས་ན་གང་རུ་གཟུང་བས་སྤང་བར་འཕྱར་བའི་
 གནས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབུས་
 སམ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་དགོན་བརྟེན་ལས། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཤོ། མེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་
པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་
པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འད་སྤང་འདི་ནི་དབྱུང་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་པར་བྱ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐར་མི་
གནས་ལ་བྱ་སྟངས་དུ་ཡོད་ཅེས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དུང་བས་མེད་མཐའ་དང་
ཆད་མཐར་མི་གནས་པ་ནི་དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། །

ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབྱུང་དང་འདྲ་
བས་ན་དབྱུང་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། བཤམས་པས་དབྱུང་ལ་གནས་པར་ཡང་
མི་བྱེད། །ཅེས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱུང་ལ་གནས་པའང་བཀག་པ་མིན་ནམ་
སྟམ་ན་སྒྲིབ་མེད་དེ། ལྷང་དེས་དངོས་སྤྱོད་ལྟར་མཐའ་ཉི་ཆོ་བ་རེ་བཀག་(༢༥བ)
ནས་དེ་དང་བལ་བའི་དབྱུང་བདེན་པར་བཟུང་ནས་མི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བལ་བའི་དབྱུང་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ནི་མཐའ་དང་བལ་བའི་དབྱུང་མའི་ལམ་དེ་ལ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་ཉིད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། ལྷ་སྤྱུང་གིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དང་། བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
དང་། དབྱུང་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མཐའ་བལ་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་པའང་། ཆོས་གང་ལའང་
བདེན་པར་བྱ་བ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅེས་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཁྲམས་
ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པར་ངེས་པའི་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ནི་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་སོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་

ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་མྱིར་དེ་ལྟར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་ཉིད་རྩ་ལྟ་བར་ཐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྡུ་བའི་
 ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིན་
 ཆེན་ཐོང་བ་ལས། གང་ཟག་ཐུང་པོ་སྡུ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གངས་ཅན་འུག་སྡུག་
 དང་། །ཤོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྡུ་ན་དྲིས། །དེ་མྱིར་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་
 ཞེས་བསྟན་པ། །ཚོས་ཀྱི་ཁྲུང་པ་ཡིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། རང་ལྟེ་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་རྣམས་ཡོད་རྩ་སྡུ་བ་དང་། གཞན་
 ལྟེ་དེ་ལྟར་སྡུ་བའི་གངས་ཅན་པ། འུག་སྡུག་པ། གཅེར་བྱ་བ་(ལུན་)བཅས་གལ་ཏེ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོས་བལ་སྡུ་བ་ཡོད་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་སྡུ་མི་རྣམས་སོ། །དེའི་མྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་བཟུང་ཆེའི་གོ་
 འཕང་སྟེར་བའི་ལས་ཟབ་མོ་སྟོས་བལ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲུང་པ་ཉི་
 ཁྲུང་ཚོས་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །འདིར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ཞེས་
 པ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་རྩ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་པ་འང་མིན་མེད་པ་འང་མིན་
 པ་མི་སྲིད་པའི་མྱིར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆོ་འདི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་འང་མིན་མེད་པ་འང་མིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་བཞིན་དུ། སྡུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །བྱིས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་
 མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་འང་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དེའི་མྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། བྱིས་པས་དོན་དམ་པ་ཡོད་
 ཅེས་སྟོ་བཞགས་པ་དང་ཐ་སྟོད་རྩའང་མེད་ཅེས་སྟེར་བའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་མེད་
 དེ། ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྟོད་རྩ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འང་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གཉིས་ཀ་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། མཐའ་བཞི་རྣམ་
 པར་སྒོལ་བ་ཡི། དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག་ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་
 བ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་
 ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་མིན། མེད་(༡༥བ)པའང་མིན།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོག་གང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན། དབུ་མའི་སྐབས་འདྲིར་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པའང་མིན། ཆོས་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པའང་མིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པ་མིན། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་བྱ་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་དངོས་པོའང་
 མིན། དངོས་མེད་ཀྱང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་པོར་ཡང་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ། དངོས་མེད་དུ་འང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། གཅིག་ཀྱང་མིན།
 ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཀྱང་མིན། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་སྟོགས་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་སྒྲུར་ནས་བཤད་
 དགོས་པ་ཡོད་ལ། ཡང་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་པས་སྟོང་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ། བདེན་པས་
 མི་སྟོང་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བཅས་ཙམ་པ་ལྟ་
 བུའི་སྐབས་སུ་འང་། དེའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཆོག་བསྐྱར་
 བྱས་འཆད་དགོས་སོ་ཞེས་རིགས་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའང་ཞར་བྱུང་
 བྱ་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་མདོ་མྱེ་པ་སོགས་དངོས་སྒྲུབ་བྱིར་དགག་པ་ལ། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་
 དཔེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ། དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་འཐད་ཅེས་ཚུད་པའི་
སྐབས་ཡིན། དེས་ན་འདིར་རི་ཙམ་གྱིས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་(༡༩ན)པར་འཛིག་
པ་དང་། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆད་
ཤེས་དགོས་པས་འདིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཚུལ་དང་དགག་བྱའི་རྣམ་གྲངས་
མདོར་བསྟན་པ། ཐལ་རང་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་སོ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་
དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ། དེའི་སྡོན་རུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ངོས་འཛིན་པ་སྡོན་རུ་འགོ་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྟོ་ལུལ་རུ་ཤར་བ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བར་དགག་བྱ་དེ་བཀག་
པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་སྟོ་ལུལ་རུ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགག་བྱ་བུམ་
པའི་དོན་སྦྱི་སྟོ་ལ་ཤར་བ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བར་དེས་སྟོང་པའི་བུམ་མེད་ཀྱི་ས་སྟོགས་
ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཞུང་འདིར། བརྟགས་པའི་
དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་གྲུབ་
མཐས་བཀྲགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ཤར་བ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་སྦྱོར་གྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྟོ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། ཡང་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
པ་ཁྱབ་ཆེས་པས་དགག་མི་དགོས་པའང་བཀག་པས་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་
བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པར་ཁྱབ་རྒྱུང་བས་དགག་དགོས་པ་

འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱ་མོ་ནས་མ་ཁེགས་པས་ལྷག་མ་ལུས་ཏེ་སྒྲོ་འདྲགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་
བར་འབྱུར་(༡༧བ)བའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱིབ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་
བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
ལམ་སྒྲོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་
ལ་སྤར་སྟེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་འགོག་
པ་མིན་ནོ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་། ཐ་སྦྱང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་གང་ཡིན་འདིར་འཆད་པ་མིན་གྱི། འདིར་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་སྒྲོ་འདྲགས་
པའི་ལྟག་རྟོག་དང་། དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་
ལ་མེད་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟག་རྟོག་
གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་མ་མཐོང་ན། ལྟག་རྟོག་
ཉིད་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་མི་རུས་ལ། དེས་གཟུང་བ་ལྟར་ལ་རིགས་
པས་གནོད་པ་མཐོང་ནས་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟག་རྟོག་གི་ས་པོན་ཡང་རྒྱངས་ནས་འབྱིན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་སོ་སོར་མ་ཤེས་
ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྱད་མི་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་
སོ་སོར་ངེས་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས། བདེན་
གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ། གོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་སྤྱར་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སྟགས་སུ་(༡༧ན)དབྱུ་མ་སྤྱང་བའི་
ལྷུང་རྒྱངས་ཏེ་དེའི་དོན་ཞིབ་པར་གསུངས་པའི་གནད་འདིར་བསྟུན་ཏེ་བཤད་ན།

འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་ཟུང་བཤད་ན།

འདི་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ་འཛོག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དགག་བྱ་རོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དང་པོའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། རིགས་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དང་དེའི་རོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རིགས་ཤེས་དེའི་རོར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། སྤང་ཉིད་དེ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རོར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་སྤྱི་ལ། (༢༥ན)སྤྱི་ན་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཉིད་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཤིས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་རྒྱ་བྱས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་གནད་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་དེའི་གཞལ་བྱ་དང་རྟེན་དོན་ཡིན་ཡང་། རིགས་ཤེས་དེས་དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་ཡོང་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཁྱད་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་སྒྲུབ་དང་། ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་

གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་བཞག་དང་སྤང་ཞེན་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་མའི་སྤང་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་སྐྱར་ན། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་རྟུ་ཤིང་
རྟ་སྤང་དུ་སྐྱེལ་པའི་ཆོ་སྐགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་རྣམས་ལ་རྟུ་
རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་སློབ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་
རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་སྤང་བ་དང་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ།
སྐྱེ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞེན་
དུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སློབ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
དུ་བྱུང་པར་མི་འཛིན་ནོ། །སྐགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་རྟུ་
ཤིང་(༢༥བ)རྟ་སྤང་དུ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀྱི་མེད་པ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྱེ་མ་ལྟར་གྱི་བདེན་བྱུང་དུ་
སྤང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་ན་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར་
ཆོས་རྣམས་སྤང་སྐྱགས་ནས་སློབ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་པར་བཞག་པ་
ཅམ་དང་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཚུར་བྱུང་པའི་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་པར་
བཞེད་དེ། ཟུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་དེ་འདྲའི་སློབ་བཞག་པ་དང་ཟུ་གུ་རང་གི་
སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་
མི་དགོས་ན་ཟུ་གུ་ལ་ཟུ་གུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་
ཡང་ཟུ་གུ་ཟུ་གུར་བྱུང་བྱུང་དགོས་ན་དེ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་
ན་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ཅེས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ཅེས་

རྟོག་པས་བཟུང་ཅམ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་
དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱུ་ལ་པའི་ཆོ་རྟེན་ཤིང་གི་སྤྱོད་གི་རྟ་
སྤང་གི་སྤང་བ་དེ་སྐྱགས་རྩས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་གི་སྒྲོའི་དབང་
གིས་པར་བཞག་པ་དང་། རྟེན་ཤིང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྤང་དུ་རྩེར་སྤང་བའི་
གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་
ན་སྐྱགས་རྩས་གྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བས་ཀྱང་རྟེན་ཤིང་གི་སྤྱོད་གི་རྟ་སྤང་
གི་སྤང་བ་དེ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་
ན་རྟེན་ཤིང་མེད་པའི་གཞིར་ཡང་དེ་འདྲའི་རྟ་སྤང་གི་སྤང་བ་དེ་འཆར་དགོས་ན་
དེ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་སྐྱགས་ནས་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་(ལ་ན)རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེས་མི་སྒྲིབ་ན་དེར་གྲུབ་དགོས། དེར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་དུ་གྲུབ་དགོས། དེར་གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་དགོས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་
པར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་སྒྲོ་
གང་ཡིན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་འཛོག་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ཅིག་དགོས་ལ། གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་འཕལ་གྱི་འབྲུལ་
རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དོན་གང་ཡིན་དེ་འཛོག་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང་། མ་
འབྲུལ་བའི་དོན་ཡང་དོན་དེའི་རང་ངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུགས་ལྟར་སྒྲོ་དེས་འཇལ་རུས་པ་
ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་སྐྱགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་
ནི་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་འབྲུལ་
རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་
ལྟན་སྐྱེས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་

བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱུས་གང་གཞི་དུ་ན། སྒྲོ་དེས་བཞག་པའི་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་དེ་མི་གཅོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་
རང་གི་སྒྲོ་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་
རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ། དེ་ལས་བསྐྱུག་སྟེ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་
དུ་བསྟན་པ། མིང་བཟས་བཞག་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་
པ་ཅམ་དང་མིང་(༥༦)གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྷལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །དོན་འདི་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་ལས།
སེམས་དབྱལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ལྷག་དུ་མ་སྒྲོ་
བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕོས་ངན་སོང་དུག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྱེན་པའི། །གཞི་དུ་བྱེད་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལྟས་ལ་འབབ་
མཐོང་དེ་ན་མཆོན་ཆ་མེད། །རྣམ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་སྟེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་
ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་
དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་རྟོག་རྣམས་
བཏགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམས་པར་སྟེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་
དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་བཞིན། །ཞེས་ངན་སོང་
དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་
གསུངས་ལ། །ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་སྤྲ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་
དག་རབ་དུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་པ་དེ་

ཡང་ན་མ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། སྒྲོས་ཀྱན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཉེ་ཕྱིར་
 ཆོས་རྣམས་བསམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་(༡༠ན)
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་
 དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་
 ཙམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། སྒྲུ་མ་ཡང་མིང་ཙམ་སྟེ་ཡུལ་
 ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་བྱ་ཆེར་གསུངས།
 རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་ཅན་དུ། ཀྱང་ཕྱིར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། ཉེ་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་
 ཅིས་མི་འཐད། ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
 དུ་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་ཤིང་བར་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་
 ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཉེ་
 ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་།
 ཡང་དེ་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། ཀྱང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་ཀྱང་
 པའི། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་
 མ་གཏོགས་ཅིའང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཤིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་མིང་དང་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཚུལ་ཇི་སྟངས་བཤད་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ལྟར་སྟེ། བདེན་
 འཇིན་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རྣམ་སྟུ་གྲུབ་པ་
 ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་(༡༠བ)ཅད་འདིར་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་

ཀློང་གི་དགའ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་འདྲེས་པ་དེ་དག་གི་ཀློང་གི་སྤྱོད་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་
 དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཡུལ་ནི་བདག་གཉིས་ཡིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་འོག་དུ་
 འཆད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བདེན་པར་བྱུང་
 མི་དགོས་པར་བཞེད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བྱ་ལ་ཐུ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཤིན་དུ་ཆེད། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་གཞན་སྤྱོད་ལས་
 ལེན་མི་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་རང་
 རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་ངོ་མོ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གང་བྱུང་
 ཡང་ཐ་སྐྱོད་དུ་འདྲེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་རང་གིས་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་
 མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མིན་གྱི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདེན་
 བྱུང་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱོད་དུ་འདྲེས་རང་བཞིན་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་
 རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་སྐྱོད་དུ་འདྲེས་པའི་དོན་མིན་གྱི།
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའམ་རང་གི་ངོ་མོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྐྱོད་
 དུ་འདྲེས་པ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 ལྷགས་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་མཆོམས་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་
 པའི་ལྷགས་ལ་ཐུ་བྱ་ལྟ་བུ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཐུ་བྱ་རང་གི་སྤྱོད་ལྷགས་ལྟར་
 འཇལ་ཅུས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་ལ། དེའང་ཐུ་
 བྱ་སྟོན་དེས་པར་མ་བཞག་གོང་ནས་དེ་འདྲའི་སྟོན་འཇལ་རྒྱུ་བྱ་རང་ངོས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ལྷགས་ཤིག་དང་པོ་ནས་བྱུང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

དེའི་གནད་ཀྱིས་ཐུ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་(ལྟ་བུ་བྱུང་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་
 དོ། །ཐལ་འབྱུར་བས་ཐུ་བྱ་སོགས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་འཛིན་
 པའང་སྟོན་བཞག་ཅམ་དང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལས་ཐུ་བྱ་སོགས་ཐ་

སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པར་འཇོག་གི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ལྷ་གྲུ་སྟགས་ཐ་སྐྱོད་གང་ལ་བཏགས་
 པའི་དོན་དེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་
 པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་ཀོ་མི་ཆོད་པ་བཞེད་དོ། སྐྱོའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་
 སྐྱོ་ལང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་རང་གི་སྣོད་ལྟགས་ལ་མ་
 འབྲུལ་པའི་སྐྱོ་གནོད་མེད་ཁོ་ནས་འཇོག་དགོས་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་
 ནི་སྣོད་ལྟགས་ལ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོས་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་སྟགས་འཇོག་ཅུས་པར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་འཇོག་དགོས་
 པར་བཞེད་པ་ཙམ་མཆུངས་ན་འང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟགས་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བཟླས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཙམ་
 སྐྱས་གང་གཅོད་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ལྷར་ན་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་གཅོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཏུ་འདོད་པས་དེ་
 འདྲའི་ཙམ་སྐྱས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་ཟད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའང་གཅོད་པར་བཞེད་
 དོ། ཤལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྟགས་ལ་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ལྷར་ན་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་
 ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམས་པར་ལྷ་གྲུ་རང་གི་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཡིན་དཔྱད་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པར་སོང་བ་(ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དེ་ཐ་སྐྱོད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་ཏུ་སོང་བས་དེ་ལྷར་
 དཔྱད་པས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་ལྷར་རྟེན་པ་དེ་ཐ་སྐྱོད་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་།
 མ་བཟླགས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་
 སྐྱོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལྷ་གྲུ་རང་གི་སྣོད་ལྟགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་
 འདྲའི་དཔྱད་བཟོད་གྱི་ཆོས་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་འབྱུར་བ་ལྷར་ན་དཔྱད་

ཚུལ་སྤྲོ་མ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་
 པར་སོང་བ་ཡིན་པར་བཞིན་དོ། །དེ་ལྟར་རི་ཙམ་ལ་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་
 དང་། རི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བའམ་བཏགས་དོན་བཅའ་
 བར་འཛིག་པའི་མཆོམས་ཐལ་རང་གཉིས་མི་འདྲ་ན་འང་། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 རང་རང་གིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོར་འདོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་བསྟོན་མེད་རུ་ཡོད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཆེ་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་རི་
 བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་པར་བཞིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་
 ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཚུལ་ཡང་། འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཆོར་
 བའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྟེ་འགག་དང་འགོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བཏགས་
 པའི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་དོར་ལ་ཞུགས་པས་དོན་འབྱུང་ཅིང་། མིང་ཙམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་མེད། ཡིན་མིན་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན་གྱི་མིང་
 དེས་མ་ཆོམས་པར། གཟུགས་ཞེས་(༣༩ན)པ་འདི་ཁ་དོག་ལ་བྱའམ་དབྱིབས་ལ་བྱའམ་
 ཆ་ཤས་ལ་བྱ་ཞེས་སོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ནམ་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འཕྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་
 ཙམ་ལས་མེད་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྟུལ་རུ་བཏགས་པ་དང་། མོ་ཡོར་ལ་མིར་བཏགས་པ་
 དང་འདྲའང་། དཔེ་དོན་དེ་དག་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། བཏགས་
 པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆོད་མས་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡུལ་དེའི་རང་ངོས་ནས་འབྱེད་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སྒོ་
 ནས་འཛིག་མཆོམས་ཕྱ་མོ་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་ཐལ་འཕྱུར་བའི་

ལྟ་བའི་གནད་གོ་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་ཆོས་དེའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲེ་འགག་འཁོ་འོང་
 སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པ་འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲེལ་
 པ་ལ་ཆད་མར་ཡུར་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། དཔལ་
 ལུན་ཟླ་བ་གཤམས་པ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་
 ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཅ་ཤེའི་འབྲེལ་
 པར། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གི་མི་གཉིས་ལྟ་ཁང་ཞིག་
 ཏུ་ལྟ་མོར་ཕྱིན་སྐབས་རི་མོར་བྱིས་པའི་དབང་ཐུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟ་སྒྲུ་གང་
 ཡིན་ཅོད་པ་ལས། དཔང་པོས་བདེན་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དཔེར་(༣༥)
 བཀོད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུལ་སྤྱིང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཏགས་དོན་བཅའ་
 བ་མི་རྟེན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བསྐྱབས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ལྟན་ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ལུང་། ཇི་
 ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩའི་དཔེའི་སྤྱིང་ནས་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་རྣམས་དབྱད་ན་མི་རྟེན་
 ཀྱང་མ་དབྱད་པར་རང་གི་གདགས་གཞི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བཞག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྟ་
 ཀྱང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོའི་དགོངས་དོན་ལྟར་སྒྲེས་སུ་རང་གི་གདགས་གཞི་
 ཁམས་རྒྱག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་སུ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པར་
 སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའང་། སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་སུ་དང་སྒྲེས་སུ་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ལ་ཐ་
 ལྟ་དུ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བསད་ན་སྟེག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིར། སྐྱ་འདྲའི་རྒྱལ་ལ། སོགས་
 དང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱ་འདྲ་ན། སོགས་དང་། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱ་བསད་སོགས་
 ལ། ཁྲིས་སོགས་ལན་དུ་མར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་
 པར་སྐྱ་མ་དང་འདྲའང་སེམས་ཡོད་མེད་སོགས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་མ་
 འདྲེས་པར་བྱར་བྱང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྷ་སྐྱུ་ལ་བདེན་བརྒྱན་གྱི་ཁྱད་
 ཡོད་པ་དང་སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་
 སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་རང་ལྷགས་ལ་བཞག་ཚོག་པར་བཤད་པ་དང་སྐར་དབུ་
 མའི་ལྷགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་(༡༩ན)ལོག་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་
 འགལ་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པའི་
 འོན་ཡང་། མིང་རྒྱང་ཁྲིས་པས་ཡོད་མཐའ་འམ་རྟག་མཐའ་ཁྲིགས་ལ། བཏགས་
 ཡོད་ཅེས་པས་མེད་མཐའ་འམ་ཆད་མཐའ་ཁྲིགས་སོ། །མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 བ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ་
 དང་དེ་གཉིས་འདིར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། ཁྲིས་སོགས་གསུངས། འདིར་
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་བདག་མེད་པ་མོ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་
 གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་མི་རྟག་སོགས་སྟོན་
 པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ། རྒྱགས་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མདོའི་དྲང་
 དེས་གྱི་འཇོག་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྦྱར་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་རྫོང་དུ་
 རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱུག་གི་ལྷ་བས་དག་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་
 བགྲོད་པར་བཤད་པ་མང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་དུའང་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 བྱུག་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ལམ་གྱི་བགྲོད་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡོད་ལ།
 དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དེ་
 འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷགས་འདིར་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར། ཁྲི་སྐྱོ་གཉིས་

པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོལ་ལམ་དངོས་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་
 རྟོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞི་སྟོན་གཉིས་པ་མེད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་གྲོགས་པའི་ལམ་ཙམ་(༡༡༧)ཀྱིས་ནི་ཐེག་
 གསུམ་གང་གི་འཕགས་ལམ་ཙམ་ཡང་འཛོལ་མི་རུས་པར་བཞེད་དེ་རྒྱས་པར་འོག་
 ཏུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱ་གྲོལ་ལམ་དངོས་མིན་ན་དགོས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་བསྟན་སྟུང་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཏུ་རུང་ལ་
 གྲོལ་ལམ་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་བའི་ཐེག་དམན་དབང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། རིགས་པ་བྱ་བ་ལས།
 རྒྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པའི་ལམ། །དགོས་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན་པའོ། །རྒྱེ་བ་ཤེས་པས་
 འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་
 པས། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་
 པ། རྒྱེ་དང་འཇིག་པ་རྣམ་སྤངས་པར། ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། །ལྟ་གྱུར་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཀྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྟག་བདེ་སོགས་སུ་བབྱང་
 བས་འདུས་བྱས་ལ་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་ཐར་འདོད་མི་འབྱུང་
 པས། དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་རྒྱེ་
 བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་སྤྱེས་ནས་དེ་འདོར་འདོད་དང་ཐར་པ་འཛོལ་འདོད་ཀྱི་
 འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་ལམ་དངོས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲུང་
 རྒྱེ་འཇིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ལྟ་རན་གྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་སྤྱོད་མཚོ་ལས་བཀྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་ཡང་།
 མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྤྱོད་ཕྱིར། །མཚོག་ཏུ་
 སེམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །(༡༤༣)ཞེས་སོ། །

འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་

ལམ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། བྱིན་
 ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྒྱ་འཛིན་པ་སྟེ་གུན་རྫོང་རྒྱ་འཛིན་བདག་ཉིད་དེར་
 དངོས་སོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྐྱུག་བསྐལ་
 ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྒྱ་འཛིན་པ་སྟེ་དངོས་སོ་དེ་གུན་རྫོང་རྒྱ་འཛིན་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱད་སོ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྐྱད་རྒྱ་འཛིན་མེད་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་
 ཐ་སྐྱད་རྒྱ་འཛིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྐྱད་རྒྱ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་ཙམ་
 ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐྱད་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་
 གང་རྒྱུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་དེ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་
 པར་བྱེད་མི་ལུས་སོ། །

དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་དང་།
 བདེ་སྐྱུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། རྟོང་མི་རྟོང་སོགས་གང་ལ་སྦྱོད་ནའང་
 མཆོན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་གི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟ་
 གྱེས་ཀྱི་གཉེན་སོར་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་དེའི་གཉེན་སོར་ནི། སྤང་སོགས་ཆོས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པའང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་རྟོགས་པར་གཟུགས་
 སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་རྒྱ་གང་ཟག་ལའང་བདེན་(ཨ་བ)འཛིན་འཇུག་ལ།
 དེ་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་རྒྱ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པས་སྲིད་པ་ལས་ཤོལ་བ་མི་
 སྲིད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་
 སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་སོགས། རྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་སོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ཁྱེས་དང་། བདག་

མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་དེའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་
 པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་ལས། བྱ་སྟེས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་མི་བཞེད་ཅིང་། ཆོས་
 འཁོར་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་དེའང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདྲོད་
 ལ། བཏོ་ཕྱེ་པས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཀ་བཞེད་ཅིང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
 ལ་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཙམ་ལས་གཞན་མི་འཛོག་གོ། བྱེ་མདོ་གཉིས་པོ་
 པལ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྟེ་ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་
 ཀ་འདྲོད་པའང་ཡོད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་ས་
 ཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་
 ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་
 དོན་ཏུ་བཞེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱའི་
 རོས་ནས་འཛོག་ཅིང་། བརྗོད་བྱའང་གཙོ་བོར་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་བསྟན་ཞིང་
 ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་མ་བཀག་པ་དང་། བར་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་
 བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་(༣༥ན)ཀྱི་བདག་མེད་
 བསྟན་པ་དང་། ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཞེས་ཙམ་པ་རང་གིས་
 འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བསྟན་པ་སྟེ། བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་སྟོར་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལྟར་སྟེ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་སླང་ཏུ་མི་རུང་བས་དྲང་དོན་དང་།
 ཐ་མའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་སྟེ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་སླང་ཏུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངེས་
 དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པར་ཆོག་གསལ་དང་དབུ་མ་སྟངས་བ་
 སོགས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་། བཏོ་དེ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཕྱེ་

ནི་གང་། སྤང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མྱེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་མྱེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱབ་
 པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་མྱེ་གང་དག་དོན་དམ་སྐྱབ་
 པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དོན་
 ནི་སྤང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིམ་ནས་འཛིག་པར་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་དང་གང་
 ཟག་ལྟ་བུའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་སྤང་
 དོན་དང་། ཚུལ་དང་གང་ཟག་བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་
 གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་རྒྱ་འཛིག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 ད་དུང་ལྷང་དེའི་མཆུག་ཐོག་རྒྱ་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོའི་ངོས་འཛིན་དང་སྟོན་
 ལུགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟན་པས་བདེན་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་དང་བཅས་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །

ཡང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་
 ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་མྱེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གིས། །གང་(༣༥)ལས་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཚུལ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་རྒྱ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་དོན་མདོ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བར་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་སྤང་
 དོན་རྒྱ་འགོ་ལུགས་ལ། སྤྱིར་སྤང་དོན་གྱི་མདོ་མྱེས་གསུལ་བྱ་ཁ་སྤང་བར་བྱ་བའང་
 ཡིན་མོད། འདིར་སྤང་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་བར་མདོ་དེའི་དོན་གཞན་རྒྱ་སྤང་
 བས་བཤད་དགོས་པ་ལ་སྤང་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 བ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་རྒྱ་གཟུང་
 རྒྱ་མི་རྒྱང་བས་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ། ལས་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ལ་སྤང་བས་བཤད་
 དགོས་པ་སྟེ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་གཞན་རྒྱ་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཡང་འདྲས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་རྒྱ་གཟུང་
 རྒྱ་རྒྱང་ཡང་མི་རྟག་པ་ཙམ་འདྲས་བྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་
 ད་དུང་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདྲས་བྱས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་

དོན་རྒྱ་དྲང་དགོས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་རྒྱ་དྲང་དགོས་པ་ལོ། །ངེས་
 དོན་རྒྱ་འགོ་ལུགས་ནི། ཆོས་རྒྱམས་ལ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོས་པ་
 རྒྱལ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་སྒྲིབ་ཀྱང་གང་རྒྱུའང་དྲང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བསྟན་དོན་
 ལྟར་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ངེས་དོན་རྒྱ་འཛིག་སྟེ། དབྱ་མ་སྒྲིབ་
 བ་ལས། ངེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་
 པའི་དབང་རྒྱ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་
 གཞན་གྱིས་གང་རྒྱུའང་དྲང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་འདྲ་
 ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྟོ་(མཇུག)ནས་ཀྱང་གཞན་རྒྱ་དྲང་མི་རུས་པས་
 དོན་ངེས་པའམ་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འཇུག་པ་ལས། མདོ་གང་དེ་ཉིད་
 མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅི། དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། རྟོང་
 ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་
 དེ་ཅམ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཁྱད་མེད་མོད། ད་རྒྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ།
 ངེས་དོན་ཀྱི་མདོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དགོས་པར་མ་ཟད་སྒྲིབ་
 བཞིན་པ་ཡིན་པའང་དགོས་པར་བཞིན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དེའང་
 འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་
 བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྒྲིབ་བའི་ཆོག་སྐབས་འགར་བྱུང་བ་རྒྱམས་ནི་
 ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་འཛིག་ལ། ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནའང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་
 སྒྲིབ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་རྒྱ་མི་རུང་བས་དྲང་དོན་རྒྱ་འཛིག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཛུགས་ཡང་།
 རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ལའང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་སོགས་མི་སྲིད་
 ཅིང་། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སོགས་སྒྲིབ་ཡོད་དགོས་པར་བཞིན་ཚུལ་སྒྲིབ་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཤེར་སྟོང་རྒྱ། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཏུ་གཟུང་མི་ཐུབ་པས་དྲང་དོན་ཏུ་
འཛོག་ལ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྐྱར་ཡོད་ན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཏུ་གཟུང་ཐུབ་པས་
ངེས་དོན་ཏུ་འཛོག་ཅེས་པའོ། །

ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་པར་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་སོགས་
གང་སྐྱར་ཡང་དགག་བྱ་སྐྱར་བ་ལ་བྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་(༡༥༦)པའི་
ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། བར་པ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
ངེས་དོན་དང་། ཤེར་སྟིང་ལྟ་བུ་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་པས་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་
ལ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
ཐ་མ་ལེགས་སྟེའི་ཚུལ་འཁོར་ནི་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་འཁོར་ལོ་
ཐ་མ་དྲང་ངེས་གང་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་འདིར་དཀའ་གནས་དང་འཆད་ཚུལ་མང་
དོ། །དྲང་དོན་ཏུ་འཛོག་རྒྱ་རྣམས་དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་དྲང་དོན་
ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དགོངས་འབྲེལ་
ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲང་དོན་དགོས་ཀྱང་། སྐྱར་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དང་ཚུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ངེས་དོན་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་
སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་
ལ། དེ་དག་དྲང་དོན་ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་ དགོངས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟོང་ཏུ་
ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས། དགོས་པ་རེ་ཞིག་བདག་མེད་སྤྲུལ་སྟོན་པའི་སྟོང་
ཏུ་མི་རུང་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་བརྟན་ཏེ་སྟོང་སྐྱུངས་ནས་
རིམ་གྱིས་བདག་མེད་སྤྲུལ་སྟོན་ལ་གཞུག་པའི་བྱིར་དང་།

སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་པ་འགོག་བྱེད་

གྱི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྐད་ཅམ་རུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཏུལ་བྱ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སྟོང་པ་རྟེན་(༡༧ན)འབྲུང་གི་དོན་རུ་རྟོགས་ལུས་པའི་དབང་
པོ་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ། །

ལུགས་འདིར་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་
དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲིའི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཤེར་སྒྲིང་ལྟ་
བྱུར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་སྒྱུར་ཡང་མདོར་བསྟན་གྱི་
སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་སྒྲུས་བཤད་གྱི་སྐབས་
སྤྱའང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཡང་མ་སྒྱུར་བར། གཟུགས་མེད། ཆོར་
བ་མེད་ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པ་ལ་བྱང་པར་མེད་དོ། །བརྗོད་བྱ་རིགས་མཐུན་པའི་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ནང་
རུ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་དེ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པའི་མདོ་ཐེ་ཐམས་ཅད་
ལའང་དོན་གྱིས་སྒྱུར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས། གཟུགས་
མེད། ཆོར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཆོར་སོགས་མེད་
པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བྱང་པར་
ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་དོན་ཏེ། དགོངས་གཞི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་
གྱི་མིང་བརྟམ་བཞག་མ་བཞག་གི་བྱང་པར་ཐ་སྐད་ཅམ་རུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
དགོས་པ་གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་དང་པོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་
མཆོན་བཀག་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་བསྟན་ན་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་
སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དང་། གཟུང་(༡༧བ)
འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་པས་སྒྱུད་

སྤྱངས་ཏེ་ཕྱི་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་མོ་
 ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོ་རྣ་
 རུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ཁྱིམ་འཛིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་
 རུང་བ་དང་། དེས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་རུང་
 བར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་རྩ་ཤེས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱིར་དྲང་དོན་
 གྱི་མདོ་ཡིན་ན་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ན་དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣོ་བྱ་མཁན་མཁས་པ་རྣོ་བྱ་སྦྱོང་
 རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཞེས་སོགས་རྣོ་བྱ་མཁན་གྱིས་བཟུ་བ་གསུམ་དང་ཕྱི་
 བ་གསུམ་གྱིས་རྣོ་བྱ་སྦྱོང་བའི་དཔེས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་
 རས་མི་རྟག་སྟུག་བསུལ་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བར་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་
 རས་ཚོས་འདུལ་བར་འཇུག་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ཀྱི་
 གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་རྣོ་གས་པར་མཛད་པ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པར་མཛད་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བའི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་
 ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བའི་རྒྱལ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་འདིས་(༤༥ན)གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་
 ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བའི་རྒྱལ་དང་། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་བཀལ་བ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པ་དང་། དབུ་མ་པས་བཀལ་བ་ལྟར་དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་

དེ་གཉིས་ཀའང་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་ན་མདོ་དོན་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
 བཀག་པར་འགྱུར་ཞིང་གསུང་བ་པོ་ལ་འང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ལ་ལྟས་ཏེ་གཞན་དབང་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དོན་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟ་བུའི་
 སྟོ་ལ་ལྟས་ཏེ་དེ་གཉིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་
 པས། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་མདོའི་དོན་བཀག་པར་
 མི་འགྱུར་ལ་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེའང་གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པ་དེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་བ་པོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་ནི་ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་འང་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་
 ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ། སྤིང་པ་གསུམ་
 ནི་བཏགས་པ་ཅམ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད། ཅེས་སོགས་ལང་གཤེགས་
 ཀྱི་ཡུང་གིས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་(༡༥བ)གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པའང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་
 དོན་དུ་གོ་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གོ་རུས་པའི་
 གདུལ་བྱ་སྟོ་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་དོར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་
 རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་ཐ་མ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའི་དོར་
 ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགོ་བའང་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར།
 དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག །བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གདུལ་

བྱ་འགའ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་སྡེ་མ་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགའ་མེད་ཏུ་ཤེས་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་
 ཏུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་ལ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་ནས་བདག་
 མེད་པའི་སྒྲིགས་རེ་བསྟན་ནས་གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་གཞུག་ཚུལ་སྤར་རིགས་པ་བྱུག་
 ཏུ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་པས་བཞག་པ་
 ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་
 རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་རིམ་ལྡོར་ལྟར་སྟུང་ན། དེ་ནི་འདི་
 ལྟར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དབང་། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་
 གྲུབ་ཏུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། དཔེར་ན། གདགས་
 གཞིའི་ཐག་ཁྲ་དེ་གཞན་དབང་། དེའི་སྟེང་གི་སྒྲུལ་དེ་མེད་བཞིན་ཏུ་བཏགས་པའི་
 ཀུན་བཏགས། སྒྲུལ་དངོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་གནས་ཚུད་ལ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་(མ་ན)གྲུབ་ཏུ་
 འཛོག་སྟེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་སྒྲུལ་ནི་ཐག་པ་བསྟོགས་པའི་རྟེན་
 ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་དེའི་མཁུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་
 བས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ན་ཡུམ་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལཱ་འཇུག་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་
 ཀྱི་ལཱ་བྲང་དོན་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཡུམ་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་དོན་བཟུ་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་གི་ཆ་རེ། བཏགས་
 ཆོས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རེ་དང་དེས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་རེ་བཞག་ནས་སྟོང་
 ཉིད་ཐུ་མོ་བསྟན་པ་ལ་སྤར་དགོས་སོ། །དེ་གཟུགས་ལ་མཚན་ན། གཟུགས་དེ་རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས།
 གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ།

སྤྱི་མ་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་བཏགས་པ་བཤོ། །དེ་
ལྟ་བུར་ཆོས་གཞན་ལའང་སྒྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབྱ་མ་པ་རང་ལྷགས་
ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ། ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་དེ་ལགས་པར་ཤེས་ན། དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཁུས་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་
ཟུབ་གཉིས་བདེན་ཟུབ་རུ་བསྟན་པ་དང་དོན་རུ་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོགས་མེད་དོ། །འདི་
དག་ཀྱང་ཆེར་དང་ངེས་ལྷན་འབྲེད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་། ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡང་འགལ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་(མ་བ)
བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྤྱི་རགས་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ།
ཟུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་
པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་
པའི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལམ་སྤྱི་མ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་རུས་པར་
བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་
རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་དེ་
གྲོལ་བ་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་དང་རྣམ་པ་གཞན་རྣམས་དེ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་སྤོང་བ་དང་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་
ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྤྱོད་པ་ལྷག་མ་དེ་
དོན་ཡིན། ཞེས་སྤྱི་མ་ལྟར་གསུངས། འདིའི་སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་པ་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་པས་སྤོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རུ་མི་འཛོག་ཅིང་གང་
ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་པར་འཛོན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛོན་རུ་འང་མི་
འཛོག་པ་ནི་དེ་དག་གིས་རང་མཆོན་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་

བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 རྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་
 དང་། དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་(༤༠ན)འགོག་བདེན་སོགས་ཀྱི་
 བྱང་ཚོས་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་པས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 རྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྟངས་དུའང་རང་མཚན་མི་བཞེད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོག་ཏུ། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
 སོགས་རྩོད་པ་ལན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་དག་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་
 བ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྲེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེན།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་རགས་པའི་སྤྱུག་བདེན་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་
 གྱིས་དྲངས་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་རགས་པའི་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་
 པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་དེ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་རགས་པའི་ལམ་བདེན་དུ་འཛོག་ལ། དེ་འདྲའི་བདེན་བཞིན་
 རྟོང་གི་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཚོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡང་གང་
 ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱུག་བདེན་དུ་འཛོག་པ་སོགས་དང་།
 དེ་དག་གི་བྱང་ཚོས་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་འབྲེད་ཚུལ་བཅས་སྤྱོད་མའི་
 རིགས་འགྲེ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱུག་བདེན་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་གཞི་རང་
 ལ་སྤྱོད་རགས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་(༤༠བསྟོན་ནས་ཕྱེན་མ་གཏོགས་དེའི་བྱང་ཚོས་མི་རྟག་

ཐུག་བསམ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྲ་རགས་སྤྱེ་མི་རྣམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྤྲ་བྱི་གཉིས་
ཀ་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པར་སྤྲ་བ་འགའ་གསུང་། རགས་
པའི་འགོག་བདེན་ནི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་
ཞིག་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
འགོག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་གང་གི་འང་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་བདེན་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འཛོག་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་དགྲ་བཙམ་བཞིན་ནོ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ནི། བདག་མེད་
སྤྲ་མོ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲ་རྩལ་གྱི་སྤྱེའི་རྒྱུད་ལ་རགས་པའི་མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ཆོག་
པར་བཞེད་དོ། །འདིར། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་
དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །འདི་མདོ་སེམས་
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་དག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་དོན་དམ་མུ་ངན་འདས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་འཁོར་
འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་འཆད་ན། དེ་ལ་ཐར་པ་དང་ལྷུང་འདས་དོན་གཅིག་
ལ། གང་ལས་ཐར་རྒྱུའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་
དབང་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འཕམ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་
བའི་ཆ་དེ་འཁོར་བ་དངོས་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱི། སྐྱེ་འདི་ཐུག་བསམ་སྤྲིད་པ་ཞེས་
བགྱི་བ། །ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བའི་རྫོངས་ལས་། (༧)ན་ཆོགས་རྒྱུང་
ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའང་འཁོར་བ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་སོ་སོར་བཞག་ན། གང་འཁོར་ན་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་
དེ་འཁོར། གང་ལ་འཁོར་ན་ཉིང་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ཞིག་ལ་འཁོར། གང་དུ་རི་ལྟར་
འཁོར་ན་སྤྲིད་ཆེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་འདིར་མི་འཁོར་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པར་འཁོར། རྒྱུན་གང་གིས་འཁོར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལ།
 དེའང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ངན་འགྲོར་འཁོར་ཞིང་དེའང་འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་
 འགྲོར་འཁོར་ལ་དེའི་རྒྱ་རྣམས་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོས་རྒྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དཀའ་
 ཉེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
 བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ཐུག་
 མེན་གྱི་ཆེ་མོས་བཞེས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བྱུག་
 ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་ནི་འཁོར་བ་རང་གི་རོ་པོ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱག་བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་ལུང་པོ། ཞེས་པའི་ལུང་དག་
 གིས་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་གང་ལ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་བྲལ་པའི་ཉེར་ལེན་
 གྱི་ལུང་པོ་དེ་རྒྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བ་དངོས་
 ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གནས་གང་རྩ་ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་ཚུལ་སོགས་སྤར་ཡང་བཤད་ན། བསྐལ་
 བཏུས་སུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་བྲལ་པ་ལས། སྤིང་གསུམ་ཁྱ་དང་ནད་གྱི་རྒྱག་(༡༧)
 བསྐལ་འབར། །འདི་ན་འཆི་མེད་རབ་འབར་མགོན་མེད་པ། །སྤིང་ལས་འབྱུང་ལ་
 འགྲོ་བ་ཉག་ཏུ་ཕྱིན་ས། །བྱམ་པར་ཚུད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་།
 སྤིང་སྤིང་མ་རིག་དབང་གིས་སྐྱེ་པོ་རྣམས། །མི་དང་ལྷ་གནས་ངན་སོང་ལམ་གསུམ་
 མོ། །འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་དག་ཏུ་མི་མཁས་འཁོར། །དཔེར་ན་རྩ་མཁན་འཕང་ལོ་འཁོར་
 བ་བཞིན། །ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལམ་རྒྱུད་ལྟར་བྱམ་ནད་གི་བྱང་བ་དང་རྩ་མཁན་
 གྱི་འཕང་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ཆ་འགྲེལ་དུ། ང་དང་ང་ཡིར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་
 འཁོར་ཚུལ། རོ་རྒྱན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏེ། རོ་རྒྱན་དེ་ཐག་པས་

བསྐྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། དེ་སྐོར་མཁན་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྲིད་པར་འཁོར་བ་དེ་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་ཁྲོན་པའི་ཙ་ཙེ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་ཙེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་ལ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཐུར་དུ་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་། གྱེན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་འབད་ཚྩ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ངན་འགྲོར་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་འབད་ཚྩ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་འཁོར་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རིམ་ངེས་དཀའ་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་པར་འཁོར་བའི་ཆེ་རྩེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་གྱི་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རིམ་ངེས་དཀའ་བ་དང་། དེ་འཁོར་བའི་ཆེ་ཕན་ཚུན་གྱི་ཕྱི་ལས་གཅོག་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་པར་འཁོར་བའི་ཆེ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་མནར་བ་སྟེ། ཆོས་མཚུངས་རྣམ་པ་དུག་སྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐུང་འདས་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་(༡༢ན)བརྟགས་འགོག་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བྱེ་སྒྲུས་ཐུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་པའི་དངོས་པོ་དང་མ་ཡིན་དགག་དུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་ལྷེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་འདུས་མ་བྱས་དང་མེད་དགག་དུ་འདོད་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཐུང་འདས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པར་བཞེད་དོ། །

ཐུང་འདས་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་ཐུང་འདས། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་སོགས་ཡོད། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ་དེ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་ཡིན་ན་ཐུང་འདས་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། འགོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་སོ། །སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་

བརྟགས་འགོག་དེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་
 འདས། མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་རྣམས་དོན་གཅིག་ལོ། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་
 མུང་འདས་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་གྱིས་
 ཁྱབ་པར་འདོད་མི་འདོད་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་ནང་། འདིར་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་
 ལྷགས་རགས་པ་ཙམ་ལ། ཉོན་སྤྱིའི་བཟང་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མུང་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟགས་འགོག་དེ་ལྷག་མེད་མུང་
 མུང་འདས་དང་། ཉོན་སྤྱིའི་བཟང་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་
 པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མུང་པོ་དང་བཟུལ་བའི་བརྟགས་འགོག་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 (༡༢༧)ལྟ་འདོགས་ལོ། བྱེ་མདོ་པལ་ཆེར་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་
 པ་དག་གིས་ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་འདུ་བྱེད་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་འཆད་པར་འདོད། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་ཏུ་བསྐྱབས་ནས་
 དེ་རྒྱན་འཆད་པར་མི་འདོད། དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་ཆོ་
 བཅ་རིག་རྒྱན་འཆད་པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་ཆོ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 འོད་དམ་པ་དང་། སྤྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་གཟུགས་སྤྱ་གཉིས་ལྷག་བཅས་
 མུང་འདས་དང་། ཆོས་སྤྱ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིའི་གཉིས་གྱི་
 མུང་ན་དང་བཟུལ་བའི་ཆ་ནས་མུང་འདས་དང་། གཏུལ་བྱ་ལ་མཛོན་སུམ་ཏུ་སྤང་
 བའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་གྱི་ཆ་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་མུང་
 འདས་དངོས་མིན་ཏེ། མུང་འདས་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་
 བ་གཟུགས་སྤྱ་གཉིས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྤྱ་ལའང་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཙམ་ཤེས་ལས། མུང་ན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་
 དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་
 བློ་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འཇུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་
 ཀྱི་ཐུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི། རྟེན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་
 དམན་དག་བཅོམ་པས་ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་མེད་(༤ན)པའི་
 ཐུང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྤོང་
 ཀྱི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པའི་ཐུང་འདས་དེ་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་སུ་
 འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐུང་འདས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་
 ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་རྗེས་སྤོང་སྐབས་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་ནང་
 གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུངས་པ་དང་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཚུངས་པ་འགོད་པ་ནི། གང་ཆོ་འབྲུལ་པ་འང་ཡོད་མིན་ན། ལྷ་མ་གང་
 གིས་དམིགས་པར་འཇུར། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཚུགས་སྤྲུལ་སེམས་ཅམ་པ་ན་
 རེ། དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་མ་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འང་བདེན་མེད་དུ་འཇུར་
 ལ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེའང་སྟོ་གང་གིས་དམིགས་པར་འཇུར་ཏེ་མི་འཇུར་
 རོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ནང་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པས་
 སོ། །འདིར་ཚུགས་སྤྲུལ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སེམས་
 ཅམ་པས་དུ་མ་པ་ལ་སྒྲིན་འཛོན་ཚུལ་དང་། དུ་མ་པས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་

ནམས་སྒོ་ལ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྷན་ལའང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་རྒྱ་(༤༣བ)ཆེ་བ་ནམས་རྟོགས་དཀའ་ཁིང་བཤད་
གྱིས་མི་ལང་ཡང་། འདིར་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་ཅམ་བཤོད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་
མེད་པར་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་ཚུལ། བདེན་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱ་བའི་རང་
མྱེ་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པ། རྣམ་རིག་པ། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་ནམས་དོན་གཅིག་ལོ། རྣམ་རིག་ཅམ་ཏུ་སྦྱ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
དོན་ཏུ་སྤང་བའི་ནམ་རིག་སྦྱེ་ཁིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི་ནང་གི་
ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
བཞེད། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ་ལ། ལྷང་རིགས་གཉིས་ལས།
ལྷང་ནི། བཏོད་མེས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། དེ་འདི་སྤྲུལ་ཏུ་སེམས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་
རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྤྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། ལྷས་དང་ལོངས་
སྦྱོད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
དཔོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ། རུན་རྒྱལ་བཏོད་སོགས་ཀྱི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱབ་པོ། རིགས་པས་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱི་དོན་
ཏུ་སྤང་ཚུལ་དང་། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་
དག་ད་ལྟ་སྒོ་ལ་སྤང་བ་དང་། ཁང་མིག་རྒྱང་དུར་ཉལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་ལམ་
ཏུ་སྤང་པོ་ཆེའི་བྱུ་འགྲིགས་པར་སྤང་བ་(༤༤ན)དང་། སྦྱ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་
སོགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། སྤྲ་ཤད་མེད་བཞིན་ཏུ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲ་ཤད་འཛག་པར་

སྤང་བ་དང་། མི་སྤྱད་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ལས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱིང་རྩས་
 གྱིས་བྱབ་པར་སྤང་བ་དང་། རྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་།
 ལས་སྒྲོབས་ལྡན་གྱི་བདག་སྐྱེན་ལས་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ། བདུད་ཚི་དང་
 རྩ་དང་རྩྭ་གྲག་ཏུ་སྤང་བ་རྩམས་ཏེ། དེ་ལྟར་གང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་རུ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་
 རོལ་དོན་རུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ་སྤང་གཞི་ཤེས་པ་ཙམ་ནི་བདེན་པར་
 གྲུབ་པོ། ཞེས་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐེག་བསྐྱུས་ཉི་ཤུ་པ། མདོ་དང་རྩམ་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་མང་རུ་གསུངས་སོ། །འདིར་སྤྱི་དོན་མེད་ཅེས་པའང་ཤེས་པ་ལས་
 རྩས་གཞན་པའི་སྤྱི་རོལ་དོན་རུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 གྱི། མདོར་སྤྱུམ་རུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་
 དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཟུགས་སོགས་མི་བཞེད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 གཟུགས་སོགས་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དོན་མེད་ན་དེའི་རྩམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་རི་ལྟར་འབྱུར་
 ལྷམ་ན། དེའི་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱང་
 གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཁྱེལ་ས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་རུ། ཀྱུན་གྱི་ས་
 པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །རང་གི་རུས་པས་རྩམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྲུང་། ཞེས་
 ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྲུང་བ་བཞིན་རུ་སྤྱི་
 རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་(༧༧བ)སྤྱི་རོལ་པ་ལས་གཟུགས་
 སོགས་སྤྱི་རོལ་དོན་རུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད།
 ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟེན་རུ་ལྟར་པ་རྩམ་སྤྱི་རོལ་གཞི་
 བརྟེན་པ་ས་པོན་གྱི་ཀུན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་རྩམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་
 ཀུན་གཞིའི་རྩམ་ཤེས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ལྡན་དབང་
 པོ་ལྟ་མདོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ། རྩམ་པའི་ཁྱད་པར་སྤོང་

བཅུད་དེ་དག་སྤང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལྷན་པས་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ། རོ་བོའི་
 རྒྱད་པར་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན། གྲོགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་སེམས་བྱང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །དེའང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་འཛིན་ཁིང་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཐུང་
 འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཁ་མའི་བར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བར་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ལྷག་གོ། །དེ་སྤང་ཏུ་འང་ལུས་
 རུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །དེ་
 བྱི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་པ། །ཉག་ཏུ་རིག་དང་
 ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་ལྟན། །དེ་ལ་ཚཱ་བ་བཏང་སྟོམས་
 ཏི། །དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
 རྒྱུན་འབབ་རྒྱ་པོ་བཞིན། །དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྷག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ།
 དེ་བྱི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་དང་། །ཞེས་པས་གོང་ལྟར་དམིགས་
 པའི་རྒྱད་པར་བསྟན་ཏི། དབང་པོ་ལྷ་ནི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་
 ཆགས་ནི་ལུས་(༥ན)ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
 གམ་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་དག་དང་། དོན་ལྷ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གམ་གནས་ཀྱི་རྣམ་
 རིག་གོ། །མི་རིག་པ་ཞེས་པ་གོང་ལྟར་རྣམ་པའི་རྒྱད་པར་རོ། །གཞན་གོང་ཏུ་བཤད་
 པས་གོ་རུས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
 ལ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱང་བྱ་ལ་འདི་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། སྟོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཚྭས་བཏུན་
 ལ་ལོར་བཅས་ཀྱི། བསྟོ་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ། སྟོ་བྱེད་རང་རང་འགག་པ་ལ་

མངོན་དུ་སྒྲིགས་པའི་ཆོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་
 ཆགས་བཞག་པའི་རྩལ་པ་ཞིག་ལོ། །བསྐྱོ་གཞི་ནི་རྟེན་གྱི་ཀུན་གཞི་སྟེ། མྱོག་ལྟར་མི་
 བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཆགས་པས་བརྟན་པ། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་
 རུང་བའི་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བསྐྱོ་བར་རྩལ་
 པ། སྐྱོ་བྱེད་དང་བསྐྱོ་གཞི་སྟེ་འགག་དུས་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ།
 མཐའ་གཅིག་དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྒྱུར་པ་སྟེ་བྱང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པའོ། །སྐྱོ་
 བྱེད་ལ་འཇུག་ཤེས་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་སུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་
 གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་སོ། །ཀར་བསྐྱོ་བའི་ས་བོན་ནམ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ།
 དུག་དུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
 ལས། (༥༧)འདྲིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་ན། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་
 ཆགས། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སོ། །དང་པོ་
 བློ། འཛིག་བྱེད་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་སྐྱོ་ཆོགས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་
 ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་པའོ། །འདིས་ཡིད་ལུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་
 སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་
 བཞག་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་
 པའོ། །འདིས་འཛིག་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་འཛིག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་རུང་བས་བཞག་པ་
 སྟེ། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བར་སྤྲང་
 བའི་རྣམ་རིག་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་རྣམ་སྤྲིན་བག་ཆགས་
 ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་འཛིག་པའི་
 གཞི་དང་། གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་རྟེན་དང་། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པས་ན་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ལ། ལྷ་

མ་ནི་རྣམས་ཡོད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དང་ལུས་པ་དང་།
བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ལས། ལྷང་ནི། མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཚོས་(༤༦)རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་
ནི་འགོ་ཀུན་དང་། །ཁྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། གསེར་འོད།
ལང་ག་ཤེགས། རྒྱན་སྒྲུག་སོགས་ཀྱི་ལྷང་དང་། རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྟུས་དང་རྣམ་
བཤད་རིགས་པ་སོགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་གྱང་། བསྟུན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
མེད་ན། ལུས་ལེན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཞོད་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་
པ་དང་། ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་མི་
སྲིད་པ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཚོར་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་
མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་འཆི་འཕོ་མི་སྲིད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་
པལ་ཆེར་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དགོས་
ནའང་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་སྟོན་ལ། གཞན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །དེ་
སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ལྷང་རིགས། རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ལྷང་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་
ཞིབ་རྒྱས། བསྟུན། ཐེག་བསྟུས། ལུས་ཅུ་པ་སོགས་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་
དང་། ཁྱད་པར་ཀུན་གཞི་ཆ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་
གཉིས་སོ། །དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པ་ཐ་སྟངས་པ་དེ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། བརྒྱན་པ། ཐ་(༤༧)
སྟངས་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་

དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་ཐུར་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་
 དབྱིངས། ཡོངས་གྲུབ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟགས་དོན་གཅིག །མཆོན་གཞི་ནི་བདག་
 མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་པའི་ལྷགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱང་། ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེར་གྲུབ་མི་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་།
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱན་པ་ཡིན་ན་
 བརྒྱན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱན་པར་མ་
 གྲུབ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་དང་བརྒྱན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དང་
 བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་
 ཅད་བརྒྱན་པར་གྲུབ་པ་དང་བརྒྱན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་།
 ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ལ། ངོ་བོ་ནི། ཆོས་གང་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གམ་མིང་བརྟེན་
 རིགས་གྱིས་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ཆལོ། །སྤྱོད་བཤད་ནི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་ལ་མིང་བརྟེན་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་བཏགས་
 ཞེས་བྱལོ། །དབྱེ་བ་ལ། སྤྱོད་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱོད་
 བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་(༧)ན་ཞེས་པ་དང་། འདི་
 ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །ངོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་ན། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
 ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་དང་
 ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་

གྲིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དཔེ་
 བློ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནམ་མཁའི་མེ་ཉླ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། གཤེས་པ་
 གཞན་དབང་ལ། རོ་བོ་ནི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོའོ། སྐྱ་
 བཤད་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་
 པར་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན། དག་མ་
 དག་གི་གཞན་དབང་གཤེས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 དང་། དག་པའི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུ། གཤེས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣང་གྱི་འཇིག་རྟེན་
 དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུང་པོ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ནི། སྐྱ་མ་དང་
 འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཤིང་སྟགས་ལ་སྟགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན། རྟ་སྐྱང་སྟགས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱང་བ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆད་དུ་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱང་བའོ། གསུམ་
 པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ། རོ་བོ་ནི། བདག་འཛིན་གཤེས་ཀྱིས་བདག་གཤེས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་
 པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་(༡༦)འོ། སྐྱ་བཤད་ནི། གཞན་དུ་མི་
 འཕྱར་བ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། དག་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཤེས་ཡོད། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟགས་དེའི་དབྱེ་བ་
 མང་ངོ་། །ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ་ཡོངས་
 གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་འཕྱར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་གཤེས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐྱ་མ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་
 མིན་ནོ། །དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་
 བཀག་ཅམ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱ་

བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་སོ། །འདི་དག་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྟུས་གྱི་ཡུང་རི་ལྟ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ་མང་གིས་དོགས་
 ཅས་ཡུང་མ་བྲིས་སོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བཏགས་སོ། །དེ་གསུམ་ཀ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཀྱང་།
 བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲོ་
 སྐར་གྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་སྤོང་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་ན། ཀྱན་བཏགས་
 དོན་དམ་པར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་(༤༥ན)ལྟ་བུ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་མཐའ་
 རྟེ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མདོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐར་འདེབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐར་
 འདེབས་གྱི་མཐའ་རྟེ། སྤུ་མ་ལས། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་
 པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དོ་
 ཞེས་སྐར་པ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་
 འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡུང་
 འདིས་དངོས་སུ་སྐར་འདེབས་ཀྱི་གཞིར་གཞན་དབང་ལས་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་
 ཡོངས་གྲུབ་ལའང་སྐར་པ་བཏགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་སྤུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
 དབང་ལ་སྐར་པ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་། གཞན་དབང་སྐར་མེད་དོ་ཞེས་པའམ། ཐ་

སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་
ལྟར་བཟུང་ན་གཞན་དབང་མེད་པ་བཟུང་བས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་སྐྱར་པ་བཏབ་
པར་འཕྱར་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འཕྱར་རོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིན་(༤༧)ཆད་བདེན་པར་
མེད་ན་མེད་དགོས་པ་ནི་དངོས་སྐྱ་བ་སྦྱིའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་
བདེན་པར་མེད་ན་མེད་དགོས་སོ། །སྒོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་དག་སྒོར་
ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལ། སྐྱིར་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྐྱེས་
གཉིས་ལས། སྐྱ་མ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅིང་། ལྟན་སྐྱེས་
ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འང་། ཀུན་བཏགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐྱ་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མིང་
གི་སྐྱ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་
མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འཕྱར། །ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་
གསུངས་ལ། ལྟར་འདིའི་དོན་དང་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ནམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་འང་ཡོངས་སུ་ཚུལ་བ་བཞི་
དང་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པ་མོགས་སྒོ་འདོགས་
འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལ་
ལྟན་སྐྱེས་མི་སྤྱིད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ། དེ་འང་གཞན་སྤེ་
དང་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། འདིའི་སྒྲིགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོ་དེ་ཚེས་
གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ཅིང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
པ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ནི་རོ་
པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དབྱུ་མ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་(༥༣)འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། དབུ་མ་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་དང་། བདེན་པར་སྤང་བའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། སྐར་ཡང་དེ་ལྟའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བྱས་པ་དེ་སྟོགས་སྐར་བཀོད་ནས་དགག་པ་མང་ཏུ་མཛད་པའོ། །འདིར་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ཚུལ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་ད་ཏུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཀྱང་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་སྐར་འདེབས་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སོ། །

༥ གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ། གང་ཆོ་ཁྱོད་ལ་སྦྱ་མ་ཉིད། །མེད་ནའང་དེ་ཆོ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །ཞེས་གསུངས། འདིས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྐབས་འདིར་མཁོ་བའི་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱོད་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ། ཀྱན་གཞི་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པའི་མདོའི། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་སྤྱོད་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྟེས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཐུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཙམ་སྐྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། །ཁམས་(༥༤)གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་གྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བཀའ་སྦྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཙམ་སྐྱས་སྤྱོད་

དོན་མི་འགོག་པར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པར་བསྟན་ཏི་ཞེས་མདོ་
རང་གིས་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། བྱེད་པོ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པར་མདོ་གཞན་གྱིས་
ཀྱང་བསྟན་ཏི། ལང་གཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་། གཙུ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཙམ་ཏུ་
ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གང་ཟག་དང་རྒྱན་སྟགས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་
ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པ་ལ། གཟུགས་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཉིད་གཙུ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་
ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར། བྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་
ལེགས་ལྷན་གྱིས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཟླ་བའི་འབས་ཀྱིས་ཀྱང་
ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། དོན་འདི་དག་འཇུག་པ་ལས། མདོར་གྱུར་མདོར་
སྟོགས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཞེས་སྟགས་ཚིགས་བཅད་བརྟན་གྱིས་བསྟན་
ཏི། ཡང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། བྱི་རོལ་རྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏི། ཞེས་སྟགས་
སེམས་ཙམ་གྱིས་འདྲེན་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་མདོ་དེས་ཀྱང་བྱི་དོན་བཀག་ནས་
སེམས་ཙམ་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱི་རོལ་རྣམ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་རྣམ་བཅས་
སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ཟླ་བས་(༥༠ན)ནི་མདོ་དེས་བྱི་དོན་བཀག་
ནས་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
པར་མཛད་པས་མི་འདྲའོ། །

མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་སྒྲུབ་ལ། རིགས་པ་ནི། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་
པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དང་པོ་ཤེས་བྱ་བྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའང་འགྲུབ་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་པའི་རིགས་
པས་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་
པ་ལ། སྒྲན་པ་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙན་

ལ། ཁེམས་ཙམ་རྩ་ཡང་རབ་རྩ་གསུངས། ཁེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་མ་མས་ཕྱི་
 དོན་མེད་པར་ཁེམས་ཙམ་རྩ་བསྟན་པ་ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་པར་
 མཛད་དོ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་གཞན་ཡང་། དཔོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
 འདི་རྣམས་ཏེ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 དེ། ཁེས་སོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཁེས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་
 མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
 སྤྲ། ཁེས་སོགས་ཡིད་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་དང་། ཞི་བ་བཤོད་པ་གཅིག་ཤུ་པ་ནི། ཁེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
 རྩ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་མདོ་ཆོན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་
 བྱི། སྤར་དྲངས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་དང་། གཉིས་
 པ་དྲང་དོན་རྩ་(༥༠)འགྲེལ་བྱེད་བྱི། ལང་གཤེགས་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱིད་པ་
 ཉིད་དང་། མི་སྤྱེ་བ་དང་། ཁེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་
 བྱི། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིད་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིད་པོ་གསུངས་པ་ཁེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་
 དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་བྱི། རྒྱ་སྐབ་ཀྱིས་མདོ་བརྟན་སུ་རྒྱས་པར་དྲངས་པའི་ཕྱིར་
 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་རྩ་མ་དྲངས་ཀྱང་དོན་ལ། མདོ་སྟེ་པད་དཀར་ལས། དེད་
 དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོང་པའི་ཆོགས་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་རྩ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་
 བའི་དཔེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་རྩ་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་བརྟན་
 ལས། ཐེག་པ་གཅིག་རྩ་ཟད་པར་ནི་མདོ་སྟེ་རྩ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁེས་
 སོགས་གསུངས། དོན་འདི་དག་འཇུག་པ་ལས། མདོ་སྟེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་

མིན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བས་
ནི་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་
ཞེས་མི་སྤྱད་བར་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་སྦྱབ་པོ། །སྦྱབ་ཚུལ་ཡང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ནི། སྤང་པོ་ལྡན་བསུས་པའི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་
པར་གྲགས་ཤིང་། བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཅལ་ན་ནི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འང་
འཇིག་མི་རུས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་དོར་ནི་སྤང་པོ་ལྡན་ཆར་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མཚུངས་པའི་
སྤྱིར་(༥༡ན)ཞེས་རིགས་པ་དང་། ལྷང་ཡང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྤང་པོ་ལྡན་ཆར་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་
སྤང་པོ་ལྡན་ཆར་ཡང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མཉམ་པར་གཏན་
ལ་ཕབ་པས་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རིགས་པར་སྦྱབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། སྤང་པོ་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྡན་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་མི་འབྱུར། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་
ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་
ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་
གསུངས། །ཞེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། གཅིག་ཡོད་
གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཁིང་འཇིག་རྟེན་པ་འང་མིན། །དེས་ན་འདི་
ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་
མེད་ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་
གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྦྱ་མ་བདེན་མིན་

ཡང་། །བརྟ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་དེ་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་པས། རྟོན་ཤེས་གཉིས་བདེན་
པར་མེད་མཉམ་དང་མ་སྦྲད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གྱུ་བ་པོ། །བཞིན་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་
དང་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་
གིས་སྤྱོད་ན་མ་སྦྲད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་མཚན་(༥༧)གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་གིས་རྟོན་ཤེས་གཉིས་
ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པས་སྤྱོད་ན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར།
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ཤད་འཇོག་སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་བཞེད་པའང་མི་
འཐད་དེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དཔེ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་
པོ་དང་སྤྱི་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བས་ཡུལ་དེ་དག་བརྟན་པ་ཡིན་
པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའང་བརྟན་པ་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་དཔེ་འདི་དག་གིས་རྟོན་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚའངས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་
འདོད་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྟོན་
དེ་དག་འཇུག་པ་ལས། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེན་དེ་བསམ་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་།
གལ་ཏེ་སང་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། །ཅེས་སོགས་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་བདེན་
གྲུབ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བདེན་གྲུབ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་ངོ་། །བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་དག་སྤྱོད་ན་
ཁས་ལེན་པ་ཙམ་དུ་མཚའངས་ནའང་། འདོད་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་མཚའངས་ཏེ། བྱེ་
མདོ་དག་གིས་རྟེན་པ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་སྤྱོད་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་
འཇོག་ལ། འདིར་ནི་དེ་འདྲའི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་སྦྲད་ཙམ་དུ་འང་མི་བཞིན་དེ།
དེ་འདྲ་ཁས་སྤངས་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་ཐམས་
ཅད་བྱུང་མེད་ཅིང་། འདི་པས་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ན་མི་འཇོག་པར་

མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར་ཕྱི་དོན་ཐ་(༥༩ན)སྟང་ཙམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་བྱེ་མདོ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་དེ་འདྲ་ཞིགས་ནའང་། མ་དབྱད་པར་ཐ་
 སྟང་ཙམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱི་དོན་དེ་འདྲ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་མི་གནོད་
 པར་མ་ཟད། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་པས་
 ཐ་སྟང་ཙམ་དུ་འང་ཕྱི་དོན་མི་བཞེད་པ་ལ་གནོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་
 སྟང་དཔྱད་པའི་ཚད་མས་ཕྱི་དོན་འགོག་མི་རུས་པར་མ་ཟད་ཕྱི་ལོལ་མེད་པ་ལ་དེ་
 འདྲའི་ཚད་མས་གནོད་ཕྱིར་འདིར་ཐ་སྟང་དུ་ཕྱི་དོན་འཛོག་གོ། །

ཕྱི་དོན་ཐ་སྟང་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཞེད་མི་བཞེད་ལ་ཐུག་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་སུམ་པ་སྤུམ་སུ་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་དེས་མ་ཆོམ་པར། ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
 བྱང་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཞིག་རིགས་པས་བཙལ་
 བས་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་དགོས་དགོངས་ཏེ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ། །ཐལ་
 འགྱུར་བས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་ཀ་སུམ་སོགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཞེས་ཐ་སྟང་
 ཙམ་དུ་འཛོག་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཐ་སྟང་དུ་འང་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཆེས་འཐད་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་
 ལང་གཤེགས། རྒྱན་རྒྱལ། །དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་(༥༩བ)ཏེ། མདོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་
 དག་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་ཁྱུར་རོ། །ཁྱུར་འཁྱུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། སྤང་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་

ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་
 ཉིད་ཡོད་ཅས། བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། རིག་པར་མི་འཇུར་གང་
 ཡིན་དེ་ལོ། ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་གང་དག་
 ལྟ་ངན་ལ་རིང་རྒྱ་གོམས་པ་ཟབ་མོའི་དོན་རེ་ཞིག་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱ་མི་རུང་བ་རྣམས་
 ལ་ཐོག་མ་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་ན་སྟག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་
 དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱགས་པར་འཇུར་བ་དག་རིམ་གྱིས་བགྱི་བའི་
 ཐབས་སུ་དང་པོར་ཀུན་གཞི་སྟགས་བསྟན་ན་དེ་དག་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འཇུར་ཏེ།
 རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འཇུར། བདག་གི་ཡོད་མིན་
 མི་འཇུར་ཞེས། བྱིས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྟག ཁྱེད་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། གང་
 ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། རྟེན་པོ་དེ་དེ་སྤར་སྤྱད་བྱ། ཉམས་པར་ཇུར་པ་དམ་
 ཆོས་ཀྱི། སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

དགོངས་གཞི་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དོན་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཐ་སྟངས་རྒྱ་
 ཀུན་གཞིའི་རྒྱས་བསྟན་པར་ཁྲ་བས་གསུངས་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་དེའི་དགོངས་གཞི་
 ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་མི་འདྲའོ། །དངོས་(༥༩ན)ལ་གནོད་བྱེད་
 ལ། ལུང་གི་གནོད་བྱེད་ནི། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། རིག་པའི་གནོད་བྱེད་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་སྤངས་ན་ཀུན་
 གཞིའི་བག་ཆགས་སྟོན་པ་ལས་གཟུགས་སྟགས་སྤང་བ་ཙམ་རྒྱ་ཟད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མེད་
 ཅས་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་
 མི་འགྲུབ་པས། དེའི་བཀྲགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་

ན་མི་འདྲ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་འཇིག་རྫེ་སྟོན་གྱི་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། རྣམ་ཤེས་བདག་ལྷན་དམིགས་པར་འདྲི་པའི་ཚུགས་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པར་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་པའི་མྱིར་འདིར་ཀུན་གཞི་འདྲི་མི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདྲི་པ་ནི་རིག་བྱེད་པས་སྟོན་བྱ་འདྲི་རྒྱལ་ལ་མིང་བསྟར་བ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཟླ་བས་ཀྱང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདྲི་མི་འདྲི་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་རང་མཚན་འདྲི་མི་འདྲི་གྱི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བཅུགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཛིག་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་བཅུགས་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་མ་ཚོག་པར་རང་ངོས་ནས་ཀྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་བཟུང་ནས་ཀུན་གཞི་འཛིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་བཞེད་པ་དང་ཐ་སྟངས་ཙམ་གྱི་མྱི་དོན་འཛིག་མ་སྟབ་པར་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མྱི་རོལ་སྒྲུང་བར་(༥༩བ)བཞེད་པ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤང་པོ་ལ་བཅུགས་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་དང་། རང་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཐ་སྟངས་ཙམ་གྱི་མྱི་དོན་འཛིག་ཤེས་པ་སོགས་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་འང་། རང་མཚན་མི་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

མདོ་མྱེ་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞི་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་དེ། དུམ་མདོ་རྣམས་དང་། གཤེགས་སྒྲིང་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་མྱེ་རྒྱུ། འབྲེད་གཉིས། ཐེག་བཟུས་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་བཤད་ཅིང་མྱི་དོན་བཀག་ལ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུ། རྒྱུད་སྒྲ་ཙམ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས་ཤིང་མྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཚུགས་བཤད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་

མ་བགལ་བར་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེར་ཆོས་མངོན་པའི་ལུང་།
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཞེས་སོགས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་བྱངས་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་བའི་འབས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་
 ལྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐེག་བསྟན་སུ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་ཡོད་
 པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་སོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྷར་ཁབ་ལེན་དང་
 ཉེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་ཡིད་
 ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་མིན་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་པ་
 ལ་ཡང་། ལེགས་ལྡན། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་(༥༩ན)ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཅིང་
 ཟུ་དོན་བཞེད་ལ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཞི་འཆོ་འཕགས་སེང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་
 ཟུ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་ཟུ་དོན་མི་
 བཞེད་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ན་ཟུ་དོན་བཞེད་པས་མ་བྱབ་པའོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད། །རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། །གང་
 ཆོ་སེམས་ཉིད་སྟུ་མ་ན། །དེ་ཆོ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་
 མགོན་པོས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྲ་མའི་ལན་དགག་
 པ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འདི་ནི་འཇུག་པ་
 ལས། གང་ཆོ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་
 དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འཁྱར། །མ་བཟུང་བར་
 ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་མི་བྱང་། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
 གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པར་འདོད་ན་འང་དེ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་
 བཟུང་བར་ནི་དེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མི་རིགས་པས་དེ་ཆད་མ་གང་གིས་ཤེས་ཞེས་དྲིས་
 པ་ན། ཕྱོགས་སྤྲ་མ་ན་རེ། དེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་ཡང་རང་རིག་གིས་
 དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་

བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་འདིར་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་
 ལ་བཞི་རང་རིག་འདོད་མཁན་གྱི་སྟགས་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་
 རང་རིག་གི་གོ་དོན། དེ་དག་གིས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཚུལ། འདིར་རང་རིག་
 འགོག་ཚུལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལྷེ་པ། སེམས་ཅམ་
 པ། ཞི་འཛོལ་(༥༤བ)ཡབ་སྲས་འཕགས་སེང་སྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་འདོད་ལ། འདིར་
 སྟགས་སྒྲིབ་གཙུག་པོ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པར་གཞུང་གི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །འོན་
 །ཀྱང་ཡུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་གི་མདོ་ལྷེ་པ་དང་། ས་སྒྲིབ་རྒྱུ་འབྲས་གི་སེམས་ཅམ་པ་
 འགའ་ཞིག་བཅས་ཀྱིས་རང་རིག་འདོད་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞེས་བཞེད་པའང་
 ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་
 གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཏེ། རང་སྒྲུབ་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་
 ཤེས་ནི་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟགས་སྒྲིབ་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཏེ། རང་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པའི་འཛིན་རྣམ་
 དང་། ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་
 རྣམ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པས་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་སྦྱང་བ་
 རང་རིག་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་པ་ནི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་
 བ་སྟེ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་རང་ཉིད་གསལ་ཅམ་དང་རིག་
 ཅམ་པ་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟགས་ཤིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་གོ། །རང་རིག་གི་སྤྱི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆོ་དཔེ་སྤྱིང་ན་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 མ་ཤར་བར་ཡུལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསལ་རིག་གཅིག་དང་། ཡུལ་སྟོན་
 པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་རིག་
 རྩ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་སྦྱང་བ་གསལ་རིག་གཅིག་དང་གཉིས་སྐྱེ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཤེལ་གོང་དང་ས་པ་རས་སྟོན་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་པའི་ཆོ། ཤེལ་གྱི་ངོ་

ན་རས་སྟོན་པོས་ཁ་བསྐྱར་བའི་དྲངས་ཆ་(༥༥ན)གཅིག་དང་། མ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་
 གོང་རང་དྲངས་པའི་དྲངས་ཆ་ཞིག་དང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གསལ་རིག་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་ནི་གཞན་རིག་གམ་གཟུང་རྣམ་
 ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་རིག་གམ་འཛིན་རྣམ་དུ་འཛིག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་
 དུ་སྤང་བ་དང་ལྡན་ཤེས། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མངོན་སྟོགས་སྤང་། །ཞེས་སྤྲ་མ་དང་།
 གློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་གློ། །རྟག་དུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་སྟོགས། །ཞེས་དང་།
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་པས་ཕྱི་མ་བསྟན་ཏོ། །གསལ་པ་ནི། རང་
 རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ལ་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་
 དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དྲན་པ་ལས་
 གྲང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས། སྐབ་ཚུལ་ཡང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་
 རྟོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཞེས་མི་སྐྱབ་སྟེ། ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ངོར་རྟགས་ཆོས་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དཔེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་ཅེན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རྟོང་རྟོང་བྱེད་ཡོད་དེ། རྟོང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་སྟེ། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་
 བོ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ། སྟོན་བོ་མཐོང་སྟམ་དུ་ཡུལ་དྲན་ལ། ཡུལ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་
 རྟོང་བས་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྟོང་མཁན་ནི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེའི་སྟེང་གི་གཞན་རིག་
 དེ་ཡིན་ཞིང་། རས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་ལ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་
 ཅན་རྟོང་བས་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་རྟོང་མཁན་ནི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེའི་སྟེང་གི་རང་
 རིག་དེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྟོན་བོ་རྟོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་(༥༥པ)སྟོན་བོ་དྲན་
 པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྤྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་རྟོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་
 སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པ་མི་འཐད་ཅེས་འདོད། །དེ་ལྟར་ན་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 རང་རིག་འགྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོང་བ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ལ་རྟོང་བ་
 ལ་རང་རྟོང་དང་གཞན་རྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་། གཞན་རྟོང་རིགས་པས་

ཁེགས་པས་ན་རང་ཚྱོང་ལས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་རང་ཚྱོང་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
དེ་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་རྒྱུངས་ཆད་ཏུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པའི་
རང་ཚྱོང་དེ་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ། །

གཞན་ཚྱོང་རིགས་པས་ཁེགས་ཚུལ་ཡང་། གལ་ཏེ་ཚྱོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་ཡོད་
ན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱས་མཉམ་དང་ཕྱིས་འབྱུང་གང་གིས་ཚྱོང་ཡང་སྐྱོན་
གཉིས་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། ཚྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ནི། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་ཚྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཇུས་གཞན་
ཡོད་ན་དེ་ལའང་རང་ཚྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཞན་དགོས་
སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྤྱི་མ་ལའང་མི་དགོས་པར་མཚུངས་ལ། དགོས་ན་
དེ་ལའང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ཤེས་པ་
ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་
བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་རང་གི་ཉར་ལེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་གཟུང་དོན་ཏུ་བྱས་
ནས་ཉམས་སུ་ཚྱོང་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྤོང་པོ་སོགས་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཕོ་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལ་ཉེ་བའི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་ཏུ་བྱེད་པ་པོར་ནས་
རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤོང་པོ་སོགས་གཟུང་དོན་ཏུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཆད་མ་གྲུན་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་(ལེན)པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་
ན། ཐུག་མེད་དེ་ལའང་དུན་པ་དེ། དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། ཁེད་འགྱུར་
དེ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་མོ་དེ་ཉིད་
ན། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱི་མ་
གཙོད་པའི་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་། སྤོང་པོ་གཙོད་པའི་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་
གཉིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་
རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་

ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ་རེ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུང་འདིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཅིག་ཅར་རུ་སྦྱེ་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པ། སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྦྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱགས་སྤྲུལ་བྱེད་ཅག་གིས་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རིག་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་དང་ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་བཀག་པས་ཡུང་གིས་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བརྟགས་ནའང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་པ་ཅན་རུ་བྱས་ན་གཉིས་སུ་འཇུག་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ནམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ནི། ཤེས་པ་རི་ལྟར་གསལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོད་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། རལ་གྱི་རི་ལྟར་རྩོད་ཡང་རང་གིས་(༥༦)རང་མི་གཙོད། སོར་མོ་རི་ལྟར་རིང་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག །སྦྱོས་བྱ་རི་ལྟར་རྩལ་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་རང་གི་སྤག་པ་ལ་མི་ཞོན། མེ་རི་ལྟར་ཆེ་ཡང་རང་གིས་རང་མེ་སྤྲེག་པ་སོགས་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད། གཅད་བྱ་གཙོད་བྱེད། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་རུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་མི་དད་བཞིན་རུ་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་རུ་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྲུང་བར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་ཡང་། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛོན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་ཅག་གིས་དྲན་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན། དེ་ནི་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།

རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རུ་དེ་འདྲའི་བླ་པ་འང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རུས་བླ་པ་ལས་གྲུབ་ན། །མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་
 པ་ཡི། །མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་བླ་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ནི། དེ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་བླ་པ་ཡོད་ན་རང་རིག་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ཆུ་ཡོད་ན་རྩ་ཆུ་ཤེལ་དང་། མེ་ཡོད་ན་མེ་(ལེན)ཤེལ་ཡོད་པས་
 མ་ཁྲབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་བླ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 གང་རྟགས་སུ་བཞོད་ཀྱང་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ལ་མ་
 གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བླ་པའི་རྟགས་
 ལས་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ནའང་དེས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 ཐོང་བ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རང་ཐོང་དང་གཞན་ཐོང་གཉིས་
 སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཐོང་བ་ཡོད་པར་འདོད་
 ཀྱང་རང་ཐོང་དང་གཞན་ཐོང་གང་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་མིང་
 གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བདག་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་གང་ཡང་མི་འདོད་པ་
 དང་། ཐ་སྙད་རུ་མར་མེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རུ་འདོད་ཀྱང་རང་གིས་གསལ་བ་
 དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་གང་རུའང་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་ཐོང་
 མི་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་ཙམ་རུ་ང་རང་གིས་ང་རང་རིག་ཅེས་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་དེ་
 ལ་རང་ཐོང་གི་དོན་མི་ཆང་ཞིང་། རང་གཞན་གང་གིས་ཐོང་དཔྱད་ནས་རང་ཐོང་
 འཇོག་ན་དེ་འདྲའི་རང་རིག་འདིར་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཐོང་
 ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔྱད་ནས་
 གཞན་ཐོང་འཇོག་ན་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཐོང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཐོང་བླ་

གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངས་སྒར་མཐོང་སྟམ་དུ་ཕྱིས་དྲན་མི་
སྲིད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ཞར་བྱང་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་
ལས་གསུངས་(༥༧བ)པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་
དྲན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། རྩུགས་སྒྲུ་མ་ན་རེ། དེས་སྒྲིན་
པོ་འདི་མཐོང་སྟམ་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། དེའི་ལན། འདིར་ནི་ཐལ་བ་དེ་དང་། དེའི་བརྒྱུན་རྟོན་གྱིས་སྒྱུར་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དང་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་
གཉིས་ཀར་རྟོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྟོང་དུ་འང་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་རང་རིག་པའི་རྩ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རང་རིག་མེད་
ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་ནི། གཞན་སྤྱང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་
བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒར་ཡུལ་སྤྱང་བ་ལས་ཕྱིས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་ཅན་
ཤེས་པ་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཁོ་ན་དྲན་པ་མིན་པར། ངས་སྒར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བའམ་སྤྲུགས་ནས་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱུག་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་ཡུས་ལ་རྩུགས་པ་ན་དུག་ཞུགས་ཀྱང་
རྩུགས་པ་སྤྱང་གིས་དུག་མ་སྤྱང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྤྲོ་ཐོས་ནས་དུག་ལངས་པ་ན་
སྒར་རྩུགས་པའི་ཆོ་དུག་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒར་དུག་ཞུགས་ཆོ་དུག་མ་སྤྱང་བ་དང་ཕྱིས་རྩུགས་པ་
དྲན་པས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་དུ། སྒར་ཡུལ་སྤྱང་ཆོ་ཡུལ་ཅན་རང་མ་སྤྱང་
ཡང་ཕྱིས་ཡུལ་དྲན་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའང་འཐད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གང་

ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱིས་དེ་ལས། འདྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པས། འདི་
 (༥༥ན)ཕྱིར་ང་ཡིས་མཛོད་སྟེན་དྲན་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་ཚུལ་
 ལུགས་ཡིན། ཁེས་གསུངས། འོན་ཏེ། སྡོ་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 ངས་སྤར་སྟེན་པོ་མཛོད་རྟེན་པའི་དྲན་པ་སྟེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་སྟེན་པོ་མཛོད་
 བའི་མིག་ཤེས་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཀར་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་ཁོང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཞན་
 ཏུ་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོ་འཛིན་དེ་ང་མིན་པས་དེ་དང་སྟེན་པོ་མཛོད་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། དེའི་སྡོ་འཛིན་གྱིས་མཛོད་བ་ལ་བཞེན་ནས་
 ངས་སྟེན་པོ་མཛོད་བར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་ཅག་གིས་དབྱུང་བ་
 ལྟར་བྱས་ན་མཛོད་དྲན་སོགས་མི་ཏུང་ཡང་མ་བཞགས་མ་དབྱུང་པར་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ལ་སྡོ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྟེན་པོ་དེ་དང་། དྲན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་སྟེན་པོ་
 དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁེས་པའོ། བྱོགས་སྤར་མ་བྱིད་ཅག་ལྟར་ན། ཕྱིས་
 ཀྱི་སྡོ་འཛིན་དྲན་ཤེས་གྱིས་སྤར་གྱི་སྡོ་འཛིན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དང་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཐོབ་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པའི་ཤེས་པས་སྤར་ཡུལ་ཐོབ་བ་ཉེར་སྟེས་གྱི་ཤེས་
 པས་ཕྱིས་མི་དྲན་པ་བཞིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟའང་དྲན་པས་དྲན་པ་རིགས་
 མིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་བཞིན། ཁེས་སོ། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་
 དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན།
 འཇུག་པ་ལས། གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ཁེས་རང་
 མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་(༥༥)རྒྱུད་གཅིག་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། སྤར། བྱམས་པ་ཉེར་སྟེས་
 ལ་བཞེན་ཚུལ་རྣམས་ནི། གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། ཁེས་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་

པ་དང་སྐྱུར་བཤོ། ཞེས་དང་། ཚ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ། ཚྱེད་བསྐྱོག་ཞིབ་མོ་
 རྣམ་འཐག་སོགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཞུང་འདྲིར་བསྟན་
 པ་རྣམས་དང་སྟོགས་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་སྟིང་པོ་དང་བདེན་གཉིས་རང་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འཇུག་པ་ལས་ནི། སྐབ་
 བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པ། རང་རིག་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་
 གཞན་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་རིགས་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་
 པ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་དང་བཞིས་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤར་གངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་རིག་ཐ་སྟངས་དུ་འང་མེད་ན་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་འདྲི་ལྟར་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོད་མ་
 གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་མིག་ཤེས་དེས་དེ་ལྟར་སྟོན་པོ་གཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་
 པ་དངོས་སུ་འབྱེན་ལ། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱི་སྟོན་པོ་མེད་པ་དང་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་སྡོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྐབ་པོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས་རིགས་པའི་སྟོ་གཞན་གསུངས་སོ། །སྟོགས་སྤུ་མ་དག་གིས་གཞན་དབང་
 གིས་ཤེས་པ་རང་(ལ་ན)བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལའང་རང་
 རྟོག་དང་གཞན་རྟོག་གི་ཆ་གཉིས་དབྱེད་ནས་རང་རིག་འཛོག་པ་ནི་རང་མཚན་ཁས་
 ལེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། འདྲིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་ཚུན་
 རྟོས་ནས་འབྱུང་བར་བཞེད་པས་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་གཞན་མི་དགོས་པ་རང་རིག་མི་བཞེད་དེ་རང་མཚན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་མདོ་ཅམ་
 རྟོས་ན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོད་མའི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་མི་སྤྱུ་བ་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ཚད་མ་དེས་རི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་
 ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་བཤད་
 པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། སྐྱེ་བཤད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་འཇལ་བས་ན་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 གཞན་དང་མི་འདྲའོ། དེ་བྱེ་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ལུང་གི་
 ཚད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། ཚད་མའི་གྲངས་ནི་གཞལ་
 བྱའི་དབང་གིས་འཛོག་ལ། གཞལ་བྱ་ལ། མངོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས། སྐྱེ་
 མ་ལ། རུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར། དཔེ་དང་འདྲ་བའི་ཚོས་སྒྲོག་གྱུར་
 དང་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞིར་སྟེ་ཡང་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་ཏེ་ཚད་མ་སྐྱེ་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདྲུ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
 ཚོག་གསལ་ལས་ཚོད་བཞོག་ཙ་འགྲེལ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 དུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་(ལ་བ)མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མའི་ངོ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བྱེ་ན། བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། སྐྱེ་མ་ལའང་། བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ཙམ་ལས་ཞི་ལྷག་བྱུང་
 འབྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། བདག་རྟེན་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཉིས་ཡོད། དེས་ན་སྟེ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལྟ་བུ་དབང་མངོན་དང་། སྟེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་
 དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་མངོན་དང་། བདག་མེད་ཤ་རགས་ཅི་རིགས་མངོན་
 སུམ་ཏུ་རྟགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
 གསུམ་མོ། རྩར་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་བཞེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། སྤྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་ཏུ་སྟེ་
 བའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་

གྱི་ཚར་པ་བདེ་སྐྱེག་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་མངོན་ནི་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲིང་བྱུང་
 པ་མི་དགོས་པར་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒོ་ལ་སྒྲིང་བར་གསུངས་པའི་
 མྱིར་རང་རིག་དང་མི་འདྲའོ། །རྟགས་སམ་རྒྱ་མཆོན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་
 གི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གུར་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་
 དེ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ངོ་མོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ལྟ་བུ་དངོས་སྤྱོདས་རྗེས་དཔག་དང་། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་
 ཀྱིས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་བྱིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་
 འོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིད་(༤༠)ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་།
 བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་སྟུམ་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་
 དཔག་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་ཐལ་འཁྱར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་
 ཆང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་
 ཡོད་དོ། །ཆད་མ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་དགོས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་
 རྟོག་བྱལ་དགོས་པ་སོགས་ནི་འདིར་མི་བཞེད་དེ། དུན་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་
 དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སོགས་ལའང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། ཆད་མ་
 དང་འབྲལ་ཤེས་མི་འགལ་བར་བཞེད་པ་སོགས་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་གཞན་དང་
 མི་འདྲ་བ་མང་བའི་མྱིར་རོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། སྐབས་
 འདིའི་དར་རྒྱུ་དང་ཟིན་བྱིས་ལས། ཚྭ་པ་འདི་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པའི་
 འོན་ཡིན་ཞེས་སྟེགས་སྤེའི་ཚྭ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཡང་རྟགས་འདི་བསྐྱབ་
 བཏུས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ལན་གྱི་སྐབས་གསུངས་འདུག་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་རི་
 ལྟར་གསུངས་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་ལས། གནས་མེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།
 རི་ལྟར་མི་བྱང་སྟེ། རི་ལྟར་སྤོང་པོ་མེད་ན་སྤྱིས་བྱར་འབྲལ་བ་བཞེན་ནོ། །གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱར་འབྲལ་བར་འཁྱར་བ་སྤོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱི་བ་ལ་སྤོང་པོ་དེ་དོན་

དམ་པར་རི་ལྟར་གྲུབ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཙ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་
 ཙ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་བྱི་མ་མེད་པར་གཤམ་པས་
 བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཙ་བ་གང་ཡིན།
 རྣམས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་(༥༠བ)པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཙ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གིས་
 འདུ་ཤེས་སོ། །རྣམས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཙ་བ་གང་ཡིན། རྣམས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལྟག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཙ་བ་ནི་རྟོག་མེད་པའོ། །རྣམས་པ་རྟོག་མེད་པའི་ཙ་བ་གང་ཡིན།
 རྣམས་པ་འཇམ་དཔལ་གང་རྟོག་མེད་པ་དེའི་ཙ་བར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་པའི་ཙ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ གནས་མེད་པ་སོགས་སྟོགས་སྒྲིབ་ཚུད་པ་སྟེ། འཁོར་བ་
 སོགས་འབྱུལ་བ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུལ་གཞིའམ་གནས་སམ་ཙ་བ་བདེན་པ་རེ་
 ཡོད་དགོས་ཏེ། རྟོག་ཏུ་མ་ལ་མིར་འབྱུལ་བ་ན་འང་རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 བཞིན་ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན། རི་ལྟར་མི་རུང་སོགས་གསུངས། དོན་ནི་འབྱུལ་གཞི་
 བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འབྱུལ་བ་སྟེ་རི་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་
 རྣམས་བྱར་འབྱུལ་བ་བཞིན། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཏེད་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་
 པར་རི་ལྟར་གྲུབ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཙ་བ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཙ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྟགས་དེ་མདོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་སྦྱབ་པ་ནི། དེ་སྐད་
 ཏུ་འཕགས་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དཔུ་མ་ལ་དགོས་ལྟས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། རྣམས་
 མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་། སོགས་དང་། ཡང་། རྟོག་ཏེད་བག་ཆགས་གོམས་པས་
 བྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཕྱི་མ་འདིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པལ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་བརྟན་ལ།
 དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་རྟོག་ཏེད་རྟོགས་པ་གོམས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 བསྟོད་ཚུལ་ལ། མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་ནི། ཐེག་ཆེན་(༥༡ན)མེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ནས་

ཐོབ་པ་ནས་ཚྲགས་ལམ་དུ་འཛོག་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། གངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཚྲགས་གསོག་པའི་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་འཛིན་ཁིང་། བརྟན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་བཞི་ལྟ་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་
ཅན་དང་། སེམས་བརྟན་ཁྱད་པར་འགོ་བ་ཡི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གངས་
མེད་གསུམ། ཀྱུན་དུ་ཚོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་མོས་སྤྱོད་ནས་འཛིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མགོ་
ཡང་ཚྲགས་ལམ་ནས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་
དུ་བཏང་ནས། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོར་ལམ་
དུ་འཛོག་ལ། རྟོང་སྟགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཆོ་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་རྩེ་སྒབ་དུ་སོང་བའི་རིམ་པ་ལས་སྟེའོ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
ལམ་ལ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་རབ་དགའ་སྟགས་བརྩུ་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སྟགས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ།
རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བྱའོ། ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། འདིར་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
གང་བྱང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཛོག་གོ །

ས་བརྩུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
(༦༡)པས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེར་མེད་དེ། ས་བརྩུ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་
སྤང་བྱ་རྩིས་མཁས་ནམས་ཀྱིས། བརྟེན་པར་རུས་མ་ཡིན་ཁིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་
ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྟགས་ཀྱི་ས་ཀྱང་ཀྱང་། བརྟེན་མི་རུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་རུས། ཞེས་
གསུངས། འོན་ཀྱང་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་
འདྲ་བ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་ས་བརྩུར་སྟེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་

གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ཁྲད་པར་ནི། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་
 པ་སོགས་སོ། །མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཁྲད་པར་ནི། ས་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལས་ཕྱི་
 མ་ཕྱི་མ་སྤྱོད་སྟོབས་དང་ལམ་བཤོད་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྲད་པར་
 ཐོབ་པའོ། །པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཁྲད་པར་ནི། ས་དང་པོ་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
 འཐོབ་པ་སོགས་སོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན། པ་རོལ་འདིར་ཕྱིན་ཞེས་ལས་གྱི་
 སྒྲ་སྒྱུར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་ན་མེད་ལ། འདིས་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་འང་པར་ཕྱིན་བརྒྱ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་
 དུ་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྟེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་ནི། ས་དང་པོ་བ་པལ་ཆེར་
 འཛམ་སྒྲིང་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྟེ་བ་འཛིན་པ་སོགས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་
 ཅམ་སྟེ་ས་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་
 གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག་ །ཅེས་སོགས་གསུངས། འདིས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བསྟན་ལ།
 ཆོགས་བཅད་འདི་དང་། འོག་དུ། སེམས་མེད་པ་ལ་མཚོན་བྱས་པས། །ཞེས་སོགས་
 དང་། འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་
 དང་། (༤༣ན)རང་འགེལ་ལས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་མེད་
 པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་
 ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་
 འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་
 བ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཡུལ་མཐུན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་གཉིས་སོགས་གསུངས་པ་

མི་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་སྟོས་ཏེ་བཞག་པས་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་དུ་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱང་གང་
ཡང་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་དང་། སྟོབས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འཇུར་
བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྱུང་། ཅིས་དང་།
དཔལ་བོས་ཀྱང་། སྟོད་འབའ་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱབ་
ལགས་གྱི། ཞིས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། མངོན་
སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། ཅིས་དང་། གཞུང་འདིར། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔལ་དག ཀུན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། ཞིས་སོགས་ལྟང་དུ་
མ་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད། (༡༣བ)ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཡོད། ཡེ་ཤེས་དེ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་
གོས། །སྤྲ་ཆོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བརྟག་ན། དྲི་མ་ཆོག་གྱུར་
གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་དྲི་མ་
ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྟེག །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྩོུས་ཀྱི་
གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བརྟག་ན་དྲི་མ་འཆོག་ཀྱང་གོས་མི་འཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མེས་སེམས་སྟིང་གི་དྲི་མ་བསྟེགས་ནས་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་
བསྟེགས་ནས་མེད་པར་མི་བྱེད་ཅིས་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། སེམས་དང་དྲི་
མ་གཉིས་ཐོག་མེད་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་དང་། དྲི་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འབྲལ་བྱང་སྟོ་
བྱར་བ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་དང་རྒྱའི་རྟོག་

པ་སོགས་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་དང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་
ཟད་པ་ན་སེམས་ཀྱང་འཛད་པར་འདོད་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
དང་དྲི་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅིའང་མེད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་འགའ་ཞིག་
གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་བྱུང་འབྱེད་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་སྤར་གྱི་ཡུང་རྣམས་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས་པལ་ཆེ་བའི་དོན་ནི། ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་དེ་ལྟར་(༥༣ན)གསུངས་པ་ཙམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་
རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་མོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་
པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་ལྟ་བ་མ་
གཟིགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱང་
གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་
མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་
དེ་དང་བྲལ་བའི་མྱར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟེད་
དུ་མཛོད་ལས། ཀང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཞེས་མདོ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་
དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་མི་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱང་མཐའི་བར། །ཞེས་
དང་། རང་འགྲེལ་དུ། སེམས་འགགས་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་འགགས་པ་ལ་མང་དུ་
བཤད་ཅིང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཅེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སེམས། རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བསྐོས་བྱས་པའི། །འཁོར་བ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཉིད་དེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
ཐར་པ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དེས་
ཡུལ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟོད་བསྟེན་མཛད་པ་མང་ངོ་། །

ཡང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུགས་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
མོས་སྦྱོང་གི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བརྩ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་ཚོགས་གཉིས་(༤༣༧)
གི་རང་འབྲས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱ་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རིན་
ཆེན་སྤང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་
ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་མདོར་བཤུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །

དེའང་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་མདོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ས་བརྩའི་རྒྱན་
མཐར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་མའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པས་གཉིས་རྣམ་སྤྱོད་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་
རྒྱ་བཞག་ལྟ་བུར་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་ཆོ་ཤེས་བྱ་
རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་རྣམ་སྤྱོད་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་
ཤེས་བྱ་རི་རྟེན་པའི་བྱུང་པར་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱ་ཅུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་
ལྟར་མདོན་སྤུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོ་ཚོས་སྐྱ་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པར་
རྒྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སྐྱ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མདོན་
དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྤྱད་གཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ཆོ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཉམ་རྗེས་རོ་བོ་གཅིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱར་འཁྱར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ཚོས་ཉིད་དེ་དྲི་མ་
མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འཁྱར་བ་དང་། རྒྱན་མཐའ་བའི་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སྐྱའི་ལུས་སུ་འཁྱར་ཞིང་།
དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཞིང་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་སྤུལ་པའི་སྐྱ་མཐའ་
ལས་པ་རྟོན་པ་སྟེ། སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་(༤༣༨)པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་བཞིའི་
རོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་གདོད་ནས་བདེན་གྲུབ་

གྱི་མུ་བར་གྱིས་དག་པས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གཞིན་པོས་སྒོ་བྱར་གྱི་རྒྱ་
 མ་དག་པར་བྱས་པས་ན་སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆ་སྟེ་གཞིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུལ། ཁི་
 ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 སྒྲུ་ཉིད་ཀྱི་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོགས་མང་ངོ་། ཡོངས་སྒྲུ་ནི་སྒྲུ་ཉོན་པ་རྒྱན་མི་འཆད།
 གཟུང་བརྟེན་པ་རྒྱན་མི་འཆད། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད། དེ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲུ་ལྷ་ཆོགས་སྒྲུ་ལྷང་ཡང་སྒྲུ་
 ཆོགས་སྒྲུ་མ་བྱལ་པ་སྟེ་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྷན་ཏུ་རྒྱུད་བྲམ་བཤད་ངོ་། སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི།
 ཉོན་ལམ་ཏུས་སྒྲུ་ཉོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཏབ་པ་ལས་འབྲས་ཏུས་སྒྲུ་གཏུལ་བྱའི་
 རྒྱུད་ཆོད་དང་འཚམས་པར་རྣམ་རྟེན་མཐར་ཡས་པའི་སྟོན་ས་གཞན་དོན་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་མཛད་པའོ། འདྲེ་ན། བརྟེ་སྒྲུལ་སྒྲུ། རྒྱུ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་
 སྒྲུ་ཉིད་གསུམ་མོ། འདྲེ་ལྷར་སྒྲུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གསང་
 བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་།
 ལྷན་གྱིས་བྱལ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་སྟིད་པ་རི་སྟིད་
 ཀྱི་བར་ཏུ་རྣམ་ཚྭ་དང་འབད་ཚེ་ལ་ལ་མ་སྟོས་པར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་ཏུ་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་རེ་བ་
 ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པར་མཛད་ངོ་། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་སྟེ། སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས། ཡོན་
 ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་མོགས་རྒྱས་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་དཔོན་མོ། །

ཡང་། སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས། །(༤༦)ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛོད་ལན་དུ་
 བྱལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་འདྲ་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མེད་པ་
 བདེན་མོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཀྱི་སེམས་མེད་པ་བདེན་མོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་
 མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ལུས་བ་དང་དུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི། མེ་རྟོག་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ལས། སེང་
 གེ་རྣམ་པར་ཆེ་བ་གང་ལ་ལ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཡོངས་

སྒྲིབ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་རུང་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདི་ལྟ་
 གྱེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་གི་ཡོངས་སྒྲིབ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འཕྱུར་
 རོ། །སེང་གེ་རྣམ་པར་ཅེ་བ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་
 དང་བར་འཕྱུར་ལ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་། བ་བཟའ་དང་། ཞལ་
 ཟས་དང་། གཟིམས་ཆ་དང་། བསྐྱུན་གསོས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་བདེ་བར་སྦྱར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེ་སྟངས་ཏུ་བྱས་ཤིང་རི་མོར་བྱས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་རྗེད་ལ་རིམ་གྲོར་
 བྱས་པ་དང་། གང་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་རིང་བསྐྱེལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་
 པ་ནི་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་གྱེ། བྱེ་བྲག་གམ་ཐ་དད་ཏུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཆོད་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
 རྫོང་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། གང་ཡང་སྒྲིབ་ཐུང་ན་འདས་
 པ་ཡི། འིང་བསྐྱེལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་མཆོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འཕྱུར་
 བར་མཐོང་། གང་ཡང་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། གང་ཡང་སྒྲིབ་ཐུང་ན་འདས་པ་
 ཡི། འིང་(ཡལ)བསྐྱེལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་མཆོད་པ། སེམས་ཀྱང་མཉམ་ལ་འབྲས་
 བྱ་མཉམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསྐྱེལ་བའི་ལས་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཀྱི་པོའི་
 མདོ་སོགས་དྲངས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྦྱབ་པ་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མི་
 དགོས་ཅོད་པ་དང་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཅོད་པ་དགོད་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གོལ་འཕྱུར་གྱི། སྦྱང་ཉིད་
 མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཁོ་ན་ནི། བདེན་བཞིན་བྱང་ཆོས་
 རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་ཏུག་མདོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བེན་གོམས་པས་འཁོར་བ་

ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་འཛོལ་པར་འཇུག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཛོང་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟེར་མཁན་ནི། ཐར་པ་ཅམ་འཛོལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་
རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལའང་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་
འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱི་
བཀའ་མིན་པར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་དེ་དག་ནི་འདིར་ཚུགས་
སྡེའི་གཙུག་པོ་ལ། །ཡང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་
བཀའ་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞིན་ནའང་།
ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱང་འདིར་ཚུགས་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འདིར་དེ་དག་
གི་དོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཅམ་
འཛོལ་པ་ལའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ལན་བསྟན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིར་སྐོར་རྣམས་ནི་ཉན་རང་གིས་(༥༥)ཆོས་
གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྲུངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཤོས་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ནི་འདིར་ཙུ་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་མདོར་བསྟུན་ཅེ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་དཔལ་
ལྷན་ལྷ་བས་ཆོག་གསལ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ཆུང་གྱི་ལུང་རིགས་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དེ་
རྟོགས་པར་ལུང་རིགས་གྱི་སྐོར་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ། དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཁྲུངས་བྱེད་བག་
ཏུ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ཏུ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྤྱན་དག་འདི་དག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་
པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་སྟོན་པོའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྒྲིབ་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་
སྟོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་བྱུང་བའི་སྐྱུ་དག་
དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་
པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
གྱི་རང་གི་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་
པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷང་འདིའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་
བཀྲལ་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགེལ་དུ་མདོ་འདི་བྲངས་ནས། ལྷང་འདི་ལས་ནི་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཤེས་པ་ཡང་(༥༤ན)ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
དེའང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་
དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་
རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཏེ། ས་བྱུག་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
བ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་
ཅན་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་
པར་མདོ་དེས་བསྟན་ཏོ། །འདིས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་སྒྲིབ་
སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུས་ཏེ་ས་དང་པོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དགོངས་སོ། །

ཉན་རང་དག་བཙམ་རྣམས་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་བདུན་གྱིས་གཞི་དུ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིས་རྣམ་པར་དབྱེད་(༧༦)པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྟོང་བཞིན། ཞེས་དེ་འདྲའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ས་དང་པོ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པ་དཔེར་བཞོད་པའོ། །འདོད་ན་སྤར་གྱི་མདོའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་བཞིན། ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་

ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་
བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་སྤྱན་ཅི་ལྟ་གི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་སྤྱང་བའི་སྤྱར། ཞེས་པའོ། །འདིས་
ནི་གདགས་(༧༩)གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་སྤྱང་བར་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་
ཡུལ་ཡང་སྤྱན་འབྲེལ་མི་རུས་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་སྤྱི་རོལ་པའི་
དྲང་སྟོང་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་སྟོང་མི་རུས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྤྱ་རྒྱས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བྱད་པར་སྟོང་རུས་པའི་སྤྱར་རྟེ། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རིང་ཏུ་གོམས་ན་དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་
བ་རྣམ་འབྱུར་མངོན་སུམ་སྤྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྲུབ་ལ། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱང་བཏགས་གྱི་ས་བོན་སྟོང་
རུས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་སྟོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
ཐྱིབ་ལྟན་སྟེས་གྱི་ས་བོན་སྟོང་རུས་པའི་སྤྱར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལན་ནི། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལོགས་
བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་རང་རྒྱ་སྤྱབ་
པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གསར་ཏུ་མཐོང་
བའི་རྣམ་འབྱུར་མངོན་སུམ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་དབྱེད་པའི་ལམ་འབྱུང་
མོད་གྱི། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་(༧༩)མཐོང་ལམ་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་རྟེ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་

ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱ་རྒྱས་རགས་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་
 པ་ཅམ་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
 བར་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱམས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རིགས་ཏེ།
 དཔེར་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ལབ་
 ནས་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟེང་ནས་ས་བཙུ་དང་ལམ་སྤྱི་མ་གསུམ་བཟོད་པར་
 གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱམས་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཡང་དབྱ་མ་པས་
 དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཉོན་
 མོངས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགོག་རྒྱས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་
 གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགོག་རྒྱས་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་རེ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་ལྷགས་
 འདིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།
 དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་(༥ན)པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་རྒྱམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་དམན་མཚོག་གི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་པ་སྤྱོད་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་

འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤྱིར་རྣམས་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་
པའི་དོན་ཡང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་
མ་ཕུང་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་མི་རྣམས་ཤིང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་ཕུང་
བར་སོང་བས་བྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་ན་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པས་བྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་སྟེ་རིམ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟེང་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྫོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཕུང་མོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྫོགས་དགོས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་བྱོང་གིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་
ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྟོས་སྤྱད་བྱ། ཞེས་དང་། སྤང་པ་ལས། བདག་
ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། སེམས་ཅན་(༥༥བ)ཐམས་ཅད་
ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བར་ཡང་། སྟེས་བྱ་
ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟ་བར། རྟེན་བཞིན་ཁམས་ནི་
རེ་རེ་ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། ཞེས་དང་པོར་སྟེས་བྱ་ཡང་དག་
པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གདགས་གཞིའི་ཁམས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་
པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངེས་སྤྱིང་བདག་མེད་
ལ་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱི་བྱང་མེད་ཀྱང་བྱང་གཞིའི་གནད་གིས་གང་ཟག་གི་སྤྱིང་དུ་ངེས་སྤྱིང་
ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་སྤྱིང་དུ་ངེས་དཀའ་བས་རྫོགས་དཀའ་སྤྱིང་
བྱང་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷ་གྲུ་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་བདེན་པར་མེད་པའི་
སྤྱིང་ཉིད་ལ་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་རྫོགས་དཀའ་སྤྱིང་བྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱད་པའི་མཐུན་དཔེར་གཟུགས་བརྟན་འགོད་པ་བཞིན་ཡིན་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་འཆད་ཚུལ་མང་ངོ་། །

གཞུང་འདིར་ཡང་། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
 དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་པས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བདག་
 མེད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་ཤེལ་ས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་
 ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ལོན། ཁྱེད་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གིས་
 དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། ཁྱེད་ལོན་དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མཐོང་། ཁྱེད་སོགས་ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱིར་བཏོན་
 མེད་ཆོད་མས་ངེས་ན་དེ་ནས་ཆོས་(༤)གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོང་ཁ་སྟོན་
 པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཅུས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་འགོད་པ་ལ་མི་
 ལྟོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོའི་ཤེས་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་
 བྱེད་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་
 སྒྲུལ་པའི་བྱང་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་སེམས་དགྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་ནས་
 སོང་སྟེ་དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་
 རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ན་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་རི་སྟེན་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་
 ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་བྱང་མེད་མ་མཆིས་
 པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷོང་
 པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མི་དེའི་མདོན་པར་བཅོན་པ་དེ་ནི་ལོག་

པ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྤོང་
 དང་། དག་སྤོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྟེས་ཤིང་
 མ་བྱུང་བའི་(༥༧)ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྟུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་།
 སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྟུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲོམ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། མི་སྟུག་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་བྱགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 ལུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏེ། སྟུ་
 མའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། ལུང་པོ་
 བདེན་གྱུ་བྱ་བྱེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 པས་ཐར་ལམ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཐུང་གི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས་
 སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་
 བདེན་གྱུ་བྱ་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་འཁོར་བར་མི་གྲོལ་བར་
 བསྟན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་རེ་ཞིག་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ནི་དགྲ་བཙུན་པའོ་སྟུམ་དུ་བཟུང་
 བས། དེ་འཆི་བའི་ཆོ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་སྟེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་
 ར་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་(༡༠ན)པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་
 འགྱུར་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། དེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་སྟུག་

བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡང་སྤྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་
ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་
པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་སོམ་
ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིར་ལྟང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔལ་བ་ཆེན་པོ་
དག་ཏུ་ལྟང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་ལུང་གི་དགོངས་
པ། གཞུང་འདིར། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་
ཡིན། ཞེས་དང་། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། ཟུང་ན་འདས་པ་འང་
དཀའ་བར་གནས། ཞེས་དང་། རྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། འགགས་པ་
སྤར་ཡང་སྐྱེ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བདེན་བཞི་བདེན་མེད་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མདོ་དེ་ལས་
བསྟན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་
ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་
པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཏན་ནས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མཛོན་ཏུ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིས་(༡༠བ)ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་པས་
རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏེ། གཞུང་ཡང་། རྩི་གཙོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་རི་སྟམ་ཏུ་སེམས། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་འདི་སྟམ་ཏུ་བདག་གིས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་སམ། ཞེས་པ་ནས་གལ་ཏེ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་
དེ་འདི་སྟམ་ཏུ་བདག་གིས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་
པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
འབྲས་གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འདིས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་

ཐོབ་མཁན་དང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་ན་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་ཁིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མུང་བ་ལས་ཉན་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས། ཡུང་འདི་ཤེར་འབྱུང་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་
 པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་སོ། །ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཟུད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་
 བར་བྱ་སྟམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས་འདིའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་ཁིང་
 མང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་
 པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཉིད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་
 ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་སྲིད་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་མུང་
 བར་འཛིན་པ་དེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་རར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་
 འབྱེན་མི་རུས་ཤིང་། དེ་(༡)ན་མ་རུས་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཡང་
 སྲིད་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། ཡང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་
 འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་
 དང་། སྟེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་དང་
 དབུས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟེ་བྱི་ངས་པ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་ལས་རང་འབྲས་ལས་དང་།
 ལས་ལས་རང་འབྲས་རྒྱག་བསྐལ་སྟེ་ཁིང་། དེ་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་དང་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་སྟེ་བས་ན་ཕན་ཚུན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་གཅིག་
 གཅིག་གི་འབྲས་བུར་ཕར་སྟེ་རྒྱར་སྟེ་འདི་ངར་ནས་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་
 བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་དང་། ཡང་། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རུས་གསུམ་
 ཉིད་ཏུ་འང་མ་ཐོབ་སྟེ། །རར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྟེ་

བ་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་ནུ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་བདག་གཞན་གཉིས་
དང་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཉིད་རུ་འདྲ་། སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་མཐོང་བས་རང་འཛིན་ཟེད་པར་འཕྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ལས་དང་ལས་ལས་
འཁོར་བ་འབྱུང་བའང་ཐོག་པར་བསྟན་རྟོ། ། ཁོང་གི་ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་
པ། ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ལས་གསོག་
པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིས། མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་འཛིན་
བྱེད་པ། ཁྱེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་གྱིས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་མཐར། (༡།བ)དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རུ། འཁྲོ་
བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་རུ། གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྷ་
རན་འདལ། ཁྱེད་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ལུང་འདས་ཐོབ་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་
ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ལས་ཉན་རང་གི་དབང་རུ་བྱས་ནས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཁུག་ཐོག་རུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། མཐོང་
ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་བར་རུ་
སྲིད་མཚམས་སྟོར། ཁྱེད་གསུངས། ལུང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་རྟོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དྲོས་པ་འདྲ། ཆོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་འདྲ། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་
བུ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་
གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། ཁྱེད་དཔེ་ལཱའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྟན་པར་ཐལ་འཕྱུར་བས་བཞེད། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་
ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་
ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་སྐྱབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྣོད་ལས་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྣོད་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་
 བསྟན། གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྣོད་པ་ཉིད། ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། གཅིག་
 པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཁེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་སྣོད་ལས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་(༡༢ན)མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱི་སྣོད་ལས་འདུས་བྱས་
 ཟད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་སྣོད་ཉིད་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་
 སྣོད་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཚུལ་ཡང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་
 དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ།
 དེས་པའི་སྤངས་པ། བྱང་བར་ལྟར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་
 པ། ཉེ་བར་ཁི་བ། ལུབ་པ། སྟག་བསྐལ་གཞན་གྱི་མཆོམས་མི་སྦྱར་ཁིང་མི་འབྱུང་
 མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཁི་བ། འདི་ནི་ཁྱུ་ལོ་མ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་
 པར་སྤངས་པ། སྤྱིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ལྟ་དན་
 ལས་འདས་པའོ། ཁེས་གསུངས། དོན་ནི་སྟག་བསྐལ་འདི་ཁེས་ཉེ་ཆོག་གིས་སྐྱེ་བ་
 འདིའི་སྤང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་
 མའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར་བ་
 སོགས་གསུངས། སྤང་འདིས་སྟག་མེད་ལྟར་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་མ་
 ལུས་པ་ཟད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན། རྒྱུད་བླ་མར། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་
 ཟད་ཕྱིར་རོ། ཁེས་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་སྣོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་རྩེ་གཉིས་སྤང་གི་སྦྱོས་པ་མ་ལུས་
 པ་ཉེ་བར་ཁི་བའི་སྦྱོ་ནས་འདུས་བྱས་དང་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་སྟག་མེད་ལྟར་འདས་མདོན་
 དུ་བྱས་(༡༣བ)པའི་དོན་དུ་འཆད་རིགས་ཀྱི། དངོས་སྣ་བས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟད་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ལ་བྱ་མི་
 རིགས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་སྤང་པོ་ཟད་པའི་དོན་གཉིན་པོའི་སྒྲོབས་གྱིས་
 སྤང་པོ་ཟད་པའམ་རྒྱུ་ཆད་པའི་དོན་རྩ་འདྲིང་ན་འང་། དེ་ལྟར་འཆད་མི་རིགས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་རྩ་བྱས་པའི་ཆོ་མངོན་རྩ་བྱེད་པ་པོའི་
 གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཆོ་མུང་འདས་མངོན་རྩ་མ་བྱས་པར་
 འདྲིང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་ཏེ། མུང་འདས་མངོན་རྩ་བྱས་ཆོ་འདུས་བྱས་
 དང་སྤང་པོའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་པར་འདྲིང་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་
 ཡོད་ན་སྤང་པོ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་དག་ཁྱང་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ན་མདོའི་དོན་རི་བཞིན་འཆད་མི་སྤུབ་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ལྷང་ཕན་ཆོགས་
 ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སལ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཤིང་། དོན་དེ་ཉིད་ཆ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
 གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདི་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པར་འདྲིང་པ་ལ། (ལྔན)ལྷང་བདུན་གྱིས་གཞི་དཔར་གྲགས་
 པའི་ལྷང་བདུན་གྱི་དང་སོ། །རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ། །སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གསུམ་དང་། གཉིས་པ། རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 དགྲ་དང་། གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །སོགས་དང་། བཞི་ལ།
 གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་དོན་པ་འདྲ། །སོགས་དང་། ལུ་པ། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་པ། །སོགས་དང་། རྩལ་པ། ཉན་ཚོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདྲིང་པས་

ཀྱང་། སོགས་དང་། བརྟན་པ། གང་དག་བདེ་གཤེགས་སོགས་སྤྱད་པའི་ལུང་རྟེ་
སྤར་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ལུང་དང་པོ་ལྷ་ཆེན་བས་འཇུག་འགྲེལ་རུ་
བྲངས་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དཔེ་
མཁུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཆོག་གསལ་རུ་བྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤྱོད་བཤུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་
རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཆ་ཤེའི་རབ་
བྱེད་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པར། ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་
དོན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རུ་བཤད་པ་ལ། ལེགས་ལྟན་གྱིས་
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེའི་ལན་དཔལ་ལྷན་ཆེན་བས་མཛད་པ་ལྟར་བཤད་ན།
ལེགས་ལྟན་བྱེད་ཀྱིས་དེ་སྤང་སྤྱོད་པ་དེ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་རུ་འགྱུར་
ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་རུ་འགྱུར་ཟེར་བ་
(༧༩བ)གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། ས་དང་སྒྱུད་པ་
དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བསྟོན་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་ལས་པ་
སྟོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ལན་མཛད་དེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྤང་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲིང་བ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །སྒྱུད་པ་
ཡོངས་བསྟོན་པ་བཤད་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གལ་འབྱུར། བྱང་ཆུབ་སྒྱུད་
ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྤེལ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་
པ། །དེ་སྤྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུངས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤེལ་ལས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་པའི་སྒྲོན་ལས་བསྟན། ཐེག་ཆེན་ལས་རིགས་

པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོན་སྐྱུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་མཛད་དེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྐོབ་
 དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་ནས་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་
 མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་
 ལགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་དེ་རྟོགས་པར་སྐོམ་མི་སྐོམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་མོ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནའང་། (ལྟན)
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་སྐོམ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་པས་རིགས་
 པ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་བསྐོམས་པས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་སྐོ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་པས་ཆ་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གཞི་རེ་རེའི་སྤྱོད་དུ་འང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བདེན་མེད་བསྐྱབས་ནས་
 བསྐོམས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐོ་གྲོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 ལྷན་མས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཅམ་ལས་མི་སྐོམ་ཞིང་། སྤྱི་མས་ཤེས་ཐྱིབ་སྤྱོད་པའི་
 ཆེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་
 སྐོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ནམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་པའི་ཚུད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལས།
 གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱོད་རུས་ཀྱང་ནང་ཤེས་
 པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་
 གསུམ་གྱིས། ཉམས་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་མ་བཤེ་ཅུ་དང་། །ཞེས་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ཤེས་
 ཐྱིབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་སྐྱོན་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། ལྷང་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་བསྐོམ་བྱའི་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་

ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་སྐབས་འདིར་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མིན་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཁྱེད་རིགས་ཀྱི་ཚོད་སྤྱོད་གི་སྐབས་སོགས་སུ་ཉན་རང་
འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་(ལྔ་བ)འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་
འཇུར་དུ་གནས་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་མི་འགལ་
བའི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྦྱབ་པའི་ལུང་རིགས་ལྷ་བའི་
ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྒྱུད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་དང་གནད་གཅིག་
པས་ཅུང་ཟད་སྟོས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཐུག་ལས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
གཞག་སོགས་ཐལ་འཇུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་མཐའི་བྱད་པར་མཐའ་
དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟ་དང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གསལ་པ་གཉིས་དབྱངས་གཅིག་
དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་སོགས་གསུངས། འདིར་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྤྱོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། ཉན་མོས་ཐེ་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་སྦྱབ་
ཚུལ་ཡང་། རི་རྐང་དུ། མདོ་ཐེ་སོགས་སུ་མ་བརྩས་དང་། ལམ་གཞན་ཉེ་བར་
སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་
བཞིན། ཁྱེད་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཐེ་སྟོང་གསུམ་དུ་མ་བརྩས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་
བྱེད་མཐའ་པ་དག་ནི། བྱས་བྱས་པ་སྦྱང་བར་གནས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་
པ་སོགས་སྒྲ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི།
ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། དཀོན་
(ལྔ་བ)མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། སྟོན་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། ཁྱེད་

དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞིན། ཞེས་
པའོ། །སྐར་ཡང་དེ་དག་གིས་བཀའ་མིན་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ལན་འདེབས་
ཚུལ་བཅས་ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་པ་དང་། བྱང་སེམས་བདེ་ནས་
བདེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོས་ཀུན་ལ་བྱུང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཕྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རིམ་པར། འདུས་བྱས་མི་རྟག་དང་
ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་པ་དང་། བྱང་འདས་
ཞི་བའོ་ཞེས་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
སྟོན་དེ་དག་མེད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྲང་བས་རྒྱུན་གྱི་རྟག་
པར་བཞག་གི་རྟག་དངོས་མིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
དབང་གིས་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི་རྟག་གཅིག་གི་བདག་ལྟ་བུ་མིན་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གཏན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཡང་
རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་བྱང་འདས་ཞི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
གིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་མི་སྤྲང་། མདོ་སྡེ་(ལྔ་བ)
ལ་མི་འཇུག །ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཀའ་བསྟུ་བྱེད་པ་པོ་
དག་གིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་གང་གིའང་ཁོངས་སུ་མི་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལས་བདེན་བཞི་སྟོན་པས་མདོ་
སྡེ་ལ་འཇུག །ཉོན་མོངས་འདུལ་བའང་སྤྲང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དང་ཡང་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་ཅག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་དག་ལའང་མི་མཐུན་པ་མང་།

བས་པན་ཚུན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་པ་སོགས་དུ་མ་སྤང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ནི་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇུག་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཐེག་
 ཆེན་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱ་ལའང་
 སྤང་། རྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་རྟོན་ལྷན་པ་པོ་དག་གིས་མ་བརྩམས་ཀྱང་། ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་།
 བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སོགས་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་པ་
 བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སལ་ཆེན་སྡེ་པའི་སྡེ་རྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དང་།
 ཤར་རིའི་སྡེ་པ་སོགས་གྱི་གཞུང་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་རྟོན་དང་། འཛིགས་མེད་རི་
 པོའི་སྡེ་རྟོན་གྱི་ཉིས་རྟོང་པ་སོགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འཕྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས།
 ཡང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་ཁྱུས་དང་། གཟུངས་བརྒྱ་བ་དང་། སྦྱང་བར་
 གནས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། སྡིག་པ་
 ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡང་འདག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆད་ལྟ་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྟོང་(ལ་ན)ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། བྱིས་པ་ལ་
 རྒྱག་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་བརྩགས་པ་སོགས་
 རྒྱགས་པ་དང་འགལ་བ་མང་དུ་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ནི་བདུད་དང་རྟོག་
 གས་བྱས་སོ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཁྱུས་བྱེད་པའང་རྩ་ཉིད་སྡིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་མི་
 འདོད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་དོས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། གཟུངས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་། སྦྱང་གནས་སོགས་ནི་ལྟོང་སྒྱགས་སྦྱབ་
 པའི་ཆེད་དང་། རྟོབས་བཞི་ཆང་ན་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་འདག་པར་ལུང་རིགས་གྱིས་
 འབྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཡང་ལུང་རིགས་གྱིས་
 འབྲུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འགའ་ཞིག་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ལུངས་ཀར་
 དང་རི་རབ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས་རང་

བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་ལ་རབ་བྱང་དག་གིས་ཀྱང་ཐུག་བྱ་བར་
ལྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གྲགས་པའི་ལྟེ་སྟོན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་
བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕར་ལ་གཅེས་སྦྱས་བྱ་བའི་སྦྱང་དུ་ཡིན་པ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟན་འབྲིན་བྱས་པ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་
སྦྱབ་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་རྒྱུས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་སོགས་ནས་བྱང་བ་ལས་མདོ་ཙམ་གྱིས་པའོ། །

དེའང་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་གིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་རྣམས་(ལ༥བ)བཀའ་མི་འདོད་པར་གྲགས་ལ། སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྦྱས་སོགས་བྱོན་
པའི་རྗེས་ནས་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་རྒྱུང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་འདོད་མི་འདོད་
ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་བྱང་བར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྦྱར་བ་འདེབས་
མཁན་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པར་གྲགས་པའི་བྱེ་མདོ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
སྦྱ་བ་འགའ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསམ་པ་
དམན་པས་རང་དོན་ལ་ཞུགས་ཕྱིར་ཐེག་དམན་རྒྱ་བཞག་ནའང་། རྟོང་ཉིད་རྟོན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་བཀའ་འདོད་པར་མ་ཟད་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཁོང་
རྒྱ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྦྱ་མར། ཆོས་སྤྱོད་གི་ཉེས་པ་བལྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྦྱབ་མཛད་ཅིང་། མདོ་རྒྱན་བཀའ་སྦྱབ་ཀྱི་ལེན་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། སྦྱ་སྦྱབ་ལེགས་ལྡན་སོགས་མེད་སྦྱ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་
སྦྱོད་འཇུག་འདི་ཉིད་སོགས་སྦྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྦྱབ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བས་དགོས་
པ་ཆེ་བར་སྦྱང་ངོ་། །

ཡང་། དེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་ལས་དང་
ཉན་ཐོས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་རྟོན་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྲུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
གང་ཞེ་ན། སྤྱད་པ་ཡང་འབྲུང་བ་ཅན། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ།
དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤྱད་
པ་དང་། སྤྱད་པའི་སྤྱད་པ་དང་། འཇིགས་པའི་སྤྱད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
སྤྱད་པ་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་ནས་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་(༡༢)ན་
གསུམ་གྱིས། མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བུ་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱད་པ་གསུམ་བཟུན། ཡང་
ན། སྤྱ་མ་མདོར་བཟུན་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ད་ལྟའི་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་མི་འབྲལ་བར་
སྤྱད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲུང་འདོད་ཀྱི་སྤྱད་པ་བཟུན་པ་
ལ་སྤྱར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དབྱེ་བ་བཟུན་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
འདོད་སྤྱད་དང་། བདག་རྩ་ཆགས་པའི་སྤྱད་སྤྱད་དང་། སྤྱག་བསྐལ་འདོར་འདོད་
ཀྱི་འཇིགས་སྤྱད་དེ་གསུམ་མོ། །

མངོན་པ་ཀྱན་བརྩས་ལས་མདོ་འདི་དངས་ནས་སྤྱད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྩ་
འགྲོ་བའི་སྟོན་གཙོ་བོར་བཟུན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་དོན་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱད་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་
རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་
བལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱད་
པར་སྤྱད་པས་བྱུང་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་
ལ་འབྲལ་བར་དང་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྤྱད་པ་སོགས་ཆོར་བའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདས་པ་ལ་དུན་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་འོངས་
པ་ལ་དགའ་བ་ནི་རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་ལ་སྤྱད་
པ་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདོད་པ་དང་སྤྱད་པ་ཆོལ་བ་ལ་སྤྱད་པས་འདོད་
ཁམས་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ཅིང་། ལོག་པའི་ཆངས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་ལ་སྤྱད་པས་

སྲིད་པ་ལས་མི་ཐར་བ་ནི་ཚེ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དང་། འདྲོད་པའི་^(༡༢༥)ཡུལ་རྟག་
 པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲོད་པ་འབྲལ་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་པར་སྲིད་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོ། །ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས་ནི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་
 པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སློ་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱུན་
 བྱི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་
 མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལས་གསུམ་ཀ་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ན། འདིར་སྲིད་པ་ཁོ་ན་དེའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་
 བ། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་བྱེད་མིན་པས་འདིར་མ་བཟོད་ལ།
 སྲིད་པ་ཉིད་རང་འབྲས་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་འཕེན་བྱེད་དང་དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་བྱེད་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་སྲིད་པ་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་དངོས་སུ་བཟོད་ལ།
 ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་རང་གིས་
 གསོག་པ་ཡོད་ལ་སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་མཛོན་པར་འབྲུབ་པ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་ཉོན་
 མོངས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་ཡོ། །དེ་བཞིན་ཏུ། དེ་ཉིད་
 ལས་འཁོར་བའི་རྒྱ་དངོས་ངོས་བརྩུང་བའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །ཤེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཀྱི་མིན་པར། །བདེ་སྟག་
 རྟོར་ཐོབ་འདྲོད་ནས་ནི། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །སྟག་བསྐལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་སྟོ་དང་། །སྲིད་པའི་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། །སྦྱེ་^(༡༢༦)རྒྱ་གང་ལ་དེ་མེད་
 པ། །དེ་ནི་སྦྱེ་བར་མི་འཇུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐ་མལ་པ་དག་བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དབང་སྟག་སོགས་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་ཏུ་བཀྱི་བ་
 མིན་པར། བདེ་བ་ཐོབ་འདྲོད་དང་སྟག་བསྐལ་འདྲོར་འདྲོད་ཀྱི་སྲིད་པར་མངལ་

སོགས་དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ནི་ཐ་མལ་པ་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་སྤྱིད་པ་དེ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་
 བྱི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྤྱིད་པའི་སྟོན་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། ཁོ་ལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ་སྤྱིད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆོར་བ་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་
 སྤྱིད་པ་མེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟ་ན་གོ་ལ་བར་གྱུར་གྱི་སྤྱིད་པ་མངོན་
 པར་འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

ཡང་། སྤྱིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྤྱིད་
 བསྐྱེམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་ཉིད་སྟོགས་ལ། ཞེས་སོགས་ལན་དུ་
 མར་སྤྱིད་དང་བསྐྱེམ་དགོས་པར་གསུངས། འདིར་དེའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་སྟོས་
 བ། ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱིང་
 རྟོན་དང་བྲལ་ཁིང་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྱུང་ཙམ་ནི་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་ཡོད་ལ། ཞི་གནས་ཙམ་
 གྱིས་ནི་རེ་ཞིག་ཉོན་(ཡལ)མོངས་མངོན་གྱུར་པ་འགའ་རེ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་བྱེད་
 བའང་ས་བོན་མི་སྤྱིང་ཁིང་། སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་གཞོད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཡང་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། བཤགས་བསྟོད་ལས།
 བསམ་གཏན་ནགས་མེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། ཉེས་པའི་ཆོང་ཆོང་བསྟེགས་པར་
 གྱུར་ཀྱང་ནི། བདག་ལྟའི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་མ་སྤངས་པས། ཁྱེད་གྱིས་བརྟན་བཞིན་
 མོད་ལ་རབ་དུ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་
 ལྷན་བ་འབྱུང་བས་ཀྱན་དུ་མོངས་པས་ས་བོན་སྤྱིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་མེ་ལས་ངི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཉིང་འཛིན་སྟོན་བྱེད་
 །ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་དུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཁིང་རབ་
 འབྲུག་སྟེ། །ལྟག་སྤྱོད་གྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྟོན་པ་བཞིན། །ཞེས་སྟོན་རིམ་
 དང་པོར་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྟོན་པས་སྤྱིད་
 པ་ལས་གྲོལ་སྟམ་ན། མདོ་ལུ་མཁའ་མཁུག་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེར་སོ་སོར་
 རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྟོན་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མུང་བ་འདས་ཐོབ་འབྲས་
 བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཤོམས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ་སྤྱིད་ཅུ་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །རྒྱལ་འདི་སྟོན་རིམ་བར་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 སོ། །དེར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་གཙུག་པོ་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་(མ་ན)ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ནི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཤེས་རབ་ནི་དམིགས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་
 བའི་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་སྤྱིན་འདི་རིག་སྟེགས་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་མང་མུ་དན་
 སྟུག་བསྐལ་ཆོས་ཞི་བྱེད། །གང་དག་འདས་དང་གང་དག་སྟེགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
 མགོན། །རིག་སྟེགས་འདི་བསྐྱབས་སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་
 པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་རྒྱ་མཚན་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྟོར་
 བྱས་ནས། །སྟུག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་དང་། གང་
 ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་
 འཛོལ་གོ། །ཞེས་སོགས་མང་ལ། རྟོ་རྟེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་མི་
 ལྟན་པའི་མི་ཞིག་ལྟན་པར་ཞུགས་ན་ཅིའང་མི་མཛོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་
 རྒྱང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱི་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་

འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་
གཟུགས་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟར་བས་
སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ་ཆུལ་བྲིམས་སོགས་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

དེས་ན་སྒྲིབ་པའི་རྣམས་ཐར་བཞིན་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆོར་བ་དང་བཅའ་ནས་
སྒྲིབ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ་བར་འོས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་
ཆོས་འདི་སྟོང་པར་གོམས་བྱས་པ། །དེ་དག་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་ཉག་རྒྱ་
(ལ་བ)འབྱེད། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་གཟི་མེད་བྱས། །དཔའ་པོ་དེ་དག་
མི་རིང་འདྲན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ངས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལུལ་ཞི་བ་འདི་ནི་རབ་རྒྱ་
བསྒྲོམས། །བསྐལ་པ་མང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་རྒྱ་ཡང་། །ལམ་འདིར་ངས་ནི་
ནམ་ཡང་བཙོན་འགྲུག་རྒྱན་མ་བཅད། །དེ་ཆོ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་ལུང་
ཡང་བསྟན། །མདོ་ཕྱེ་འདི་ལ་བྲིད་ཀྱིས་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སྟོབ། །ཅིས་དང་། ལུས་
དང་སྟོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྟོངས་ལ། །སྟོང་པ་ཤིན་རྒྱ་ཞི་བ་བསྒྲོམ་པར་གྱིས། །ཞེས་
སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་འཆང་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
བསྒྲོམས་པས་སངས་རྒྱས་པས་ན་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་སྟོག་ལ་སྟོས་
མེད་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་བཅའ་ནས་སྒྲིབ་དགོས་པར་གསུངས། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། །བཙེ་ལྡན་ཀྱན་གྱིས་རུས་ཀྱན་རྒྱ། །སྟོང་པ་མཁའ་
དང་མཆོངས་པར་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཞི། །ཞི་ཞིང་སྦྱ་མ་དང་
མཆོངས་པ་དང་། །གཞི་མེད་སྤྲིད་པ་འཇིག་བྱེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་ཉག་རྒྱ་
སྒྲིབ། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་དག་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཉག་རྒྱ་རུས་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་རྗེ་ལྟར་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ལམ་སྒྲིབ་ལས། ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་

པའི། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྟོན་པར་བྱ། ཉེ་
ལྟར་དེ་ཉིད་བསྟོན་བྱས་ན། རབ་དགའ་ལ་སོགས་འཛོལ་པར་འཕྱུར། ལངས་རྒྱས་
བྱང་རྒྱལ་ཡུན་མི་རིང་། །(༥༠ན)ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དོན་ཏུ་གཉེན་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཡང་། ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིར་སྦྱིབ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟུན་མིན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བདེན་འཛིན་ཉེན་སྦྱིབ་ཏུ་
འཛོག་ཚུལ། སྦྱིབ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། སྦྱིབ་གཉིས་ལམ་གང་ཏུ་རི་ལྟར་
སྤང་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་སྦྱིབ་གཉིས་གང་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་ཐལ་རང་
གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྦྱིབ་དང་། ཚས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་བཞེད་ལ། ཐལ་འཕྱུར་བས་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་
ཀ་ཉེན་སྦྱིབ་ཏུ་འཛོག་སོ། འདིར་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྦྱིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་
གནད་ཀྱང་། དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདག་
མེད་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་མེད་ལ་དེའི་སྤྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྦྱིབ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་
ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉེན་སྦྱིབ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་དོ། ཉེ་ཡང་སྤང་པོ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཉེན་སྦྱིབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
སྦྱབ་སོ། སྦྱིར་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་ལ། ཐོགས་མེད་
སྦྱ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་ནི། ལས་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་སེམས་བྱུང་
མ་རིག་པ་དེ་དེར་འདོད་ཅིང་དེ་དང་འཛིག་ལྟ་སོ་སོར་(༥༠བ)འདོད་ལ། ཚས་ཀྱི་
གྲགས་པ་སོགས་དབྱ་སེམས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་འགལ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་

པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
བཞེད་དོ། །འདིར་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་
དེར་འདོད་ལ། དེའང་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ་བཞག་ཅམ་དང་དེ་ལས་
གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་བྱགས་
པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཇོག་ཅིང་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གཏི་མུག་གྱང་དེའོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
ཕྱིར་ཉོན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་
སྤངས་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའང་
ཉོན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་
བར་གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ་
བདེན་པར་མངོན་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པར། སྤྱིད་
པའི་ས་བོན་རྣམས་ཤིང་། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
ཡང་སྡེ་མ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་བདེན་འཛིན་དེ་སྤྱིད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པ་
དང་བདེན་མེད་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་(༥ན)པ་
དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་སྟེ། སྤྱིད་ཉིད་བརྟན་ཅུ་པར། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་
རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་
སྤྱིད་པར། །ཞེས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་
ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འགག། །ཅེས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་

ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བསྟན་ཞིང་། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་འགག་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་འགག་པར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར་ཡང་། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ན། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཅི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏི་མུག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འབྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འབྱུར། ཁེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་བདེན་འཛིན་དེར་བརྟེན་ཞིང་དེ་དང་མི་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས་མ་རིག་པ་དེ་ལྟོག་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིར། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །(༡༧)འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འབྱུར། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་སྦྱགས་འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་བྱད་མེད་པར་གསུངས་ལ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་གསུངས་པས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དེ་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུང་གཞན་ཡང་མང་ཙོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལ་གོ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱད་པ་སོགས་དང་མི་

འདྲ་ཉི། འདིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
 དང་དེས་དྲངས་པའི་རྩ་ཉེན་དང་ཉེ་ཉེན་ལྟ་བུ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཐུན་མོང་ཏུ་གྲགས་པའི་ཉེན་མོངས་རགས་པ་རེ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དང་དེས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་
 སོགས་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཉེན་མོངས་སྤྱ་བ་རེའང་འཛིན་གོ། །གཞན་
 གྱི་ལུགས་ལ་ཉེན་མོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་སྤྱ་བ་རེའི་
 འཛིན་པ་ནི་འདི་པས་རང་མཆོན་མི་བཞེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་ཉེན་སྲིབ་ཏུ་འཛིན་
 པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་མཆོན་བཞེད་པའི་དབང་
 གིས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཏུ་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ལས་(ལམ་)སྤྱ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འཛིན་ཅིང་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་
 རྣམས་ལའང་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་སྤྱ་བའི་ཉེན་
 མོངས་གཞན་མི་འཛིན་གོ། །ལུགས་འདིར་སྲིད་པ་སོགས་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་རེ་ཡོད་
 དགོས་པ་ནི། གཞུང་འདིར། སྲིད་འདི་ཉེན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཁྲིས་སོགས་
 ཀྱིས་གསལ་བར་བཞུན་ཏོ། །འདིར་སྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སོགས་སྒྲོང་ཐུན་དང་
 ལལ་ཆེར་འདྲ་བར་བཤད་ན། གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཕོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སྲིབ་པ་དེ་ཉེན་སྲིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་
 དང་ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་ལས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཉེན་
 མོངས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའམ་དེ་སྒྲེབ་པའི་ས་བོན་གང་རྩང་གིས་བརྩམས་པ་
 དེ་ཉེན་སྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་
 ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཉེན་མོངས་མཚུངས་ལྟན་དང་
 བཅས་པའམ་དེ་སྒྲེབ་པའི་ས་བོན་གང་རྩང་གིས་བརྩམས་པ་དེ་ཉེན་སྲིབ་ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་

དེ། སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཆས་ཡོད་ཏེ་
འཛིན་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་།
ཀྱབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་འཛིན་སོགས་
ཉོན་མོངས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་
ལྟར་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་
ཀྱན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་ཆོལ། །

བདེན་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་དང་དེའི་(༡༡༧)དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་མངོན་ལྟར་དང་། དེ་དག་གིས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་རྣམས་ཉོན་སྐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་ས་
བོན་གྱི་ཆོལ། །ཆགས་སོགས་དང་ཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་དངོས་ནི་མིན་མོ། །ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱན་
བཏགས་དང་ཉོན་སྐྱིབ་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་དང་ཉོན་
སྐྱིབ་སྐྱོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་
ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གཉམས་སྤྱུར་
པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷན་དང་དག་གི་
འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཐོག་
པར་འཇུག་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པས་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ལྷན་དག་གི་
འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བོཅམ་པ་རྣམས་ལ་འང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ལྷན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤུ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཞན་ལ་མངས་མོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་གྱི་

གནས་ངན་ལེན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གཤམ་ཞེས་པས་བརྟན་ལ། ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་དཀའ་བ་སྤྱོད་མོ་ལ་སྤྱོད་མོ་གསལ་བའི་ཆ་མོ་འབྱུང་གསལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་(༡༣)ཤེས་ཀྱིས་རིང་ཏུ་བཏུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གཤམ་སུ་ཡང་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བརྟེན་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་འཇིག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་སྤྱང་ཏུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ཅུས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་དེ་འདྲ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་མོ་རྟེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེད་མི་ཅུས་ཤིང་། འཇུག་ཤེས་བྱག་ལ་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བའི་བདེན་སྤྱང་ཅན་ཞིག་སྐྱེད་ཅུས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་འཇིག་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་མཁྱེན་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་སྐྱིབ་དང་སོགས་སྐྱིབ་དོན་གཅིག་འདྲེན་ན་མངོན་གྱུར་དང་ས་པོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་པའི་རིག་གནས་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བའི་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་གྱི་འཇིག་བྱེད་དང་། རང་རྒྱུད་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་(༡༤)པ་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་གནས་དེ་ཤེས་

སྤྱིའི་ས་བོན་གྱི་ཆའི་འཛིན་བྱེད་དོ། ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་ན་ལྟན་སྤྱིའི་དང་སྤྱིའི་སྤྱིའི་ཡིན་
 པས་ཐུབ་པས་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་མཐོང་སྤྱིའི་གི་ཆ་མེད་དོ། ཤེས་སྤྱིའི་དང་
 ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་སྤྱིའི་དབང་ཐུག་
 རྩ་མ་མང་པོ་ཞིག་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱིའི་མེད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བཤད་པའང་གནས་ལུགས་
 རྩ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིའི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་བཛྲོད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་
 དམིགས་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་མ་རིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིན། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིའི་བར་བྱེད་ལ། རྩིས་སུ་བཤོད་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བྱི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉེན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་གངས་སོ། གྲེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉེན་
 མོངས་པ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཉེན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་བར་མི་
 ལུས་ཏེ། ཏིལ་དང་མར་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བུ་བྱིན་ཀྱང་། ལུས་པ་དང་
 ལྷན་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྱད་པས་ཡོན་ཏན་པ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་
 བོ། ཞེས་གསུངས། ལྷང་འདིས་ཉེན་མོངས་ཟད་པར་མ་སྤངས་བར་བྱ་དེའི་བག་
 ཆགས་སྤངས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། རྒྱུད་སྤྱི་མར། འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་རྟོག་
 པ་གང་། གྲེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིའི་པར་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའང་། འཁོར་གསུམ་
 རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(༡༩ན)ལ། ཉེན་སྤྱིའི་སྤྱིའི་རྩི་ལ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་བུ་བྱས་ན་
 ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐུག་བསལ་ཚུལ་བཟོད་ནས་ཉེན་སྤྱིའི་སྤྱིའི་བའི་མགོ་རྩི་
 ཞིང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཉེན་སྤྱིའི་སྤངས་པ་བྱས་མཉམ། དེའང་
 ཉེན་སྤྱིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱིའི་
 སྤྱིའི་སྤང་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱིའི་ལ་སྤྱིའི་དགྲར་བྱེ་བ་སྤྱིའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

སྒྲིབ་དགའི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱས་བྱས་ནས་རིམ་པར་སྤང་བར་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་མྱོལ་སྤང་
 བའི་མགོ་ཚྭ་ཁོང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའམ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མྱོལ་བྱེད་པར་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། མཐོང་སྤང་སྤང་ཚུལ་ཡང་།
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མྱོལ་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་
 གྱི་ས་བོན་སྤང་བའི་སྒྲིབ་ནས་དེ་སྤང་བར་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱད་ལ་འགག་
 པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རང་རྒྱད་ལ་རྒྱེས་ཟེན་པ་དང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱད་ལ་སྤྱར་རྒྱེ་མི་
 རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགགས་ཟེན་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་སྤང་བར་བྱེད།
 སྤང་ཅིག་གཉིས་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རང་གི་རྒྱད་ལྟར་དུ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་དང་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ། །

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་
 བོན་མེད་མོད། དེའི་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་དམ་(༡༩བ)ཞེན། ཀྱན་གཞི་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱད་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་མཆོག་གཞིར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུར་ཟེན་
 ལ་དེའི་སྤྲོང་དུ་སྤང་བྱ་ལྷག་མའི་ས་བོན་ཡོད་ན་དེ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སྤང་བྱ་དེ་དག་རེ་ཞིག་རྒྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་
 མ་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོས་རྒྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱད་ལ་
 དེ་མེད་ཀྱང་སྤངས་པ་མིན་ན་ཞེས་བཞེད། ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱན་
 གཞིའི་སྤྲོང་ན་སྒྲིབ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པར་བཞེད། ཐལ་འཇུར་བའི་ལྷགས་འདྲིར་
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུར་ཀྱང་། དེའི་ཕྱང་པོ་

ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་གྱི་སྤེང་ན་སྤང་བྱ་ལྷག་མའི་ས་བོན་ཡོད་པར་
 བཞེད། སློམ་སྤང་སྤྱང་རྩལ་ལ། ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་ལྷགས་གཉིས་
 ཡོད་ལ། ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱ་རགས་
 གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། ཆེན་པོའི་ཕྱ་བའི་དངོས་གཉེན་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱར།
 ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནས་འབྲིང་གི་རྒྱང་དུ་བཅས་པའི་བར་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ནས་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་རིམ་
 པར་སྦྱར། རྒྱང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱང་བར་བཞེད་ཅིང་། སྤྱང་རྩལ་ལ་
 ལྷགས་མང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི། དེ་གསུམ་ས་བརྟན་པའི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་སྤྱང་ཞིང་། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དུས་
 བཅུང་དང་། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ།
 འཇུག་པ་ལས། ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྦྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 སྤྱར། །ས་བརྟན་པ་(ལལ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙམ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་
 མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྤྱོད་མར་གྱུར་གྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློམ་སྤང་ཉོན་
 མོངས་རྒྱང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་སྤྱོད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་། ཡང་ཤེས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་པ་འབྱུང་ལ་སྤྱང་མི་
 རུས་པའང་ས་འདིར་ཡུད་ཙམ་ལ་སྤྱང་རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མོང་དུ་
 དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་ཡུང་གིས་ཀྱང་ས་བརྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་
 ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད།

ཤེས་སྤྱོད་སྤྱང་རྩལ་ལ། ཤེས་སྤྱོད་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་དང་རྒྱང་དུ་ལའང་སྤྱོད་

རགས་གཉིས་ཏེ་སྒྲོར་བཞི་ལས་མི་འབྱེད་ལ། དེ་དག་སྒྲོར་ཚུལ་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་
 ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲོང་། འབྲིང་དེ་ས་
 དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་། རྒྱུ་དུའི་རགས་པ་དེ་ས་བརྒྱ་པའི་ཐོག་
 མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་། ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དུའི་ཕ་པ་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་ཡོད་པའང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་ཐེག་ཆེན་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཐེག་
 ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་རང་རྒྱུད་(༥༥)པ་སོགས་
 དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤུགས་ལ། སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ཀ་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་ཞིང་སྒྲིབ་གཉིས་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྒྲོར་དགྲར་སྟེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགྲ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་ཞིང་། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྒྲུང་བུའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཕ་མོ་ཅིག་ཅར་
 དུ་སྒྲངས་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྒྲུང་བུ་སྒྲོང་ཚུལ་
 ལ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཆེ་ཉོན་
 སྒྲིབ་ཟད་པར་སྒྲངས་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་ལ།
 ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་མགོ་མི་ཚོམ་པར་མི་བཞེད་པས་ཐལ་
 འཇུར་བ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ལ། །

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་སྒྲར་ནས་
 སྒྲངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཐལ་འཇུར་བའི་ཤུགས་འདིར་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་
 སྒྲོང་མི་རུས་པར་བཞེད་པས། ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་དུ་སྒྲུང་བུ་གང་ཡང་སྒྲོང་རྒྱ་
 མེད་དམ་ཞེན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ས་བརྒྱན་པ་
 མན་ཆད་དུ་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲོབ་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚྲིགས་རྒྱུ་ལྡན་དུ་བའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་དུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 པར་འཛོག་པ་སོགས་ཚྲིགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤེལ་མར་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་
 མི་འཛོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་ནི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ས་བདུན་
 པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་གང་(༥༦)གི་འང་ས་བོན་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚྲིགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚྲིགས་གཉིས་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བའི་རྒྱུ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་བསལ་ཞིང་
 མཐུན་རྒྱུ་ཆང་བའི་ཆད་དེར་སྤེལ་ས་པ་ན་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚྲིགས་ལམ་ནས་སྤྱོད་
 ལམ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡང་བྱོད་སོགས་བཞི་དང་། དེ་ནས་ས་དང་པོ་སོགས་སུ་
 རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་ས་གོང་མ་གོང་མ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་
 རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དེ་འདྲི་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་
 ལས་བཤད་པའི་ས་བརྒྱའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཀྱན་རྫོངས་ཉི་ཤུ་དང་གནས་བཅ་ལེན་བརྒྱ་
 གཅིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནམས་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འཛོལ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནམས་སྤྱོད་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །དམན་ལམ་སྟོན་
 དུ་སོང་མ་སོང་གང་ལྟར་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་ཤེས་སྤྱིབ་མི་སྤྱོད་སྟེ། ཤེས་
 སྤྱིབ་སྤྱོད་བ་ལ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་དངོས་
 སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་ བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་གང་རུང་སོགས་སུ་མེད་ན། གཉེན་
 བོ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་པའམ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་རྫོགས་
 པར་མ་ཆང་བས་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་བ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་

གྱི་ཆ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་(༥༦)གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་
ལས། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད། །འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་
པ་འདི། །ཞེས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དངོས་དག་ས་ནས་འབྱུང་
བའི་སྒྲ་ལྟས་གྱི་མེ་འོད་ས་གསུམ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
གྱི་ལུགས་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་
དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་
ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྟོགས་གཅིག་དུ་
འཆད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་རིམ་བསྐབ་བདུས་ལྟར་བཤད་
པ། དགག་བྱའི་བདག་དང་བདག་འཛིན་སོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
བསྐབ་བདུས་ལས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་
པར་བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བཙོན་བྱ་ཞིང་། །མི་སྤྱག་ལ་སོགས་བསྟོམ་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རེ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །མི་བཟོད་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ལ་བསྟན་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཙོན་པ་ཉམས་པར་འཕྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས།
བསྟན་པའི་ཆོག་གོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་དང་
དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་(༥༧)ནས། འདི་ནི་གཏི་ལྷག་སྤྱོད་བ་མདོར་
བསྐུས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཟོད་པ་སོགས་སོ་སོའི་དོན་མདོའི་ལུང་དུ་མས་
བསྐབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་འདིར་སྐབས་དོན་དང་རྒྱར་ནས་མདོ་ཙམ་
སྟོས་ན། བཟོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་དོན་ཐོས་པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་སོགས་བཟོད་

པ་དང་། མོས་པ་བཅའ་བ་ནི། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཚུལ་བ་ལ་བཙོན་འབྲས་ཚུལ་
 པ་དང་། དེའང་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། དེ་
 བྱི་བསྐང་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་འབྲུབ་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་དགོས་པའང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། མོག་མར་ཉོན་མོངས་
 མགོ་གཙོན་གྱི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 མི་ལྷག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། གཏི་ལུག་གི་གཉེན་པོར་
 ཉེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དྲུངས་
 འབྲིན་གྱི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་བཞིའི་སྒྲིམ་ནས་བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་
 ལས་སུ་རྒྱང་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དྲན་པ་ཉེར་
 བར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་
 སོ་སའི་དོན་རྣམས་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་ལུང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་
 བས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་འོས་སུ་གྱུར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་ཚོར་བ་བཙོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་(༥༧)བདག་མེད་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་སོགས་དྲུངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བཏུས་
 ཟིན་གྱིས་ལས་སྤྱི་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཕྱི་མ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་
 རྒྱར་ནས་གསུངས་ལ། ཤར་ལའི་ཟིན་གྱིས་ལས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་པའི་མདོས་
 ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་པ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་སྦྱོང་འཇུག་ཆ་བའི་དགོངས་
 པ་ལྟར་ན། སོ་དང་སྤྱི་མེད། སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་གི་སྒྲིམ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། ལུས་ནི་རྒྱང་པ། སོགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒྲིམ་ནས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་བསྟན་ཞིང་འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་དག་

ནི་པན་ཚུན་མཚོན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཁམས་
 ཏུག་སོགས་དང་། ལུས་ཚོར་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་།
 བརྟགས་ཚོས་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་གང་
 ལ་སྦྱར་ཀྱང་ཚོགས་པོ། ཁོང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སུ་མོ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཅས་ཟིན་བྱིས་ལས་སོ། །དེ་དག་
 ནི་མདོ་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པར་ན། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། སོགས་ཀྱིས་གཙོ་
 བོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མང་དུ་ཐོས་པ་བཅའ་ནས། དེ་བསྐྱོམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། མང་ཐོས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་སེལ་བའི་བཟོད་པ།
 དེའི་མཐུན་སྟུགས་སྦྱབ་པའི་བཙོན་འགྲུས། ཉོན་མོངས་པའི་གཞེན་པའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དོན་ཚན་
 མང་དུ་བྱེ་ནས་མདོའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས། སྟོན་འཇུག་གི་བཟོད་པ་སོགས་
 ཀྱི་ལེའུ་བཞི་(༡༥ན)དང་ཅི་རིགས་སྦྱར་དུ་ཡོད་ལ། འདིར་ཡང་ཤེར་ལེའི་སྐབས་ཙམ་
 བསྐྱབ་སྟོན་པན་ཚུན་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་ལེགས་པར་མདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་འདིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒྱའི་བདག་དང་། བདག་འཛིན་དང་། དེ་དག་བཀག་པའི་
 བདག་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་གང་ལའང་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དེའི་ཞིན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྟངས་
 ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དགག་བྱའི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ཕུང་སོགས་
 ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་གང་
 ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛིག་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་

ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་ཏེ།
 དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་
 རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པའམ་རག་མ་ལས་པའི་
 རང་བཞིན་དེ་དག་གི་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ལོ། །ཡུང་འདིས་དེ་འདྲའི་དག་གི་བྱ་དེ་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་བྱལ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་པར་ཤུགས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་(འདབ་)ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་
 པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པས་སྟོང་པ་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །འདིའི་གོང་ལོག་ཏུ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཞེས་པའི་གང་ཟག་
 ནི། རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལྷས་བྱིན་
 ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཚོས་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞིར་བྱུང་པ་ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་ན་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་གས་ཀྱི་ཚོས་ལ་གོ་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་གཉིས་ནི་རི་པོང་གི་རྩ་ལྟར་
 གསྟེན་ཏུ་འང་མེད་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་
 གཉིས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་
 སོགས་ནི་གསྟེན་ཏུ་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་རང་རྩུང་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་གྱི་
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྩུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
 བྱལ་ཏུ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་འབྱུར་པས་བདག་

འཛིན་གཉིས་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲེད་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྲེད་
 དེ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་པས་བདག་མེད་
 གཉིས་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེད་གྱི་སྒྲོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྲེད་དེ། གང་ཟག་གི་
 རྟེན་དུ་རང་རྒྱུ་ལུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གང་
 ཟག་མོགས་གྱི་རྟེན་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་འཇུར་བས་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོང་གཞིའི་སྒྲོ་(ལ་ན)ནས་འབྲེད་གྱི་དགག་བྱའི་སྒྲོ་
 ནས་མི་འབྲེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དུ་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་
 རྒྱད་པར་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་ཡོད་
 ཅིང་། ཐལ་འཇུར་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་བདག་སྤྲ་
 མོར་འཛོག་པས་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་མེད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་མེད་དོ། རྒྱིར་བདག་མེད་
 སྤྲ་རགས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་
 རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ལུབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་གྱིས་སྒྲོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོར་འཛོག་པ་ཅམ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་གྱི་རང་སྤྲེ་རྣམས་འདྲ། འོན་ཀྱང་གནས་མ་བྱ་མོགས་གྱིས་དེ་འདྲའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་མི་འདོད་དོ། བྱི་མདོ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཁས་
 མི་ལེན་པས། བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དོན་གཅིག་དུ་
 འདོད། སེམས་ཅམ་པས་རྒྱལ་སྤྲུལ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲོང་པ་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་

གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་ལོ་དབྱེ་
 མ་རང་རྒྱད་པས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རགས་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་
 འདོད། མདོ་ལྷོ་སྟོང་པ་ལོ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པས་སྤྱོད་པ་ཞེད་པ་ལོ་སྤྱོད་པ་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་མི་འཛིན་ཅིང་། ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་(༥༧)འཛིན་ཚུལ་སེམས་ཅན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་འཛིན་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་ལོ་དབྱེ་མ་པ་དང་འདྲོ། །དེ་
 རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཡོད་དོ། །ཐལ་འབྱུར་པ་ལོ་ལྷགས་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པ་ལོ་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆ་མེད་བསགས་པ་ལོ་
 རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པ་ལོ་ཚད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གང་གས་གཞི་བྱང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལོ་འཛིན་གོ། ॥

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་ལོ་རིགས་
 པ་བཤད་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་ལོ་རིགས་པ་བཤད་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཙུ་ཚོགས་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལ། སོ་དང་སྤྱོད་
 སེན་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟར་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འོག་ཏུ་ཐུ་སྤྱོད་པས་བཏགས་པ་ལོ་བདག་
 འགོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ལོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྱོད་པ་ལོ་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཀུན་བཏགས་དང་ལྟར་སྤྱོད་པོས་འཛིན་ཚུལ། བདག་མེད་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་
 ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ། བདག་མེད་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཀྱི་བདག་འཛིན་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་སྐྱུས་བཞིན་རིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 རགས་པ་དང་། སྤྱོད་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལའང་།
 རྩེ་ཁོལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཆོལ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པ་ཀུན་(༡༠ན)བཏགས་ཡིན་ལ། སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་
 པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་མ་ནི་རང་རྒྱ་དང་པ་མན་ཆད་
 ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཏེ་དེ་ནི་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྤྱོད་མ་ནི།
 འཇུག་པ་ལས། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅིས་ས་བཞི་པའི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲའི་འཇིག་རྟ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟན་སྐྱེས་སུ་
 འཛིན་དགོས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལའང་། སྤྱབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་
 བའམ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོལ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤྱབ་པ་འཐད་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་འདྲའི་མ་ལྟོས་པ་རང་
 ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་
 མོ། །བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་འགོག་
 པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་སྟེ་སྤྱོད་མ་ནི་སྤྱོད་པའི་རྩལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པོར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། འཇུག་པ་ལས། ཉེན་མོངས་སྒྲིབ་ན་མས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། ལྟ་ལས་
 བྱང་བར་སྟོ་ཡི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། ཞེས་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་དང་སྒྲིབ་ཆ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་ལ་འཇིག་རྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན། སྤྱོད་
 རི་སྤྱོད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩལ་ལ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། མི་འགལ་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་སུ་གཅིག་པའི་སྤྱོད་པོར་རོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟ་ལྟན་སྐྱེས་ནི། རང་རྒྱ་དང་ཀྱི་དང་དང་
 ཡི་བ་གང་རུང་དམིགས་ཡུལ་(༡༠བ)དུ་བྱས་ནས་དེ་རང་གི་མཆོལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་

པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་
ལྷ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ནི་མི་སྲིད་དོ། །ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་
བའི་རང་ལྷོག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་འདྲའོ། །ང་ཡི་བའི་མཆོན་ཉིད་གཞི་ངོས་འཛིན་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྷ་
ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་དང་། ཡང་། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་
བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་གཞི་མིན་ཏེ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་བཤད་པ་ནི། ང་
ཡི་བར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་
གཉིས་ལ་མུ་བཞིར་བཅི་བའི་ལུགས་ཡོད་ནའང་། འདིར་ནི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
པའི་འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གིས་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པས་འཇིག་ལྷ་ཡིན་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱའོ། །

རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྷ་མིན་
ཏེ། འཇིག་ལྷ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ང་
དང་ངའི་སྟམ་པའི་སྒོ་ངང་གིས་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས་པར་འཇུག་པ་རང་(༡༡)འགྲེལ་
ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་
ཡིན་ན་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ལ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་
ལྷ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ང་དང་ང་ཡིས་འཛིན་པའི་འཇིག་རྫ་ལྟོས་ཉིད་
 སྲིད་པའི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་དེ་འགོག་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། ཐར་འདོད་གྱི་གང་
 ཟག་དེས་ཐོག་མར་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ན་དེས་ཡིད་
 ལུན་ཏེ་དེ་ལ་འདོར་འདོད་སྒྲི། དེའང་རྒྱ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་པར་མཐོང་
 བས་དེའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་དུས་དེ་ལ་འཇུག། དེའུང་པར་ན་མ་རིག་པའམ་འཇིག་
 ལྟ་ལྟོས་ཉིད་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་ན་དེ་སྤྱོད་འདོད་སྒྲི།
 དེ་ནས་དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་བ་ན། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་
 རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་ལུན་ལྷུང་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་དགོས་
 ལ། ལུན་འབྱིན་ཚུལ་ཡང་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིད་
 མེད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་
 སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་
 བོན་འགག་པར་འཁྱུར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་ལུན་ལྷུང་
 མེད་པར་ནི། དེ་སྤྱོད་པར་ནི་ལུས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྫའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལུན་ལྷུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ན་(༡༧)ཙ་བ་ཆད་པའི་ལྷོན་པ་བཞིན་
 དུ་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར་འཁྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས། གང་ཟག་སྤོང་
 པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
 བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་བ་ནས་
 བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་པར་འཁྱུར་རོ། །ཞི་
 བའི་སྒོ་གྲོས། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཞིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་
 དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།

འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་
 ཡོད་ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་། སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
 མིན་ན། ཁྱེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་སོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་
 པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཁོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བརྟོགས་པ་ལ་སྒྱུལ་
 ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ཁྱེས་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྱུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ལ། དེ་
 ནི་དཔེར་ན་མདོག་དབྱིབས་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་ཐག་
 ཁྲ་ལ་སྒྱུལ་ལོ་སྟམ་པའི་ཚོ། ཐག་ཁྲའི་སྟེང་གི་སྒྱུལ་ནི་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 ཐག་ཁྲའི་རང་ངོས་ནས་སྒྱུལ་དུ་མེད་དེ། ཐག་ཁྲའི་མདོག་དབྱིབས་ཆ་ཤས་ཚོགས་
 པ་གང་ཡང་སྒྱུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དུ་(༡༩)མེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་ན་
 ཡང་དེ་འདྲའི་སྒྱུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སུང་
 པོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འདི་ནི་ངའོ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་པའི་ཁྲོ་སྒྲིབ་པའི་ཚོ།
 གང་ཟག་ནི་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་དེ། སུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཆ་ཤས་སོགས་གང་
 ཡང་དེའི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དུ་མེད་ལ། སུང་པོ་ལས་གཞན་ནའང་དེ་གཟུང་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར།
 རིན་ཆེན་ཤང་བ་ལས། སྒྲིལ་བྱས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། ཁེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་
 མིན། ཁྲམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། དེ་ལས་གཞན་ན་སྒྲིལ་བྱ་གང་། ཁྱེས་
 ཁམས་དྲག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་བྱར་བཏགས་ཀྱང་། ས་ཁམས་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྒྲིལ་
 བྱའམ་གང་ཟག་མིན་པ་དང་། ཀུན་མིན་ཁྱེས་པས་དེ་དག་ཚོགས་པའང་དེ་མིན་
 པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མས་དེ་དག་ལས་གཞན་ནའང་སྒྲིལ་བྱ་མི་རྟོད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། འདིར་ཡང་། སོ་དང་སྒྲ་སེན་བདག་མ་ཡིན། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲག་

རེ་རེ་ནས་དང་ཚླགས་པ་དང་། གཞན་གང་ནའང་བདག་གམ་གང་ཟག་མི་རྟེན་
ཚུལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ལྟགས་ད་ལྟར་
ཤེས་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་ནུས་ཚུལ་སྤར་སྤྱད་
པ་དང་རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་ལུང་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་འབྱུར་བས་ཚོས་
གང་འཛོག་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་བཞིན་པས་མ་བཏགས་མ་
དཔུང་པར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྟེང་ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་ལ།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་སོགས་འཛོག་པ་ན་མིང་ཅམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་
གང་ཟག་གི་གདགས་(འཕ)གཞི་ཤུང་པོ་རང་གི་གསེབ་ནས་ཚླགས་པའམ་ཆ་ཤས་
སམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་དེའི་མཆོན་གཞིར་རྟེན་རྒྱ་བྱུང་ན་གང་ཟག་འཛོག་སྤུབ་ལ་དེ་
མ་རྟེན་ན་གང་ཟག་འཛོག་མི་སྤུབ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ་
རྒྱ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གདགས་གཞིའི་ཤུང་པོའི་ངོས་ནས་བཅའ་
ཏི་བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་འཛོག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་རྒྱ་
ཤུང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པ་ལྟར། བདག་
ལྟའི་དམིགས་པའམ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར། བྱེ་སྤྱའི་ནང་ཚན་མང་བཀྲར་སྟེ་
པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤུང་པོ་ལྷ་ཆར་འཛོག་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མང་བཀྲར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
སེམས་གཅིག་སྤྱད་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱད་ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པས་ཤུང་
པོའི་རྒྱན་དང་། ད་རྒྱང་ཡང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པས་བསྐྱས་པ།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱན་གཞི་མི་བཞིན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རིགས་པའི་
རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅམ་
པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་གོ། །འདི་དག་
གིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་བཞིན་པར་གསུངས་པའང་གང་ཟག་གི་རང་ལྟོག་
ཅམ་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་
མི་བཞིན་དེ། གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམས་ཡོད་རྒྱ་

བཞེད་པས་སོ། །གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
འདྲ་ནའང་། རོན་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ །འདི་དག་གིས་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
ཡིན་ན་དེ་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་སྟམ་པ་དང་། (༡༣ན)ཕྱང་པོ་གང་ཟག་ཡིན་པར་
བཏགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ན་གང་ཟག་མེད་ན་
གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ཏུ་དགོངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་གདགས་གཞི་
དེ་ཡིན་ན་བཏགས་ཚེས་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པས། གདགས་གཞིའི་ངོས་
ནས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་མི་སྒྲུབ་པར་མ་བཟང་ནས་ཤེས་སོགས་གང་
ཡང་དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པ་ཐ་སྟོན་ཙམ་ཏུ་འང་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་འང་མི་རྟོན་པས་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་
མ་བཟགས་མ་དཔུང་པར་འདི་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །ལྟ་སྦྱིན་ནོ། །འདིས་ལས་འདི་བྱས་
སོ། །ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཏགས་ཙམ་དེས་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་
མ་ཆོས་པར་བཏགས་དོན་བཅལ་ནས་གང་ཟག་འཛོག་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
སོང་བས་རྟོན་འབྱུང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་ལ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མ་ཆོང་བར་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའམ་
གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་ཕྱང་པོའི་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལས་
རོན་གཞན་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་འཛོག་པར་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
ངའམ་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟའི་
ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་སོགས་དང་ཡན་ལག་ལས་རོན་གཞན་པ་གང་ཡང་དེའི་མཆོན་
གཞིར་མི་འཛོག་པར། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཙམ་ཞིག་
དེའི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
དེ་ཉིད་འཛོག་ལྟ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛོག་ཆོགས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་

བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་(༡༣བ)ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་ན། སྒྲིན་མེད་
དེ། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་ལ་ལྷ་བས་ན་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤང་པོ་བདག་ལྷའི་དམིགས་པ་མིན་ན། མདོ་ལས། དགེ་སྦྱང་རམ་
བམ་ཟེར་གང་སྲུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྦྲུམ་རུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་
ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས་སྤང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་རུ་ཐུར་པའི་བདག་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
ཉིད་བདག་རུ་སྒྲོན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་འཇུག་
པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྒྲོན་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་
བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བདག་
མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་མས་
ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་། མདོ་ཕྱི་
མས་རང་སྡེ་པལ་ཆེར་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་པའང་བཀག་ལ།
སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་རུས་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་
རང་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་དེ་ཉིད་
བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རུ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་
སྡེ་གུང་བསྒྲིགས་པ་ན་གསལ་བར་ཐོན་པས། བཞེད་ཚུལ་དེ་ནི་རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་
འབད་(༡༤ན)ཀྱང་མ་ཐོན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱང་ཚས་མདོ་རུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷང་རིགས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཏོན་པའོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་སྤྲི་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་ལུ་སྟེགས་
གངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་འགོག་

པལོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་འདི་ལུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱང་སྟེ། ཆོ་
ལོ་ཆོད་མེད་པའི་རྩས་སུ་བྱང་སྟོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་རལ་པ་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ་མངོན་ཤེས་
ལྟ་ལྟ། རྒྱུས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གངས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་མང་རུ་བཅུམས་པ་
ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ་སེར་སྐྱ་བ་དང་གངས་ཅན་པ་ཞེས་བྲ། འདི་ལ།
རྒྱ་རྩས་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་སུ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་སྐྱ་ཞིང་དེའང་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་
འབྱུང་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་
དབང་ཕྱག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་རྣམ་འབྱུར་ཐ་དད་རུ་བྱུར་པ་སྟེ་འདོད་པ་གངས་
ཅན་ལྟར་བཅས་པལོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འབྲས་སུ་རྣམས་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་མི་གསལ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱུར་པ་ལ་སྟེས་པའི་བ་སྟོང་
འདོགས་པ་གཅིག་དང་། ཞོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོ་མའི་ངོ་བོ་རྒྱེན་གྱིས་ཞོར་བྱུར་པ་ལྟ་
སུ་རྣམ་པར་འབྱུར་བར་སྐྱ་བའི་ལུགས་ཤིག་སྟེ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་བཤད། རི
པས་ཤེས་བྲ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་ཉེར་ལྟར་གངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཤེས་
ན་འདིའི་འདོད་རྩལ་རྣམས་ཤེས་སྟེ་བས་དེ་བཤད་ན། གཙོ་བོ། ཆེན་པོ། ར་རྒྱལ་
ཏི་གསུམ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རིག་བྲ་སྟེ་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་། མིག །(༡༥)རྣ་བ།
སྟེ། བཀས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་སྟོའི་དབང་པོ་ལ། ཁའམ་ངག །ལག་པ།
རྒྱང་པ། བཤང་བའམ་རྒྱལ། འདོམ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། གཉིས་
ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་། ས་
རྩ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་རྒྱུས་སུ་སྟེ་ཉེར་
ལཱོ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག །སྟོ་དང་
ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག །བདག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེས་རིག་གི་རྒྱུས་སུ་
རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །བརྟུ་ན་བེམ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྒྱུས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
ལྟག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད། ཉེར་ལྟ་པོ་ལ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འབྱུར་ཡིན་
མིན་གྱི་ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་

ནི་ཆེན་པོ་དང་ར་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བརྟན་ནོ། །རྣམ་འཕྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་
དབང་པོ་བརྟུན་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ་བརྟུན་གཞི་ལོ། །

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྒྲིས་སུ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབང་ལྷན་ནག་པོའི་གཞུང་ལས།
ཆ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འཕྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བརྟན་རང་བཞིན་རྣམ་
འཕྱུར་ཁིང་། །བརྟུན་གཞི་པོ་ནི་རྣམ་པར་འཕྱུར་བ་སྟེ། སྒྲིས་སུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
རྣམ་འཕྱུར་མིན། །ཁེས་སོ། །རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དོན་གཅིག་རྣམ་འཕྱུར་དང་
འབྲས་སུ་དོན་གཅིག་ལོ། སྒྲིས་སུ་ནི་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ། རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་བྱེད་
པ་པོ་མིན་པ། མ་སྒྲིས་པས་ཉག་པ། བདེ་སྤྱད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཟ་བ་པོ། ཡོན་
ཏན་གསུམ་མེད་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། ཆ་ལྟན་མེད་པས་གཅིག་སྤྱ།
ཐོག་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་དོ། །གཙུག་པོ་ནི།
ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ། མ་སྒྲིས་པས་ཉག་པ། ཆ་མེད་པས་གཅིག་སྤྱ། སེམས་མེད་
པས་ཡུལ་ཁོ་ན། སྤྱོད་བརྟུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་
སྟེ་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ལྟན་ཏུ་འདོད་དོ། །ཆེན་པོ་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་འཕྱུར་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་དང་། བད་གི་སྒྲིས་སུའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་མེ་ལོང་རོས་གཉིས་པ་ལྟ་
སྟེ་འདོད། སྤྱོད་ལ་བཅས་པོས་བྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་བདག་གཅིག་དགོས་ཟེར།
འཆིང་གྲོ་ལྱི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆོ་སྒྲིས་སུའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་འདོད་སྒྲིས་
པ་ན། གཙུག་པོས་རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་འབྲིན་པར་བྱེད་ལ། དེའང་ཆ་བའི་རང་བཞིན་
ལས་ཆེན་པོ། དེ་ལས་ར་རྒྱལ། ར་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་པར་འཕྱུར་བ་
ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་
གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བརྟུན་གཅིག་འབྱུང་། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚུལ་ནི་དབང་ལྷན་
ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །

ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ར་བ་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་

ཡུལ་སྐོས་གསལ་ལྟོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྐྱེས་སུས་
 སེམས་པར་བྱེད་དོ། གཙུག་པོ་ནི་ལོང་བ་རྒྱུ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བྱེད་
 ཤེས་ཀྱང་སྦྱོང་མི་ཤེས། སྐྱེས་སུ་ནི་ཞ་པོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་སྦྱོང་ཤེས་ཀྱང་སྐྱུལ་མི་
 ཤེས་སོ། སྐྱེས་སུ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙུག་པོས་སྐྱུལ་པར་མ་ཤེས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
 (༧༧)སྦྱོང་པ་དེ་མིན་དུ་འཁོར་བ་དང་། གྲྭ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་གཙུག་པོས་སྐྱུལ་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་
 མཐོང་བས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུ་དང་ལྷན་ནས་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པས་མངོན་
 ཤེས་ཐོབ་ན། མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་གཙུག་པོ་ལ་བལྟས་པས་གཙུག་པོ་དེ་གཞན་གྱི་
 བྱེད་མེད་ལྟར་ངོ་ཆ་བས་བརྒྱུད་ཏེ་སྐྱེས་སུ་འོང་མི་གནས་ཤིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་
 ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་རིམ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་
 གཙུག་པོའི་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་སྟེ་མི་གསལ་བར་གྱུར་ཆོ། སྐྱེས་སུ་ཉག་གཅིག་ཡུལ་ལ་སྦྱོང་
 པ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་ཤོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ཉི་
 རྒུ་ཤེས་ན། རལ་པའམ་གྱི་པོ་ཅོད་པན་ཅན། ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་
 ཀྱང་། ཤོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅིས་བཤད་དོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་གྲངས་ངེས་འདོད་པའམ། ཉེར་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ཤོལ་
 བར་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སེར་སྐྱ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་སེར་སྐྱ་བ། རང་
 བཞིན་རྒྱུར་སྐྱ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྐྱ་བ། རྒྱ་རུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་
 འདོད་པས་གསལ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། སེར་སྐྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སོ་སོར་བཤད་
 པ་ཡང་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། འདིར་སྐོས་གསལ་དེ་ཅམ་ལྟ་ལ་ལོངས་
 སྦྱོང་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་སུ་ཉག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་སྐོས་མེད་པའི་རུས་སུ་འད་སྐྱ་
 འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱེས་སུ་ཉག་པ་འགོག་ཚུལ་བརྟན་
 ལ། འོག་དུ་གཙུག་པོ་ཉག་པ་དང་། བདག་སྐྱེའི་འགོག་ཚུལ་སྟོན་ལ་(༧༩)སྟོ་བམ་
 པོ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་། སེམས་མེད་པའང་བདག་མིན་ཏེ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས། འདིར་སྤྱི་
 རྟེན་གསུང་གི་པ་དག་གིས་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟེན་པ།
 དེ་འགོག་པའོ། གང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་ནི། འུག་པ་ལ་ལྟར་འབྱུང་ནས་
 ཆོག་དོན་དུག་རྟེན་པར་སྟོན་པའི་དྲང་སྟོང་འུག་པ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཐོར་བའི་
 གཟེགས་མ་བའི་དྲང་སྟོང་གཟེགས་གཟན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་
 འབྱུང་བྱེ་བྲག་པ་ལའང་འུག་པ་བ་དང་། གཟེགས་གཟན་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། རིག་
 པ་ཅན་པའི་སྟོན་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གིས་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་བསྐྱུང་བ་ལ་དྲང་སྟོང་མཛེས་
 པ་བཞག་པའི་ཆོ། ལྟ་མ་དྲང་སྟོང་དེ་ལ་ཆགས་ནས་རྣམ་འབྱུར་དུ་མ་བསྐྱུང་བྱང་
 དྲང་སྟོང་དེའི་མིག་ཀླང་པར་པལ་ནས་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤངས་པས་དབང་ཕྱུག་མཉེས་
 བས་གཞུང་ཚོམ་པར་དབང་བསྐྱུར་བས་དྲང་སྟོང་ཀླང་མིག་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།
 དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་ཀླང་མིག་པ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། བྱེ་རིག་
 གཉིས་ལས་དབང་ཕྱུག་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་སྟོན་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་
 གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ལ། ཆངས་པ་དང་བྱབ་འཇུག་སྟོན་པར་འཛིན་པའང་
 ཡོད། གཟེགས་གཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་གཞུང་གི་རྒྱུ་སྤྱི་འབྱུང་བས་
 བྱ་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེའི་སྤྱི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད། ཀླང་མིག་གིས་
 བྱས་པའི་རིག་པའི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བས་ན་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ། ཆང་མ་
 དང་གཞལ་བྱ་སོགས་རྟོག་(༧༦)ཤེས་ཆོག་དོན་བརྒྱུག་གི་རྣམ་གཞག་འདོད། བྱེ་
 བྲག་པས་ཆང་མ་ལ་མཛོན་རྒྱུ་ལྱང་གི་ཆང་མ་གསུམ་འདོད། རིག་པ་ཅན་པས་དེ་
 གསུམ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆང་མ་དང་བཞིར་འདོད།

ཆོག་དོན་དུག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། བྱེ་བྲག་
 འདུ་བ་རྣམ་པ་དུག ཅིས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོག་དོན་དུག་ཏུ་གངས་པེས་པར་
 འདོད། ཆོག་དོན་དུག་གི་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། བྱ་བ་དང་ལྟན་པ། ཡོན་
 ཏན་དང་ལྟན་པ། འདུ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། རྣམ་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་སྟེ།

ལ། ཟླ་མེ། རྒྱུང་། བཅ་མཁལ། རུས། རྩམས། བདག་ཡིད་དོ། དེའི་ནང་གི་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དབང་གློ་གསུམ་ལས་ཐ་དང་པའི་རྣམ་ཡིད་རུ་འདོད་
ཅིང་། དེའང་གློ་སྟགས་ཡོན་ཏན་དགའི་རྟེན་རུ་གྱུར་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་
ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་བཅ་པོ། རྟག་པ། མ་རྩེས་པ། བྱེད་
པ་པོ། ཟ་བ་པོ། ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཕྱ་སྟགས་ལ་འདོད་ལ།
རྩེས་ཕྱ་དང་གང་ཟག་གྱུར་བདག་དེའི་རྣམ་གངས་སོ། །

རྣམས་དགུ་ལས། འབྱུང་བཞི་དང་ཡིད་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་སྟངས་བ་མེན་པའི་རྣམས་
སྤྱ་འདོད་ལ། འབྱུང་བཞི་ལ་རྩལ་སྒན་ནི་རྟག་པའི་རྣམས་དང་། དེ་བསགས་པའི་
རགས་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམས་སྤྱ་འདོད། བདག་སྟོགས་རྩལ་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་
ཐམས་ཅད་རྩ་སྟངས་པའི་རྣམས་(༡༣)དང་རྟག་པའི་རྣམས་སྤྱའང་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ།
འདུ་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ། རྣོས་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྡན་དུ་འདོད། དཔྱེན།
ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་དྲི་རོ་རིག་གྲངས་ཚད་དང་། །སོ་སོ་དང་ལྡན་
རྣམ་དབྱེད་དང་། །གཞན་དང་གཞན་མིན་སྟོ་རྣམས་དང་། །བདེ་སྟག་འདོད་ལྡང་
འབད་པ་དང་། །མི་གཤེར་དྲོ་སྟམ་འདུས་བྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཉི་ཤུ་
བཞི། །ཞེས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་ལས། སྟོ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ།
བདེ་བ་ནི་སེམས་པ། སྟག་བསྐལ་ནི་གཏུང་བ། །འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ། ལྡང་བ་ནི་
ཞེ་སྡང་། །འབད་པ་ནི་དོན་རྒྱབ་པ་ལ་རྩོལ་བ། ཆོས་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྟེར་བའི་
ལས། ཆོས་མིན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ། །འདུ་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལས་སྟེ་ཞིང་ཤེས་པའི་
རྒྱར་རྒྱར་པའོ། །ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རྣམ་ལས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཤམ་པ་ལས་ནི། འདེགས་པ། འཇུག་པ། བརྒྱུ་པ། བསྐྱམ་པ། འགོ་པ་
ཅི་ལྟོ། །

བཞི་པ་སྒྲིབ་ནི། རང་ཉིད་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲོ་བུ་མོང་
 ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་དང་། བ་ལང་
 དང་ཤིང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་འདོད།
 ལྷ་པ་བྱེ་བྲག་ནི། ཆོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱང་པར་བྱ་གོ་
 བྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཆོས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་བྱང་པར་གོ་བྱེད་ལྟ་བུ་དེའོ། །

དུག་པ་འདུ་བ་ནི། རྟེན་རྗེས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 བས་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ། བེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཡུར་པའི་ཆོས་རྟེན་བརྟེན་
 པ་གཉིས་ལས་རྗེས་ཐ་དང་བྱུར་པ་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་
 ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་དང་། ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་། གཞན་ནི་རྟག་
 པར་འདོད་དོ། ལྷགས་འདིའི་ཐར་ལམ་ནི། ལྷགས་དབང་བསྐྱར། སྒྲུབ་གནས།
 ཆོངས་སྒྲིབ། མཆོད་སྒྲིབ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཏེ་སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བྱེད་
 དང་། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པ་ཆོས་མིན་ཏེ་སྤྲིད་པའི་རྒྱུར་འདོད། བས་ཞིག་སྒྲུབ་མའི་
 མན་ངག་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ཏེ་བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་ཏུ་
 ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཆོག་དོན་དུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་བྱ་རྒྱུད་པ་ན།
 ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གང་ཡང་མི་གསོག་ཅིང་། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྟེན་
 པ་ཟད་པས། རྒྱར་བྱངས་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་དབང་སྒོ་སོགས་དང་བལ་
 གསར་པའི་ལྷན་དབང་སོགས་མ་བྱངས་པས་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆད་
 དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཐར་པ་ཡིན་པར་འདོད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་
 མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་
 བྱང་པར་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཁོག་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བུ་མོང་བྱེད་པ་ཤིང་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོགས་པ་ལ། འདིར་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་བདག་དང་བྱེད་
 པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་འདོད་པ་ནི། བུམ་སོགས་དེ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་འདྲ་བས་
 མི་འཐད་པར་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དབང་བྱུག་རྟག་

(༡༥ན)པ་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདྲོད་པ་དགག་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། དབང་
ཕྱག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཐར་ལམ་ཏུ་འདྲོད་པ་འགོག་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །ལས་འབྲས་འབྲེལ་བར་རིགས་མིན་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །འདིར་རྟག་བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་
ཚོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གསུམ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ། །ཞིག་དངོས་འཛོག་
ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། །རུས་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྤེལ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་བདག་མི་འདྲོད་ཅིང་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མདོ་ལས། ལུས་
ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་བླ། །ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་
པ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་སུའི་བར་དུ་ཆོ་རབས་དང་བསྐྱལ་པ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ལས་
ལས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྒྱད་མི་བླ་བར་འབྱུང་བར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལ།
གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། །ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ལས་འབྲས་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲོད་པས་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོངས་འདི་ནས་
ཕྱི་མར་འཕོ་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ལ། །བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་སྦྱོང་རུས་ན་མེད་པས་བདག་
ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། །ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་བླ་བའམ་མ་བྱས་པ་དང་འཐད་པར་ཐལ་
བའི་སྦྱོན་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པའི་རུས་བར་དུ། །གནས་ན་
ལས་དེ་རྟག་པར་འབྱུར། །(༡༥བ)གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་ཀྱུར་པས། །རི་ལྟར་
འབྲས་སུ་སྦྱེད་པར་འབྱུར། །ཞེས་ཙ་ཤེས་ལས་སྦྱོགས་སུའི་འདྲོད་པ་བཞོད་པ་ལྟར་
དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་
འབྱུར་ལ། །ལས་དེ་རང་བྱུང་རུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན། །ལས་འགགས་
ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་ན་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའང་རི་ལྟར་འཐད་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བདག་རྟག་པར་མི་འདོད་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་འབྲུང་ན། ཐོད་ཀྱིས་རྟག་བདག་འདོད་པ་ལ་འང་མཆུངས་
 ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་སུ་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་།
 རྩ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་འགོ་འོང་གང་
 ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བྱིད་ཅག་གིས་བཏགས་པའི་རྟག་བདག་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་ཚུལ་འོག་དུ་འང་
 འཆད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་
 པར་ཁས་ཐྲངས་ནས། ཡང་བྱ་བྱེད་འགོ་འོང་སོགས་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་རང་ཚིག་
 འགལ་བའོ། །དེར་མ་ཟད་བྱེད་པ་པོ་དང་སྟོད་པ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
 སྤྱིན་སྟོང་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྦྱང་བ་པོ་མེད་པ་
 ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ཁྱེད་ཅག་གཉིས་ཀས་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་
 རིགས་པ་དང་འགལ་ལ། འདོད་ན་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་བརྗོད་
 རྣམ་འདིར་བཅད་པ་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་བྱིད་ཅག་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ། ལས་
 གསོག་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་སྤྱིན་སྟོང་དུས་ཀྱི་ངའམ་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ནམ་མིན།
 ཡིན་ན་དེ་རྟག་(ལ་ན)པར་འབྱུར་ལ། མིན་ན་ལས་གསོག་པ་པོས་རྣམ་སྤྱིན་མ་སྟོང་
 ཞིང་། སྟོང་བ་པོས་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཚོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
 རྩར་བརྗོད་པ་སོ་ན་གནས་པས་སྟོང་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་
 དེས་རྣམ་སྤྱིན་སྟོང་བ་མིན་ཀྱང་། གསོག་དུས་དང་སྟོང་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་
 ལུང་པོ་གཅིག་གི་རྒྱན་གདགས་གཞིར་བབྱུང་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་གྱི་ཆ་ཤས་
 སུ་ཐུར་པའི་ང་ཡིན་པས། ངས་ལས་བྱས་པ་དང་ངས་རྣམ་སྤྱིན་སྟོང་བར་བཞག་
 རུས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དེ་དག་མེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གཞོན་ནུ་དང་ཆས་པའི་གནས་
 སྐབས་དང་ཁ་སང་དང་དེ་རིང་། རྩ་དོ་དང་ཕྱི་དོ་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མ་སོགས་
 ལའང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་འདི་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་བདག་

ཉན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་འདོད་པར་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་
 བོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ལས། ལས་བྱེད་པོ་དང་སྦྱོང་པོ་སོ་སོར་
 འཇོག་པས་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་གདབ་པོ། འདི་དག་
 བྱི་གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་ལེན་ལས། བདག་གིས་དེ་བྱི་མྱང་སྟམ་པའི། ཁྱམ་
 པར་རྟོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། སྦྱོ་བ་ཡང་བྱི་གཞན་
 ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤིང་བ་དམག་ལ་སོགས་
 བཞིན་བརྒྱན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྒྱུ་ལ་འདི་བཟོད་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་ཕྱང་
 བོ་ཅམ་ཉིད་དོ། ཉེན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མཛོན་འདུས་བྱས། སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་
 ཀྱིས་ནི། བར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་
 བྱེད་པས་ལས་སྦྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་(༧༧)ཉན་བདག་འདི་ནས་གཞན་
 དུ་འཕོ་བ་མེད་དེ། བར་སྲིད་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ལས་སྦྱོ་སྲིད་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་། དེ་
 ལས་སྦོན་དུས་གྱི་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལས་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་ལས་སྦྱར་ཡང་བར་
 སྲིད་སོགས་གྱི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཕོར་བའི་མི་ཉན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་བདག་མེད་ཀྱང་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་མངལ་སོགས་སུ་འརྱག་པ་མི་འགལ་བ་
 ནི། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ཡང་། ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་
 རྒྱ། མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྦྱར་དང་སྦྱས། ཕྱང་པོ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། མི་འཕོ་
 བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། ཞེས་དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། དེའང་དཔེ་རེས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཚོན་མི་ཅུས་པས་དཔེ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་དགོས་ལ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱོ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་བའི་
 མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་ས་ཁུ་ལྷང་པའི་མདོ་
 དྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་མི་

འཕོ་མོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་མངོན་པའང་
 ཡོད་དོ། དཔེར་ན་རབ་རྒྱ་ཕྱིས་པའི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་སྤང་བའང་བཞིན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མ་འཕོས་མོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞིན་རྒྱ་མངོན་པའང་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་ཟླ་གཟུགས་རྒྱ་ནང་རྒྱ་སྤང་བའི་དཔེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ལས། རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བའི་གནས་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བ་མའི་མངལ་དེ་
 དང་དེར་ས་པོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གུ་མངོན་པར་སྦྱབ་པོ། ཞེས་དང་། ཐ་མ་འཆི་བའི་ཕུང་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་འགགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྟེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
 སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་(༡༠༠ན)བཞིན་རྒྱ་འབྲུང་བར་འབྱར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 འདིས་སྟེ་འཆིའི་སྐལ་པས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་འགག་བྱེད་རྒྱལ་བསྟན། རྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། ལས་ནི་ཡོད་དོ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། ཆོས་སུ་བརྟན་བཅས་
 པ་མ་གཏོགས་ཕུང་པོ་འདི་འདྲར་ཁིང་ཕུང་པོ་གཞན་རྒྱ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །

དེ་ལ་ཆོས་སུ་བརྟན་བཅས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་
 འདི་འབྲུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉིང་རྒྱལ་ལས། མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 ཡང་ཤི་ནས་ནི། འཇིག་རྟེན་གཞན་རྒྱ་འཕོ་ཁིང་འཕོ་མེད་ཀྱང་། ལས་བྱས་རྣམས་
 ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་བླ། འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བྱ་སྤྲིན། རྟག་པར་མ་
 ཡིན་ཆད་པར་མི་འབྱར་ཏེ། ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། ཁྱི་
 ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འབྱར་མིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འབྱར་བའང་
 མེད། འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད། ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་
 པའང་མིན། འདི་ན་ལྟ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་མིན། ཞེས་དང་། བྱད་པར་
 འཕགས་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། ལུས་ལས་ལུས་གཞན་དག་རྒྱ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མདོར་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བཤམ་ཞིང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་མེད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་ལས་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་རྩལ་ཤུལ་མོ་ཙམ་ཡང་འཕྲོ་བ་
 མེད་དེ། དབུ་མ་རྟེན་སྤྱིང་ལས། སྤྱིང་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་རྟེན་ལས། སྤྱིང་པའི་ཚུལ་
 རྟེན་ལས་འབྱུང་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །དགེ་མི་དགའི་ལས་རྟེན་ལས་རང་དབུ་སྤྱིང་ཅིག་
 གཉིས་པར་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱེད་པའི་སྤྱིང་མེད་དེ། ལས་དེ་དག་(༡༠༠བ)
 འགགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་རྟེན་རྟེན་ལས་ལྟོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྟེན་པ་གང་ལ་
 འཛོག་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱིང་དང་མདོ་མེ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་གཞི་དང་། ཀྱང་གཞི་མི་
 བཞེད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྟེན་པ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་ཏེ་དེ་གསུམ་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ཐུར་པའི་གང་བྱུང་ཏུ་འཛོག་གོ། ཡང་བྱེ་སྤྱིང་ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་
 རོལ་གྱི་དཔང་རྟེན་དང་འབྲས་པའི་རྟེན་མི་བྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་། བྱེ་སྤྱིང་ཁ་ཅིག་གིས་
 ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་སྤྱིང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྟེན་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་འཛོག་ལ་
 དེ་གཉིས་ནི་ལས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟེན་མིན་འདུ་བྱེད་རྩལ་གྱུ་པ་རོལ་བར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀྱང་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་རྟེན་པ་དང་
 རྟེན་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་དེ་བར་མ་ཆད་ཏུ་བརྟེན་དེ་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་རྟེན་
 པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་ཐུར་པ་དེས་རྟེན་ལས་ཀྱི་རྟེན་པར་རང་མེ་རྟེན་ལས་འདོད་དོ། །ཐལ་
 འཁྱར་བས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིང་
 བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མི་སྤྱིང་ཅིང་། ཐ་སྤྱིང་ཙམ་
 ཏུ་ལས་འགགས་པ་འཕྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོར་ཆེས་འཐད་པས་ལས་འགགས་ན་རིང་
 ཏུ་ལོན་ཡང་རང་འབྲས་འབྱེད་པ་མི་འགལ་བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་མི་
 ཟུང་བ་དང་ཀྱང་གཞི་སོགས་འཛོག་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཙམ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་
 ལས་ནི་སྤྱིང་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྤྱིང་
 པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་ཟུང་མི་འཁྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ཏུ་འདོད་

ལྷང་འདི་དྲངས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་(༡༠༡ན)སྐབ་པར་མཛད་དོ། །འདིས་ཆུ་མི་ཟ་བ་
དངོས་སུ་བཀག་ནས་ཀྱན་གཞི་བྱགས་ལ་བཀག་མོ། །

བསྐལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་ཞེས་པའང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་ཆུད་ཟ་བར་མི་འཇུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ནམ་སྒྲིན་གྱི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པ་དང་། འཇིག་ན་
ཆད་པར་འཇུར་བས་དེའི་ཚུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་དོ། །ཡང་འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་
པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུར་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི་ལས་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་
ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྲུང་བ་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཅམ་ལ་གཏན་དུ་དང་
རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་རིམ་པར་གང་ཟག་དང་སེམས་རྒྱུད་འཛོག་
པར་གསུངས་སོ། །ལས་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་
བའི་ཚུལ་ཡང་འཇུག་པ་ལས་དབའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་
དག་མཐོང་ནས་ནི། །སང་ཀྱང་སྤྱན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འཇུར་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་
ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་ཤེས་(༡༠༡བ)བྱེད་དུ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་
མདོ་དྲངས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབུ་ར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་ཇི་ལམ་ན་
ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོད་པར་སྤྲིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སང་
ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། ཞེས་

སོགས་དཔེ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་འདྲ་། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་
བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པ་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་
གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཡང་། རྒྱལ་གཞན་རི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་རྒྱས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཆོད་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྟད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ལས་
འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བ་སོགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབ་བརྒྱས་སུ། དེ་ལ་རི་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་འབྲས་སུར་མི་འགལ་བ་དང་རང་བཞིན་
མེད་ཀྱང་རི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་དེ་ལྟར་ནི་ཡབ་
དང་སྲས་མཇལ་བའི་མདོས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་
ཞིག་ཉལ་བའི་ཆི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་མེད་(༡༠༡ན)བཟང་མོ་ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་དང་
ཁྱད་མེད་རྒྱ་བྱང་ངོ་། །ཞོང་གི་མདོ་ལུང་སྒྲ་ཕྱིས་བསྟན་པའི་འཆི་སྤྱད་དང་སྐྱེ་སྤྱད་
གྱི་བར་རྒྱ་བར་སྤྱད་ཡོད་མོད་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འཆིའི་
སྐབས་གྱི་སྤྱང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་འདིས་བར་སྤྱད་ལའང་ཤེས་པར་
བྱལོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ན་རྣམ་
སྐྱེན་ཐུག་མེད་དང་རྣམ་སྐྱེན་འཆོལ་བར་འབྱིན་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་ཞེན། དེའི་སྐྱོན་
མེད་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གིས་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་

ལྟར། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་ལས་སྒྲར་སྒྲིབ་མིན་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར། མེད་པར་
མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སྤང་གིས་རི་པོར་གི་རྩ་སོགས་མི་སྤང་བའི་
ངེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། །ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ལ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིབ་
ཟུང་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་གིས། ཟུང་ཟིན་པའི་ལས་ལས་
མི་འབྲུང་བར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་ངེས་
པའང་ཆེས་འཐད་པར་དཔེ་དེས་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཡུང་གིས་སྦྱབ་པ་ནི།
ཞེ་སྒྲོད་རྣམས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོན་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་གླ་ཤི་ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་
རང་རྒྱ་སྒྲེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་
བསྟན་ཅིང་། ཡང་ས་བརྩུ་པ་ལས། འཆི་བའང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་འཆི་བས་དངོས་སུ་ཤི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ཤི་བས་སྒྲི་
མའི་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྩས་སུ་གསུངས་པ་འདིས་ཞིག་པ་ལ་འབྲས་བྱ་
ཡོད་པར་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་ (༡༠༩བ)ཀྱིས་
འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རྩས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་སོ། །དེའི་
སྤྱིར་ཙ་ཤེས་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་ཟུ་གུ་ལྟ་བུའི་
དངོས་པོ་དང་། ཟུ་གུའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་འདུས་
བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གུའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
འདུས་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཟུ་གུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྦྱབ་པ་ནི། དེའང་རང་ཞེ་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་
པ་དག་གི་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྒྲོད་

པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 བྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་གཏན་
 མེད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ནས་
 འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དེའི་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་
 རྒྱར་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་
 བྱས་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་རྒྱར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་གི་བ་གཉིས་
 དང་། དངོས་པོ་རྒྱས་གཉིས་པར་འཇིག་པ་དང་དངོས་པོ་རྒྱས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་དང་རང་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་མགོ་མཚུངས་
 བྱས་ནས་གནོད་པ་སྟོན་ཏེ། ལྷ་གྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ན།
 ལྷ་གྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་འང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་(༡༠༣ན)སྐད་ཅིག་
 མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་གྲ་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཅིང་འདུས་བྱས་
 སྐད་ཅིག་མར་སྒྲིབ་བའང་མི་འཐད་ཅས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་འུགས་ལ་ལྷ་གྲ་འཇིག་
 པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལྷ་གྲ་ཞིག་པའང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་གྲ་རང་རྒྱས་གཉིས་
 པར་མི་སྟོད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷ་གྲ་རང་རྒྱས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་འང་རྒྱ་
 ཡོད་པར་བསྟན་ལ། ལྷ་གྲ་ཞིག་པ་དེ་ལྷ་གྲ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷ་གྲའི་དངོས་པོ་འགགས་
 བྱས་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་རྒྱར་དངོས་པོར་འཇོག་གོ། །དེའི་རྒྱར་ཆོག་གསལ་ལས་འཇིག་པ་ཞེས་
 བསྟན་ཏེ་ཞིག་པ་དེའང་འཇིག་པར་བཞེད་པས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་
 ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སྐྱམ་དང་སྟེང་
 པོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུང་པ་འདིས་ཀྱང་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་
 ལ། དེའི་འགྲེལ་པར། མ་འོངས་པའི་རྒྱུན་མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ན། གལ་

ཏེ་རྟེན་མེད་པར་མ་གྱུར་ན་གདོན་མི་བླ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་
སྦྱེ་བ་ལའང་རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མ་འོངས་པའང་
དངོས་པོར་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མར་བླ་པས་མར་
མེ་ཤི་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྦྱབ་ཚུལ་ཡིན་ཡང་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྦྱབ་པ་ནི། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་འབྲུ་མ་རུང་བར་གྱུར་(༡༠༩བ)
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་འབྲུས་ཉེས་སོ། །ཟས་
མེད་པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་མེད་པས་སྦྱི་མ་བསྐྱེད་པར་གསལ་སོ། །དེའང་རྒྱ་
དང་བས་མ་བླ་བ་འབྲས་ལེགས་པ་དང་བྱ་འཛོལ་བའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་
དེ་དག་བླ་བའང་དེ་རྣམས་བླ་བའི་རྒྱར་འདོད་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་
པའི་མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
ལྷ་གྲ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ལྷ་གྲའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་མ་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ལ་
འདོད་པས་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཆོས་དེའི་བཏགས་དོན་
རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རང་མཆོམ་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ནི་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ་ལྷ་གྲ་ཞིག་པ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོར་འཇོག་
པའང་ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ལྷ་གྲ་
ཞིག་པའི་མཆོམ་གཞིར་རིགས་པས་བཅའ་ནས་དེ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པའི་མིང་རྒྱད་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དེ་དངོས་
པོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་

མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་
 དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མིན་
 གིས་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། (༡༠༩)
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞག་པ་དང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཐུ་གུ་དངོས་པོར་
 བཞག་པ་དང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་
 འཛོག་མི་དགོས་སོ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཙ་ཤེས་དང་རིག་པ་བྱུག་ཏུ་པར་
 གསུངས་ཤིང་ཟླ་བའི་ཞབས་གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཙ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་སོགས་ལས་གསལ་བར་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་བཞི་
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟ་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་
 པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་འོངས་པ་དང་བཟུལ་
 བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམས་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་
 འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེན་མ་
 ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་
 མ་འོངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ཐུ་གུ་རང་
 དུས་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་ཐུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང་། ཐུ་གུ་རང་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེན་མ་ཚང་བས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཐུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་
 དང་། ཐུ་གུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ཐུ་གུ་ད་ལྟ་བའི་དུས་སོ། །དེས་ན་
 (༡༠༩)འདས་པའང་ད་ལྟ་བ་ལ་ལོག་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་བྱུང་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་

ཞིག་དགོས་པས་མངོན་པ་སོགས་ལས་བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱུང་ལ་
 ཞེས་པ་གང་འདས་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་ལྟ་བུ་དེའོ། །མ་འོངས་པའང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་
 ཞེས་མ་བྱུང་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པས་གང་དུའང་ཆོས་དེ་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རོ་བོང་རྩ་སོགས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་
 ཅིང་། ཆོས་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཆ་དེ་
 མ་འོངས་པར་འཛོག་པར་བསྟན་ཏོ། །ད་ལྟ་བ་ནི་རང་ཉིད་སྦྱོས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གཉིས་ད་ལྟ་བ་དེ་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱོས་པའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་དགོས་པས་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་སྟོས་ནས་བྱུང་བའང་
 ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྟོས་རྒྱུ་བཤད་མ་ཐག་པས་གོ་རྣམས་ལ། ད་
 ལྟ་བའང་སྦྱོས་ལ་ཞེས་པས་མ་འོངས་པ་གཙོ་བོ་དང་། མ་འགགས་པ་ཞེས་པས་
 འདས་པ་གཙོ་བོ་དང་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་རྣམ་གསུམ་དུ་འཛོག་
 ཀྱང་རྣམ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་སོ། །

རྣམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་དང་
 འདྲ་ནའང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པས་
 འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་དངོས་མེད་དང་དེའང་མེད་དགག་རྒྱ་འདོད་ལ། འདི་
 པས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དངོས་པོར་བཞེད་ཅིང་དེའང་མ་ཡིན་དགག་རྒྱ་བཞེད་
 དེ། ལྷ་བྱ་ཞིག་པའི་སྦྱས་དེ་མ་ཞིག་པ་གཙོ་བོ་ཅིང་ལྷ་བྱ་མ་འོངས་པའི་སྦྱས་དེ་སྦྱོབ་
 པ་གཙོ་བོ་ལ་དགག་བྱ་དེ་གཉིས་བཅད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་
 འཕེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་སྦྱ་མས་ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༠༥)འབྲུང་
 བ་འཕེན་ཞིང་སྦྱ་མས་ལྷ་བྱ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ལྷ་བྱ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དངོས་
 པོར་འཕེན་པར་བཞེད་པའི་སྦྱར་རོ། །ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷ་བྱའི་འདས་པ་ཡིན་
 ཀྱང་ལྷ་བྱའི་རྣམ་བཤད་ལྷ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པའི་སྦྱར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བྱ་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷ་བྱའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་

ཀྱང་མུ་གུའི་རུས་སུ་དང་མུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། མུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 མིར་རྟོ། །དོན་མུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་རུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་མིར་
 དེ་ད་ལྟ་བར་འཁྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་འགལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ། མུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་རུས་ན་རང་མ་ཞིག་ཀྱང་མུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་བཞིན་རུ་མུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པའང་རང་རུས་ན་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མུ་
 གུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་ཡིན་མིར་སྐྱེར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཅམ་བྱང་ཡང་དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་རུས་གཞན་གཉིས་
 དང་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་རུ་མ་འོངས་པའང་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་
 ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་དགོས་པས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བ་མིན་
 ནོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཅམ་བྱང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་རུས་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་
 ལ། ད་ལྟ་བ་ནི་དེ་འདྲའི་སྐོ་ནས་མི་འཛོག་པར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་
 མུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་ལོ། །དེ་ལ་རུས་གསུམ་ཀ་
 རང་རུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཅམ་རུ་མཚུངས་ནའང་མི་(༡༠༥)འདྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་མིར་རུས་གསུམ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་སྐྱེད་དང་ཐལ་འཁྱུར་བ་གཉིས་རུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཅམ་མཚུངས་
 ཀྱང་། འདོད་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་སྐྱེས་མུ་གུ་སོགས་དངོས་པོ་རེ་
 རེའང་རུས་གསུམ་གསུམ་རུ་འཛོག་པས་མུ་གུ་འདས་པ་དང་མུ་གུ་མ་འོངས་པའི་
 རུས་སུ་ཡང་མུ་གུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ་རུས་གསུམ་ཀའང་རྣམས་བྱལ་བ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་
 ལུགས་ཀྱི་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་མཛོད་ལས་གསུངས་ལ། ཐལ་
 འཁྱུར་བས་མུ་གུ་སོགས་རེ་རེ་ལ་རུས་གསུམ་གསུམ་རུ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམས་ཡོད་གཏན་
 ནས་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་མིར་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འདིར་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱི་ལ་སྟོང་རྗེ་བྱ་ཞེ་ན། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་བདག་མེད་ན་སྟོང་རྗེ་སྟོས་པ་དང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་
 སྟོང་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱུང་ན་སྟོང་རྗེ་སྟོས་མཁན་དང་གང་
 ལ་སྟོས་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་སྟོང་རྗེ་སྟོས་པ་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་གང་ཟག་དེས་འབྲས་བྱ་དེ་
 ཐོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་དེ་དག་འཐད་པའི་ཚུལ། ཉེ་བར་
 འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིན་དུ་དགའ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །བྱིས་པའི་རྟགས་
 སྤངས་རབ་དུ་བྱུང་གིས་ལ། །འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་མཆོག་དུ་འཕྱར་གྱི་ཞེས། །ཐུགས་
 རྟོག་ཅན་གྱིས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་འདྲ་མཛད། །བྱིས་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་དུ་བྱུང་ཕྱར་
 བས། །འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་ཕྱར་ཀྱང་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རང་(༡༠༩)བཞིན་དག་
 ལ་གཞལ་བྱས་ན། །འབྲས་བྱ་ཀུན་མེད་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་འདྲ་མེད། །འོན་ཀྱང་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་པ་འཐོབ་འཕྱར་བ། །ཀྱི་མ་མི་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བས་རིགས་
 པ་ཤིན་དུ་ལེགས་བཤད་ཅེས། །དེ་དག་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་སྟེ་བར་འཕྱར། །ཞེས་ཐུགས་
 རྟོག་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐ་སྟད་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་དེ་དག་
 མེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ལ་ངོ་མཆར་སྟེས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ་གུས་པ་
 ཆེན་པོ་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །སྐབས་གོང་འོག་འདི་འདྲར་མདོའི་ལུང་འབྲེན་པ་ནི་
 རྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་པ་སེལ་ཞིང་དེས་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་
 གཞན་སྡེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། དེས་བདག་གི་བའང་རང་བཞིན་
 མེད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབབས་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་

འདི་ལ་བྱང་ཚེས་རྩ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་
 མ་ཡིན། བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་ཟེད། བདག་ལ་
 གཟུགས་ཟེད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་མུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལའང་སྒྱར་ནས་དཔྱད་
 པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྫ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོ་བསྟན་ལ། ཚེ་ཤེས་ལས་ནི། སྤང་
 མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྤང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་
 ཉེར་གཉིས་པ་དང་། རབ་བྱེད་བཅུ་པར་རྣམ་ལུང་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ན་བདག་གཟུགས་(༡༠༩)སྤང་སོགས་སྤང་པོ་ལྷ་ལས་རོ་པོ་ཐ་དད་པར་ལྷ་བ་ལྷ་
 བསྟན་ན་ཉེར་ལྟར་འབྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྫ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་
 རྩོགས་བཞི་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་རྩ་བདག་རྩ་ཞེན་པའི་གཞི་
 ལྷ་པ་ལྷ་སྟེགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ཆ་ལྷ་པ་མ་གསུངས་ལ། ཚེ་ཤེས་
 ལས་རྩོགས་ལྷ་པ་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་ཀྱང་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 ད་རུང་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་བ་ལྷ་ཕྱི་ལེན་མ་ཁན་གྱི་
 བདག་མེས་ལ་དངོས་སྤྱོད་འཇོག་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་
 སྤང་པའི་ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཇོག་པ་ལྷ་སྤྱོད་འགོག་པའི་ཆེད་རྩ་
 དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། དབྱིབས་བདག་
 ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་རྣམ་བཤུན་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་ལ།
 གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བཤུད་གྱི་སེམས། །བྱོད་ནི་རྩ་བར་བྱུར་
 པ་ཡིན། །འདྲུ་བྱེད་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་
 ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྤང་དྲངས་པའི་མདོ་ལས་བདག་
 དང་ཤིང་རྟའི་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་རྣམ་བཤུན་གྱི་
 རིགས་པ་འདི་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ། དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་

ལས། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདྲ་མིན། གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་
 ཡང་མིན་ཁོང་། ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། འདུས་པ་ཙམ་མིན་
 དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ཁྲིས་ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན། དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་(༡༠༡ན)
 ཐ་དད་མ་ཡིན། དེ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟར་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལ་ཕར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་དེ་ལ་ཚུར་
 ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་འདུས་པ་ཙམ་ཡང་དེ་མ་ཡིན།
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་ཤིང་རྩ་མིན་ནོ། འོན་
 དེ་དག་རིམ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་སྟོན་ཤིང་དང་འཁོར་
 ལོ་སྟགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་ཤིང་རྩ་གཅིག་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའོ། ཡང་ན་ཡན་ལག་
 རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
 བ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཁོང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་རྩ་དང་བ་ལང་
 བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་
 རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟར་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྟས་བྱིན་བ་ལང་
 དང་ལྟར་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྟར་པ་
 ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པའི་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མ་འདས་
 ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ཕར་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཤིང་རྩ་ལ་ཚུར་རང་བཞིན་
 གྱིས་བརྟེན་པའི་སྟོན་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་(༡༠༢)ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་

རང་གི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་སྟགས་ཚྲིགས་ཅན་པ་དེ་ལ་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 འཐད་ན་འཁོར་ལོ་སྟག་ཤིང་གཟེར་བྱ་སྟགས་ཡན་ལག་རྣམས་སྤལ་ནས་སིལ་བྱར་
 གནས་པ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཆང་བར་སྤངས་ནས་ཚྲིགས་པ་ལའང་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་
 འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་དང་། ཡན་ལག་ཚྲིགས་
 པའི་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་ཤིང་རྩར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 མི་འཐད་དེ། སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་
 ཤིང་རྩར་འཛོག་ན། སྤར་མ་བསྐྱིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྐྱིགས་པའི་འཕང་ལོ་སྟགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་
 ར་ཤིང་རྩ་མེད་པ་ལྟར། ཕྱིས་བསྐྱིགས་པ་ན་ཡང་ཤིང་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྤར་
 མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཤིང་རྩ་ཡིན་ན་མ་བསྐྱིགས་
 པའི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟགས་ལ་མེད་པའི་དབྱིབས་གསར་པ་གཞན་བསྐྱིགས་པའི་
 རུས་ན་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩར་འཛོག་ན་མི་རིགས་ཏེ།
 དངོས་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་ལ་ཚྲིགས་པ་རྣམས་སྤལ་བྱུང་ན་དེའི་དབྱིབས་རྣམས་སྤལ་བ་
 མི་འཐད་ཅིང་། ཤིང་རྩ་ནི་རྣམས་སྤལ་བར་དེ་དག་གིས་ཁས་སྤངས་ཏེ་བཏགས་
 ཡོད་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལྷགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་མི་འདོད་ལ་ཡན་ལག་ཚྲིགས་
 པའི་(༡༠ན)དབྱིབས་ཤིང་རྩའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྟན་ཏུ་བཅལ་བས་མ་རྟོག་ན་ཤིང་རྩ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག་ཅས་སྟགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུན་ན།
 རྟོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅལ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་བྱའང་ཤིང་རྩ་
 མི་རྟོག་མོད། འོན་ཀྱང་ཤིང་རྩ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་དོན་བཅལ་བས་

རྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཞག་པ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་
 ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཛིག་ལ་འཛིག་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
 དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འཕམ་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྲུབ་འབྲུར་མིན་མོད་
 གྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་
 རྣམ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཁེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་
 ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡོད་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཅུང་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། སྐར་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་
 དབྱེད་ཚུལ་བདུན་གྱིས་བཅལ་ན་མི་རྟེན་པ་རིལ་བ་བཞིན་ཏུ། བཏགས་ཆོས་གང་
 ཟག་དང་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན། བདག་
 སྤང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན། བདག་སྤང་པོ་དང་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་
 ལྟན་པའང་མ་ཡིན། བདག་སྤང་གཉིས་པལ་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 རྟོགས་(༡༠༥)གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ཡང་བདག་མ་ཡིན། སྤང་
 པོའི་དབྱིབས་གྱི་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་ལ། བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། བདག་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་ཏུ་ཐལ་བ། བདག་མང་པོ་ཐལ་བ་ལོགས་གྱི་སྒྲིབ་དང་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཟུ་ཤེས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་
 མེད་པར་འབྱུར། །ཁེས་པ་ལྟར་བདག་སྤང་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་
 བདག་མེད་པས་བདག་ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་པོའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྱི་དང་འཇིག་པ་
 ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་སྤྱི་
 འཇིག་གི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཀྱང་སྤྱི་འཇིག་གི་ཚེས་ཅན་ཏུ་ཐལ་བའི་
 སྤྱོན་འབྱུང་རོ། །དེའང་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་སྤྱི་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོན་མེད་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྤང་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་བདག་རང་བཞིན་
 གྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་
 སྤང་ན་སྤྱི་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟོས་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
 འཕྲད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཅིག་པས་
 སྤྱོན་དེ་གསུམ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེས་སྤྱོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་
 བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཤེས་ལས། (༡༠/ན)གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་
 ཡིན་ན། རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། འཇུག་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་ཏེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་
 པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 ཡིན་ན། བདག་མང་པོ་སོགས་སྤྱི་ཐལ་བ། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་དྲི་བ་མཛད་རིགས་
 པར་ཐལ་བ། སྤང་པོ་མེད་པར་མཛོང་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་ཐལ་བའི་
 སྤྱོན་གསུམ་གསུངས་ལ། དེའི་དང་པོ་ལའང་རིགས་པའི་ཚ་བ་ལྷ་ཡོད་དེ། བདག་
 མང་པོར་ཐལ་བ། བདག་རྣམས་ཡོད་ཏུ་ཐལ་བ། བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་སྤྱི་རྣམས་ཏུ་བདག་
 སྤྱི་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སོ། །བདག་སྤང་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་
 རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་
 དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་དེ་སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་
 འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བདག་སྤངས་གཉིས་ཐ་སྟད་ཅམ་རྩ་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཁེགས་པ་ན་བདག་སྤངས་པོ་དང་
 རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པའི་ཚུགས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྷན་ཚུན་
 གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་
 གང་ཕྱིར་བདག་ཡོད་མིན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་བདག་སྤངས་པན་ཚུན་
 རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུགས་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས་(༡༠༧)
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་རྩ་ཡོད་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུགས་
 གཉིས་འཐད་པར་རིགས་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལས། སྤངས་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། སྤངས་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་
 མིན། ཞེས་སོགས་སོ། །སྤངས་པོ་ཚོགས་ཅམ་ཡང་བདག་རྩ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས།
 མདོ་ལས་སྤངས་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤངས་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་སྤངས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྩ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་
 སྤངས་པོ་གདགས་གཞི་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གདགས་གཞི་
 དེ་བཏགས་ཆོས་སྤྲ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པོའི་དབྱིབས་བདག་རྩ་འདོད་པའང་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས། དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་
 དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་
 ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་
 ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་ན་བདག་རྩ་འགྱུར་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་གི་ཆོགས་པ་
 ལ་དབྱིབས་མེད་པས་དེ་དག་བདག་རྩ་འདོགས་མི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་
 བེམ་པོར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སྤྲ་སྟེ་ཆོ་བདག་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་དེ་བཅའ་ཡང་
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྩ་གང་ཟག་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རྟེན་པ་ནི་

གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུའང་མེད་པའི་དོན་
མིན་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
གང་ཟག་བསྟོན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་(༡༡༠ན)ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་
དུའམ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་གདགས་གཞིར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་
པའི་བར་འདིར་ཡང་སྒྲ་མའི་རིགས་འགྲེ་སྒྱར་བར་བྱ་ལ། ལུང་འདིས་ནི་རྣམ་བཏུན་
གྱི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་བཏུན་
དུ་མ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞིར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅམ་ཡིན་པར་ངེས་པ་འདྲན་པ་དང་། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བཏགས་དོན་བཅལ་ན་མི་རྟེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྐྱུ་མ་ཅམ་ཡིན་
པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་རའོ་སྟམ་དུ་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ལ། བདག །གང་
ཟག །སྐྱེས་བྱ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །ཁོང་གི་དཔེ་དོན་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་
ཙ་འཇུག་གི་ལུང་འདིར་མདོ་ཅམ་ལས་མ་བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཙ་
ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་
པ་ལྟར། རིགས་པ་བཏུན་གྱིས་དཔྱད་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་
པ་ན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་ལེགས་པར་ཞིགས་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མི་འཛིན་ཀྱང་། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེའི་
བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བ་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་
སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རིགས་པ་བྱུར་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བུམ་རྣམས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
(༡༡༠བ)ལས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་

སྤར་ལྟར་ནས་བདུན་གྱི་རིགས་པ་བསྐྱེན་ནས་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་ཀྱང་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་རྒྱས་ལ་མ་དབྱུང་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་ཙམ་ལ་ཡོད་
པའང་མི་འགོག་པར་བསྟན་རྟོ།། །།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒྲོན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུ་
པ་བྱིན་པ་མིན། ཁྲིམ་སྒྲིག་གསུངས། འདི་དག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཞེན་ལུས་
དང་བཅས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་བསྟན་རྟོ།། ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཇིན་ལའང་སྐྱས་བཞིན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན། རགས་པ་དང་སྤྲུལ་མོ་གཉིས་
ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་རགས་པ་ལའང་། རྒྱས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་
མེད་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་དང་།
དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་
འཇིན་པའི་ཆད་མས་རྩལ་གཞན་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཇིན་སྤྱོད་པ་ལའང་། རིགས་པས་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་གཟུགས་སྒྲིག་རང་
གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟེ་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཏགས་དང་། རིགས་
པས་དབྱུང་པ་ཞུགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་དམ་ཤུགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲིག་རང་
གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ནི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཡིན་ནོ།། ཀྱུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་
མཐས་སྟོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། ལྟ་བུ་སྐྱེས་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་མ་
བསྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དོ།། དེ་དག་ལས་འདིར་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་
ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུས་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དྲན་པ་(༡༡༡)ཉེར་གཞག་སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། ཞེ་ལྟ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ།
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་དམིགས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་རིམ་པར། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདག་གི་གནས་དང་། བདག་
གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། བདག་གི་ངོ་བོ་དང་། བདག་ཀྱང་བྱང་རྒྱུར་བའི་

གཞིར་ཞེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོམ་གྱི་ལུས་
 སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་
 སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་གང་ཅུང་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁའ་པའོ། །དྲན་
 ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོམ་གྲང་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་གྲང་
 དེར་འཛིག་པར་ཀུན་བརྟན་དང་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །སྟོམ་ཚུལ་ལ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལུས་མི་གཙང་བ། ཚོར་བ་སྟུག་བསྐལ་བ། སེམས་མི་རྟག་པ། ཀུན་བྱང་
 གི་ཚོས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་
 རྟག་པ། ཟག་བཅས་རྣམས་སྟུག་བསྐལ་བ། ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་
 སྟོམ་པར་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །དགོས་པ་ནི། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་མཛོད་ལས་བཤད་ཅིང་། བདེན་བཞིའི་
 སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་དབྱུས་མཐའ་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོ་
 དོན་ནི། ཤིང་གཤགས་པ་བྱེད་པའི་འཛིན་པ་ལྟར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་
 གྱིས་དབྱད་ནས་དྲན་པས་མི་བཟེད་པར་འཛིན་ཞིང་འཛིག་པས་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གིས་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྤྱིར་ལམ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་སྟོམ་ཡང་(༡༡༡བ)དམིགས་པ་སྟགས་ལ་བྱང་པར་ནི་ཡོད་དོ། །འོན་
 གྲང་ལུས་ཚོར་སྟགས་ཀྱི་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་བ་སྟགས་དང་།
 སྤྱི་མཚན་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཅམ་བསྟོམས་པས་
 ལུས་སྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞིག་ནས་དེ་དག་བདེན་མེད་ཏུ་
 གཏན་ལ་འབབས་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་ལུས་ཚོར་སྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་གཞིག་
 པའི་དོན་ཏུ་དེ་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྟོམ་
 དགོས་ལ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་འོང་ཞིང་
 དེས་ལུས་སྟགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་གཙང་བར་འཛིན་པ་

སོགས་ཀྱི་གཞིན་པོ་འདྲ་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཐུག་བསྐྱེད་བཟུངས་སུ་བྱ་བ་པ་ཉེར་གཞག་
 སྒྲིམ་ཚུལ་མདོའི་ཡུང་དུ་མ་བྱེད་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ཀྱུན་རྒྱུ་བྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་ལུས་མི་གཙང་བ་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དོན་དམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལུས་ཚོར་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་གཞིས་
 ཀྱི་གསུངས་ཏེ། འདིར་མདོ་ཅམ་སྟོན་ན། ལུས་བྱ་བ་ཉིད་སྐབས་སུ། དཔས་བྱིན་
 གྱིས་ཞུས་པ་བྱེད་པ་ལས། འདི་ལྟར་མི་གཙང་ཡུང་པོའི་ལུས་ལ་ནི། ཀྱུན་གསུག་གི་
 ར་རྒྱལ་ཅན་གང་གཅེས་འཛིན་པ། བྱིས་པའི་སྟོན་ཅན་དེ་ནི་མདོར་བཞིན་དུ། མི་
 ཤེས་རན་སྟུག་བྱམ་པ་སོགས་ཤིང་འགྲོ། །དེ་ཡི་སྣ་ནས་རྣག་གི་རྣམ་པ་འཇོག་ །ཁ་
 རས་དྲི་མི་ཞིས་པ་རྟག་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་
 སྟུང་པར། ལུས་འདི་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ནས་དེ་ལུས་ལ་རྣམ་མཁའ་
 ལྟར་བྱ་བ་པ་ཉེ་བར་འཛིན་གོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནས་
 ཀྱང་མ་འོངས། བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་མི་འགྲོ། (༡༡༥ན)སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་
 ཡང་མི་གནས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་བྱ་བ་ཉིད་སྐབས་སུ་
 གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་བྱེད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བདེ་བའི་
 ཚོར་བ་ཐོབ་ཆོའདོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྟེན་དེ། དེ་
 བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྟོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུར་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེད་
 ཐོབ་ཆོའེ་སྟེང་ལ་སྟོན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཐོབ་ཆོའེ་གཏི་ལུག་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་
 ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེབ་པ་དང་། དེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་མི་རྟག་པར་ཤེས། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཚོར་བ་ལ་བྱུག་རྟུར་ཤེས། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་
 ལས། ཚོར་བ་ཐོབ་བར་རབ་བསྟན་པ། ཚོར་བ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་པོ། བྱུང་ན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བྱང་གིས་དེ་ནི་ཚོར་བ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་ཅི་འདྲ་དེ་བཞིན་
 དུ། བྱི་ཞིང་དག་ལ་འོད་གསལ་བར། ཚོར་བ་འདི་ལ་མཁའ་པ་རྣམས། བྱུན་
 པ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གཞག །ཅེས་སོགས་གསུངས། སེམས་བྱ་བ་ཉིད་སྐབས་དཀོན་

བཟེགས་དྲངས་པ་ལས། འོད་སྤང་སེམས་ནི་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་མཚུངས་ཏེ་མི་
གནས་པ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་དེངས་པའོ། །སེམས་ནི་རྒྱང་དང་མཚུངས་ཏེ་རིང་
རྒྱ་འགྲོ་ཞིང་གཟུང་རྒྱ་མེད་པར་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། འོད་སྤང་
སེམས་ནི་ནང་ནའང་མེད། ལྷི་རྩལ་ནའང་མེད། གཉིས་ཀ་ནའང་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ། །འོད་སྤང་སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བརྟན་རྒྱ་མེད་པ། ཐོགས་པ་
མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚེས་དྲན་ཉེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པ་དྲངས་པ་
ལས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་སོ་མ་བྱང་ལྟ་བུར་འཇིག་པའི་
བདག་ གཞན་གྱི་རྩལ་ནི་བརྟན་པོ་བྱས་(༡༡༡བ)དང་མཚུངས། བྱི་མའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་
བུར་རིང་མི་ཐོགས། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟགས་
བྱས་ཏེ། འདི་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། སྤྱོགས་དང་སྤྱོགས་མཚམས་
ཀྱན་རྒྱ་བརྟགས་བྱས་ན། འདི་ནི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤར་ལའི་རྩ་ཆོག་འདིའི་དངོས་བརྟན་ལ། ལྷས་ཆོར་སོགས་
བདེན་མེད་རྒྱ་སྐྱོམ་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆོས་རྩི་རྒྱལ་སྤྱས་རིན་པོ་ཆེའི་
འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ། ལྷས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་
ན་དེ་ནི་ལྷས་ལ་ལྷས་ཀྱི་རྩལ་སུ་བཟླ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་
སྤང་ཏེ་ཆོར་བ་མི་དམིགས་ན། སེམས་མིང་ཅམ་རྒྱ་ཤེས་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་མི་དམིགས་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་སུ་བཟླ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་
པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་སྟོན་པ་ལས། ཞེས་མདོ་
དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མི་སྤྱད་པ་སོགས་དང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་པ་རྣམས་
ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ནའང་། བསྐྱབ་བརྟན་ལས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
སྤྱད་བསྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོན་པ་

པས་གཙོ་བོར་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ལ་མཛོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དྲན་པ་
 ཉེར་གཞག་བཞི་རྩེས་མཐུན་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ནི་མཚན་
 ཉིད་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་ལ། ཚྲིགས་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཡོད་ནའང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་(༡༡ན)།
 དེས་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ན་རི་རྩེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱུང་
 དང་། སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱུང་གི་ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེས་དེ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
 ལམ་དུ་འཕྱོངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཚྲིགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའང་ཡིན། ཞི་
 ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་སྟེས་པ་ན་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
 ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་
 མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟར་ངོས་བཟུང་ན། ཤིན་ཐུངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་འཛོན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་
 རང་ནས་དམིགས་པ་ལ་དབྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རོ་བོ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་
 ཡིན་གྱི་ཞི་ལྷག་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་རི་ལྷ་རི་རྩེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ལུལ་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་མིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་

སོ་སོར་རྟོག་པའོ། ཁྲིམ་དང་། མདོ་ལྟེང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་(༡༡༣ན)འཛོག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཁྲིས་སོ། ཁྲི་གནས་དང་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁྲི་གནས་
ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མེད་ན་ལྷ་བའི་མིག་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ལྷགས་མཐོང་བ་མི་
སྲིད་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མེད་ན་
རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུད་གིས་དྲུགས་པས་ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་མི་སྲིད་
དོ། དེ་ལྷར་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཁྲི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུད་མེད་
པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་སེམས་གཡོ་བར་མི་འཕྱུར་
རོ། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ལྷ་བ་ངན་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་
གིས་མི་ཕྱེད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། ཁྲི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་
བ་མེད་པ་འཕྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འཕྱུར། ཁྲིས་གསུངས་པ་
ལྷ་བའོ། ཁྲིས་སོ། བསྐྱབ་བརྟན་ལས་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་
དུ། ཤེས་པར་འཕྱར་ཁྲིས་ཐུབ་པས་གསུངས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟེད་པའི་མདོ་
ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འཕྱུར་
རོ། ཁྲིས་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། དེར་མ་ཟད་སེམས་མི་གཡེང་བའི་ཁྲི་
གནས་ཡོད་ན། མི་རྟག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། བདག་མེད་པ་སོགས་
ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་ཕྱེད་པའི་དགེ་བ། ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། སེམས་གཡེངས་པས་
ནི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྟོབས་རྒྱུད་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ། བཟླས་བརྗོད་དང་
ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། ཁྲིས་སོགས་དང་། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་
མོངས་མཆོང་བའི་ཕྲག་ན་གནས། ཁྲིས་(༡༡༤ན)སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་། དང་པོ་གསར་དུ་སྦྱིད་པའི་ཆོ་སྟོན་ལ་ཁྲི་གནས་
བརྟེན་ནས། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐབ་དགོས་པར་དགོངས་འགྲེལ་

དང་སྒྲིབ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིན་དུག་ཐ་མ་གཉིས་བསྐབ་གསུམ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། བྱིས་ནི་
ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་
འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་
བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱང་བ་ཡི། །བསམ་གཏན། ཞེས་སོ། །དེའང་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་
ན་དཔྱད་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་ཤིན་སྤངས་སྦྱིང་མི་རུས་ལ། ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་དཔྱད་སྒྲིབ་
བྱས་མཐར་དེ་སྦྱིང་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིབ་དུ་ཞི་གནས་དཤོས་ཀྱི།
དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྦྱོ་བ་དང་དེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་
ཀྱི་སྦྱང་བ་སྦྱོ་བ་ཙམ་ལ་ནི་ཞི་གནས་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་མི་དཤོས་སོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་སྒྲིབ་
ཚུལ་ལ། ཞི་གནས་ལའང་ཐོག་མར་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་སྒྲིབ་པ་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་མེད་སྦྱིང་
པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྦྱོ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྟ་སྦྱང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱང་བའོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལྟ་སྦྱང་བའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་
པའི་སྒྲིབ་ཞི་གནས་སྦྱོ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་ལྟ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་
གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་རྟོན་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་
བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་(༡༡་བ)ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་ཉེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ལེ་ལོ་ཉེས་
པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་གདམས་ངག་
བརྟེན་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པ་བརྟེན་ན་སེམས་དམིགས་ཡུལ་ལ་མཉམ་པར་
འཛོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་བཞིན་པའི་ཆོ་བྱིང་རྟོན་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་རྩང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་རྟོན་བྱང་བའི་ཆོ་གཉེན་
པོ་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་

ཚོད་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲིན་མེད་ཏུ་གནས་ཆེ་གཞེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་
 རྟེ། སྒྲར་བསྐྱེམས་ན་ཚོད་པ་དང་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ངར་སྒྲོད་ན་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བར་
 འཇུར་བའི་ཕྱིར། བྱིང་ཚོད་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ན་ཉེས་པ་དུག་ཏུ་ཡང་སྒྲོམ་རིམ་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་ནི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྒྲོ་ཞིང་དེའི་མི་མཐུན་སྟུགས་
 ལ་དགའ་བའོ། །བརྗེད་ངས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་སྟོར་བའོ། །བྱིང་བ་
 ནི་དམིགས་པ་གང་ལ་གཏད་པ་དེ་ལ་དྲངས་ཆ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་
 རྒྱངས་སྟོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པའོ། །འདི་
 ཟུགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དགེ་བའང་ཡོད་པས་ཟུགས་པ་དང་མི་གཅིག་གོ། ཚོད་པ་ནི།
 ཟུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སེམས་རྣམ་
 པར་མ་ནི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་ཏུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྱི་མ་གཉིས་ནི་གོང་
 ཏུ་བཤད་པས་གོ་རུས་སོ། །དེ་དག་གི་གཞེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། དབུས་མཐའ་
 ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་འོ། །དམིགས་
 པ་བརྗེད་པར་མ་ཟུར་དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྒྲོང་མཛོན་
 པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་(༡༡༥ན)གསུངས། དེ་དག་
 གཞེན་པོར་འཇུར་ཚུལ་ལ། ལེ་ལོའི་གཞེན་པོ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་འབྲས་བཞི་སྟེ། དང་
 པ་བདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཐུངས་སོ། །དེ་ནས་བརྗེད་ངས་དང་། བྱིང་ཚོད་
 དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་གཞེན་པོར་ནི། རིམ་པ་ལྟར། དུན་པ་
 དང་། བྱིང་ཚོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་།
 རྣལ་ཏུ་འཛིག་པའི་བཏང་སྒྲོམས་སོ། །དེ་ལ་དད་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐོང་བའོ། །འདུན་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་ཏུ་གཞེར་བའོ། །བཙོན་འགྲུས་
 ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོ་བས་བཙོན་འགྲུས་རྒྱན་ལྟན་ཏུ་རྩོམ་པ་སྟེ་ལེ་ལོའི་གཞེན་པོ་
 དངོས་སོ། །ཤིན་ཐུངས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལེ་ལོ་སོགས་སྐྱིབ་པ་སེལ་
 བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་སོ། །གནས་

པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་དང་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་
སྤངས་ཏེ། འདི་བཞི་ལྷ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་སོ། །དྲན་པ་ནི། སྤར་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་
དམིགས་པ་དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ལས་ཅན་ཏེ་བྱད་པར་
གསུམ་ལྟན་ནོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་རྟོན་བྱང་མ་བྱང་རི་བཞིན་ཤེས་པའོ། །སེམས་
པ་ནི་སེམས་ལྷལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྦྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་བྱིང་
རྟོན་བྱང་ན་དེ་སྤྱིང་བ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པའོ། །

སྤྱིང་རྩོལ་ཡང་། བྱིང་ན་སེམས་འཕོ་བའི་རྒྱ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་དང་རྟོན་ན་
སེམས་ནང་དུ་སྤྱང་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྲུང་གི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྤྱེ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།
ཡིད་ལྷམ་ན་དགའ་བ་བསྟོན་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །རྟོན་པར་བྱུར་ན་མི་
རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །(༡༡༥)འདུ་བྱེད་བྱང་རྟོམས་ནི་
བྱིང་རྟོན་དབལ་ཆོག་པ་ན་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་ནང་དུ་འགྲགས་པ་སོགས་མི་བྱེད་
པར་རྩོལ་བ་སྟོད་ནས་འཛོག་པའོ། །ཆོར་བ་བྱང་རྟོམས་ཆད་མེད་བྱང་རྟོམས་
འདུ་བྱེད་བྱང་རྟོམས་གསུམ་ལས་འདི་ཕྱི་མའོ། །མཛོར་ན་འཕྲོ་རྟོན་ལ་སེམས་སྤྲན་
ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གྱང་ནས་གནས་ཆ་བཅུལ། གནས་ཆ་ནམ་བྱང་རེས་གྱི་
བྱིང་ཐོན་ཆེར་བྱས་ཏེ། གསལ་ཆའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་
བསྐྱངས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་འགྲུབ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱེམས་ཆེས་ན་
གསལ་ཆ་འོང་ཡང་རྟོན་ཤས་ཆེ་བས་གནས་པ་སྦྱེ་དགའ་ལ། སྟོད་ཆེས་ན་གནས་ཆ་
འོང་ཡང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་རིག་པ་གསལ་བའི་ངར་མི་འོང་ངོ་། །དེས་ན་གྲིམས་སྟོད་
ཆ་མཉམ་པའི་རན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་མཆོམས་ཟིན་དགའ་བའི་བྱིར། ཅན་གོ་
མིས། རྩོལ་བ་བསྐྱེན་ན་རྟོན་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ལྷམ་པ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར། །འདི་ཡིས་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དགའ་བས། །བདག་གི་སེམས་
དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།

སེམས་གནས་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས་ནི། སེམས་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་

སེམས་འཛོག་པ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱུ་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་
 རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་
 སེམས་གཏད་ནས། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ནི། སྤར་གཏད་པའི་སེམས་
 དེའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་མི་གཡང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། དེའི་
 རྒྱན་ནམ་པར་གཡང་མི་བྱ། ཞེས་སོ། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། སེམས་བྱི་རོལ་དུ་
 གཡངས་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་དམིགས་པ་སྤུ་མ་(༡༡༩ན)ཉིད་
 ལ་འདོགས་པའམ་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱན་གཡང་ལྷུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤར་
 བྱི་ལྷན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་
 བསྐྱུས་ཏེ་སྤར་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། སློ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་
 དུ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། ཞེས་སོ། ཞི་བར་བྱེད་པ་
 ནི། རྒྱན་གཡང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱན་གཡང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་
 སོ། རྒྱན་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་རྒྱགས་གཉིད་སྟགས་
 ཉོན་མོངས་ལངས་པ་རྒྱམས་ཚོལ་བས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་
 བདེ་ལ་སྟགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ནི། རང་གི་རང་གིས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 ནས་སྟོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། རང་གི་
 རང་གིས་འབྱུང་བ་འཛོལ། ཅིས་སོ། །ཡང་ན་འདི་ལ། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆད་པ་མེད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། བཅུ་མ་པར་
 འཛོག་པ་ནི། སྤུ་མ་དེ་དག་གོམས་པ་ལས་འབད་མི་དགོས་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་རང་
 གི་རང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ལ་འདུ་མི་བྱེད། ཅིས་སོ། །འདི་ནི་གཉེན་

པོ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བ་མི་དགོས་པས་སྤར་གྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་གནད་
 གཅིག་གོ། །དེ་དག་སྟོབས་(༡༡༥བ)དྲུག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་ལ། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་
 འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་གདམས་པ་གཞན་
 ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ནི་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་སེམས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་གཏད་
 པ་དེའི་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ཅུས་པ་ཐོག་
 མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། སྤུལ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་
 པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་གཡངས་པ་ན་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་
 དུན་ནས་དེ་ལ་ལྷན་པ་དང་དང་པོ་ནས་དུན་པ་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་གཡང་བར་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཁི་བར་བྱེད་
 པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་
 ཀྱིས་རིག་ནས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ནི་རྣམ་པར་ཁི་བར་བྱེད་པ་དང་ཆེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ།
 རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་པ་མོ་བྱང་བ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་ཚུལ་བས་སྤོང་བས་
 བྱིང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བར་གཙུང་མི་རུས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྟེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ།
 སྤར་རྣམས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་
 པའི་ཏིང་འཛིན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་བསྐྱིམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་
 ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་(༡༡༦ན)སེམས་ལཱའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་བཅད་
 ནས་ཐུན་རིང་པོར་སྦྱོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
 དང་། སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་གཙུང་མི་རུས་པར་ཐུན་རིང་པོར་

སྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་
དགུ་པ་ལ་བར་ཡང་མི་འཆད་ཅིང་ཚོལ་བ་ཡང་རྒྱན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་ཚོལ་
བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་གོ། རྟོབས་དུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཉལ་
ས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་ནི་རིམ་རྒྱུད་ལ་དམིགས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྒྱིར་ཞིག་ནས་སྐབ་
ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་ལེའུར་བྱམས་སྟོང་རྗེའམ་བདག་གཞན་
བརྗེ་བའི་སྟོལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བཏགས་ནས་དེ་ཉིད་ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་
པར་བསྟེན་པ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་པོར་སྐབ་ནའང་དེ་དང་དེའི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་འཛིག་པ་དང་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་སོགས་བྱས་ནས་
སྐབ་དགོས་ཤིང་། བྱང་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྐབ་ན་ཡང་།
ཚེས་དང་གང་ཟག་རང་རོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དང་པོར་སེམས་གཏད་
ནས་འཛིག་པ་དང་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་
འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པའོ། །

མདོར་ན་དམིགས་པ་སྐབ་མོང་བ་བྱུང་པའི་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་དང་། བྱང་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལྷ་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐབ་བྱའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་
པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་མི་རྟག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་(༡༡)བྱང་པར་
གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྟོང་པ་ཞིག་དགོས་
པས་དེ་ལ་ནི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་བྱེད་པའི་དྲན་པ་
དང་། གཡང་མ་གཡང་རིམ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་སྤར་བཤད་པའི་
སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་འདོད་སེམས་ཆེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་དང་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་དང་མ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པའམ་མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་མའི་ཉེར་
 བསྟེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མ་བསྐྱེད་
 བ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་སྤྱོད་མི་རུས་པས་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལའང་
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་
 བྱི་སྤྱོད་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་
 པོ་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རོ། །སྤར་ཞི་གནས་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་མགོ་གཞོན་གྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་འདི་ཉིད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་
 པའོ། །དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་ཚུལ་ནི། སྤར་གྲུབ་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཞི་ལྷག་སྟེལ་མར་བསྟོམས་ནས་དངོས་
 གཞི་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་
 ཏུ་འགོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་འཐོབ་པོ། །(༡༡༥ན)ཞེས་སོ། །དེའི་ཚུལ་
 བྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟེན་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་
 ཏུ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་འདྲི་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 ཏེ་ཡིད་བྱེད་བརྟུན་པའི་རྟུལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ལ། ཚུལ་འདིས་སྤྱོད་ཆེའི་ཉེར་བསྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཆེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་བར་གྱི་བསམ་གཟུགས་
 བརྟུང་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་ན་སྤྱོད་
 ཆེའི་ཉོན་མོངས་ནི་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་འགོག་མི་རུས་པས་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་མི་
 རུས་ཏེ། བསྟེན་བསྟོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་ཕྱིར་སྟོགས་པའི། རྒྱུ་པོ་གཏི་མུག་
 གིས་སྤོངས་པ། སྤྱོད་ཆེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསུལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱོད་པ་

ཐུབ། ཅེས་སོ། །ཁི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཤོད་ཚུལ་འདི་ལ་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ནང་པའི་བྱད་ཆོས་ཏེ། དེ་
ལའང་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཞིག་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་ས་
བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་
གཉིས་ལས། བྱི་མ་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཡང་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམས་པས་
ཀྱང་སྤྱིད་པ་ལས་ཤོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་འཐོབ་པར་ཅུས་ཏེ། སྤྲུལ་ལས། བྱོད་ཀྱི་
བརྟན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་
རས་བཅའ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་པ་དག་ནི་བསྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་
ལྟར་ལམ་གཉིས་ལས། (༡༡བ)སྤྲུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་
ཅེའི་བར་དུ་བཤོད་པ་དང་། བྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་དོ། །

བདག་མེད་སྤྲོ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་ལ། དཀོངས་འགེལ་
ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བ་ནི་ལྷག་
མཐོང་གི་ཆོགས་མེད་དུ་མི་བྱང་བ་སྟེ། ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཐག་ཆོད་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ངེས་དེ་
བསྟོམ་པའི་ཆེ་སྒར་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་དེ་
བདག་འཇིན་གྱི་འཇིན་སྟངས་ཐུན་དབྱེད་པ་དང་། དབྱེད་མཐར་བདག་མེད་ལ་
ངེས་པ་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད་དེ་མི་འཕྲོ་བར་འཇོག་པ་སྟེ། ལྟ་བ་དེའི་སྟོང་ནས་དབྱེད་
འཇོག་སྟེལ་ནས་སྟོམ་དགོས་ཀྱི། ལུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱད་པར་ཡིད་བྱེད་བསྐྱུས་པ་

ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་བདག་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས་སོ། །སོ་སོར་དཔྱད་པ་རྣམས་རྟོག་ཡིན་ཡང་
 དེ་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་བྱུང་པ་ལས་
 མེ་བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྟག་པ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་བྱུང་
 བས་རྟོག་པ་འི་ཤིང་སྟག་པ་འི་དཔེས་མདོ་ལས་བསྐྱར་ཏོ་ཁེས་སྒྲོམ་རིམ་དུ་བཤད་
 བོ། །གཞུགས་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་(༡༡/འ)སྟམ་དུ་སྒྱུད་ན་མཆོན་མ་
 ལ་སྒྱུད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། རྟུང་པ་ལས། གང་ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་
 བྱ་ཆོས། ཤེས་རབ་རྣམས་པར་བཤེག་ནས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་
 དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགོ། །ཁེས་ཆོས་རྣམས་ལ་རོ་སོས་བྱུང་པ་
 རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་བཤེག་ནས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཐོང་ན་ཤིང་ཕྱིན་དུ་འགོ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་ཀྱང་།
 ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པ་
 ལ་འཇུག་གོ། ཁེས་སོ། །དཔྱད་འཛིག་སྟེལ་ནས་བསྒྲོམས་པས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། དཔྱད་
 པ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་སྐྱེས་ཆོ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་པ་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་ནས་ཐོབ་པ་ན་བདག་མེད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཁི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་གོང་དཔྱད་
 འཛིག་གི་རྩོལ་བ་སོ་སོར་བསྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་དཔྱད་སྟོམ་བྱས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁི་གནས་འདྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 དཀོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་

མེད། །ཅིས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟ་ཐལ་འཕྱར་བས་ལུས་ཚེར་སེམས་ཚུལ་གྱིས་
བསྟུས་པའི་(༡༡༧)ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་རྩ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། དངོས་སྤྱོད་བ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ན་མེ། དེ་ལྟ་
ན་ཚུལ་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པས་ཁྱོད་གྱིས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་ཟེར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་པར་སོང་བས་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་
ལ་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་ཚུད་དོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུད་པ་
སྤོང་ཚུལ་འཚད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྤྲུལ་མས་དེ་ལྟར་སྐལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།
ཐལ་འཕྱར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་སྤྱོད་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་རྩ་ཚུལ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་
ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འཕྱར་བས་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་རྩ་མི་བཞེད་པ་ལ་དེ་
ལྟར་སྤྱོད་འཛོན་ནོ། །ཐལ་རང་གཉིས་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཟེར་
བ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་སྟེ། དབྱུ་མ་
འཇུག་པས་རང་མཚན་འགོག་པའི་སྐབས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་
ན། ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྱགས་སྤྲུལ་འགོད་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་
མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྱོད་བ་དག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚེར་བ་
ལ་སོགས་པ་གང་དག་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་
དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྤྱོད་བར་འཕྱར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་
ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བཞིན་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འཕྱར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྤྱོད་བ་(༡༢༠)ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་
སྐལ་བ་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་གཞན་སྤྱོད་མི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྟོད་རྩ་གཞན་སྤྱོད་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་རྩ་བཤད་པས་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་

ཁོ་ན་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཁོ་ལ་ཚུལ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་རིགས་ཀྱང་། བ་སྐྱད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཀག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འབྱུར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཐལ་འབྱུར་བ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཏུ་ཡང་མེད་ན་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་ཅེས་བརྟུང་པས། རང་གི་ལྷགས་ལ་དེ་དག་འདོད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་ལ་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་ལ། ཁི་འཚོ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཤེར་སླིང་ལྟ་བུ་དྲང་དོན་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བཞེད་པས་ཀྱང་རང་རྒྱད་པས་རང་མཚན་བ་སྐྱད་ཏུ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱད་གྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བཞེད་པས་ཀྱང་དེ་ཁས་ལེན་པར་གྲུབ་ཏེ། རང་རྒྱད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པའི་དོན་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྡན་དེ་རྣམས་མིང་གི་བ་སྐྱད་གྱིས་ལམ་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཤེར་སྐྱོན་ཏུ་རང་རྒྱད་གྱི་དོན་(༡༩༠བ)རང་དབང་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་། འཚི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ་རང་རྒྱད་གྱི་སྦྱར་དག་བཛོད་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཉེས་པ་ཏུ་མའི་ཚིགས་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་རང་རྒྱད་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་ཐལ་རང་གཉིས་ཚོད་པའི་གཞི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ་རང་རྒྱད་

གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་ལ།
 དེ་ཡང་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་འབྲིས་ནས་དེ་རང་ལ་གྲགས་སམ་སྒྲོལ་ལ་སྟོན་
 ཏེ་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། ས་རོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་
 འབྲིས་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྟངས་
 ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རྟོག་པས་ཐལ་འབྱུར་བ་རང་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་ཚོས་
 ཅན་མཐུན་སྟངས་བ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་རིགས་དང་འགལ་བར་
 བསྟན་པ། རང་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་ལ་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་བར་
 བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡང་མི་བཞེད་
 པར་མ་ཟད། ཐ་སྟོད་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་མེད་ན་བདེན་གཉིས་མི་
 འཐད་ཅེས་ཚོལ་བའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་ངོར། ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་རང་མཚན་
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་འགོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་མཛད་དེ།
 འཇུག་པའི་ཙ་བར་རང་མཚན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་། རང་འགལ་ཏུ་
 ལྟར་འགལ་གྱི་རིགས་པ་(༡༢༡ན)གཅིག་སྟེ་བཞིས་འགོག་གོ། རིགས་པ་དང་པོ་གསུམ་
 ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ། ཐ་སྟོད་བདེན་པ་
 རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཏུ་ཐལ་བ། རོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བའི་
 རིགས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི། ཀལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་
 བ། ཞིས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་འདྲིར་མ་སྟོན་སོ། ལྟར་འགལ་
 གྱི་རིགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། འོད་སྟངས་། གཞན་ཡང་
 དཔྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྒྱམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། ཀར་སྟོར་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཚོས་རྒྱམས་སྟོར་པར་མི་བྱེད་དེ་ཚོས་རྒྱམས་སྟོར་པ་ཉིད་དང་། ཞིས་སོགས་
 གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོར་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ་བའོ། །མདོ་འདིས་རང་སྟོང་གི་དོན་བསྟན་ཚུལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ལས་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤར་གྱི་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་བ་དེའི་ལན་
འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བསྟན་ན། ཆོས་རྣམས་རང་མཆོན་
གྱིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟུན་པ་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པས་ཀྱང་
རྫོང་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱིད་གྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི།
རང་མཆོན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་བདེན་
གཉིས་ཆོས་འཐད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རང་མཆོན་འདོད་
པ་ལ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་ཡང་བྱུང་ངོ་། །

མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་
དུ་བརྒྱུད་ཡང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་(༡༥༡)ལས་འདའ་མི་རུས་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། གང་
ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྒྲོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་
ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་
སྟངས་དུ་ཡང་རང་མཆོན་བཀག་པའི་ཆེ་ལོ་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་གཟུགས་སོགས་མེད་
པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་སྤར་བའི་ཤེས་པ་རི་ལྟར་སྟེ་ཞེས་སྟོགས་སྤར་ཚྭ་བ་ན། དེ་
སྟོང་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཆོགས་
ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །རི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་
ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བརྟུན་པའི་གཟུགས་
བརྟན་ལས་བརྟུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རང་མཆོན་གྱིས་
སྟོང་པའི་རྒྱ་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་
ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་རང་མཆོན་གྱིས་སྟོང་
པ་ལ་བདེན་གཉིས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་མཆོན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ། སྟོང་

པ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་རུང་མི་རུང་ལ་འདི་དག་ཚྭ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་
 ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཆད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རུ་རང་མཚན་བཀག་པས་རྟག་
 མཐར་མི་ལྷུང་ཁིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཅུས་
 པས་ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རང་མཚན་བཀག་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་(༡༢༣ན)ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་
 འཐད་པ་སོགས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མང་རུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇུག་
 པ་རང་འབྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་རུ་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་ཚུལ་དབྱ་སེམས་
 གཞན་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རི་ལྟར་ཡིན་
 གླམ་ན། འཕགས་ལྷལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཅིག་གིས་རྩ་ཤེས་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་སེམས་
 ཅམ་རུ་བཀྲལ་བ་དང་། ཡང་དབྱ་མ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལྟ་
 བའི་ཆ་ནས་དབྱ་མར་བཀྲལ་ནའང་ཐ་སྟད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཅམ་
 པ་དང་བསྟན་ནས་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་ཅིང་རང་རིག་འཛིག་པ་དང་། ཡང་དབྱ་མ་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་སྟད་རུ་རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་
 དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་རུ་འཛིག་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཤུ་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་མི་
 བཞེད་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཚུལ་མང་རུ་བྱུང་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་
 པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ལྷོ་བ་གྲགས་པ་ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་མཐར་སྤུག་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བ་འདི་ནི་དབྱ་སེམས་གཞན་ལས་ཁྱད་
 བྱགས་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱི་དོན་ཐ་སྟད་རུ་འདོད་ཅིང་ཀུན་

གཞི་དང་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་སོགས་སེམས་ཅམ་(༡༢༥)དང་སྤྱོད་མོང་མིན་པར་
འབྲེལ་ཚུལ་དང་། རང་མཆོན་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་དུ་འཛིག་པ་དང་། ཐེག་དམན་
འཕགས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ངེས་པར་རྟགས་པར་བཤད་པ་སོགས་དབུ་མ་པ་
གཞན་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་
མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་རྟེན་པ་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་བཤད་ལས། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྟེན་པ་བཞེད་ན། ཆོགས་
དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྟེན་ཤེས་དང་རང་རིག་འགོག་ལྷགས་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་མིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་སྤྱོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་
ཁས་བླངས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་
པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། ཤེས་སྤྱོད་པ་གང་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་
འདོན་རྒྱའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཤེས་
སྤྱོད་པ་གང་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་པ་རྟེན་པ་ལྟར་འབྲུག་
ཞུགས་པ་མིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཟབ་གནད་དབུ་མ་སེམས་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་དེ་
དག་འགོག་པ་དང་། སྤྱོད་དང་ཞིག་དངོས་ལྟར་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་གཞན་
ཡང་ཡོད་མོད། དེ་དག་(༡༢༦)ཐལ་འབྱུར་བའི་སྤྱོད་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྱུར་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་མི་བཞེད་ཅིང་
དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཀྱན་གཞི་སོགས་མི་བཞེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་འཛོག་པས་ན་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། དེའི་སྤྱིར་འགོག་ལུགས་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དང་། འཛོག་ཚུལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་སྒྲོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་
ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱར་ཡང་ཅི་རིགས་སྒྲོས་ཟིན་ལ། འདིར་
ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་
ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན། སྤྱིར་གྱི་བདེན་གཉིས་
མི་འཐད་པའི་ཚྭ་དེའི་ལན། གཞུང་འདིར། སྤྱིས་དེ་ངེས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །མིན་
ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཐལ་འཁྱར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
འཛོག་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་རྟོ། །

དེ་ཡང་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། དགག་བྱ་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་བཞེད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ཆད་གྲུབ་དུ་འཛོག་མཚམས་ཤིན་དུ་དཀའ་
བས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་ལ་ངེས་
པ་རྟེན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པ་བདེན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དང་གཅིགས་ཆེ་རྒྱང་
བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་
ཡང་འདྲ། ལྷུང་བ་པོ་ལྷུང་བར་ཡང་འདྲ། བདེན་གཉིས་ལ་མ་ཉམས་པར་བྱང་
འབྲེལ་དུ་བྱུང་ན་ལམ་དུས་སྤྱི་ཚོགས་(༡༩༣༧)གཉིས་རྫོགས་པར་ཡང་འདྲ། འབྲས་
དུས་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་འཐོབ་པར་ཡང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལུགས་འདིར་
གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་འོག་དུ་འཆད་པའི་
དངོས་སྤྱོད་བས་གྲོ་ཚུལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་གཅིག་

གོགས་སྲ་གཅིག་འབྲེལ་ཤེས་པ་ནི་ལྷགས་འདིའི་བྱང་ཚས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། གཞིས་
 པ་ནི། དངོས་སྒྲ་བ་དག་གིས་ཚས་རྣམས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་ན་གཞན་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གཏན་མེད་ཏུ་གོ་ནས་
 རྒྱ་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་ལ། ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྦྱིད་པ་དང་
 འབྲས་བྱ་རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡོད་ན་ནི་རང་ངོས་ནས་སྦྱེ་བ་ལས་ཐབས་ཅི་ཡོད་
 སྒྲུལ་ཏུ་བབྱང་ནས་ཚས་རྣམས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱིང་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྦྱེ་བར་ངེས་ན་སྦྱིང་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་བདེན་གཞིས་འགལ་
 འདུར་བབྱང་བས་དེ་གཞིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བ་ལས་རིང་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར། དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱིས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྦྱིང་ན་སྦྱེ་འཇིག་
 དང་བདེན་བཞི་སོགས་ནས་ལས་འབྲས་སོགས་གྱི་བར་གང་ཡང་དབྱ་མ་བ་ཁྱོད་
 གྱི་ལྷགས་ལ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྦྱིང་
 བ། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་(༡༣༥ན)པའི་བདེན་པ་བཞི་པ་
 རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚྱོད་བསྒྲིག་ལས།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་ཚིག་
 ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྒྲིག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ཁྱོད་ཅག་གི་ཚིག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱབ་པ་གང་ཡང་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཚྱོད་དོ། །

དེ་དག་ལ་དབྱ་མ་པས་ལན་འདེབས་པ་ན་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་རྣམས་པར་ལ་བསྒྲིག་
 བས་འཕེན་ཏེ། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྦྱིང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་།
 སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། ཚྱོད་བསྒྲིག་གི་ལྷང་དེའི་ལན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་
 རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྦྱིང་ཉིད་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་ཞིག་
 བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་དེ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲ། །ཞེས་དང་། དེའི་

རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་བུམ་སྒྲུབ་སྟགས་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་
སྤང་ཅི་སྟགས་འཛིན་པ་དང་གང་བ་སྦྱོང་པ་སྟགས་ལུས་པ་བཞིན་དུ། ཚྲིག་ལ་རང་
བཞིན་མེད་ཀྱང་། དགག་སྦྱབ་ལུས་པར་བརྟན་ཏོ། །འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མིན་
ལ་ཚུད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་སྟགས་རུང་མི་རུང་ཁོ་ན་ལ་ཚུད་
དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོན་རྣམས་དབྱུ་མ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་མ་
ཟད། གང་གི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རུང་ཁོང་།
སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་སྒྲུབ་རང་གི་སྦྱོན་
རྣམས་དབྱུ་མ་པ་ལ་བསྐྱར་བས་ན་སྦྱོན་འགོད་པ་པོ་རང་ལ་སྦྱོན་འཇུག་པའི་ཚུལ་
ཙ་ཤེས་(༡༥༥བ)ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་
ནི་རང་གི་སྦྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་
བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བཟེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་སྟགས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་ཚུལ་ནི། ཚྲིག་གསལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་སྟགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་བཟུང་བས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
གཉིས་མ་བྱེད་པས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་
བཟུང་བས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་མ་
བྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར་ན་
ཇི་སྟེན་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཇི་སྟེན་དུ་རང་གི་ངོ་པོ་ཡང་ཡིན་པ་
ཉིད་ལ། གང་གི་ཆོ་རང་གི་ངོ་པོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོང་བུའི་རྩ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྟོབ་པ་ལས་མ་
 འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འབྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱུང་སྤྲུལ་ཡི་ཏ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡོད་པ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་(༡༣༥ན)གསུངས་ཏེ།
 དངོས་སྟོབ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་པ་
 དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོབ་པ་དང་མེད་པར་སྟོབ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་མི་མཚུངས་ཚུལ་དང་། ཡང་དབུ་མ་པས་སྟེབ་པ་སྟེབ་སྟོན་གས་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོབ་པའི་མེད་པར་མི་སྟོབ་པ་
 དང་། མེད་པ་བས་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྟོབ་པར་སྟེབ་པ་སྟེབ་པ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་
 བས་སྟེབ་མར་འགོ་བ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོབ་པས་ན་རྒྱ་
 མཆན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་
 པོར་སྟོབ་པ་ཞིག་གམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོབ་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྟོབ་པ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོབ་པ་ལོ། །

ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེབ་པའི་དོན་དང་། སྟོབ་པ་དང་སྟོན་ག་རྒྱ་དང་
 གཟུགས་བརྟན་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་དང་སྟུལ་པ་དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་
 པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཁས་གྲངས་པས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
 སུ་སྟོབ་པ་(༡༣༥བ)སེལ་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྟེབ་པ་ལ་
 བཤད་པས་དངོས་སྟོབ་ལྟར་ཡོད་པར་སྟོབ་པ་སེལ་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་

མ་སོགས་དང་འབྲ་བས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མེད་པ་བ་ལྟར་མེད་སྟེ་སེལ་
 ཚུལ་བསྟན་རྟོ། །དེ་བཞིན་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
 པའོ། །བཅོམ་ལུན་འདས་གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་ནི་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མ་མཆིས་པའི་དོན་རྟོ། །བཅོམ་ལུན་འདས་མ་མཆིས་
 པའི་དོན་ནི་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་དོན་རྩ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་མདོ་
 བརྟེན་སྲུ་བྱངས་སོ། །དེས་ན་ཕུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ལྟར། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རྩ་ཐ་སྟངས་སྣ་ཚོགས་སྲུ་སྣང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་
 ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆད་སྟོང་གི་དོན་མིན་ནོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
 ལས་ཀྱང་། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མདོན་ཞེན་
 པ། །དེ་དག་གི་མ་རྟག་མི་རྟག་ །ལ་སོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་
 བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་རྩ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་
 སོགས་སྟོན། །དེ་དག་རི་ལྟར་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་
 རྣམས། །རྒྱ་ཡི་ཁྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་
 དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་བཅད་དང་པོས་ཚོས་རྣམས་རྟེན་
 འབྱུང་རྩ་མི་འདོད་པར་བདེན་གྲུབ་རྩ་སྟེ་བའི་གཞན་སྟེ་རྟག་ཆད་(༡༢༩)ན་གྱི་ལྟ་བའི་
 གཡང་རྩ་ལྟར་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་གཉིས་པས་རང་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་རྩ་འདོད་ནའང་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྩ་གྲུབ་པར་འདོད་པའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་དབང་རྩ་འལྱར་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་
 སྟེ་མས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་ཚོས་རྣམས་རྒྱ་ཁྱེན་ལ་རག་ལས་
 པའི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་
 རྩ་ཐ་སྟངས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྲུ་སྣང་བའི་རྒྱ་ལྟར་འདོད་པ་རྟག་ཆད་

ཀྱི་ལྟ་བུ་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། ། བྱི་མ་འདི་
ལྟར་མདོ་ལས། བཤམ་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་
ལ་བརྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་སྟེས་རྟེན་འབྱུང་མི་
འདོད་པར་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་
མཚར་བའི་གནས་མིན་ལ། རང་སྟེ་འགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་
ན་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་ཆོས་
རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲ་བ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་པའི་གནས་ཡིན་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་
པ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྟོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
དཀའ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་གྱུར་། ཟབ་ཞི་སྒྲིབ་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
བྱས། །ཞེས་སོགས་བཀའ་སྒྲུབ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དཀའ་བ་
ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཚུ་ལ། ཅུ་ཤེས་རིན་ཐེང་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །མདོར་
ན་གཞི་རྒྱས་སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུལ་ལ་ངེས་(ཀམ་ལུ་)པ་རྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
གསོག་པ་ཡོད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་
འཐད་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་
ལ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ཞིག་ལམ་
རྒྱས་སུ་ཡོད་ན། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་རྒྱས་སུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བྱུང་དུ་
འཇུག་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་འཕྲོལ། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཆོས་བདག་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོ་རྩེ་
གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་བཤད་པ།
ཡོད་མེད་སྒྲེའཕྲོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཅ་

ཆོག་ལྟར་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། འདིར་ཕུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཐོང་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཚུལ་
ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། སྟོན་དྲངསྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
རྟོག་གི་ལ་བྱང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་རང་གི་བྱ་མོ་ལ་བསྟོན་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་
ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་མཐོང་པར་རྟོན་པའི་གཞུང་འབྲུམ་ཕྲག་གཅིག་བཅམས།
དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ་རྒྱང་འཕེན་པའམ་ཆད་སྟེ་བ་བྱུང་། འདི་ལ་དབྱེ་ཚུལ་མང་ཡང་།
ས་སྡེ་ལས། རྟོག་གི་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་པ་གཉིས་བཤད། དེ་རེ་རེ་ལའང་། སྐྱེ་
བ་སྐྱ་སྐྱེ་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྟེ་རེ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་དང་
ལས་འབྲས་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྟེ་(༡༢༥ན)སྟེ་རེ་ཡོད་དོ། །རྟོག་གི་པ་དག་
གིས་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོ་འདིར་སྤྱིན་པ་གཏོང་མཁན་ཁ་ཅིག་
དབུལ་བ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྷག་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ཁ་ཅིག་ཆོ་
བྱུང་བ་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆོ་རིང་བ་སོགས་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མཐོང་
དོ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཐོང་དོ་ཞེས་འདོད།
སྟོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གཞུགས་མཐོང་གི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ལྟོམ། འཆི་ཆོ་ཏིང་འཇིག་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་
མཐོང་བ་ན་རྒྱ་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མཐོང་དོ་སྟམ་ནས་སྤྱིར་བ་
འདེབས། དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་མཐོང་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་
འོང་བ་མཐོང་དེ། ཆོ་འདིའི་ལུས་སྟོ་བྱུང་བ་ལས་སེམས་སྟོ་བྱུང་དུ་གྲུབ་པ་མར་མེསྟོ་
བྱུང་བ་ལས་འོད་སྟོ་བྱུང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་བའང་མཐོང་
དེ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ནི་འབྱུང་བཞིའི་བག་ལ་ལ།
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་ལ། ལུས་འཇིག་པའི་ཆོ་
སྟོ་འང་འཇིག་པ་ཅིག་པ་འཇིག་ན་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།

སྟོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི། ཆད་དང་སྟོས་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་ནི་ལུས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱར་གྱུར་པ་དང་། ཅིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་
 པ་ཉེ་བྱུང་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད། དེ་དག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་ཤི་
 བར་དུ་བདེ་བར་འཛོ། ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྒྱུད་ཡུལ་མིན། །ལས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་
 བས། །སྐར་འཛོལ་བ་ལྷ་ག་ལ་འབྱུར། །(༡༩༧)ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་མེད་
 པར་སྒྲུ་ཉེ། འདི་ལྟར་མེ་ཏོག་པ་བྱུང་བ་དང་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་
 འཇམ་རྩལ་དང་དབྱིབས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་། སྐན་མ་རྒྱལ་པ་ཆེར་མ་རྒྱ་བ་
 དང་མ་བྱུང་མཛོད་ཀྱི་ཁ་དོག་སོགས་སྐྱུ་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བས་
 འདི་དག་རང་གི་དོ་སྤོ་ཉིད་ལས་བྱུང་གི་རྒྱ་མེད་དོ་ཟེར། སལ་ཆེར་གྱིས་ནི། རྒྱེ་བ་
 རྒྱ་མེད་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པས་རྒྱེ་བ་མང་པོར་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་
 པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས། འདིའི་ལྷགས་
 ལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་ཚད་མ་ལ་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པས་
 རྒྱེ་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྒྱུད་
 ཡུལ་བ། རྒྱེས་བྱུང་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲུ་བ། །དེ་ནི་
 རྒྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྒྱུད་ཅིང་བཟའ་བར་
 གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་སྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་འདིའི་གཞུང་
 ལས་བཤད་དོ། །འདིའི་གྲུབ་མཐའ་སལ་ཆེར་འདོད་པས་གདུངས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་
 གིས་བྱས་ལ། སན་པར་སྒྲོ་མ་ནས་བྱས་པའང་ཡོད་གསུངས། འདིའི་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་ལ། ཆོ་འདིར་གང་མཛེས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྒྲུ་བས་རྒྱ་རོལ་མཛེས་པ་བ།
 ཤི་ཆོ་བདག་ཆད་པར་སྒྲུ་བས་ཆད་སྒྲུ་བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་སྒྲུ་བས་མེད་སྒྲུ་བ།
 རྒྱེ་མ་རྒྱང་དུ་འཕེན་པས་སམ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་རྒྱང་འཕེན་
 པ་ཞེས་སོགས་བྲ། འཕགས་པ་ལྷས། ལས་མེད་འབྲས་བྱ་མེད་ཀྱང་རུང་། །གཞུང་
 ངན་རྒྱང་འཕེན་པ་ཡི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ལྷར་རྒྱང་འཕེན་འདི་རྒྱུ་རོལ་པའི་ནང་ནས་

(༡༢༣)ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་འཇོག་པ་ལ། ཟུ་མེད་ལས་
 ཟུ་བར་འདོད་པ་འཇོག་ཚུལ་གཞུང་འདིར་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པས་
 བཀག་ཅིང་འོག་ཏུ་འང་འཆད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། རྩོ་
 ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དགག་པ། ཟུ་བ་སྡུ་ཕྱི་ཡོད་པ་དང་ཀྱུ་མ་ཁྱེན་ཡོད་པར་སྦྱབ་
 པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། འབྲུག་པ་ཅུ་འགྲེལ། རྟོག་གི་འབར་བ། ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
 སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཡང་། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་ཟུ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་
 དབང་ཕྱུག་པས་འདོད་ཚུལ་འཇོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེད་དང་གཟེགས་
 གཟན་སོགས་ཀྱང་རྟོན་པར་འཇིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་ལ་ཞི་བ་དང་ཡེ་སྲིད་སོགས་
 མིང་གི་རྣམས་གངས་མང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་གི་རྗེས་འབྲང་ལ། དབང་ཕྱུག་
 པ། ཞི་བ་པ། ཡེ་སྲིད་ལ་ཞེས་སོགས་གྲགས་སོ། །རྒྱིར་གངས་ཅན་ལ་ལྷར་བཅས་
 པས་དབང་ཕྱུག་རྟོན་པར་འཇིན་ལ། བྱེ་རིག་དག་ལའང་དེ་རྟོན་པར་འཇིན་པ་ཡོད་
 རོ། །དེ་དག་སྤར་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་འདིར་ཕུ་རྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་དངོས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ལ། གསལ་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བ་མ་ཕྱུག་པ་གཉིས་ཡོད། འདི་པས་དབང་
 ཕྱུག་སྡུ་བསྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྡེ་བ་བཅེགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་སོགས་ལུང་ཆོད་མར་
 འདོད། དབང་ཕྱུག་དེ་ནི། གངས་རི་ཉི་ཤེ་ན་བཅུན་མོ་ལྷ་མའམ་དཀའ་བསྐྱོག་མ་
 སོགས་མ་མོ་དང་། སྤས་ཆོགས་བདག་དང་གདོང་རྒྱག་སོགས་འབྱུང་པའི་(༡༢༤)
 འཁོར་རྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཞིང་གནས་པར་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བརྟོད་འགྲེལ་
 གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །དབང་ཕྱུག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པར་འདོད་ལ་དེ་
 ནི། རྟོན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། བླ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་
 པར་བྱ་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབང་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གར་ཡང་
 ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་རྒྱར་ལྷན་པ་དང་། དགའ་མཁུར་གནས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟར་

རོ། །དབང་ཕྱག་པ། གངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ། དབང་ཕྱག་དང་། ཆངས་པ་
 ལྷར་འཇིག་པའི་བྱེ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱག་གིས་
 བྱས་པར་འདོད། ལུ་སྟེགས་ཆངས་པ་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆངས་པས་སྐྱལ་
 པར་འདོད། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཆངས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདི་
 ལྷར་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་སྒྲོང་པའི་ཆོ། སྟེགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྟག་པ་
 སྟེགས་སོ་སོར་ཡན་གར་གནས་པ་ན་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་དབང་ཕྱག་གིས་སྒྲོང་བཅུད་
 འབྱིན་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་འཕེན་པ་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས།
 ཐོག་མར་རྒྱང་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་འབྲུང་ཡང་རྒྱང་རྩལ་སྤྲ་རབ་གསུམ་པ་ཞིག་དེར་
 འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཅམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་བྱུབ། དེའི་སྟེང་ཏུ་སྤར་གྱི་རིམ་པ་ལྷར་གྱི་རྩུ་རྩལ་དག་
 ལས་རྒྱ་དཀྱིལ་འབྱིལ་ཞིང་འབྱིལ་བ་ཆགས་དེའི་སྟེང་ཏུ་སྤར་ལྷར་ས་རྩལ་དག་ལས་
 ས་དཀྱིལ་མཁེགས་ཤིང་ལན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆགས། དེའི་སྟེང་ཏུ་སྤར་ལྷར་མེ་རྩལ་
 དག་ལས་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆགས། མེའི་
 དབུས་སུ་དབང་ཕྱག་གིས་མཛོན་པར་འདོད་(༡༥ན)པའི་དབང་གིས་ཆངས་པའི་སྒོ་
 ང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འོད་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྒྲིབ་ཅིང་རྟོལ་བ་ལས་འཇིག་
 རྟེན་མེས་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་པདྨའི་མངལ་ནས་བྱང་བ་པདྨ་ལ་འཇུག་པ་གདོང་
 བཞི་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད། འདིས་རྩལ་སྤར་
 རྟག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཆངས་པས་བྱུང་འཇུག་གི་
 ལྟེ་བའི་པདྨ་དང་། དབང་ཕྱག་གིས་སྟོས་སྐྱལ་པའི་སྒོ་ང་ལས་ཆངས་པ་སྐྱེས་པའི་
 ཚུལ་ཡང་བཤད་དོ། །ཡང་བྱེ་རིག་དག་ན་རེ། གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེས་བྱས་སྟོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 སྟེའུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བྱས་སོགས་བཞིན། རོན་
 བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་དག་ལྟ་བཞིན། དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྷར་མི་

རྒྱས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ནི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ་ཟེར།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་པའང་དབང་ཕྱུག་
གིས་བྱས་ཏེ། སྤྱིག་ལྡན་ཆོ་རིད་བ། སེར་སྣ་ཅན་ལོར་དང་ལྡན་པ། གཏོང་བ་ཅན་
དབུལ་པོ་སོགས་འཚོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འགས་དག་གཉིན་
སྤྱིད་སྤྱུག་སོ་སོར་སྐྱར་བ་བཞིན་ཟེར། འདིའི་ཐར་ལམ་ནི། ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱར་
དང་། ལུད་མེད་དང་སྐྱར་བས་ཁམས་འཇག་པའི་བདེ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་
ལིང་གའི་ཆེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཡིན་པར་སྒྲུལ། ཐར་པ་ནི། སང་མི་གཉིད་
འཁྲིག་གི་དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས། འཁྲིག་དུས་ཀྱི་འཇག་བདེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཞི་པ་དེ་ལ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་དེ་འགོག་(༡༣༦)པ་ལ། གཞུང་འདིར་དབང་
ཕྱུག་གི་དོན་དྲིས་ནས་འགོག་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་རྒྱར་མི་རུང་བའི་
རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མོད་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག འདོད་པ་གྲུབ་པའང་དཔེ་མ་གྲུབ། ཡང་ན་
ཐེ་ཚོན་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྤར་གྱི་སྤྱོད་སྤུལ་མཁའ་འདོད་ཚུལ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་མང་ལ། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་འདི་འགོག་ཚུལ་མང་ངོ་། །

༥ ཡང་། གཙོ་བོ་རྟག་པ་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་སོགས་ཀྱི་
སྐབས། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་རྒྱ་
འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ན་བྱ་བ་བྱ་བ་མི་གཙང་བ་བྱ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
པས་འགོག་ཚུལ་ཅ་གཞུང་ལྟར་དང་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ཡང་།
སོ་སོ་བའམ་འདུས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་རྒྱ་ཁྱེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་
དེ་གཉིས་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པར་བསྟན་
ཏེ་འདི་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟགས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ། ཡང་སོ་སོ་བ་ནི་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ནི་གཉིས་

ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟེ་ཐུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དོན་བསྐྱར་སྐྱར་བའམ། གཉིས་
ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
འདིར་ཐུ་ཉྟགས་གཅེར་བུ་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྟོག་པ། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དེའི་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་བ་དམ་པ། དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས།
ཁྱུ་(༡༣༠ན)མཆོག་སོགས་སྟོན་པ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པར་བཤད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ།
རྒྱལ་བ་པ། མཆོད་འོས་པ། གཅེར་བུ་པ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་སོགས་ཡང་དོ། ། ལྷ་ནི་
རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅས་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཆད་མར་བྱེད་དོ། ། ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དགུར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྟོག་ །ཟག་པ། སྟོན་པ།
དེས་པར་རྒྱ་བ། འཆིང་བ། ལས། རྟིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པའོ། དེ་ལ་
སྟོག་ནི། བདག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོག་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཆད་ཅམ་ཡོད་པ་སེམས་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དོ་པོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། ལྷ་
པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བུས་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ། སྟོག་ནི་ཞུས་དང་
རྒྱས་པར་སྒྲ། ཞེས་སོ། གསོ་བ། སྐྱེས་བྱ། འགྲོ་བ། གང་ཟག་སོགས་ཀྱང་བདག་
གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཟག་པ་ནི། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཟག་པ་བྱེད་
པའོ། སྟོན་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་བྱེད་དེ་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པས་སོ། །དེས་
པར་རྒྱ་བ་ནི། བཟའ་བརྒྱུད་མི་སྦྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ལུས་གཏུང་བྱེད་
པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྐར་བསགས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །འཆིང་བ་ནི། ཐར་
པའི་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པར་ལྷ་བ་སྐྱམ་བརྒྱ་དུག་ཏུ་སོགས་སོ། །ལས་ནི། སྐྱིས་
སྦྱོང་འཇུར་དང་མིང་དང་རུས་དང་ཆེ་ཉྟེ་བཞིའོ། །རྟིག་པ་ནི། ཆོས་མིན་སྟོགས་
ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟང་པོའོ། །ཐར་པ་ནི།
ལུས་གཅེར་བུ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། མི་འཆོང་བ་སོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། སྟོ་སྟོས་
སོགས་ཡེ་ཤེས་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྦྱོད་པ་རྣམས་(༡༣༠བ)

ནི་ཐར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྤར་བསགས་ཟད་ཅིང་གསར་དུ་མ་
བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱིང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་པའི་གནས་ཆད་
དཔག་ཆད་འབྱུང་ཐག་ཞི་ལ། དབྱིབས་གཏུགས་དཀར་གྱིན་བཀན་ལྟ་བུ། ཁ་
དོག་ཀྱ་མུད་སྟགས་ལྟར་དཀར་བ་དེར་འགྲོ་སྟེ་དེ་ནི་ཐར་པའི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བེད།
དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྟོན་མེ་ཏྲོག་མདོག །བ་ཞོ་བ་མོ་ལྷ་
ཏིག་མདོག །གཏུགས་བཀན་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་
བས་བཤད། ཅིས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་
འབྲས་བུ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བེད། ཀྱན་མཁུན་མེད་པར་རྒྱབ་
པ་དང་། རྩོན་ཤིང་སེམས་ལྷན་དུ་རྒྱབ་པའི་རིགས་པའང་འདི་པས་མང་དུ་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པ་འགོག་
ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཞོ་འབྲུང་ཞེས་ནི་བསྐལ་བ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་མོ་ལ་མི་
འདུག ཅིས་སྟགས་དོན་ལ་འདུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་བཀག་ལ།
གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཀྱན་མཁུན་མེད་
པར་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་དུ་བཅུན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱན་
མཁུན་ཉིད་དུ་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཤིང་སེམས་ལྷན་དུ་
རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ངེས་པར་བཅུན་ནས་ཤིང་སེམས་ལྷན་མིན་པར་
རྒྱབ་ཚུལ་སྟགས་རྣམ་འགྲེལ་དང་དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་སྟགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ལྷ་སྟེགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་རྟག་ཆད་དུ་སྒྲུ་
བ་གཉིས་སུ་(༡༡༣)འདུ་ལ། ཆད་སྒྲུ་བ་ནི་རྒྱང་འཕེན་དང་། རྟག་སྒྲུ་བ་ལ་གངས་
ཅན་སྟགས་མང་ཡང་འདིར་ནི་རྩ་ཆོག་གིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་བསྐྱས་
ཅམ་རེ་ལས་གཞན་མ་གྲིས་སོ། །དེ་ཡང་བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལྷ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། ཁྱི་ལྟ་ངི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་

ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཉག་ཆད་རྩ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ། དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཁོང་རྩ་ཆུད་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་
 གྲི་མ་མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དད་པ་བཙོས་མིན་སྟེ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་རྩ་ཡོད་དེ། རྒྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་རྩ་འཛིན་པ་
 དང་། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་བར་འཛིན་པ་དང་། ལམ་དང་
 ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དང་ཐར་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་མཐའ་
 དག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་བཅས་མ་རྣམས་སུ་རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 བོན་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བཅས་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བར་
 མཐའ་དག་ལས་ཕྱོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་ལྟར་བར་རྟེན་བའི་བག་
 ཆགས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྩ་དགག་སྦྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩ་མ་མཛད་པ་ཡིན་
 པས་འདི་དག་ནི་ཉམས་ལེན་སྟེང་པོར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཁོའོ་སྟམ་རྩ་སེམས་པར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ལུག་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་
 རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཆུལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་རྟེན་བར་དམ་
 བཅའ་(༡༣༡བ)ལ། དེ་རིགས་པས་སྦྱབ་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

དང་པོ་ནི། སྦྱིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་རྩ་མ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་
 མཐའ་བཞིའི་རྟེན་འགོག་གི་རིག་པའམ་རྟོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཡིན་
 རོ། །དེའང་ཐུར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྟེང་རྩ་འགོག་དགོས་ནའང་། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་རྩ་འགོག་དགོས་ཏེ།
 བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་སྤྲོ་བའི་འབྲུལ་གཞི་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་མི་

རྒྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་པའི་འབྲུལ་གཞི་རྒྱུད་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ལྟེ་
 དངོས་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་སོགས་མཐོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཅ་ཤེས་མཚོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་
 གས་འགགས་སོགས་བརྒྱུད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུན་ལ་འབབས་པར་མཛད་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་རྒྱའང་འགོག་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། འདུས་བྱས་རབ་རྒྱ་མ་གྲུབ་
 པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འབྱུབ། ཅེས་ཅ་ཤེས་ལས་ཐོག་མར་འདུས་བྱས་
 བདེན་པ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་རོ། །འདུས་བྱས་ལའང་། སྐྱེ་
 གནས་འཇིག་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་གཞན་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཞར་ལ་ཞིགས་པས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 གྲུན་ལ་འབབས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱུ་ཡབ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་
 པའི་(༡༥༥ན)མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྒྱའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཐོག་མར་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་རང་འགྲུལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་
 ཚོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་མཉམ་པ་
 ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྒྲིབ་པར་དགོངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅས་
 ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞིས་ཉེ་
 བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞིས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པའི་ཅ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
 དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས། ལྷང་འདི་དག་གིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་རྒྱ་དངོས་སུ་སྐྱུ་བ་
 པ་མིན་གྱི། འདིར་དངོས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་
 བསྟན་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་མེད་དགག་ཁོ་

ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་རུས་གྲུབ་མཐའ་གང་ནའང་བདག་
དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་
གཅིག་པའི་བདག་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་གཞན་སྐྱེ་སྟེ་བདག་གཞན་
རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། བདག་(༡༣༡བ)གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་
བ་དང་གསུམ་རུ་ཁ་ཚོན་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟའི་དམ་བཅའ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའང་ཤུགས་གྱིས་འགྲུབ་པོ། །

འོ་ན་དམ་བཅའ་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་རུ་ཐལ་ལོ་སྟུམ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ།
མ་ཡིན་དགག་ལ་བསྐྱབ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དམ་
བཅའ་འདི་དག་མེད་དགག་ཡིན་པའང་། ཚོག་གསལ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལགས་ལྟར་གྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་ཡིན་པར་མང་
རུ་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་དགག་པ་ནི། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་དགག་བྱ་དངོས་
སུ་བཅད་མ་བཅད་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྒོ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་
ཆོ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རུ་འཆར་བ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། མེད་
དགག་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་འཐུང་རུང་མི་རུང་དྲིས་པ་ན་མི་བརུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་
དགག་པ་འོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ལ། དངོས་སུ་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་
པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་ཐོབ་གྱིས་འཕེན་པ་དང་བཞི་ལས།
བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མཚན་སྒྲིབ་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་

མི་བ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མཚོད་སྒྲིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་བ་
 རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་
 བཅའ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་(༡༩༩ན)ངེས་པའི་སྐབས་སུ། བཅའ་
 བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ།
 སྐར་བཤད་པ་ལྟར་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །འདོད་
 ཚུལ་ཡང་། ལྷ་ལྷ་མོགས་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་རང་རྒྱའི་དུས་སུ་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 འཇིམ་པའི་དུས་སུ་འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ལ་ལྷ་ལྷ་དེ་རྒྱ་ས་པོན་གྱི་དུས་
 ལྷ་ས་པོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད། གལ་ཏེ་རང་རྒྱའི་དུས་
 ན་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ་ན་རི་པོང་གི་ར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། བདག་
 ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། འདི་པས་ས་ལྷག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་ཁས་
 སྤངས་པས་ས་པོན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ལྷ་ལྷ་སྐྱེ་བ་ན། ས་པོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་
 ལྷ་ལྷ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལྷ་ལྷ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་སྤང་བས་
 དེ་བདག་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྷ་ལྷ་ལས་ལྷ་ལྷ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་བདག་སྐྱེའི་དོན་མིན་ཏེ།
 འདི་པས་ས་ལྷག་གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་ལྷ་ལྷ་ས་པོན་ལས་
 སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བའི་གཙོ་བོའམ། སྐྱེ་འམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཞིག་མེད་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་
 མ་ལ་འབྲས་སུ་སྤུན་མོང་བ་གཅིག་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་
 འཐད་པར་གོའོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་འམ་
 གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་ནི་
 འདོད་དོ། །དེས་ན་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་(༡༩༩བ)ལྷ་མི་གསལ་བར་དེ་སྐྱེ་

རྒྱུར་བྱས་ནས་རྒྱ་ས་བོན་དང་རྒྱུ་ལྷན་སོགས་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་རྒྱ་གུ་
གསལ་བའི་རོ་བོར་སྒྲིབར་འདོད།

དེ་འདྲིལ་པ་ནི། སྤྱིར་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཡོད་པ་གཅིག་སྐྱེ་དཔེས་ལ། དེ་འདྲི
རང་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྟེན་མེད་པ་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་པོ་འཛོལ་བའི་སྤྱིར་
རྟེན་བ་ཡིན་པར་ནི་རང་སྤྱེད་ག་འདྲིད་ཀྱི། གངས་ཅན་ལྟར་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
བ་དང་། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱིས་ཀྱང་མི་འདྲིད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་གངས་ཅན་གྱིས་
འདྲིད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཕྱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་ནམས་བདག་གི་བདག་
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྟེན་འཕྱར་བའི་སྤྱིར་དང་།
ཤིན་རྟེན་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་རྟེན་ཡོད་པ་
ནམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དཔོན་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་
བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་རྟེན་སྤྱི་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡོད་པར་འདྲིད་པའི་སྤྱི་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་
གི་བདག་ཉིད་རྟེན་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་མ་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་འདྲི་སྤྱི་གྲུ་ཆོས་
ཅན། ཁྱིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་
སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་རྟེན་ཐལ་བ་
དང་། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་རྟེན་ཐལ་བའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་བ་སྤྱི་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདྲིད་པ་ལ་གཞོན་ཕྱིད་སྤྱོད་པར་མཛོད་དོ། །

གྲངས་ཅན་པས་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ཐལ་
འལྱར་སྤྲུམ་མར་མ་བྱལ་བེར་ལ། གསལ་བྱེན་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་འལྱར་སྤྲུམ་མར་
མ་བྱལ་བེར་ཡང་། གཞིས་ཀ་ལ་ལན་ལྷན་དག་མི་ཐེབས་པར་གསུངས་ཏེ། (༡༩ན)
གསལ་བ་སྤྲུམ་པས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ། སྤྲུམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་སོ་
ན་གནས་ཤིང་། གསལ་བ་སྤར་མེད་ན་སྐྱེ་ལ་སྤར་ཡོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཉམས་
སོ་ཞེས་སྔ་ཤེས་སྒྲིག་ཆེན་ལས་སོ། །འདིས་ནི་ལྷ་ཤུའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོས་པོན་གྱི་

ཏུས་སུ་ཡོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་མུ་གུའི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུའི་ཏུས་ན་
 མུ་གུ་ཁོ་རང་ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་ཚོག་པར་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་རྩ་ཐལ་ཞེས་འགལ་བ་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་རྩ་འཇུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། རྩེས་པར་གྱུར་
 པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། རྩེས་ཟིན་སྐར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པར་འབྱུར་ན་ནི། རྩུ་གུ་ལ་མོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འབྱུར་ཞིང་། ཁ་
 བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་རྩ་སྐྱེ་བ་ཉིད་རྩ་འཇུག། ཞེས་རང་དང་རོ་བོ་གཅིག་
 པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྟན་ལ། དོན་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས་མུ་གུ་
 དེ་རྒྱུའི་ཏུས་སུ་རོ་བོ་རྟོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པའམ་ཡོན་
 ཏན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་རོ་བོའམ་བདག་ཉིད་འཛོལ་པའི་དོན་རྩ་
 ཡིན་པས་མོ་ཞེས་སྐར་ལྟར་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་རྩ་ཐལ་བ་འཕངས་པའོ། །ལྟག་
 མ་ཀྱང་པ་བཞིས། རྩེས་ཟིན་སྐར་ཡང་ལྷབས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དོ། །ཅི་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་རྩེས་ཟིན་གྱི་ས་པོན་ལྟ་བུ་སྐར་ཡང་ལྷབས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ན།
 མུ་གུ་དང་ཐོང་བུ་མོགས་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་ན་མས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་ཅིང་།
 རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྲིད་མཐའི་བར་རྩ་བར་མ་ཆད་རྩ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
 སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བརྟན་རྟོ། །ཐྱིར་ཡོད་པ་དང་(༡༣༥)སྐྱེ་
 བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། ཡོད་པ་དང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་
 རྩ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་
 ཐུག་བཅས་གཉིས་འགལ་རྒྱུ་བརྗོད་པ་ལྟེ་དེ་ནི་སྐར་དངས་པའི་བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཏེ་དང་
 འཇུག་པའི་ལུང་གི་ཡང་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱས་གསལ་བར་བརྟན་རྟོ། །བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཏེ་ལུང་དེ་ལ་
 མདོར་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཡོད་པ་སྐྱོར་རྒྱུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་མདོར་བརྟན་
 སྐབས་ཡང་སྐྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་སྐབས་ཡོད་པ་མདོར་བརྟན་ལའང་རྒྱར་དགོས་
 མོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ལ་ས་མུག་གཉིས་ལ་

དབྱིབས་ཁ་དོག་རོ་རྒྱས་སོགས་ཐ་དང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་མ་མ་
 སྤངས་ན་ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་མུག་གི་
 གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་བཟུང་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་
 ཐལ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་དོ། ། ཚེ་ཤེས་ལས་ནི། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། རྒྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ། ཁེས་རྒྱ་འབྲས་
 རང་བཞིན་གཅིག་ན་རྒྱེད་བྱེད་ཀྱི་པ་དང་བསྐྱེད་བྱའི་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་དང་། ཡང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་
 དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ། ཁེས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལས་ཤིང་དང་། གང་
 གིས་སྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་སྒྲིན་དང་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དོན་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་ལས། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། ། (༡༣༥ན) ལས་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན། ཁེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་བཀག་
 པ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་
 པར་སྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཁེས་པ་བདག་སྐྱེ་སྐྱིར་འགོག་
 པར་མཛད་དོ། ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཁེས་རབ་ཏུ་
 བརྟགས་པ་འདི། །

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་མོ། ། ཁེས་སོ། ། གཉིས་པ་
 གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། གཞན་སྐྱེ་འདོད་མཁན་ནི། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་གཞན་སྐྱེ་པལ་
 ཆེར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྐྱེ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས། གཞན་
 སྐྱེ་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་སྐྱེ་བས་
 དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འདོད་དོ། ། དེ་ལ་དངོས་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། བདག་སྐྱེ་ནི་དོན་

མེད་པས་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་ལ། རྒྱ་
མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་དེ་དག་དགག་པར་རིགས་ན། གཞན་སྐྱེ་འཁོག་པ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། གསུང་རབ་ལས་སྐྱེ་ལུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གཞན་ཏུ་ཡུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གཞན་སྐྱེ་བཀག་ན་ལུང་
རིགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཚ་ཤེས་ལས་ལུང་དང་འགལ་བའི་
ཚུད་པ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །དམིགས་པ་དང་
ནི་དེ་མ་ཐག །བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུན་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱུན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་(༡༣༥བ)དེ་
ལས་གཞན་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལྟགས་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པས་
རྒྱུན་ལྷ་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་བཞིར་འདུ་བར་སྟོགས་སྡེ་མས་འདོད་པ་མཛོད་ལས་བཤད་
པ་དང་འདྲ་ཚུལ་བཅས་ཚ་འཇུག་གི་སྒྲིལ་ཆེན་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ལས་གཞན་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གཞན་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྟོད་ཏུ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་
མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
འབྲས་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། སྐར་དྲངས་པའི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་
ལུང་དེར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕྱར་རོ་
ཞེས་སྟོགས་སྡེའི་འདོད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟའི་གཞན་སྐྱེ་འཁོག་པ་ལ། བུ་རྩ་ལྷ་ལྟ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་
འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འཕྱར་ན་ནི། །འོ་ན་མི་སྟེ་ལས་ཀྱང་སྐྱར་པ་མཐུག་
པོ་འབྱུང་འཕྱར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འཕྱར་ཏེ་གང་གི་
ཕྱིར། རྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྟས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་

དེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ཕྱིན་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་
 རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་པར་ཚུན་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་
 པའི་སྟེན་(༡༩༥ན)མེད་གྱི་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་འབྲེའི་འབྲས་བྱ་ཞིག་རང་གི་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་འབྲེའི་རྒྱ་ཞིག་གིས་
 རང་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་བྱ་མིན་པའི་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་སྤྱུ་ལུའི་
 ས་པོན་རང་འབྲས་སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་གྱ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མེ་
 དང་པོལ་བ་སོགས་ཀྱང་སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་གྱ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མཚུངས་
 པར་སྟོགས་སྔ་མས་འདྲིད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་
 བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཁྱེ་བྲག་ནི་ཙ་ཤེས་ལས།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འབྱུར། །ཞེས་གཞན་
 སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པར་སྟོན་ཏེ་
 བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན། སྟོགས་སྔ་མས་དེའི་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་ནི། འཇུག་
 པ་ལས། རབ་རྩ་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་བརྗོད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཟུ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱས་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་
 དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རུས་པ་དེ་དེའི་རྒྱར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་གཞན་ཁྱད་པར་བ་ཁོ་ནས་རྒྱ་(༡༩༦བ)འབྲས་བྱ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་
 ཀྱི་ས་པོན་དེ་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ནས་ཀྱི་སྤྱུ་ལུའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་ལུའི་

རྒྱ་མིན་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དེའི་ལན་ནི། ཡང་དེ་ལས། རི་ལྟར་ནས་དང་གེ་
སར་དང་ནི་གེང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བསྟུན། རི་
ལྟར་ནས་དང་པད་མའི་གེ་སར་སོགས་ནི་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱ་
ལུའི་ས་བོན་དེའང་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། རང་མཆོན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ། །འདིས་རང་མཆོན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་སོགས་
ཀྱང་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བཀག་པའི་སློ་ནས་ཚོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ། དབུ་མ་འཇུག་
པ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་
དགག་པའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་རིགས་
པ་གཉིས་བསྟན་ལ། རིགས་པ་སྐྱ་མས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་། རིགས་པ་ཕྱི་མས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་འདྲོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་དེའི་
ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་ནས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ལ། གཞན་ཡང་འབྲས་ཏུ་
ལ་ལྟ་བཞིར་དབྱེད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །རང་རྒྱུད་པ་དག་
གིས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་འདི་རིགས་མོད། འཇིག་རྟེན་ཐ་
སྙད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཏུ་(༡༩༡ན)དངོས་པོ་རྣམས་རང་
དོས་ནས་སྐྱེ་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་ལུ་ལྷ་དཔའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་མཐོང་བ་དང་འབྲ་བར་རང་དོས་
ནས་ས་བོན་འགག་པ་དང་རྒྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རུས་གཅིག་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོའི་དགོངས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་
ཅིག་ཅར་ཏུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཆོན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་གྲུ་འདི་ཡང་

བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱག་གིས་
མ་བྱས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྒྲིབ་བས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དང་།
སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྤྲུལ་ལྡང་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་འཆད་
པའང་འདིས་ཞིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོས་
ཀྱང་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་སྐྱེ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །ཐལ་འབྱར་བ་རང་ལྷགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟད་ཅམ་
དུའང་མི་འདོད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་དུ་འཛིན་པའང་འཛིན་ཉིན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་མེད་པར་བཞེད་དེ། འཇག་
པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཉིན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་སོ། །འདིས་གཞན་སྐྱེ་
འཛིན་ཉིན་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར་བའང་ཞིགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་ཕྱག་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གངས་
ཅན་པ་དག་གིས། རྒྱ་གྲུ་རྒྱ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱེན་
ས་དང་། རྒྱ་ལྷང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དོན་གཞན་པའི་སྐྱེ་(༡༣༦)བར་
སྐྱེ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་པས། རྩ་བུམ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
བ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། རྩ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། མཚོད་སྒྲིན་ལྟ་བུ་ཆོ་རབས་སྤུ་མའི་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་སྟོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། བ་མ་དང་ཐོན་གྱི་ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པས། སྤར་གྱི་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
རིགས་པས་མི་གནོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། བུ་སྐྱེ་ལྷ་ཉ་ལས། བདག་
དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འབྱར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇག་པ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་
ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡང་འདྲོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་
ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བའང་མི་འཐད་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་
ཤིང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། བདག་
སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་བགག་པ་བཞིན་རྒྱ། འདི་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་རྒྱུའང་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་ན་རེ། འབྲས་
བྱ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་གང་
རྒྱང་ལས་སྐྱེ་(༡༩༥ན)དཀོས་ན་དེ་དག་ལ་སྤར་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འཇུག་པས་
ཁོ་ལོ་ཅག་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་
འགོག་པ་ནི། བྱ་རྒྱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། རྟག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚློ་པ་
ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་
པར། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་འདི་
ཡི་ས་ཐོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་པག་དག་གི་སྐྱོན་སྤར་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནི། ཡུལ་དང་
རྒྱས་འདིར་སྐྱེ་དང་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་
འདི་སྐྱེ་འདི་མི་སྐྱེ་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་
ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བྱའི་ཕྱིར་ས་ཐོན་འདེབས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཚུལ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་

པ་དང་འགལ་བ་དང་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་གཉིས་བརྗོད་པའོ། །བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་བ་ཡོད་ན་སྟེ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་(༡༣༥)ཀྱི་སྟེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྟེ་
ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་རེར་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་
འགོག་པ་ན་འང་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བར་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་
ཕྱུག་རྒྱུ་སྟེ་བ་སོགས་གང་གིས་བསྟུས་སྟུམ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས་རྒྱ་
མེད་ལ་གཉིས་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ། དབང་ཕྱུག་དང་ཁྲབ་
འཇུག་དང་སྟེས་བྱ་དང་རྟེན་སོགས་རྒྱུ་སྟེ་བ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བར་སྟེ་བའི་
ཁོངས་སུ་བསྟུས་ནས་བཀག་ཀྱང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་སྟེ་བར་སྟེ་བ་
སྟེ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་
ལས་སྟེ་བ་བཀག་ནས་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་
ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་
དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། སྟེ་ལུན་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
གཏན་ནས་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་
པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་སྟེ་བ་བཀག་པ་མིན་ཏེ།
ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་སྟེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
མ་ཟད། ཐ་སྟངས་དུ་མུ་གུ་སོགས་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་བ་དང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མི་

སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ཏུ་བརྟེན་ནས་(༡༣ན)སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ཏུ་འབྲུབ་
 པར་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས། རླུག་བསྐལ་རང་
 གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། རྩུ་མེད་པ་ནི་རྟོག་གི་
 འདོད། རྟོན་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། ཁེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་
 ཟུང་། གང་ཕྱིར་རྩུ་མེད་པ་དང་དབང་བྱུག་གི་ རྩུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་
 གཉིས་ཀ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར། ཁེས་གསུངས། ལུང་འདི་དག་གིས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་
 གི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་རླུག་པར་བསྟན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་ནི། རྩིངས་པས་བདེན་པར་གང་
 བྱས་འདི། ཁེས་སོགས་གསུངས། འདི་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་གོ་དོན་སྤྱིར་
 བསྟན་པ། གཏན་ཆོགས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་དྲོས་པས་ཁྲུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
 སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་
 པར་བཤད། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཁེས་གསུངས། དེ་ལ།
 རྟེན་ལས་སྐྱེས་ཁེས་པས་གཏན་ཆོགས་བསྟན། མ་སྐྱེས་ཁེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན།
 མ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་མིན་ཚུལ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཅམ་བཀག་པ་མིན་
 པའོ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཆོག་གསལ་ཏུ་ལང་གཤེགས་དྲངས་པ། རྟོ་གྲོས་(༡༣བ)ཆེན་
 པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་
 ཁེས་གསུངས་སོ་ཁེས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་རྒྱུ་པ་དང་

པོ་གཉིས་གྱིས་རྒྱུན་ལས་སྒྲིལ་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིལ་པས་བྱལ་
 པ་དང་། ཀླང་པ་གསུམ་པས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྩ་བསྟན་རྟོ། །གང་ཞིག་དང་། དེ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན་
 རྟོ། །ལྷ་གྲ་དང་འདུ་བྱེད་སྟགས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོའོ། ཀླང་པ་བཞི་པས་ཕན་ཡོན་
 བསྟན་རྟོ། །ཁྲོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་། དེ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཞི། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟན་རྟོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་
 འབྱུང་བ། རང་གི་ངོ་པོ་དེར་མ་སྒྲིལ། རང་གི་ངོ་པོར་གང་མ་སྒྲིལ། དེ་ནི་སྒྲིལ་
 ཞེས་ཅི་སྐད་བྲ། ཞེས་སོ། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་དོད། སྤ་
 གྲིཅ་ས་ལུ་རྩ་དེ། ཞེས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ལ་
 སྤ་ཏི་ནི་སྤང་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་ཏི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་
 དོན་མདོར་བསྟན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འབྱུང་བའམ་ཡོད་པའམ་གྲུབ་པ་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའམ་བརྟེན་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། སྤ་མ་ལས།
 དེའི་སྤྱར་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱར། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 སྤང་ལྟོས་བརྟེན་གསུམ་ལ་བཤད་རྩ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གསུམ་སྤྱིར་རྣམ་གངས་
 པར་གསུངས་ནའང་། (༡༩༠ན)འདིར་གཏན་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་དང་སྤྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་ན། སྤང་པ་ཞེས་པས་སྤང་ནས་སྒྲིབའི་གཏན་
 ཆོགས་གྱི་དོན་བསྟན་རྟོ། འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་
 སྤང་ནས་སྒྲིབ་ཅམ་ལ་བྱས་པའོ། སྤང་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་ས་བོན་ལྟ་བུ་འགག་པ་ལ་
 རྩུགས་པའི་བྱ་བ་དང་། འབས་བྲུ་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྲུ་བེ་ལ་རྩུགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སྤང་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབས་གཉིས་སྤང་པ་ནི་མིན་ཏེ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། དེ་ཅམ་ཞིག་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྩ་འདོད་པ་དངོས་སྤྱ་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་བ་

ཞེས་བཤད་ཆོག་ནའང་། འདི་པས་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་སྤྱོད་པས་རྟེན་
འབྱུང་ལ་འདུས་བྱས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྟགས་
སུ་བཞོན་ནས་བདེན་མེད་སྤྱོད་པ་འགལ་བྱུང་ཏུ་འདོད་ཅིང་བདེན་མེད་བསྐྱབ་བྱར་
བྱེད་པའང་མིན་པས་དོན་ལ་བྱད་པར་ཆེད། །ལྟོས་པ་ཞེས་པས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་བཟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་
གི་དོ་སྤོས་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་པའོ། །འདིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་ཏུ་བཟན་པས་སྤྱོད་མ་ལས་བྱུང་ཆེ་ཞིང་དངོས་བཟན་ཅམ་
རང་རྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །འོན་ཀྱང་རང་དོས་ནས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་
ནས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཆེད། །བརྟེན་པ་ཞེས་པས་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་བཟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་
གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་པའོ། །འདིར་ནི་
རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་འཕྱར་བ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཏེ།
ཆོས་རྣམས་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ལས་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བཟན་པས་སོ། །དེ་
དག་(༡༩༠)བཞི་སྟར་དྲངས་པའི་ཆོག་གསལ་གྱི་ཡུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་སྦྱོར་བ་ཅམ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་བྱས་ནས་རིམ་
པར་གཏན་ཆོགས་གསུམ་དང་སྟར་བའོ། །

ཡང་ཡུང་དེའི་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་ཞེས་པ། ལྷ་གུའི་རྒྱ་ས་པོན་དང་རྟེན་རྒྱ་ཡུང་
སོགས་ལ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་དོ་སྤོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆ་ཤས་ལ་བྱས་པ་དང་། རང་
འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་པ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་རིམ་པར་
བཟན་པའོ། །དེས་ན། འདིའི་རྩ་ཆོག་ཏུ། གང་ཞིག་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས། །མཐོང་
འཕྱར། ཞེས་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱ་རྟེན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འཕྱར་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་སོ་སོར་སྦྱར་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་ས་པོན་དང་རྒྱ་ཡུང་

ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུགས་འདིར་ནི་གཙོ་
 ཆེར་རང་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་
 ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་
 རང་རྒྱལ་སྐྱབ་པའི་རང་དབང་བ་ནི་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་
 བྱས་འབྲུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འབྱུར་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་
 པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིའི་དོན་ཞིབ་རྒྱས་
 གྲུ་འགྲེལ་པར་བཤད་འདུག་གོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་པས་ནི་འདི་སྐྱེ་སྟེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་
 གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་མེད་བ་ལས་ཀྱང་།
 འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་
 (༡༩༡༣)པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། །མར་མེ་འབྲུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚ་
 ཤེས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་
 ལ། །བརྟེན་བྱས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་འདི་གསུམ་རིམ་པར་དྲངས་པས་སྤྲོ་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱས་ཡོད་པས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང་བརྟེན་བྱས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་
 བར་འཇོག་པར་བསྟན་ལ། ལུང་སྤྱི་མས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་བྱས་འབྲུབ་པ་གྲུབ་པའི་
 ཐབས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཚ་ཤེས་
 རྟོག་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་
 བ། སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ནི་མདོ་ལས། རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚ་ཤེས་
 ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་འབྲུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྲུང་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཚེས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཚེས་ཅན་སྟགས་སོ་སོར་
ངོས་བཟུང་ན། དེའི་(༡༩༧)པའི་ཚེས་ཅན་ནི་ལྷ་གྲུ་ཡིན་ལ། ཚེས་ཅན་དང་ཚོད་གཞི་ནི་
ནམ་གཤངས་སོ། །དེའང་ཚེས་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན་ཚེས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཚེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཚུགས་ཀྱི་ཚེས་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སོ། །དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཅམ་ལས་མི་
ཟེར་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་
པས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་ཚུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེལོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ཟེར་བ་ནི་ཚེས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུ་
གང་ཡིན་དེའི་སྟོང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱའི་ཚེས་ཡིན་པས་སོ། །ཚེས་ཅན་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚེས་སོ་སོ་བ་ལ་ཚུགས་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་ཀྱང་བཏགས་མིང་ཡིན་པས་དངོས་
མིན་ལ། དེ་གཉིས་ཚིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུགས་ཞེས་པ་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །དམ་
བཅའ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ནམ་གཤངས་སོ། །དེའི་རྟགས་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་ལོ། །རྟགས་དང་། གཏན་ཚིགས། ལྷ་མཛེན། ལྷ་བྱེད་སྟགས་ནམ་གཤངས་
སོ། །ཚུགས་ཚེས་ཀྱང་དེའི་མིང་སྟེ་ཚུགས་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུགས་གཅིག་ཚེས་ཅན་
དང་། ཚེས་ཞེས་པ་ཚེས་ཅན་དེ་ལ་ཚེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚེས་
སོ། །མཐུན་དཔེ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་ཚེས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར།
དཔེའི་ཚེས་ཅན་གཟུགས་བརྟན་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པས་ན་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
 ཆིགས་དེའི་ཚུལ་སྦྱབ་པ་ལ། སྤྱགས་(༡༥༡ན)ཆོས་སྦྱབ་པ་ནི་གཞན་ཕྱེ་མ་གཏོགས་
 རང་ཕྱེའི་ངོར་བྱུང་བྱེད་པས་མི་དགོས་ལ། བྱུང་པ་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྦྱོལ་བ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་བྱུང་དགོས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྟོས་
 བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཏན་ཆིགས་འདིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ནི། གཏན་ཆིགས་ངེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྩ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་
 པར་འཇོན་པའི་སྒྲར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སེལ་ཞིང་རྩ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 པར་འཇོན་པའི་སྟོན་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་འདིས་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟེན་པའི་གེགས་དང་
 གོལ་སའི་གཙུག་པོ་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསལ་ནས་སྤྱང་སྤྱོད་གཉིས་
 ལ་ངེས་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྦྱང་རུས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་སྤྱགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་
 ཆིགས་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་
 ཆིགས་འདི་ཉིད་ལྟ་ངན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙུག་པོ་ལ་རུས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།
 འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་
 བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་
 མཐའ་དག་གཙུག་པོ་ལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་།
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་པས་
 མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་(༡༥༢བ)པས་ན་གཏན་ཆིགས་ངེས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 ངེས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན་

བ་དེ་འདྲ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱང་ཚེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྱུར་གི་དོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཚད་མས་ཞེས་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་གང་
 ཟག་སུ་རུང་རུང་ལ་མིན་པར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུར་སྤྱོད་པའི་དོན་
 དུ་འགྲོ་བའང་སུ་ཡིན་ལ་དཀའ་སྟེ། དངོས་སྣ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྩ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུར་
 བའི་རྟེན་འབྱུར་ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་
 མཐར་འཛིན་གྱིས་འཆིང་བའི་རྒྱར་འབྱུར་ལ། དབྱུ་མ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་འབྱུར་ཡིན་
 པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་པར་གོ་རུས་པས་དེ་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་གཙོད་པའི་
 རྒྱར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱུ་མའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་རྣམས་
 གྱི་གནད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུར་གི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབྱུ་མའི་ལྟ་
 བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པ་ལ་རྟེན་འབྱུར་གི་གཏན་ཚིགས་
 འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟགས་པར་མཛད་དོ། །རྟེན་
 འབྱུར་གི་གནས་རྒྱལ་རི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤང་པ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་
 སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུར་ལ། སྦྱོ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་
 རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཐུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་
 འཕྲིབས་པོ་བཙུག་ནས་རང་འབྱུར་ཐོབ་པར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། སྤ་ལྟ་ལྡང་པའི་
 མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་སྤྱས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་
 མཐོང་དོ། །སུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྒྱུབ་
 ཞབས་གྱིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་འདི་རྒྱལ་བ་(༡༥༩)ཡི། །གསུང་གི་
 མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་
 རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམས་མཚོག་མཐོང་། །ཞེས་རྟེན་འབྱུར་གི་དོན་ཤེས་ན་མཐའ་
 བལ་དབྱུ་མའི་ལམ་ཤེས་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་ཅེས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྦྱོ་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འབྱུར་བ་

ལ། ཁྲིས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བྱ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་རྒྱའི་དུས་སོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྐྱེད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་མ་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །བསྐྱེད་
 བྱའི་འབྲས་བྱ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་ནས་མེད་ན་འང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་དེ་
 ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནམ་མཁའི་པར་སྐྱོ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཚ་ཤེས་
 ལས། འབྲས་བྱ་རྩ་མོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབྲས་བྱ་རྩ་
 མོ་ཉིད་མེད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅིས་སོ། །འདིའི་རྒྱང་པ་ཕྱི་མ་
 གཉིས་གྱིས་མེད་པ་རྩ་མོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་གྱི། རྩ་མོ་ཉིད་
 གྱིས་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སོགས་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ཅམ་སྐྱེ་བ་འགོག་
 པ་མིན་ལ། མེད་པ་འགོག་པའང་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་དུས་
 ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མི་སྐྱེ་གཏན་ནས་མེད་པའང་མི་
 སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། ཁྲིས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མ་ཡིན། མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་(༡༩༧)ཡིན། ཆོས་མིན་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མིན་
 མིན། སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། ཅིས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་ན་
 སྐྱེ་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་
 དང་བལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ཁྲིས་འབྲས་བྱ་ལ་ལྷ་བཞིར་དབྱེད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་
 པར་སྐྱར་ལ། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། མེད་པའང་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། ཁྲིས་སོགས་གསུངས། འདི་དག་གིས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་
 དང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གམ་ལུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་
 དང་པོ་གཉིས་སྐར་ལྟར་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གཉིས་ནི་མི་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་སྐྱེད་མི་རིགས་སོ། །

ལུང་མ་མས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགྲོག་པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 འགག་ཀྱང་བཀག་ལ། དེ་ནི་གཞུང་འདིའི་འོག་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་
 མ་ཐག། །དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཁིང་། །དངོས་པོའང་ཡོད་མིན། །ཁེས་སོགས་
 གྱིས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་
 པའང་མི་སྲིད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའང་
 མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའང་མི་སྲིད་
 ཅས་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཟུ་ཤེས་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །མ་
 གྲུབ་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། །ཅེས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཕྱིར་འདུས་
 བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བསྟན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་འདི་
 བློ་དབུ་མའི་རིགས་པས་དབྱད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡིན་ལ། དེས་
 ༡༯༩༩ན་དོན་གྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་ཏུ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ། སོགས་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སོགས་སྤར་བྱངས་པ་དང་། ཚུལ་ཡང་
 དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དེ་བས་ན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ། །ཁེས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་པའི་གནས་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་ཐ་སྙད་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཁེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཚུལ་གང་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དང་འགག་པ་མེད་དོ། །ཁེས་བསྐྱབ་བཀུས་སུ་བྱངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས།
 དགེ་སློང་དག་མི་སྐྱེ་བ་ན་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །འགག་པ་ན་གང་རྩ་ཡང་
 འགོ་བ་མེད་དོ། །ཁེས་གསུངས། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའང་། ཉིང་རྒྱལ་
 ལས། ཚུལ་འདི་དག་ནི་མི་གནས་ཏེ། འདི་དག་ལ་ནི་གནས་ཡོད་མིན། །གནས་
 མེད་གནས་པའི་སྤྲུལ་བརྗོད་ཀྱང་། །རང་གི་རོ་བོས་རྟེན་མ་ཡིན། །ཁེས་དང་། སྤྱད་
 པ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཁེས་པ་ནས།
 གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཁེས་པའི་བར་

གྲིས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་འདི་དག། ལྷུ་ར།
 དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འབྱུར་མ་ཡིན། ཁྲིས་དང་།
 ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། སྐྱེས་དང་། གཞན་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་
 ལ། གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན། ཁྲིས་སྐྱེས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྲིས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་
 སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་རྒྱས་ལ་སྟོས་པའི་རྟག་ཆད་གཉིས།
 དུལ་ལ་སྟོས་པའི་འགྲོ་འོང་གཉིས། (༡༥༥བ)ཟླ་ལ་སྟོས་པའི་གཅིག་ཐ་དང་སྐྱེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་འགོག་རྒྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཙ་ཤེས་ལས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་
 རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་འགག་
 སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟོང་ཅམ་རུ་དེ་དག་ཡོད་པ་ནི་གོང་རུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 རུད་པ་དྲངས་པ་དང་། ཙ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྦྱ་མ་བཞིན། གྲི་
 ཟའི་གོང་བྱིར་ཇི་བཞིན་རུ། དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། དེ་བཞིན་རུ་ནི་
 འཇིག་པ་གསུངས། ཁྲིས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འགག་སྐྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཐ་སྟོང་ཅམ་རུ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྦྱང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་ཡོད་པས་སྟོང་
 པ་སྦྱ་མ་དང་མི་ལམ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནི། ཉིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་
 གྲི་ཟའི་གོང་བྱིར་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། སྦྱ་མ་ཇི་བཞིན་མི་ལམ་ཅི་འདྲ་བར། ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་སྟོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་སྟོང་། ཁྲིས་
 སྐྱེས་གྲིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

༥ ཙ་ཤེས་པ་བཅད་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་
 ལ། ཁྲིས་སྐྱེས་གསུངས། འདི་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་སུ་འཇིག་
 རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེབ་གྲིས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་
 པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། ཁྲིས་སྐྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་མ་རྟེན་གཉིས།
 བརྟེན་སྦྱང་གཉིས། བདེ་སྐྱག་གཉིས། སྦྱ་མི་སྦྱ་མ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། ཙ་ཆོག་

གིས། མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། ཅེས་པ་མི་སྟན་པ་དང་སྟན་པ་བྱུང་བ་ལ་
 སྐར་ན་བདེ་ལ་གཞན་ཆོག་གིས་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། ལྟོང་ཉིང་རྟོགས་པ་ན་དེ་དག་
 མཉམ་པ་ཉིང་རྟོགས་ནས་དགའ་མི་དགའ་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བུས་
 སུ་ཆོས་(༡༥༥ན)ཡང་དག་པར་སྐད་པ་དྲངས་པ་ལས། ལྟོང་པ་ཉིང་རྟོགས་བ་ནི་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཏེ། རྟེན་པས་དགའ་
 བའང་མེད། མ་རྟེན་པས་མི་དགའ་བའང་མེད། གྲགས་པས་ཡི་སོས་པའང་མེད།
 མ་གྲགས་པས་སྟོ་ཤི་བའང་མེད། སྐད་པས་བྱུང་པའང་མེད། བཅྟོད་པས་དགའ་
 བར་སེམས་པའང་མེད། བདེ་བས་ཆགས་པར་འགྱུར་བའང་མེད། རྟུག་བསྐྱལ་བས་
 ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་མེད། གང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་འཕྲོགས་པ་དེ་ནི་ལྟོང་པ་ཉིང་ཤེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་འཕྲོགས་པས་ལྟོང་པ་ཉིང་
 ཁོང་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོ། འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། བསྐྱབ་བུས་སུ་འདིའི་འོག་རྩ།
 དེ་ཞིག་སྐྱེ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་སྐར་
 བཟོད་ལའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་
 རས་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་ཚུལ་ལ། ཡང་མདོ་དེ་ཉིང་ལས། ལྟོང་པ་ཉིང་རྟོགས་བ་ནི་
 གང་རྟོ་ཡང་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་ནི། གང་ཞིག་སྟེང་
 ཅིང་གང་ལ་སྟེང་ལ་སྐར་རོ། འདྲུང་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཆི་
 བྱེད་པོ་དང་འབྱུང་དང་བྱུང་གྱུར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
 ལ། དེ་ནི་མདོ་ལས། ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་
 ཁྱ་བར་མི་འགྱུར་བ། མི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེར་སྟོན་ཁིང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ལྷག་
 དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ॥

༥ ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་
 གྱིས། ཞེས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལྟོང་པ་ཉིང་གྱི་དོན་འཛིན་དགོས་པར་གདམས་

པར་མཛད་དོ། །(༡༧༥༧)དེས་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་
 ཟིན་ལ། འདིར་སྒྲིབ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་སྟོན་ཅུང་གི་སྒྲིབ་
 རོས་གཟུང་བ་གཉིས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་ཚུལ་བཞིན་
 བྱས་ན་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་དང་། ལས་སྐྱབ་སྦྱང་ཞིང་ངན་འགྲོ་
 འགག་པར་འབྱུར་ཏེ། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་
 ཅད་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འབྱུར་ཏེ། ཞེས་
 མཚམས་སྤྱར་ནས། བྱིའུ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་བྱང་ལེམས་ཐབས་མཁས་
 དང་བུལ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྒྲིབ་དུ་བྱིན་དུག་ལ་སྤྱད་པ་བས་སྒྲིབ་ཉིད་སྟོན་པའི་
 ཆོས་འདི་ཐེ་ཆོས་དང་བཅས་པས་ཉན་ན་དེ་བསོད་ནམས་མང་ལ། དེ་བས་ཐེ་
 ཆོས་མེད་པར་ཉན་པ་དང་བྱི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་
 དང་། རྩོམ་གཙོད་པ་ལས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་རི་སྟེད་པ་གཞུའི་སྤྱང་ཡང་དེ་
 སྟེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་ན་བསོད་ནམས་མང་ལ། དེ་བས་
 ཆོས་འདིའི་ཆོགས་བཅད་ཅམ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་
 མང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོས་ནས་དེ་དག་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
 འཇུག་ཅིང་མོས་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་
 ལེའུར་དགེ་སྦྱང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མཚམས་མེད་པའང་གཞོན་ན་ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕྱན་
 ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་སྟེས་(༡༧༦ན)དགྲའི་མདོ་ལས་མཚམས་
 མེད་བྱེད་པས་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་

མི་སྒྲུབ་ཞེས་པ་སོགས་མདོ་བརྒྱུས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་ལ་ཙུ་འཇུག་གི་འགྲེལ་པར་
 ཡང་འབྲུང་ངོ་། །བསྐྱབ་བརྒྱུས་ལས་ཀྱང་། རྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཕུ་
 མེད་ངོ་། །རེ་ཞིག་ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ནི་ནམ་ཡང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་མི་འདོར། །དཔལ་བོ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་བྱད་མེད་དབང་མི་འགོ། །དེ་ནི་
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱན་ལ་དགའ་བ་ཆེད། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རབ་
 ཏུ་ཞི་བ་ཤེས། །དེ་འདིར་རིང་པོར་མི་ཐོགས་རྒྱང་གཉིས་དབང་པོར་འབྱུར། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡུམ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་བཤད་ཅིང་
 གཞན་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྒྱུད་ཏུས་ཚོས་
 འདི་ལ། བེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འབྱུར། བེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། སྲིད་པ་
 རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པ་ནའང་། འཆད་
 པ་པོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་
 པ་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀྱན་སྒྲོང་དག་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
 ཚང་ན་ཕན་ཡོན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་ན་བསོད་ནམས་
 གསར་དུ་མི་འཐོབ་ཅིང་སྤར་ཡོད་ཉམས་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། བསྐྱན་བཅོས་ལས་དབྱེད་རྩྭ་ལ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་(༡༥༦)བཅད་གཉིས་དང་། ཡང་དེའི་འགྲེལ་པར། ཉིང་
 རྒྱལ་ལས། གང་ཞིག་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་ཅེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་
 ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན། བྱ་ངན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། གཉིས་
 སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོང་མི་འབྱུར། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མ་སྟིང་པོ་

ལས་ཀྱང་། སྟུགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུང་བས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྟུགས་འཛིན་པ་ཡིས་དགྲུགས་
པའི་ཡིད། །ལེགས་པར་དོར་ལ་དཔུང་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འཇུག་
པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྟུགས་ལྷུང་དོར་ནས་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་མ་དཔུང་ན། གྲུབ་
མཐའ་ལ་དཔུང་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་གསུངས་
པ་འདི་ཉིད་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བྱིན་པར་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས། མདོར་ན་ཉེས་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་ལ་ཁྱད་
མེད་ཏུ་འཛིན་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡོན་ལེགས་
པར་བརྟགས་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་དང་མ་འདྲེས་པར་
ཀུན་སྒྲོང་དག་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་རུང་ལ་དེ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་སྟོང་མིན་ལ་
བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྟེ། ཅེས་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་
ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་
ཞིག་ལ་སྟོང་ཉིད་(༡༩༡ན)བསྟན་ན་མོས་པ་ལྟར་སྤང་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྩུང་ནས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲུར་པ་བཀའ་པས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རྟེ། རིན་ཆེན་ཐིང་བ་ལས། ཆོས་
འདི་ལོག་པར་བརྩུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་བ། །འདི་ལྟར་མེད་
པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཆོས་འདི་རྣམས་དམིགས་བཞིན་ཏུ་ངི་ལྟར་སྟོང་པར་འགྱུར་
སྟམ་ནས་དེ་ལ་མི་མོས་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྩུང་
བས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རྟེ། སྤྲུལ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བརྩུང་
ན། །ཁྱུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྟོང་བས་བདག་ཉིད་མ་རུངས་ཅན། །མནར་

མེད་པར་ནི་སྤྱུ་ཚྭ་གས་འགྲོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱུ་གཉིས་ཀའང་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟ་
 ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་སྤང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་
 བྱང་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མ་རིལ་བྱ་ལས་ཤེས་
 གྲམ་ན། འཇུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྤྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཁང་
 ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་
 མིག་བརྒན་ཞིང་། ལྟས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྟང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལ་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་སྟོ་ཡིས་བོན་ཡོད། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བརྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
 གྱི་དོན་ཐོས་པ་ན་ལེགས་པར་གོ་ནས་གཏིར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་
 རོ་མཚར་བའི་བསམས་པས་བྱངས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་གཡོ་བ་དང་ལྟས་ཀྱི་བ་
 སྤྱུ་(༡༩༧)ལྟང་བའི་རྟགས་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སང་
 པའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྟོང་མཚོག་གོ། ཡང་དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་མཚན་མ་བྱང་པར་
 ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟང་བའི་གོ་བ་སྤྱེ་ཞིང་བྲམ་དམ་པས་བསྟོ་
 བ་ལས་མི་འདའ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱས་མང་པོ་གསར་ཏུ་འཛོག་པའི་
 སྟོང་ཏུ་བྱང་ངོ་། །སྟོང་མཚོག་ལ་དེ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་རིལ་བྱ་བྱུང་སྟམ་ན། སྤ་
 མ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་
 དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤིང་རྗེ་ཕྱིན་
 པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྟོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་
 ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་
 གུས་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་བ་གནད་ཏུ་སོང་བས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གུས་པ་ཆེར་སྤྱེ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱེ་བ་གཞན་ཏུ་
 མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་ཏེ། བདག་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པས་ངན་འགྲོར་ལྟང་
 ལྟ་བ་དེ་རྒྱན་འཆད་དོ་སྟམ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་བླངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྤང་བ་དང་།

བདེ་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་གྱིས་སྤངས་ན་སྟོང་ཉིད་ཉན་པ་དང་སྟོམ་པ་རྒྱན་ལྡན་
 ཏུ་མི་འོང་རྟོ་སྟམ་ནས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་བ་དེ་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོས་མ་བེན་
 བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཇུག་རྟོ་སྟམ་ནས་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཁྱོད་པས་དགེ་བ་འཛོམས་ཤིང་དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྒྲེས་ཀྱང་
 གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་བྱེད་དོ་
 སྟམ་ནས་བཟོད་པ་སྟོམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྲིན་ཏུ་མ་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཇུག་བར་མཐོང་(༡༥ན)ནས་དགེ་བ་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་
 པོར་བསྟོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་
 མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲས་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེས་པའོ། །

༥ བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི། འཐབ་དང་སྟོ་བའི་རྒྱ་དག་
 གིས། ཁྱེས་སོགས་པལ་ཆེར་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། བསྐབ་
 བཏུས་སུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་ལ་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ རྣམ་དགྲོད་ཤིན་ཏུ་རྟོད་པར་དགལ། ཁྱེས་སོགས་དང་། སྤྲར་ཡང་དལ་
 བ་རྟོད་དགལ་ཁིང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྟོད་ཤིན་ཏུ་དགལ། ཁྱེས་སོགས་ནི་ཆོས་
 རྒྱུབ་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཆོང་བ་ད་ལྟ་འདྲ་བ་ནམ་ཡང་རྟོད་དགལ་བས་ད་རེས་
 འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
 ཡུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་བསྟན་ལ་དད་པ་ཐོབ་པར་དགལ། ཁྱི་ཡི་སྤྱིད་
 པ་རྟོད་པར་དགལ་བས་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་ལེགས་བརྩོན་གྱིས། ཁྱི་
 ཁོམ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་། ཁོམ་པ་སྤུན་ཆོགས་རྟོད་དགལ་ཐོབ་
 འཇུག་ལ། བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་དད་པ་རྟོད་ཀྱུར་པའི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད། སྤྲེལ་འཆེལ་ཅིང་འདུག་པར་མ་བྱེད་པར། ཆོས་
 ཐོས་ཀྱུར་ནས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། བྱིད་གྱིས་རྟག་ཏུ་དགོན་པའི་གནས་བརྟེན་

ལ། །དེས་ནི་མི་མཆོག་དམ་པར་འཇུར་བར་བྱོས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་
 ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་སོགས་སྤྲད་པ་དང་། བསྐྱབ་བརྒྱུས་(༡༥༧)སྤྱོད་
 པོ་བཞོད་པ་དངས་པ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཤག་བརྒྱར་ཡང་། །སངས་རྒྱས་
 གྱུ་ནི་རབ་དཀོན་ན། །ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་མཆོག་ །མཐོང་བར་ཇུར་བ་
 གྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོགས་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འདོད་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་དང་འཕྲད་པ་ནི་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱ་གཞུགས་མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་འབྲས་བུ་
 དཔག་ཏུ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལྟ་གྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ། བསྟན་པ་དང་མཇུག་ བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཟིན་
 པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་བལྟས་ལ། རྒྱལ་བྱིམས་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་
 ཏུ་ཐོས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དབེན་པའི་གནས་སྤྱོད་
 དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་ཡི། ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅ་ཤེའི་རྒྱ་ཀ་ལས་སོ། །

༥ རྒྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་བོར་གནས་འདི་དག །ཀྱེ་ཏུད་ལྷ་རྩ་བར་བར་འོས། །སོགས་
 དང་། དེ་ལྟར་རྒྱག་བསྐྱལ་མེས་གསུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ནི། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ར་རྒྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་འབྱུང་ཏུ་སྟེ་
 རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤི། བསྐྱབ་བརྒྱུས་
 ལས། རྟིང་རྩེ་མཐུན་ཏུ་བཞག་ནས་སྤྱ། །དགེ་བ་སྤེལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསོལ་བ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིདོ། །ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་
 བཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ཏུ་
 མཆིས་པ་ལགས་སོ། །གཅིག་(༡༥)ན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་
 སོགས་རྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པ་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། དབུ་མ་
 འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་བརྟེན་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྟུན་ཆོགས་འདིའི། །ས་སོན་

དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཚུ་འབྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྒྱུད་གནས་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་
 ལུང་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྲིང་རྩེ་བསྟོད་པར་བཤྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཚོགས་སྒྱུད་པ་ལ་ཐོག་མར་ས་པོན་དང་བར་དུ་ཚུ་དང་ཐ་མ་
 འབྲས་བུ་སྤྲོད་པ་གསུམ་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ་
 སྒྱུད་པ་ལ་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་པོན་ལྟ་བུ་དང་།
 བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་དག་ནི་རིམ་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་དང་། ལམ་ཞུགས་
 སྒྱེ་འཕགས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

༥ རྣམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ། །ཤྱུས་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་
 ཏེ། །དམིགས་པས་ཕྱང་བར་ལུང་རྣམས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འཇུར། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཚོས་གང་ལའང་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་གུས་
 པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས། དམིགས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་ཕྱང་བར་ལུང་
 པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཞིག་སྟོན་པར་འཇུར་ཞེས་སྤྱགས་སྟོན་མཛད་
 པའོ། །འདིས་ནི་སྟོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བཟུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཕྱང་སེམས་
 (༡༥/བ)ཀྱི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་དུ་འདུ་ཁིང་། དེ་རྣམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་དུག་ཚོགས་གཉིས་སུ་བཟུ་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་སྤྲོ་མ་
 ལས། བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་སུ་བཤད་ལ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་པོ་
 ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཕྱིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་
 བལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གསེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས། །བསོད་ནམས་ཞེས་
 ཕྱི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲོ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་

པའི་སྐབས། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཅོམ་འབྲུམ་ཆོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ནི།
 དང་པོ་གསུམ་གཙུག་ཆེར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྲང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
 དང་པོ་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཅུན་པ་མིན་ནོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲོམས་
 བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི། ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་
 ཀ་ཉི། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། ཁྲིམ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དང་པོ་གཉིས་
 བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཕྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་
 ལ། བར་པ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་སྤྱིར་བཏགས་ཁོང་། ཡང་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེན་ན་དང་པོ་ལྷ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཏགས་
 ཏོ། །(༡༥༠ན)དེ་ལྟར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉི།
 ཟབ་རྒྱས་གཉིས་སམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱི་གཤོག་བྱུང་དཀར་པོ་
 ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
 བུ་དེ་ནི། ཀུལ་བྱའི་སྤྱི་བོའི་རང་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར་ནས་ལེགས་
 བྱས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྤྱིད་ཁོའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་གོ་ལ་
 བར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་རྟོགས་དྲང་པོར་བསྐྱོད་ནས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ས་རོལ་མཚོག་དུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་བཤོད་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་
 ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྤྱི་བོའི་རང་པ་ཡི། །མདུན་
 དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་
 ས་རོལ་མཚོག་དུ་འགྲོ། །ཁྲིམ་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །

སྤྱོད་པ། རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི། གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་འཇུག་ཅེས། ཉི་ཟླ་ལྷ་བྱུང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་། ཐེག་ཆེན་གསུང་རབ་
 གྲུག་གི་བཅུད་བསུས་གང་། རྟོན་དུས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བའི་གཟི་བྱན་དང་། འགྲོགས་
 པའི་བཤད་སྤྱོད་པ་དང་མའི་ཆལ་ཆེན་གྱིས། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་ཆེན་ཡོངས་
 ཁྱབ་ཀྱང་། མཐར་གྱིས་སྤྱོད་པ་མའི་རིག་པས་རྣམ་པར་ཉམས། གང་ཆོད་མ་ཆོས་
 འཛིན་པའི་སྤྱོད་པ་མཐུ། གྲུབ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཆེའི་ཡུགས། འཕ་
 ཡང་འགག་པ་མེད་པའི་འོད་སྤྲང་གིས། ཡོངས་བབྱང་(༡༥༠)ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་
 སྤྱར་ཡང་ཕྱེ། དེ་ཆོ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་དོགས་ཉིད། སྐལ་བཟང་འགྲོ་དོར་ལུབ་
 མེད་གསལ་གྱུར་ཅིང་། བཞུགས་པའི་འབྲས་བཟང་སྤྱོད་པ་མཐར་ཁྱུས་པ་འདིས། རྒྱལ་
 བའི་ཉི་མ་ཡང་འདིར་སྤྲང་བར་མཆོན། བསྟན་པའི་ཐ་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆུབས་
 པོ་ཆེས། བསྟན་པ་ལ་ལན་པའི་བཤད་སྤྱོད་ལྷུར་མཛད་དེ། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
 སྤྱོད་པ་འཛིགས་མེད་པས། བསྟན་པའི་དཔལ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་གྱུར། དཔལ་
 ཀྱི་སེང་གེར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱེ། བསྟན་པའི་འོས་དམ་པ་རྒྱ་མའི་བསྐྱེད་གནས་
 དེར། འཕགས་སེན་རིན་ཆེན་པོ་ལེགས་བཞུགས་དེ། མཛད་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་
 ཡུན་རིང་བསྟུལ། ཐུགས་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། བཀའ་དྲིན་
 ཞི་བའི་ལྷ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་
 འཇུག་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་ལན་མང་ཐོས། གང་གི་བཛོད་བྱའི་ཉིང་ཁྱ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས། གང་མས་པའི་མཆོག་རྒྱ་གཟིགས་ནས་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས། ཐུགས་དམ་
 མཐིལ་རྒྱ་མཛད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་། འཕ་ཉན་ཆེན་པོས་ཉམས་ལེན་སྤྱོད་པོར་
 གང་མས། འཕ་གྱི་བདུད་ཅིའི་ཐེགས་མ་རེ་རེས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པའི་བཞུན་
 པ་ཡོངས་བསལ་ནས། ཆོས་ལས་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྤྱོད་མཆོག་སྤྱོད་པས། ཉམ་ཐག་
 བདག་ལྷ་དཔུགས་དབྱང་གནས་ལ་བཞུགས། བཀའ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་
 དམན་ཡང་། སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་བྱུང་མིག་གིས་ཡང་ཡང་མཛུལ། གསུང་བཅུད་ན་པའི་

བྱ་གར་ལན་མང་འཛམ་གྱི་ཐུགས་མཛད་ལྷན་ལྷན་ཆེན་དབབ། ཉེ་
ལྷན་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་བྱེ་བའི་གཉེར། མཐོང་ཐོས་མོས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཉིང་
ལྷན་ཅིང་། གཙང་མའི་ཞབས་(༡༥༠ན)རྩལ་གཙུག་གིས་གྲུས་བསྟེན་པའི། སྐལ་
བཟང་ཐོས་པ་བསྐལ་མང་བསོད་ནམས་མཐུ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཐུན་མོང་
གཏུལ་བྱའི་ངོར། ཐ་མལ་ཚུལ་བསྟན་ཐབས་མཁས་མཛད་སྤྱོད་གྱིས། གཞན་
དོན་སྦྱོར་ལ་ཐུགས་དགོངས་མངོན་སྟོན་ཏེ། ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ངང་
ཚུལ་འཆང་། ཉེ་ཡང་ཕྱི་ནང་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་ཡིད་འོང་། གཙང་ཞིང་ཡོངས་སྤྱོན་
མཛེས་པའི་པད་མོ་ལྟར། མཐོང་ཐོས་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་དགེ་ལེགས་སྟུ། བྱིད་
པའི་བཀའ་གདམས་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་བསྟེན། ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་ཆོས་མཛད་
ལུས་ཀྱང་ནི། ཆོས་མིན་ཕྱོག་ཏེ་ཆོས་འགལ་དུ་ཤེས་མོད། ཆོས་མཛད་ཀྱིས་ཆོས་
ལྟར་སྤང་འགལ་ཡང་། ཆོས་མིན་དུ་གཟིགས་ཆོས་ལྟར་འཆོས་པའང་སྤངས། མང་
ཐོས་འཆད་ལ་དབང་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱང་། བྱིད་ནི་ཐོས་དོན་སྦྱོར་ལ་གཞིལ་བ་
འདིས། མ་བསྐྱམས་ཆོས་དང་སྤྱུ་ལ་དགའ་བ་ལ། རྣམ་པ་མེད་དང་ཉེས་མང་ཡོད་
པར་དངོས། མཐོག་ཆུང་བྱ་བ་བཏང་ཉེ་ལྷན་སྦྱོར། འདིར་སྤང་ཞེན་འཁྲིས་
བཅད་དེ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམ། ཅི་མཛད་བཀའ་དང་བསྟན་ཏེ་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད། མིད་
བདེ་དུག་ལྟར་གཟིགས་ཏེ་གཏན་བདེ་གཉེར། ལྷིང་མཛེད་དབང་གིས་འགོ་ལ་བྱ་
བཞིན་དགོངས། བྱང་སེམས་བདུད་ཅིས་ཐུགས་ཀྱི་བྱམ་བཟང་གཏམས། ཉེ་ཉིང་
རྟོགས་པས་ཆོས་ཀུན་སྦྱོར་མར་གཟིགས། རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པས་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་
སྦྱོར། གང་གི་ཞབས་པད་གང་དུ་ངལ་གསོ་བའི། རྟོགས་དེ་བཤད་སྦྱོར་སྤང་ཅིའི་
བཅུད་དེ་ཀུན། མ་བསྟུས་པར་ཡང་ཀུན་ནས་ཡོངས་འབྲིལ་བས། མ་ཐོས་པར་ཡང་
སྐལ་བཟང་བྱང་བ་སྤྱད། བག་ཡོད་གོམས་པས་བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་བའི། བརྩལ་
ཞུགས་(༡༥༠)བྱུང་བ་གང་དང་འགྲོགས་ཅམ་གྱིས། དམ་པའི་མཛེས་འགྲོའི་ངང་ཚུལ་
བསུང་ཞིམ་པོ། ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་བཞིན་འཛིན་པའང་མང་ཞིག་མཐོང་། མདོར་

ན་སྒྱུད་འཇུག་གཞུང་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཉིས། །ཞུ་དག་འཕེར་བའི་ཉམས་བཞེས་
 རྟོགས་མཛད་དེ། །གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་བརྩེ་བས་ལེགས་འདོམས་པ། །འདི་
 ཀོ་རྒྱལ་སྤྱུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་སྟོན། །དགེ་བའི་འབྲུང་གནས་གང་སྤྱིའི་རྟེན་མོར་
 བྱེད། །རྩལ་པར་གྱུར་ཆོ་བདག་ཡིད་སྦྱོར་ཆད་དེ། །བཀའ་དྲིན་དུ་ཆོ་བདག་ཡིད་
 ཏུང་དེ་བས། །ཆོད་མེད་སྤྱི་དྲིན་ཏུང་བདག་ཞུ་ཡང་། །ཡན་པོའི་ལན་དུ་མཛོད་
 པར་བྱ་བ་ནི། །བསྟོན་པའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རི་བཞིན་སྤྱབ་རུས་ན། །བྱས་ཤེས་དྲིན་གཟོའི་མཛོད་པ་མཆོག་ཡིན་མོད། །དམན་
 པ་བདག་ནི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་ཐར་བཞིན་དང་བཀའ་བཞིན་སྟོབ་
 པ་ལ། །ཞུམ་པ་བཞིན་དང་སྤྱག་པ་བཞིན་གྱུར་ཏེ། །སྒྱིད་ལྷག་བསྟེན་པས་སྤྱགས་
 ཅམ་རྩོམ་ཐོགས། །དེ་སྤྱད་བསམ་སྦྱོར་དག་པའི་ཆུ་མཆོ་ལས། །སྤྱིས་པའི་ལེགས་
 བཤད་མེ་རྟག་འདིས་མཆོན་ཏེ། །ཡོངས་བབྱུང་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་མཛོད་པའི་
 སྤྱིན། །ཀྱན་ནས་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཆེར་སྦྱོས་ནས། །ཟུང་བྱུང་དགོངས་པ་
 དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བའི། །ཁིང་གི་མཆོག་རྣམས་མཉེས་པ་སྤྱབ་སྤྱད་དུ། །ཁྱས་
 པས་འབྲལ་བ་བརྩེ་བས་ཡོངས་བཞེས་ཏེ། །སྦྱོ་བའི་ཕྱིང་བར་འབྲལ་མེད་རྩེས་སུ་
 ཟུངས། །དེ་ཆོ་མི་ཕྱིད་དད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། །ཐུགས་བརུད་ཐུང་བའི་གདམས་
 དག་བདུད་རྩི་རྒྱན། །འཕྲང་ལ་ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མི་མངའ་ཁིང་། །བཟང་པོ་
 སྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོབ་པར་སྟོན། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདག་སྟོ་
 ཏུང་བདག་སྤྱགས་ཤིང་གཞོལ། །(༡༥༩ན)ཡང་དག་ལམ་རྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་རྣམས་ལ་གྱས་སྤྱག་འཆོལ། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱུ་སྒྱུད་པའི་ཉམས་
 ལེན་གནད་འགག་སྤྱགས་ཅམ་འཆོལ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་སྒྱུད་འཇུག་གཞུང་
 སོགས་གསུང་རབ་ཆོས་ལའང་བདག་སྤྱག་འཆོལ། །ཞེས་རྩེ་བཅུན་སྤྱོད་ཐུགས་
 རྩེའི་གཏིར་ཆེན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་
 མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱགས་ཅམ་དང་། ཆོས་

དང་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་ཐུག་བྱས་ནས། སྤྱིང་པར་བྱ་བ། སྤྱོད་
 འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྤར་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་དར་ཆ་ཆེ་པར་བྱང་ཡང་། ལྷ་
 བས་དེའི་འཆད་ཉན་སྟགས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པ་ན། རྗེ་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་རྒྱལས་པོ་ཆེས་འཆད་སྟེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟ་ཐྱོགས་
 ཏུ་མར་གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་སྟེལ་རྒྱལ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་། སྟོན་དཔར་ལོ་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པའི་དྲུང་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སུ་མཁས་ཀྱི་སྤྱིང་
 མོ་བྱང་སྐབས། ལོ་སྟོ་བ་ན་རེ། སྤྱོད་འཇུག་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་ན་ཚོད་ཆར་
 བ་དང་གུ་རུ་སྟགས་མེད་གཉིས་ལས་མཁས་པ་མེད། སྤྱོད་འཇུག་གི་དོན་ཐམས་
 ཅད་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ལྟར། རྗེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་གསན་བསམ་སྟོན་པ་གནད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་སྟེ་ཆོས་
 དང་ཐུགས་རྒྱུད་འདྲེས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་ཏུ་
 ཐེབས་པར་བྱས་ནས། སྤར་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ལགས་པས་ཁྲིད་རྒྱན་
 འདི་ནི་བཤད་ལུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གདམས་ངག་གི་འཁྲིད་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 བརྒྱུད་པའོ། །བཀའ་འབངས་ཐ་ཤལ་བ་འན་(༡༥༥བ)ལུས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་
 ཏུ་སྤྱིར་ཁྲིད་ལུང་མང་ཙམ་སྟོན་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲིད་ཟླ་བ་གཉིས་
 རེ་ཙམ་གྱི་རིང་གསུང་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ཁྲིད་སྟོར་རེ་རེ་ལའང་ལན་གསུམ་
 བཞི་རེ་ཡང་བསྐྱར་གནང་བ་དེ་འདྲ་ཁ་ཆར་ཆར་བཞི་དང་། ཆོས་མཐུན་ཐར་ཐོར་
 གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡང་ལན་འགའ་ཐོས་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་
 ཆེ་སྟགས་མེད་པའི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་སྟེང་། འགྲེལ་པ་གཞན་འགའི་འཆད་
 རྒྱལ་ཡང་ཅི་རིགས་དང་། ཤེར་ལེའི་སྐབས་སྟགས་སུ་དར་རྟེན་ལྟར་གྱི་འཆད་རྒྱལ་
 རྟེན་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ན་ལགས་རྒྱལ་བཅས་རེས་འགའ་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པ་
 ལྟར། བདག་གིས་འདིར་ཡང་ཤེར་འབྱུང་གི་ཤེར་རྟེན་ཆེན་མོ། རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་
 ཆེའི་འགྲེལ་པ། དར་རྟེན་ཤེར་ལེའི་སྐབས། དེའི་ཟིན་བྲིས་ཆེ་ཆུང་། གཞན་ཡང་ཙམ་

ཤེས་ཙུ་འབྲེལ་སོགས་རིགས་ཚོགས་སྐྱོར་མདོ་བརྟུན། བཞི་བརྒྱ་པ་ཙུ་འབྲེལ། བསྐྱེད་བརྟུན་སོགས་དབྱུ་མའི་གཞུང་མང་པོ་ལས་བརྟུན་ཤིང་ཁྱད་པར་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ཙུ་འབྲེལ་སྐྱོར་དང་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དོན་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལགས། སྒྱིར་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཁས་ཤིང་བྱུ་བ་པ་བརྟེས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཚོས་ཀྱི་བརྟུད་ཅི་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མ་དེ་དག་དང་། སྒྱེས་བྱ་དམ་པ་གཞན་ཀྱང་ཀྱང་རང་རང་གི་མཛེད་པ་ཕྱག་རྒྱེས་དོ་མཚར་ཅན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཁྱར་ཆེན་འཁྲིང་བ་ལ་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྟག་པ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་དུ་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ལགས་མོད། སྐབས་དོན་སྒྱུད་འཇུག་གི་བྲིད་རྒྱུ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རེད་མདའ་(༡༥༩ན)པའི་གསུང་ལས། ང་དང་པོ་སྒྲོབ་གཞེར་བྱེད་དུས་ས་སྒྱུ་སོགས་ན་དབྱུ་མའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ནས་ནོར་མི་ཆེར་བྱེད་འདུག །དེར་སང་དབྱུ་མའི་དཔེ་ཆ་ལ་ཅིས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཁོ་བོས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀམ་པ་དགོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དེར་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན། མཁས་པ་དང་སྒྱུན་པོ་ཀྱན། ཁ་དབྱུ་མ་སྟོད་དབྱུ་མ་ཟེར་བ་འདི་རེད་མདའ་པའི་དྲིན་ཡིན། དེ་གོང་དུ་ཐང་སག་ན་དབྱུ་མ་གི་རོ་ཞིག་འདུག་ཟེར། གཞན་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཐོས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁ་སྒྱུད་འཇུག །སྟོད་འཇུག །སྒྱུད་འཇུག་བཤད་པ་ཡིན། ཉན་པ་ཡིན། སྒྱུད་འཇུག་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྒྱུད་འཇུག་གི་དཔེ་ཆ་ལའང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅིས་ཆེར་བྱེད་ཅིང་སྤར་ཤིང་ཡང་ཆེ་རྒྱུད་གསར་རྟེན་སྟོན་ཚོགས་ཤིག་འཕེལ་བ་དང་། དེ་དག་དུ་མ་ཟད། གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་དང་མཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཚོགས་བཞི་རེ་ཅམ་ཐོས་པ་དང་། ཕྱག་སྐོར། མེ་ཏོག་མར་མེ་སོགས་རེ་རེ་ཅམ་འབྲུལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་ཙུ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱགས་རྒྱེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །

སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་པ། གང་ཞིག་ངེས་དོན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་གནད། ཁྱེད་ལས་གཞན་
 ཏུ་དང་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་རིགས་ལམ་བྱེ་བ་བརྒྱའི། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 བཏམ་སྟེ་སྟོན་མེད་སྟོན་ཆེན་ཕྱེ། ཁྱེད་ནས་དེ་ཡི་སྟོན་འཛིན་སྟེ་མཁས་མཆོག་ རྣམ་
 དཔྱད་སྟུལ་ཏུ་བྱུང་བ་བཟང་ཡས་གྱིས། བྱུང་དང་རིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ་སྟོན་
 ཏེ། མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ཀུན་ནས་གསལ་བར་མཛད། རྒྱབ་མཐའ་སྟེ་བ་ཡོངས་
 གྱི་ཡང་བཅེ་མཆོག་ ཐལ་འགྱུར་དབྱ་མའི་ལུགས་བཟང་ཉིད་དོ་ཞེས། རིགས་
 སྟེ་ལྷ་མཆོག་ཡོངས་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། བསྟགས་(༡༥༩༧)པའི་མེ་རྟོག་མཁས་
 མང་མདུན་སར་དབྱུག། ཁྱེད་མེད་སྟོན་མཆོག་མངའ་བ་གང་དག་གི་ ཁྱེད་
 རིགས་པའི་ལམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི། ཆོད་མར་གྲགས་ཤིང་བྱབ་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ལ། བརྟེན་ནས་ལེགས་བཤད་གཏམ་བཟང་སྟེ་ལ་ཞུགས། བདག་ནི་ཤེས་
 རབ་ཞན་ཅིང་སྤངས་པ་རྒྱུད། བྱུང་པར་སྟོང་ཁམས་འབྲུགས་པས་རྣམ་དཔྱད་
 འགྲིབ། བསྟགས་རྒྱབ་དམན་པས་དཀར་བའི་ལས་གང་ཡང་། ཞིགས་མེད་ལམ་
 ཏུ་འགྲོ་བ་སྤྱིད་མེན་ན། མཆོག་གི་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་སྟགས་ལ། འཇུག་
 པའི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཕྱ་ལ། སྟོན་ཅི་འཆོལ་སྟེ་དེ་འདྲའི་འདུན་མ་ལ། ངལ་
 བ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བ་རིང་ཏུ་དོར། འོན་ཀྱང་སྟོན་མཆོག་མངའ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 འགས། བསྟུལ་ཕྱིར་སྟོན་ལྟུག་དཀའི་གཞུང་དོན་ལ། རང་གཞན་སྟོན་ཁ་ཕྱོགས་
 པའི་ཆེད་ཉིད་ཏུ། ཀུན་མོངས་སྟོན་དམན་བདག་གིས་འདི་ཉིད་བཟེབས། ངག་
 དེས་པན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། གཅིག་གྱུར་བྱབ་བསྟན་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་
 མཆོག་ སྟེ་རྒྱུའི་སྟོང་གི་ཕུན་པ་ལེལ་བྱེད་ཏུ། ངར་ཞིང་རྒྱས་ལ་རིང་ཏུ་གནས་གྱུར་
 ཅིག ཆོས་འདིའི་དྲིན་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟགས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཏུ་མནལ་བའི་
 རྒྱལ་བསྟན་པའི། ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི། ཆོས་དབྱིངས་ཟག་མེད་
 དགོངས་པ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག ང་ཉེ་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་མཛེས་རྒྱུད་ཏུ། གཞུགས་
 སྟེ་རྒྱལ་མཆོག་གཡོ་བ་མེད་གནས་པའི། བསྟན་འཛིན་བཞུགས་སོ་ཙག་ཀུན་ཞབས་

བརྟན་ཞིང་། །ནམ་ཡང་མི་རྒྱབ་མཛད་འཕྱིན་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །ཁྱད་པར་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་སོགས་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་འགོངས་པའི། །མཁྱེན་
 བཟེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འཕྲལ་བྱ་བའི་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་པོའི་རོལ་ཅེད་ལས། །སྤྱལ་པའི་སྤྱེས་
 མཆོག་ངོ་མཆོར་ཆད་བྱང་དབང་འབྱོར་རྣམ་ཐར་བསམ་མི་(༡༥༥ན)ཁྱབ། །བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོར་ཆོས་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་ཀྱང་ཅིག །དད་
 ལུན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་མཆོག །དགོ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་
 གཙང་མང་ཐོས་ལྷན། །ཡུང་རྟོགས་བསྟན་པ་བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་སྤེལ། །འདུས་
 པ་དབྱར་མཆོ་ལྷ་བྱར་འཕེལ་ཀྱང་ཅིག །དེ་ལྟར་པན་བདེའི་རྩ་ལག་བརྟན་པའི་
 མཐུས། །སྤྱོད་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་གྱིས་ཉེར་འཛོལ་ཞིང་། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལ་སྟོ་སྟོང་ནས། །རྒྱལ་སྤྱས་སྤྱོད་ལ་སྟོབ་པའི་སྐལ་ལྷན་ཤོག །བདག་ཀྱང་སྤྱོད་བར་
 དེས་འབྲུང་ཆུལ་བྲིམས་ལྷན། །དམ་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་འཆད་རུས་གཟུངས་སྟོབས་
 དང་། །སྤྱིང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྷ་བ་ནམས། །རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་ནས་ས་ལམ་རྩུར་
 བཤོད་ཤོག །ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཆོགས་གཉིས་འོ་མཆོ་ལས་བལྟམས་གསང་
 གསུམ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྤོང་ཆེན་པོ་
 སྤྱིད་ཞིའི་ཁམས་ན་མཛོན་པར་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་པོས་མཆོག་ཏུ་བདག་ཀྱང་
 ཉི། །མཛད་པའི་འཕྱིན་ལས་གཟི་འོད་འབར་བས་སྤྱོད་བྱའི་སྟོ་ཐུན་བསལ་ཞིང་རེ་
 འདྲིང་མ་ལུས་སྟོང་བྱེད་པའི། །སྤྱིད་ཞིའི་བདེ་དཔལ་མཆོག་ཀྱན་རྟག་པར་འཛོ་
 བའི་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་ཏུ་ཁྱབ་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤར་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་པ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཤེར་ལའི་འགྲེལ་པ་དགོས་ཞེས་པེབས་པ་ལྟར་བྲི་བར་
 རྩོམ་པའི་ཆོ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་ནས་སྤྱོད་པ་བཅས་རྒྱས་པ་ཞིག་
 གྱིས་ཞེས་གསུངས་འཕྲོས་མཛད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུན་ལུན་ངོར་དཔོན་
 སྟོབ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏིར་དབང་པོ་ནས་སྤྱོད་ཀྱན་ཏུ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་
 ཅིང་། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉག་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་མཆོན་ནས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་དང་། །སྤྱོད་ནས་ཟབ་

གཏིར་མཛོད་འཛིན་ལྷ་མ་(༡༥༧)བསོད་རྒྱལ་ནས་ཤེར་ལེའི་སྤྱི་དོན་སོགས་དགོས་
 ཞེས་དངོས་དང་ཕྱག་ཁྲིམ་བཅས་པས་བསྐྱལ་བར་མཛད་པ་ལྟར། སྤུང་ཀྱན་བཟང་
 བསོད་ནམས་སམ་རབ་བྱུང་གི་མིང་ཐུབ་བསྟན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་གྲུང་འཕོད་
 པས་སྦྱར་བ་འདི་ལ། བྱིས་སློའི་དྲི་མས་བསྐྱེད་པའི་ཉོངས་པ་གང་མཆིས་གཞུང་དོན་
 ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པའི་སློ་གྲོས་མངའ་བའི་གཟུར་གནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦར་
 འཆགས་ཤིང་། ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་སློ་གསར་དང་པོའི་ལས་
 ཅན་སློ་གསལ་རྣམས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལ་སོག་མར་བལྟ་བའི་མིག་དུ་གྱུར་ཏེ། མཐར་
 གྱིས་གཏིར་དབག་དཀའ་བའི་ཚས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཞིང་། འཆད་ཚད་ཚོམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འརྱལ་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་གསལ་སྤྱར་བ་དང་། སློབས་པ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་འཚོབ་པའི་རྒྱར་ཡང་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། །

ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས། ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ས་གསུམ་ཀྱན་ཁྲབ་
 པ། རྗེ་བཙུན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བསྐྱལ་བརྒྱར་འཚོ་གཞིས་བདག་རྒྱུད་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་འདི་རྗེ་མའི་གསུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོ་རྒྱད། ཏིང་འཛིན་གསལ་བས་དམ་པའི་དེ་ཉིད་རིག་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་སྤོང་ཉིད་དོན་
 ལ་སློབས། ཡི་ཤེས་རྩལ་མཚོ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས། གང་སྟོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་བསྐྱུན་
 བྱས་པས། རྫོག་དོན་ཐུན་ཚོགས་ལུང་དང་རིགས་པར་ལྟན། མགོན་པོ་རྒྱ་སྦྱབ་བཞེད་པའི་
 སྤྱིང་པོ་གང་། གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་འདི། འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏིར་
 དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྤྱི་
 ལུས་མཚོད་པ་དང་། སྤོང་དང་ཉེན་འབྱུང་དབུ་མའི་ཚུལ་ལུགས་ཀྱན། ཐར་འདོད་རྣམས་
 (༡༥༥ན)ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྲད། ཚེས་སྤྱིན་མ་མོའི་འཕུལ་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡི། ཀའན་པན་
 རྒྱབས་ཤིང་གཡོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚོས། བསྐྱེད་པའི་དགེ་འབྲས་ལྷ་པོ་ཉ་འདྲ་བ། ཁམས་
 ཀའན་མོངས་པའི་ཐུན་པ་ཡོངས་འཕྲོག་བཞིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཁའ་འོས་
 དེས། སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤྱང་བ་འཛིན་བཞིན་དུ། སྤྱིད་མཐར་གསལ་བས་ཡང་དག་ལམ་

མཐོང་ཤོག །མཐའ་ཀུན་འགོག་པ་རྒྱལ་བའི་ལམ་གྱི་ཕུལ། །སྟོས་བལ་དབུ་མའི་གྲོང་དུ་སྐལ་
བཟང་འགྲོ། །མཐའ་དག་ཞུགས་ལས་སྲིད་པའི་འཆིང་བཅད་དེ། །ཀུན་གྲང་ནི་བའི་བདེ་ལ་
ཅེན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་རྣམ་དཀར་རྒྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་པ་དགེ །སཐ་དུ་ཀ་ལྷ་
ཎི་ཅྟ་ཕུར། །

《གངས་ཅན་བྱང་ཨོཾ》དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མའི་བུ་ཕྱེ་ཕྱིན་དང་

ལས་བྱུགས་མི་སྣའི་མཆན་པོ།

ལྷག་པ། དབང་གཤམ།

ཁྱོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ཁྱོ་བཟང་འཕགས་མཆོག། ཁྱོ་བརྟན་དོ་རྩེ།

བྱུང་མཆན་བྱམས་པ། བརྟན་འཛིན་འཁྲིན་ལས། ཁྱོ་བཟང་དམ་ཆོས།

ཁྱོ་བཟང་མཁུན་རབ། སུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།

སུར་བྱ་བྱ་ཤིས། པ་སངས་དོན་གྲུབ། མིག་དམར་དོ་རྩེ།

ཁྱོ་བཟང་འཇིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཁྲིན་ལས། བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།

བསམ་གྲུབ། བྱ་ཆུང་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། བྱ་ཤིས།

དོ་རྩེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་ལྷོན། ལྷ་སྦྱིད། བྱམས་པ་ཆོས་ལྷོན།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བྱ་གཡང་།

བདེ་སྦྱིད་ལྷོལ་དཀར། ལྷོལ་མ་ལྷ་འཛོམས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

སྔོན་འཇགས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཡིན་ཏན་བྱམ་བཟང་། (སྔ་དེ་ཆ)
བརྩ་སྒྲིག་པ། སེར་གཙུག་ནང་བཞུགས་དཔེ་རྟེན་འཛུལ་བསྟུ་རྒྱལ་སྒྲིག་ཁང་།

བར་འདེབས་ཆན་པ། ལྷ་ས་ཤོང་ཁྱེར་མིང་གིན་པར་འདེབས་ཆད་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིག་

པར་ བཞཟི། 2019 ལོའི་ཟླ་10 ཚེས་15 ཉིན།

པར་ བྲངས། 1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 10 月 15 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་དཔེ་ཚོགས།

པོད་ཐེང་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་བཞི།